

PRAVOPIISNE KATEGORIJE ePRAVOPIISA

2020

PRAVOPISNE KATEGORIJE ePRAVOPISA 2020

Zbirka: Rastoči slovarji
ISSN 2536-2968
Urednik zbirke: Andrej Perdih

© 2021, avtorji in ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Založba ZRC

UREDнице

Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik,
Manca Černivec

AVTORJI OPISOV PROBLEMSKIH SKLOPOV

Manca Černivec
<https://orcid.org/0000-0003-2811-2154>

Helena Dobrovoljc
<https://orcid.org/0000-0002-3568-8453>

Tina Lengar Verovnik
<https://orcid.org/0000-0002-8454-6160>

Matej Meterc
<https://orcid.org/0000-0002-0198-3745>

Urška Vranjek Ošlak
<https://orcid.org/0000-0003-3374-4228>

Peter Weiss
<https://orcid.org/0000-0003-0609-2252>

Aleksandra Bizjak Končar
<https://orcid.org/0000-0003-4054-3758>

Boris Kern
<https://orcid.org/0000-0001-7733-5755>

Slovarska zbirka se povezuje z ePravopisom.

OBLIKOVANJE

Duša Race

IZDAJATELJ

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ZANJ

Kozma Ahačič

ZALOŽNIK

ZRC SAZU, Založba ZRC

ZANJ

Oto Luthar

GLAVNI UREDNIK ZALOŽBE

Aleš Pogačnik

Doi

<https://doi.org/10.3986/9789610505228>

Ljubljana 2021

Publikacija je nastala v okviru programa P6-0038, ki ga financira ARRS, in programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga financira SAZU.

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) so pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID=51524355
ISBN 978-961-05-0522-8 (pdf)

Pravopisne kategorije ePravopisa 2020

ZALOŽBA
Z R C

Spremna besedila

O Pravopisnih kategorijah ePravopisa 2020

Pravopisne kategorije ePravopisa so nabor opisov pravopisnih kategorij, ki uporabnikom omogoča vpogled v proces prenove pravopisnih pravil in pravopisnega slovarja. Medtem ko v *ePravopisu* najdemo slovarske sestavke s konkretnimi podatki o zapisu, izgovoru, besedilni rabi ter oblikoslovnem obnašanju in besedotvornih možnostih besede, pa je uporabnik posredno – s povezavo na *Pravopisne kategorije* – obveščen tudi o tem, v kateri problemski ali normativni okvir slovenskega knjižnega jezika se izbrana iztočnica uvršča, katere besede oziroma besedne zveze še spadajo v ta okvir in kako se problem rešuje na višji ravni, torej v pravopisnih pravilih. Gre torej za komentar problemsko in pogosto tudi pomensko zaokroženega sklopa slovarskih redakcij v specializiranem pravopisnem slovarju, zaradi povezave s slovarjem pa je uporabniku omogočeno tudi, da pregleduje konkretne rešitve.

Pravopisne kategorije ePravopisa predstavljajo tudi evidentiranje odstopanj od obstoječega kodifikacijskega priročnika, tj. *Slovenskega pravopisa* 2001, ki tako sestavlja slovarja kot tudi uporabnikom omogočajo vpogled v proces prenove. Normativno veljavnost ubeseditvev v pravopisnih pravilih na rednih srečanjih potrjuje Pravopisna komisija, ki deluje pri SAZU in ZRC SAZU, slovarski sestavki pa do potrditve v tem delovnem telesu nosijo oznako »predlog«.

Bistvena prednost *Pravopisnih kategorij* je njihova povezava s slovarskimi sestavki. Tako se uporabnik *ePravopisa* npr. ob iskanju po imenih vladarjev s klikom na kategorije seznanja s tem, katere posebnosti so predstavljene v slovarskem sestavku in zakaj. Prek kategorij je slovarski sestavek povezan tudi z že objavljenimi poglavji v *Pravopisu* 8.0.

2015

V letu ustanovitve zbirke (2015) smo vanjo vključili 16 problemskih sklopov, med katerimi so bili nekateri še podrobneje členjeni (okrajšave, simboli, psevdonimi ...); ti problemski sklopi vključujejo približno 1600 slovarskih sestavkov. Skupaj z opisi prinaša posamezna enota zbirke (torej pravopisna kategorija) tudi možnost pregleda vseh slovarskih sestavkov, ki so bili pripravljeni za ponazoritev sklopa.

2016

Leta 2016 so bila v zbirko dodana domišljajska imena, imena držav, religijska in mitološka imena, poimenovanja mitoloških in nadnaravnih bitij, poobčnoimenjeni samostalniki, različni tipi svojilnih pridevnikov ... – skupaj 14 problemskih sklopov z več kot 800 slovarskimi sestavki.

2017

Pravopisne kategorije 2017 so se povečale za imena celin in podobnih velikih območij na Zemlji, dopolnjena so bila imena držav (abecedno do *Južni Sudan*), na novo je bila vzpostavljena velika skupina izlastnoimenskih pridevnikov na *-ov/-ev* ali *-in*, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah. Novi sklopi so bili še: samostalniške izpeljanke iz lastnih imen (*brajica, petrijevka*), lastna imena v frazemih (*kaditi kot Turek*), merske enote, poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*zlati znak svobode – kresnik*), manjši sklop je predstavljala prva faza pripravljenih stvarnih lastnih imen, ki so na izrazni ravni prekrivna s priimki (*Tesla, m – Tesla, ž*). Med prebivalska imena so bila vključena imena pripadnikov in pripadnic plemen (*Očipva, Očipvejec, Očipvejka*), zaradi katerih sta bila dopolnjena tudi sklopa pridevniki na *-ski/-ški* (*očipvejski*) in svojilni pridevniki iz prebivalskih imen (*Očipvejčev*). Posebna skupina z imenom »Pravopisne zanimivosti« se je izoblikovala kot stranski produkt delovanja članic in članov pravopisne skupine v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, kamor uporabniki mesečno pošljejo povprečno 30 vprašanj različnih tipov. Zanimivejša so od leta 2017 sprti dodajana v pravopisni slovar (*kvevri, vodja* (m, ž), *karitas, zika*).

V letu 2017 smo v rastoči slovar *ePravopis* uvedli 850 novih slovarskih sestavkov.

2018

Leta 2018 je bilo v *ePravopis* dodanih 1189 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih s podatki o rabi, pa tudi razširjenih glede na pomensko razvejanost posameznih gesel, npr. *Viking* (kot pripadnik ljudstva in kot nadomestno ime za Norvežane oz. Skandinavce), *Amerika* (tudi kot skrajšano ime za Združene države Amerike) ali *Evropa* (tudi kot nadomestno ime za Evropsko unijo).

Mikrostrukturno najobširnejši problemski sklopi iz tega leta se navezujejo na poglavje o pisnih znamenjih v pripravljajočem se predlogu novih pravopisnih pravil. V sklopu »Pisna znamenja« smo obravnavali ločila in različna znamenja z dveh vidikov, in sicer kot lekseme v skladijski vlogi in kot znamenja v posebnih položajih (ob števkih, v tehničnih besedilih ipd.). Med obsežnejše problemske sklope, ki zaokrožajo problematiko, se uvrščajo tudi »Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov v tednu in mesecev«, »Nazivi in naslovi ob imenu«, »Imena pokrajin in otokov«, z njimi povezana prebivalska imena in pridevniki na *-ski/-ški* ter iz vseh sklopov izhajajoči svojilni pridevniki. Pomembno dopolnilo pri redigiranju zemljepisnih imen je bila uvedba posebnega razdelka o predložni rabi v mestniku (Kje?), rodilniku (Od kod?) in tožilniku (Kam?). S tem razdelkom so bila dopolnjena tudi vsa do tedaj vključena zemljepisna imena.

2019

Leta 2019 je bilo v *ePravopis* dodanih več kot 1200 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih s podatki o rabi, pa tudi razširjenih glede na nove pravopisne kategorije. Dodanih je bilo 8 problemskih sklopov, in sicer:

- »Kratice«
- »Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)«
- »Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, verskih, rasnih skupin)«

- »Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih skupin)«
- »Pripadniki in pripadnice jezikovnih, verskih, rasnih skupin«
- »Pripadniki in pripadnice nazorov, gibanj, političnih skupin«
- »Smeri, nazori, gibanja«
- »Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)«

Sprejete so bile naslednje leksikografske odločitve: izpostavitve iztočničnega leksema ali imena v posebni zvezi tipa *železna lady*; izpostavitve vrstnega pomena pri iztočnici, ki je v nedoločni lastnostni pridevniški obliki – *budističen* in *budistični*; *arktičen* – *arktični*. Zaradi slednjega se pridevniške kategorije ne imenujejo več »Pridevniki na -ski«, temveč smo se odločili za splošnejše poimenovanje »Pridevniki«, h kateremu je mogoče umestiti tako pridevnike na -ski/-ški kot vrstne pridevnike na -ni (*evropski* – *arktični*). Povezovanje problemskih sklopov je spodbudilo uslovarjenje povezanih iztočnic, npr. ob redigiranju pripadnikov in pripadnic političnih, verskih, oboroženih, vohunskih, rasnih in drugih skupin so bila uslovarjena tudi imena organizacij, skupnosti, ustanov, katerih pripadniki in pripadnice so (*Gestapo* – *gestapovec*, *gestapovka*, *gestapovski*). Za kratice med njimi je bilo uvedeno skladijsko razlikovanje med tipi desnega prilastka, in sicer s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku« (*pripadnik mirovne sile KFOR*).

Pri uslovarjanju ženskih priimkov (*Potter*, ž) ob moških (*Potter*, m) je poudarjena možnost rabe priimka ženskega spola, in sicer s pojasnilom »navadno ob ženskem imenu« (*zgodbe Beatrix Potter*).

Merske enote so obravnavane kot pisne dvojnice, ki jih v nepodomačeni obliki (te normativno niso prednostne) uporabljamo večinoma v strokovnih besedilih, kar je izpostavljeno s posebnim pojasnilom »v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno«.

Vse dvobesedne slovarske iztočnice, ki so bile uslovarjene v sklopu »Psevdonimi, vzdevki, umetniška imena« v značilni strukturi ime + priimek, so bile v letu 2019 zaradi potrebe po razlikovanju med rojstnimi imeni in priimki prikazane ločeno, kar je gradivsko relevantno zlasti v povezavi z nastajajočim poglavjem pravopisnih pravil »Slovnični oris za pravopis«. Zaradi enakozvočnic z lastnimi imeni so bile uslovarjene tudi občnoimenske iztočnice, ki sicer ne bi bile vključene v pravopisni slovar, npr. *Abesinec* (prebivalec Abesinije) – *abesinec* (slovenski vojak v Abesiniji), *Albanka* (prebivalka Albanije) – *albanka* (droga iz Albanije); slednje zaradi neformalnosti pogosto izstopajo iz registra knjižnega jezika, zato je bila pri njih poskusno uvedena tudi oznaka »neformalno/pogovorno«.

2020

Leta 2020 je bilo v ePravopis dodanih več kot 1100 slovarskih sestavkov, več kot 300 obstoječih pa je bilo dopolnjenih. Novih problemskih sklopov je 24:

- »Domišljajska in mitološka zemljepisna imena«
- »Glasbeni žanri«
- »Imena krajev«
- »Imena objektov in stavb«

- »Imena vladarskih in plemiških rodbin«
- »Imena voda«
- »Imena vzpetin in gorovij«
- »Imena zgodovinskih osebnosti«
- »Izkrajšena imena in poimenovanja«
- »Leksikalizirane okrajšave«
- »Nagrajenci in nagrajenke«
- »Nadomestna imena in poimenovanja«
- »Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni«
- »Poimenovanja bolezni, iger, jedi«
- »Poimenovanja zgodovinskih dogodkov«
- »Pridevniki (povezani s pripadniki redov)«
- »Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)«
- »Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)«
- »Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)«
- »Pripadniki in pripadnice redov«
- »Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)«
- »Tvorjenke iz kratic«
- »Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice«
- »Znamke in izdelki«

Dopolnitve so obsegale predvsem usklajevalne posege, npr. spremembo koncepta zaradi osebnih imen iz različnih jezikov, npr. *Edith*¹ [ídit] angleško ime; *Edith*² [edít] francosko ime. Tako še *Marlene*, *Christine*, *Natalie* ipd. V samostojne iztočnice so bili združeni tudi priimki ter pari ime in priimek, če prihaja do izgovornih razlik, npr. *Bernárd* – *Bêrnard* (angleško moško ime); *Domínik* – *Dominík*.

Večje število novih problemskih sklopov je povezano s spremembo načina slovarskih predstavitev ob posameznem pravilu: slovarsko so obdelane le iztočnice, uporabljene v pravopisnem pravilu. V nadaljevanju projekta bodo skromneje zastopani problemski sklopi še razširjeni.

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka in uvedba pojasnila »v pridevniški rabi« ob t. i. nepravilnih zloženkah, ki jih pišemo kot besedne zveze. Slednje postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah npr. *emo skupina* in *zgodovina slovenske pank/punk glasbe* navedene tudi variantne možnosti: *emovska skupina* in *zgodovina pankovske/punkovske glasbe*. Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU še ni obravnavala poglavja o pisanju skupaj ali narazen, zato sklic na posodobljeno kodifikacijo ni mogoč. Novost so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladske in pomenske položaje. Opozorjeno je tudi na položaje, ko se ime kraja nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemanen z jedrom: »kot prilastek, v imenovalniku« *V finski prestolnici Helsinki je potekalo enajsto srečanje med ameriškim predsednikom Clintonom in ruskim predsednikom Jelcinom*.

Pri redigiranju smo pri nekaterih iztočnicah uvedli dvonaglasnice (npr. *Barbo-Waxenstein* [bárbo-váksənštájn]). Soobstajajoče različice imena so povezane z vodilko primerjaj (= prim.), npr. *Auersperg* prim. *Turjačan*, *Borgia* prim. *Borgijec*, *Stewart* prim. *Stuart*. Pri tem ločimo med priimkom osebe, ki je navadno nespremenjen glede na izvirnik, in podomačeno različico imena rodbine. Pri vseh podomačenih imenih bo navedeno izvirno ime.

Uporabnik je obveščen o neustrezno podomačenih imenih (*Inocent VIII.* gl. *Inocenc VIII.*), prevladujoči nepodomačeni varianti imena in zato njeni normativni prednosti (*Cojz* gl. *Zois*) in pogostem nepravilnem zapisu imena v rabi (*Marija Antonieta* gl. *Marija Antoaneta*).

Slovnično motivirana normativna novost s področja besedotvorja je zajeta v predlogu prenovljenih pravopisnih pravil, in sicer uveljavljanje možnosti nepreglašanih oblik pri imenih, ki se končajo na končni govorjeni [c], npr. ob oblikah ali pridevnikih *Fričev* in *Fritzev* novi pravopisni slovar uvaja pisanje dvojnic *Fritzev/Fritzov* in *Fričev/Fricov*.

Novosti pri nekaterih problemskih sklopih, npr. »Kraticah«, izhajajo iz novega pravopisnega poglavja, zato so številne in v kategorijah obširno pojasnjene. Uporabnik je prek povezave napoten na predlog novega poglavja pravil.

Nabor problemskih sklopov po abecedi

- Črke (imena grških črk)
- Črke (slovenske)
- Črke (tuje)
- Domišljajska imena
- Domišljajska in mitološka zemljepisna imena
- Enakozvočnice
- Glasbeni žanri
- Imena celin
- Imena držav
- Imena krajev
- Imena objektov in stavb
- Imena pokrajin, otokov
- Imena vladarskih in plemiških rodbin
- Imena voda
- Imena vzpetin in gorovij
- Imena zgodovinskih osebnosti
- Izkratična imena in poimenovanja
- Izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v stalnih besednih zvezah
- Izpeljanke iz lastnih imen
- Kratice
- Lastna imena (osebna, moška)
- Lastna imena (osebna, ženska)
- Lastna imena (priimki)
- Lastna imena v frazemih
- Leksikalizirane krajšave
- Merske enote
- Nagrajenci in nagrajenke
- Nazivi in naslovi ob imenu
- Nadomestna imena in poimenovanja
- Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

- Okrajšave
- Pisna znamenja
- Poimenovanja bolezni, iger, jedi
- Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij
- Poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov
- Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev
- Poimenovanja zgodovinskih dogodkov
- Pravopisne zanimivosti
- Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)
- Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi)
- Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)
- Pridevniki (iz imen plemen)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorskih, političnih, vojaških skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki redov)
- Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)
- Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevnih imen)
- Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)
- Priimki s predimki
- Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin
- Pripadniki in pripadnice redov
- Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin
- Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin
- Priredne zloženke (vezalne zloženke)
- Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)
- Religijska in mitološka imena
- Smeri, nazori, gibanja
- Simboli
- Stalni pridevki ob osebnih imenih
- Stvarna lastna imena
- Svojljni pridevniki (iz religijskih, mitoloških, domišljjskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)
- Svojljni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)
- Svojljni pridevniki (iz osebnih moških imen)
- Svojljni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij)
- Svojljni pridevniki (iz prebivalskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz imen s predimki)
- Svojljni pridevniki (iz priimkov)
- Svojljni pridevniki (iz psevdonimov)
- Svojljni pridevniki (iz stvarnih imen)

- Svojljni pridevniki (iz živalskih imen)
- Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)
- Tvorjenke iz kratic
- Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice
- Znamke in izdelki
- Živalska imena

Pravopisne kategorije kot faza v procesu prenove pravopisa

Pri prenovi pravopisa izhajamo iz želje po preseganju zasnove predhodnih pravopisov, predvsem s sklicevanjem na slovar in obratno. Problemska zasnova poudarja normativne zadrege v najširšem pomenu besede, četudi prinaša le tiste jezikovne enote, ki uporabnikom povzročajo normativne in pravopisno-slovnice težave, npr. o zapisu besed (zapis osnovne oblike ter raba velike in male začetnice, pisanje skupaj in narazen), rabi ločil, zapisu glede na podomačene prvine (stopnja pisne prevzetosti besede), oblikoslovnem pregibanju in besedotvorju ipd. Da bi med nastajajočimi slovarskimi redakcijami in pravopisnimi pravili ustvarili vez, smo se odločili, da bomo slovarske sestavke povezali v problemske sklope s skupnim imenovalcem in jih poimenovali **pravopisne kategorije**.

Na koncu slovarskega sestavka stoji kazalka »pravopisna kategorija«, ki vodi k ustreznemu poglavju v pravilih:

joule -a in džúl -a [džúl] m
 [merska enota]: Eni kilokaloriji ustreza približno 4200 joulov/džulov <4200 J>; Gobe imajo v prehrambni vrednosti komaj 45 kalorij ali 180 joulov/džulov <180 J>; v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno Zračna puška lahko sproži izstrelak s tako močjo, da ima ta ob izstrelitvi več kot 16,27 joula kinetične energije <16,27 J>; prim. **J**² (< Joule)
 {O} EDNINA: im. joule in džúl, rod. joula in džúla, daj. joulu in džúlu, tož. joul in džúl, mest. pri joulu in pri džúlu, or. z joulom in z džúlom; DVOJINA: im. joula in džúla, rod. joulov in džúlov, daj. jouloma in džúloma, tož. joula in džúla, mest. pri joulih in pri džúlih, or. z jouloma in z džúloma; MNOŽINA: im. jouli in džúli, rod. joulov in džúlov, daj. joulom in džúlom, tož. joule in džúle, mest. pri joulih in pri džúlih, or. z jouli in z džúli
STATUS: predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice; merske enote; samostalnik moškega spola

Joule -la [džúl] m; ime bitja, osebno ime [priimek]; [britanski fizik]: Enota za delo (džul ali joule) se imenuje po Jamesu Prescottu Joulu {B} Joulov {O} EDNINA: im. Joule, rod. Joula, daj. Joulu, tož. Joula, mest. pri Joulu, or. z Joulom; DVOJINA: im. Joula, rod. Joulov, daj. Jouloma, tož. Joula, mest. pri Joulih, or. z Jouloma; MNOŽINA: im. Jouli, rod. Joulov, daj. Joulom, tož. Joule, mest. pri Joulih, or. z Jouli
STATUS: predlog
PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); samostalnik moškega spola

Ponazoritev slovarskega sestavka z navezavo na ustrezen problemski sklop

ePravopis bo tako lahko opravljal svojo temeljno vlogo – gradivsko nadgrajeval in razširjal pravopisna pravila. Načrtovano povezanost pravil in slovarja omogoča dejstvo, da se pravopisna dejavnost argumentativnega in leksikografskega značaja prvič po petih desetletjih odvija vzporedno in vzajemno, kar omogoča zlasti povezanost

Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU kot nadinstitucionalnega telesa z delovno skupino za pripravo pravopisnega priročnika na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Tako ob prenovi pravopisnih pravil nastajajo slovarske redakcije, ki tudi vplivajo na oblikovanje pravil, vsaj v smislu detektiranja odklonov od sistemskih rešitev.

Načela opisov Pravopisnih kategorij

Vsak opis pravopisne kategorije prinaša:

- podatek o **geslovníku**,
- opis **novosti** v kodifikaciji,
- **sklic** na pravila,
- podatek o zadnji spremembi,
- **nabor** vseh slovarskih iztočnic, ki jih sklop vključuje.

PODATEK O GESLOVNÍKU vključuje število vključenih redakcij in morebitne informacije o tem, kako je bil geslovník sestavljen in po katerih merilih so bile izbrane besede, pa tudi ali je geslovník razširjen oziroma kakor koli spremenjen glede na Slovenski pravopis iz leta 2001.

V razdelku **NOVOSTI** so predstavljene novosti v slovarskem sestavku, ki uporabniku pomagajo pri razumevanju okoliščin rabe iztočnične besede, pa tudi pri tolmačenju slovničnih podatkov. S kodifikacijskega vidika so pomembne zlasti novosti pri določanju norme knjižnega jezika, ob čemer je vsaka tovrstna novost – premik od kodifikacije, kakršno predstavljata *Slovenski pravopis 2001* ali *Slovar slovenskega knjižnega jezika* – kategorizirana kot PREDLOG Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU. Zato je tudi izrecno omenjena bodisi kot odklon od tradicionalnega ali kot novost. Posamezne novosti, ki jih opisujemo v problemskih sklopih oziroma pravopisnih kategorijah, so povezane z onaglašeni paradigmi, ki so uvedene pri vseh pregibnih iztočnicah.

S SKLICEM NA PRAVOPISNA PRAVILA je mišljeno kodifikacijsko ozadje, na katero se normativno sklicujemo – bodisi pravopisno pravilo v *Slovenskem pravopisu 2001* (navedba člena) bodisi sklic na predlog novih pravopisnih pravil v *Pravopisu 8.0*, ki je pripravljen za javno razpravo. V letu 2019 sta bili objavljeni dve poglavji *Pravopisa 8.0*, in sicer »Pisna znamenja« in »Krajšave«, v letu 2020 pa sta bili pripravljeni za objavo poglavji »Velika in mala začetnica« ter »Prevzete besede in besedne zveze«.

V NABORU slovarskih iztočnic so vse iztočnice, ki jih povezuje problemski sklop, sledeč bodisi pravopisnemu pravilu (npr. zemljepisna imena naselbin/krajev) bodisi pomenski skupini (npr. pridevniki iz imen držav, pokrajin, otokov, celin). Če se izkaže, da je v pravopisni kategoriji iztočnica zaradi značilne zveze (npr. pri iztočnici *francoski zveza francoska revolucija*), je taka zveza posebej izpisana. Enako velja za imena, ki nastopajo v frazeoloških zvezah (npr. *potrebovati kot Sahara vodo kaj/koga*), in za svojilne pridevnike iz lastnih imen, ki nastopajo v zvezah (npr. *Sizifov – Sizifovo/sizifovo delo; Ohmov – Ohmov zakon*).

Problemski sklopi

Črke (imena grških črk)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 25 slovarskih iztočnic in zajema imena grških črk.

NOVOSTI:

V slovar *ePravopisa* so vključena vsa imena grških črk, torej tudi *kapa, hi, mi, ni*, ki jih v SP 2001 in SSKJ-ju ni.

Imena grških črk so v slovarju prikazana v posebnih oziroma pogostih okoliščinah rabe, o čemer je uporabnik obveščen z oznakovnimi pojasnili, npr. kadar iztočnična beseda nastopa kot »prilastek v imenovalniku«.

Novost glede na SP 2001 je izčrpnost obvestilnosti glede položajev, v katerih nastopajo grške črke kot deli tvorjenk oziroma kot nepregibni prvi deli besednih zvez. Glede na že ugotovljene in pojasnjene premike v jezikovni rabi je normiran zapis narazen (*alfa žarek*), uvedeno pa je pojasnilo »v pridevniški rabi« (*alfa žarek*) in napotilo na variantni zapis (*žarek alfa*). Slednje se nanaša na obstoječo kodifikacijo v SP 2001; Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU še ni obravnavala poglavja o pisanju skupaj ali narazen, zato sklic na posodobljeno kodifikacijo ni mogoč.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 16.

SLOVARSKI PRIKAZ:

épsilon -a samostalnik moškega spola

|grška črka <ε>|: narobe obrnjeni epsilon; Z epsilon in delto preizkušamo konvergentnost zaporedja; kot imenovalniški prilastek kovanec s črko epsilon

{O} EDNINA: im. épsilon, rod. épsilona, daj. épsilonu, tož. épsilon, mest. pri épsilonu, or. z épsilonom; DVOJINA: im. épsilona, rod. épsilonov, daj. épsilonoma, tož. épsilona, mest. pri épsilonih, or. z épsilonoma; MNOŽINA: im. épsiloni, rod. épsilonov, daj. épsilonom, tož. épsilonone, mest. pri épsilonih, or. z épsiloni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

gáma -e samostalnik ženskega spola

|grška črka γ|: Simbol ga je spominjal na gamo; kot imenovalniški prilastek Tipe označujejo z grškimi črkami alfa, beta, gama; Namestili so satelit, ki zaznava sevanje žarkov gama; nesklonljivo v zvezi gama kamera Za odkrivanje tumorjev uporablja gama kamero z dvojno glavo kamero gama; nesklonljivo v zvezi gama zdravljenje Gama zdravljenje predstavlja preboj na področju osebnih sprememb zdravljenje gama; nesklonljivo v zvezi gama žarek Gama žarki prodirajo skozi embalažo in živilo ter pri tem uničijo mikrobe žarki gama

{O} EDNINA: im. gáma, rod. gáme, daj. gámi, tož. gámo, mest. pri gámi, or. z gámo; DVOJINA: im. gámi, rod. gám, daj. gámama, tož. gámi, mest. pri gámah, or. z gámama; MNOŽINA: im. gáme, rod. gám, daj. gámam, tož. gáme, mest. pri gámah, or. z gámami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

hí -ja samostalnik moškega spola

[grška črka χ]: **napisati hi**; kot imenovalniški prilastek **črka hi**

{O} EDNINA: im. hí, rod. híja, daj. híju, tož. hí, mest. pri híju, or. s híjem; DVOJINA: im. híja, rod. híjev, daj. híjema, tož. híji, mest. pri híjih, or. s híjema; MNOŽINA: im. híji, rod. híjev, daj. híjem, tož. híje, mest. pri híjih, or. s híji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

tau -a [táv-, rod. táva] samostalnik moškega spola

[grška črka τ]: **napisati tau**; kot imenovalniški prilastek **obesek v obliki črke tau**

{O} EDNINA: im. tau, rod. taua, daj. tauu, tož. tau, mest. pri tauu, or. s tauom; DVOJINA: im. taua, rod. tauov, daj. tauoma, tož. taua, mest. pri tauih, or. s tauoma; MNOŽINA: im. taui, rod. tauov, daj. tauom, tož. taue, mest. pri tauih, or. s taui

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alfa	ksi
beta	lambda
delta	mi
dzeta	ni
epsilon	omega
eta	omikron
fi	pi
gama	psi
hi	sigma
iks	tau
ipsilon	theta
jota	zeta
kapa	

Črke (slovenske)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **50** slovarskih iztočnic ter zajema male in velike črke slovenske abecede.

NOVOSTI:

V slovarju so sicer sklonljive samostalniške črkovne enote prikazane v posebnih oziroma pogostih okoliščinah rabe, o čemer je uporabnik obveščen prek oznakovnih pojasnil, npr. kadar nastopa iztočnica »kot desni prilastek« in je »v imenovalniku«, se pojavlja »ob številki«, na primer ob hišnih številkah in drugih primerih druženja črk in števil.

Novost glede na SP 2001 je prikaz razlike med govorno in pisno uresničitvijo v nekaterih položajih, npr. pri rabi predloga *z/s* v orodniku do sedaj ni bilo upoštevano razlikovanje med izgovorom črke *s* soglasnikom (*s s-jem*) in *s* samoglasnikom (*s s-om*), čeprav je iz sklonila razvidno, da se izgovor razlikuje (*Beseda se zapiše z dvema s-jema/s-oma*). Sprememba je uvedena pri črkah, kjer je razlikovanje uresničeno (*f, s, š*).

Vse črkovne iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 6, 7, 8.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Pisna znamenja«
([https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/1/pisna znamenja](https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/1/pisna_znamenja))

SLOVARSKI PRIKAZ:

c¹ c-ja tudi c -- [cə, rod. cəja in cé, rod. cēja] samostalnik moškega spola

[ime črke ali glasu]: mali pisani c; Beseda se izgovarja s c-jem; Namesto č-jev je pisal kar c-je; navadno nesklonljivo Priimek Pircz pišejo s c ali cz; Dijaki tretjega c so presenetili vse profesorje 3. c kot imenovalniški prilastek Zaigraj ton c; ob številki Vipavska cesta 4c

{O} EDNINA: im. c tudi c, rod. c-ja tudi c, daj. c-ju tudi c, tož. c tudi c, mest. pri c-ju tudi pri c, or. s c-jem tudi s c; DVOJINA: im. c-ja tudi c, rod. c-jev tudi c, daj. c-jema tudi c, tož. c-ja tudi c, mest. pri c-jih tudi pri c, or. s c-jema tudi s c; MNOŽINA: im. c-ji tudi c, rod. c-jev tudi c, daj. c-jem tudi c, tož. c-je tudi c, mest. pri c-jih tudi pri c, or. s c-ji tudi s c

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

c² -- [cə in cé] samostalnik ženskega spola

[ime črke]: Dijaki tretje c so presenetili vse profesorje 3. c

{O} EDNINA: im. c, rod. c, daj. c, tož. c, mest. pri c, or. s c; DVOJINA: im. c, rod. c, daj. c, tož. c, mest. pri c, or. s c; MNOŽINA: im. c, rod. c, daj. c, tož. c, mest. pri c, or. s c

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

C¹ C-ja tudi C -- [cə̀, rod. cə̀ja in cé, rod. cêja] samostalnik moškega spola

|ime črke|: **tehnologija visokih C-jev**; navadno nesklonljivo **S svojim visokim C je navdušila občinstvo**; kot imenovalniški prilastek **Zbolela je za hepatitisom C**; ob številki **vinogradniška cona C1**; **Zvon je uglašen na ton C₂**; **Velikost njenega modrčka je 80C**

{O} EDNINA: im. C tudi C, rod. C-ja tudi C, daj. C-ju tudi C, tož. C tudi C, mest. pri C-ju tudi pri C, or. s C-jem tudi s C; DVOJINA: im. C-ja tudi C, rod. C-jev tudi C, daj. C-jema tudi C, tož. C-ja tudi C, mest. pri C-jih tudi pri C, or. s C-jema tudi s C; MNOŽINA: im. C-ji tudi C, rod. C-jev tudi C, daj. C-jem tudi C, tož. C-je tudi C, mest. pri C-jih tudi pri C, or. s C-ji tudi s C

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

G G-ja tudi G -- [gə̀, rod. gə̀ja in gé, rod. gêja] samostalnik moškega spola

|ime črke|: **veliki G**; **Zapestnica je okrašena z Guccijevimi dvojnimi G-ji**; **Pisanih velikih G-jev ne napiše prav lepo**; navadno nesklonljivo **Najprej bodo obravnavali tiste od A do F, potem tiste od G do N**; kot imenovalniški prilastek **točka G**; ob številki **srečanje skupine G8**; **državna cesta G1**

{O} EDNINA: im. G tudi G, rod. G-ja tudi G, daj. G-ju tudi G, tož. G tudi G, mest. pri G-ju tudi pri G, or. z G-jem tudi z G; DVOJINA: im. G-ja tudi G, rod. G-jev tudi G, daj. G-jema tudi G, tož. G-ja tudi G, mest. pri G-jih tudi pri G, or. z G-jema tudi z G; MNOŽINA: im. G-ji tudi G, rod. G-jev tudi G, daj. G-jem tudi G, tož. G-je tudi G, mest. pri G-jih tudi pri G, or. z G-ji tudi z G

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

t¹ t-ja tudi t -- [tə̀, rod. tə̀ja in té, rod. têja] samostalnik moškega spola

|ime črke ali glasu|: **mali t**; **Ime rastline forzitija se po pravilih branja latinščine izgovori s t-jem**; navadno nesklonljivo **Pogovorno imenu Miro osnovo podaljšujemo s t**; kot imenovalniški prilastek **glas t**; ob številki **točka t1**

{O} EDNINA: im. t tudi t, rod. t-ja tudi t, daj. t-ju tudi t, tož. t tudi t, mest. pri t-ju tudi pri t, or. s t-jem tudi s t; DVOJINA: im. t-ja tudi t, rod. t-jev tudi t, daj. t-jema tudi t, tož. t-ja tudi t, mest. pri t-jih tudi pri t, or. s t-jema tudi s t; MNOŽINA: im. t-ji tudi t, rod. t-jev tudi t, daj. t-jem tudi t, tož. t-je tudi t, mest. pri t-jih tudi pri t, or. s t-ji tudi s t

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

ž¹ ž-ja tudi ž -- [žə̀, rod. žə̀ja in žé, rod. žêja] samostalnik moškega spola

|ime črke ali glasu|: **mali ž**; **Priimek Križaj piše brez ž-ja**; navadno nesklonljivo **Kupiti je mogoče vse – od a do ž**; kot imenovalniški prilastek **glas ž**; ob številki **svetilka ž3**

{O} EDNINA: im. ž tudi ž, rod. ž-ja tudi ž, daj. ž-ju tudi ž, tož. ž tudi ž, mest. pri ž-ju tudi pri ž, or. z ž-jem tudi z ž; DVOJINA: im. ž-ja tudi ž, rod. ž-jev tudi ž, daj. ž-jema tudi ž, tož. ž-ja tudi ž, mest. pri ž-jih tudi pri ž, or. z ž-jema tudi z ž; MNOŽINA: im. ž-ji tudi ž, rod. ž-jev tudi ž, daj. ž-jem tudi ž, tož. ž-je tudi ž, mest. pri ž-jih tudi pri ž, or. z ž-ji tudi z ž

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

a A	m M
b B	n N
c C	o O
č Č	p P
d D	r R
e E	s S
f F	š Š
g G	t T
h H	u U
i I	v V
j J	z Z
k K	ž Ž
l L	

Črke (tuje)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **12** slovarskih iztočnic ter zajema male in velike črke, ki niso del slovenske abecede.

NOVOSTI:

V slovarju so prikazane posebne oziroma pogoste okoliščine rabe, v katerih nastopa črka oziroma slovarska iztočnica »kot desni prilastek« in je »v imenovalniku«, se pojavlja »ob številki«, na primer ob hišnih številkah in drugih primerih druženja črk in števil.

Novost glede na obstoječo kodifikacijo je povezana z zamenjavo vrstnega reda izgovora pri črki *q* (zdaj *kú ali kvè*).

Vse črke so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 6, 7, 8.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Pisna znamenja«, § 3
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/1/pisna_znamenja)

SLOVARSKI PRIKAZ:

q q-ja tudi q -- [kú, rod. kúja in kvè, rod. kvèja] samostalnik moškega spola

[ime tuje črke]: **mali q**; **Beseda se ne piše s c-jem, temveč s q-jem**; navadno nesklonljivo **Označite premico s q**; kot imenovalniški prilastek **črka q**; ob številki **geometrijsko zaporedje s členi q1, q2 in q3**

{O} EDNINA: im. q tudi q, rod. q-ja tudi q, daj. q-ju tudi q, tož. q tudi q, mest. pri q-ju tudi pri q, or. s q-jem tudi s q; DVOJINA: im. q-ja tudi q, rod. q-jev tudi q, daj. q-jema tudi q, tož. q-ja tudi q, mest. pri q-jih tudi pri q, or. s q-jema tudi s q; MNOŽINA: im. q-ji tudi q, rod. q-jev tudi q, daj. q-jem tudi q, tož. q-je tudi q, mest. pri q-jih tudi pri q, or. s q-ji tudi s q

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

Q Q-ja tudi Q -- [kú, rod. kúja in kvè, rod. kvèja] samostalnik moškega spola

[ime tuje črke]: **veliki Q**; **Gledalce so navduševali izumi Bondovega Q-ja**; navadno nesklonljivo **Kako uvrščamo v abecedo tuje črke od Q do Y?**; kot imenovalniški prilastek **tipka Q**; **vročica Q**; ob številki **Pripravek s koencimom Q10 je na voljo kot prehransko dopolnilo**

{O} EDNINA: im. Q tudi Q, rod. Q-ja tudi Q, daj. Q-ju tudi Q, tož. Q tudi Q, mest. pri Q-ju tudi pri Q, or. s Q-jem tudi s Q; DVOJINA: im. Q-ja tudi Q, rod. Q-jev tudi Q, daj. Q-jema tudi Q, tož. Q-ja tudi Q, mest. pri Q-jih tudi pri Q, or. s Q-jema tudi s Q; MNOŽINA: im. Q-ji tudi Q, rod. Q-jev tudi Q, daj. Q-jem tudi Q, tož. Q-je tudi Q, mest. pri Q-jih tudi pri Q, or. s Q-ji tudi s Q

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

y y-a tudi y -- [ípsilon] samostalnik moškega spola

|ime tuje črke|: mali **y**; **Piše se Cluysman, s c-jem in y-om**; navadno nesklonljivo **Označi prvo premico z y**; kot imenovalniški prilastek **črka y**; **os y**; ob številki **koordinata y1**; prim. **ipsilon**

{O} EDNINA: im. y tudi y, rod. y-a tudi y, daj. y-u tudi y, tož. y tudi y, mest. pri y-u tudi pri y, or. z y-om tudi z y; DVOJINA: im. y-a tudi y, rod. y-ov tudi y, daj. y-oma tudi y, tož. y-a tudi y, mest. pri y-ih tudi pri y, or. z y-oma tudi z y; MNOŽINA: im. y-i tudi y, rod. y-ov tudi y, daj. y-om tudi y, tož. y-e tudi y, mest. pri y-ih tudi pri y, or. z y-i tudi z y

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

Y¹ Y-a tudi Y -- [ípsilon] samostalnik moškega spola

|ime tuje črke|: veliki **Y**; **Ali pišemo Yale z Y-om?**; kot imenovalniški prilastek **črka Y**; **kromosom Y**; ob številki **linija Y3**; prim. **ipsilon**

{O} EDNINA: im. Y tudi Y, rod. Y-a tudi Y, daj. Y-u tudi Y, tož. Y tudi Y, mest. pri Y-u tudi pri Y, or. z Y-om tudi z Y; DVOJINA: im. Y-a tudi Y, rod. Y-ov tudi Y, daj. Y-oma tudi Y, tož. Y-a tudi Y, mest. pri Y-ih tudi pri Y, or. z Y-oma tudi z Y; MNOŽINA: im. Y-i tudi Y, rod. Y-ov tudi Y, daj. Y-om tudi Y, tož. Y-e tudi Y, mest. pri Y-ih tudi pri Y, or. z Y-i tudi z Y

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

ć Ć
đ Đ
q Q
x X
y Y
w W

Domišljajska imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 79 slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis* 2001 in dopolnjen z iztočnicami, ki so v rabi pogoste, hkrati pa jih kot zapisovalno problematične izkazujejo vprašanja v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Med domišljajska imena smo uvrstili imena bitij in posebljenih bitij, ki jih navadno pišemo tako, kot so jih zapisali pisci ali prevajalci del, v katerih se pojavljajo liki s temi imeni. Tipološko gre za tri skupine, ki se glede na strukturo tudi različno pišejo:

- (1) enobesedna imena (*Brdavs, Sapramiška, Trnuljčica, Zvitorepec*), ki pogosto nastopajo v stalnih besednih zvezah (*krojaček Hlaček, medved Pu, muca Copatarica, zvezdica Zaspanka*);
- (2) večbesedna imena (*Mali princ, Rdeča kapica, Snežna kraljica*);
- (3) večdelna imena (*Peter Klepec, Peter Pan, Miki Miška*).

Opozorjeno je, da domišljajskih imen v stalnih besednih zvezah ne smemo mešati s stvarnimi lastnimi imeni, npr. imeni literarnih stvaritev, kulturnih društev, predstav, filmov ipd., ki jih pišemo z veliko začetnico (*lutkovna igrica Maček Muri, pravljica Ele Peroci Muca Copatarica, povest Ovčar Runo*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Najdihojca: B Najdihojčev*).

Podatek o zapisu domišljajskih imen, ki se v rabi pojavljajo v stalnih besednih zvezah, je vsebovan v slovarskem sestavku občnoimenskih samostalnikov, ki so jedra takih zvez (pri *muca* je zveza eksplicitno uvedena, npr. »v zvezi« *muca Maca*; pri *racman* »v zvezi« *racman Jaka* oz. *Jaka Racman*).

Glede na SP 2001 so imena razvrščena v skladu z nakazano kategorizacijo, kar prispeva k lažji zapomnljivosti posamezne skupine imen.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 45.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bedánc -nca samostalnik moškega spola; ime bitja; osebno ime

[domišljajski lik]: Vsi poznamo zgodbo o tem, kako je Kekec ugnal Pehto in Bedanca; Otroci so se srečali z Bedancem in jih je bilo kar malo strah; prim. **bedanec**

{B} Bedančev

{O} EDNINA: im. Bedánc, rod. Bedánca, daj. Bedáncu, tož. Bedánca, mest. pri Bedáncu, or. z Bedáncem; DVOJINA: im. Bedánca, rod. Bedáncev, daj. Bedáncema, tož. Bedánca, mest. pri Bedáncih, or. z Bedáncema; MNOŽINA: im. Bedánci, rod. Bedáncev, daj. Bedáncem, tož. Bedánce, mest. pri Bedáncih, or. z Bedánci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena

Copátarica -e samostalnik ženskega spola

|domišljjski lik|: v zvezi **muca Copatarica Najlepšo sliko muce Copatarice bodo nagradili**

{B} Copataričin

{O} EDNINA: im. Copátarica, rod. Copátarice, daj. Copátarici, tož. Copátarico, mest. pri Copátarici, or. s Copátarico; DVOJINA: im. Copátarici, rod. Copátaric, daj. Copátaricama, tož. Copátarici, mest. pri Copátaricah, or. s Copátaricama; MNOŽINA: im. Copátarice, rod. Copátaric, daj. Copátaricam, tož. Copátarice, mest. pri Copátaricah, or. s Copátaricami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena

Lupínica -e samostalnik ženskega spola; ime bitja; osebno ime

|domišljjski lik|: **Plavolaso deklico Lupinico je lahko odpihnil že rahel vetrič; Hčerki je prebrala zgodbo o Lupinici, ki jo je napisala Vera Albreht**

{B} Lupiničin

{O} EDNINA: im. Lupínica, rod. Lupínice, daj. Lupínici, tož. Lupínico, mest. pri Lupínici, or. z Lupínico; DVOJINA: im. Lupínici, rod. Lupínic, daj. Lupínicama, tož. Lupínici, mest. pri Lupínicah, or. z Lupínicama; MNOŽINA: im. Lupínice, rod. Lupínic, daj. Lupínicam, tož. Lupínice, mest. pri Lupínicah, or. z Lupínicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena

Snéžna kraljica -e -e samostalniška zveza ženskega spola; ime bitja; osebno ime

|domišljjski lik|: **pravljica o Snežni kraljici; Deklica Gerdi se sooči s Snežno kraljico, da bi pomagala svojemu prijatelju Kaju; prim. kraljica**

{O} EDNINA: im. Snéžna kraljica, rod. Snéžne kraljice, daj. Snéžni kraljici, tož. Snéžno kraljico, mest. pri Snéžni kraljici, or. s Snéžno kraljico; DVOJINA: im. Snéžni kraljici, rod. Snéžnih kraljic, daj. Snéžnima kraljicama, tož. Snéžni kraljici, mest. pri Snéžnih kraljicah, or. s Snéžnima kraljicama; MNOŽINA: im. Snéžne kraljice, rod. Snéžnih kraljic, daj. Snéžnim kraljicam, tož. Snéžne kraljice, mest. pri Snéžnih kraljicah, or. s Snéžnimi kraljicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena

Špicparkeljč -a samostalnik moškega spola; ime bitja; osebno ime

|domišljjski lik|: Pravljico o Špicparkeljcu sta napisala brata Grimm; Otroci so pustovali z Rdečo kapico, Špicparkeljcem in drugimi junaki iz Grimmovih pravljic

{B} Špicparkeljčev

{O} EDNINA: im. Špicparkeljč, rod. Špicparkeljca, daj. Špicparkeljcu, tož. Špicparkeljca, mest. pri Špicparkeljcu, or. s Špicparkeljcem; DVOJINA: im. Špicparkeljca, rod. Špicparkeljcev, daj. Špicparkeljčema, tož. Špicparkeljca, mest. pri Špicparkeljcih, or. s Špicparkeljčema; MNOŽINA: im. Špicparkeljci, rod. Špicparkeljcev, daj. Špicparkeljcem, tož. Špicparkeljce, mest. pri Špicparkeljcih, or. s Špicparkeljci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aladin	Kljuka (kapitan Kljuka)	Peter Nos
Bambi	Kosobrin	Peter Pan
Bedanec	Kuzma (škrat Kuzma)	Peter Zajec
Božiček	Lučka Regrat	Pika Nogavička
Brdavs	Lupinica	Piki Jakob
Brkonja Čeljustnik	Maja (čebelica Maja)	Piko Dinozaver
Copatarica (muca	Mali princ	Pokahontas
Copatarica)	Marjanka Vseznanka	Pu (medvedek Pu)
Čirimbara (čarovnica	Martin Krpan	Rdeča kapica
Čirimbara)	Mavgli	Robin Hood
Delfina (deklica Delfina)	Melkijad	Rožle
Dolgoušček (zajček	Mihec Kašopihec	Samo (gasilec Samo)
Dolgoušček)	Miki Miška	Sapraniška
Dumbo	Miškolin	Smuk (palček Smuk)
Gandalf	Mojca Pokrajculja	Sneguljčica
Gatnik (kapitan Gatnik)	Muri (maček Muri)	Snežna kraljica
Grdi raček	Najdihojca	Šeherezada
Hlaček (krojaček Hlaček)	Obuti maček	Špicparkeljč
Hlapič (vajenec Hlapič)	Oka (sovica Oka)	Tarzan
Hudobin Potepin	Orlovo pero	Tolovaj
Jaka (racman Jaka)	Ostržek	Trnuljčica
Jaka Racman	Palčica	Zaspanka (zvezdica
Janček Ježek	Pedenjped	Zaspanka)
Jerica (sirota Jerica)	Pehta	Zofka (coprnica Zofka)
Jurček (Jurček Gobanček)	Pepa (pujsa Pepa)	Zvitorepec
Juri Muri	Pepelka	Zvitorepka (lisica
Kalimero	Peter (poštar Peter)	Zvitorepka)
Kekec	Peter Klepec	Žabji kralj

Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 10 slovarskih iztočnic, in sicer gre za zemljepisna imena iz umetnostnih (literarnih) in mitoloških besedil (*Blatni Dol*, *Butale*, *Goličava*, *Gondor*, *Mordor*, *Stiks*, *Vrh pri Sveti Trojici*), pri katerih opazamo tudi pomenske prenose:

- *Butale* – prisposoda kraja, v katerem se sprejemajo neumne, nespametne odločitve
- *Blatni Dol* – prisposoda kraja, v katerem ni napredka in optimizma
- *Goličava* – prisposoda kraja, za katerega je značilna odmaknjenost, zastarelost
- *Goga* – prisposoda kraja, za katerega je značilna družbena brezbržnost, hinavščina

Drugo skupino sestavljajo imena iz priljubljenih literarnih del, ki se pojavljajo v novih kontekstih, npr. *Mordor*, *Atlantida*.

Geslovnik bo z umišljenimi imeni še dopolnjen.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Pri zemljepisnih imenih je uveden dodatek o predložni rabi (rodilniška, tožilniška in mestniška raba) ter besedotvorno gnezdo, ki zaključuje slovarski sestavek in vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (npr. pri *Atlantida*: *na/v Atlantidi*, *z/iz Atlantide*). Vsa imena imajo tudi besedotvorno gnezdo, iz katerega je razvidna sistemska predvidljiva tvorba prebivalca, prebivalke in pridevnika na *-ski/-ški*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 61–68.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Blátni Dól -ega -a m; zemljepisno ime

[kraj iz Cankarjevega romana »Martin Kačur«]: **Kot mlad učitelj je prišel v Blatni Dol; Martin Kačur je doživel v Blatnem Dolu težke preizkušnje; |prisposoda kraja, v katerem ni napredka in optimizma|: tudi z malo začetnico Ustavno sodišče je takšno, kot se za Blatni Dol tudi spodobi; Slovenski nogomet pa ne presega obzorja blatnih dolov**

Kje? v Blatnem Dolu

Od kod? iz Blatnega Dola

Kam? v Blatni Dol

{B} Blatnodolčan, Blatnodolčanka; Blatnodolčev, Blatnodolčankin; blatnodolski

{O} EDNINA: im. Blátni Dól, rod. Blátnega Dóla, daj. Blátnemu Dólu, tož. Blátni Dól, mest. pri Blátnem Dólu, or. z Blátnim Dólom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljajska, mitološka zemljepisna imena

Butále -ál ž mn.; zemljepisno ime

|kraj iz zbirke humoresk Frana Milčinskega »Butalci«|: [Cefizelj je začel na skrivaj nositi pisma iz Butal v Tepanjce](#); |prisposoda kraja, v katerem se sprejemajo neumne, nespametne odločitve|: [Po razprodaji premoženja in mladih ljudi z znanjem bomo imeli v Butalah končno mir](#)

Kje? v Butalah

Od kod? iz Butal

Kam? v Butale

{B} Butalec, Butalka; Butalčev, Butalkin; butalski

{O} MNOŽINA: im. Butále, rod. Butál, daj. Butálam, tož. Butále, mest. pri Butálah, or. z Butálami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljajska, mitološka zemljepisna imena

Góndor -ja m; zemljepisno ime

|kraljevina iz Tolkienovega romana »Gospodar prstanov«|: [kralj Gondorja](#); [bitka za Gondor](#); [Aragorn zavlada v Gondorju](#)

Kje? v Gondorju

Od kod? iz Gondorja

Kam? v Gondor

{B} Gondorec, Gondorka; Gondorčev, Gondorkin; gondorski

{O} EDNINA: im. Góndor, rod. Góndorja, daj. Góndorju, tož. Góndor, mest. pri Góndorju, or. z Góndorjem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljajska, mitološka zemljepisna imena; samostalnik moškega spola

Stíks² -a m; zemljepisno ime

|grška bajeslovna reka|: [Preminuli so morali plačati brodnino Haronu, da jih je peljal čez Stíks](#); [Orfej je prepričal brodarja Harona, da ga je peljal po Stíksu do Perzefone](#); kot prilastek, v imenovalniku [Pot v Had je vodila po reki Stíks](#); [Mati je Ahila pomočila v reko Stíks, da bi postal neranjliv, toda peta je ostala ranljiva](#)

{O} EDNINA: im. Stíks, rod. Stíksa, daj. Stíksu, tož. Stíks, mest. pri Stíksu, or. s Stíksom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljajska, mitološka zemljepisna imena

Vrh pri Světi Trojici -a ~ ~ ~ m; zemljepisno ime

[kraj iz Levstikove povesti »Martin Krpan«]: [Martin Krpan je bil doma z Vrha pri Sveti Trojici; Krpan potuje iz Trsta na Vrh pri Sveti Trojici](#)

Kje? na Vrhu pri Sveti Trojici

Od kod? z Vrha pri Sveti Trojici

Kam? na Vrh pri Sveti Trojici

{O} EDNINA: im. Vrh pri Světi Trojici, rod. Vřha pri Světi Trojici, daj. Vřhu pri Světi Trojici, toř. Vřh pri Světi Trojici, mest. pri Vřhu pri Světi Trojici, or. z Vřhom pri Světi Trojici

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: domišljjska, mitolořka zemljepisna imena

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Atlantida
Blatni Dol
Butale
Goličava
Gondor
Mordor
Stiks
řajerska
Tartar
Vrh pri Sveti Trojici

Enakozvočnice

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **111** občnoimenskih enakozvočnic z lastnimi imeni, ki so obravnavana v posameznih problemskih sklopih, npr.:

- (1) enakozvočnice z osebnimi imeni in priimki (*bert, matija; apgar, watt, gauss*);
- (2) enakozvočnice z imeni vladarjev, plemiških in vladarskih rodbin (*atila, burbon, burbonka, oldenburžan*);
- (3) enakozvočnice s prebivalskimi imeni (*afganistanec, brazilke, japonke; paštunka*);
- (4) enakozvočnice z domišljajskimi imeni (*kalimero, rožle*);
- (5) enakozvočnice z zemljepisnimi imeni (*rubikon*);
- (6) enakozvočnice z religijskimi in mitološkimi imeni (*himera, judež, metuzalem*);
- (7) enakozvočnice s pripadniki in pripadnicami verskih, vojaških, nazorskih skupin, redov (*binkoštnica, celestin, mormon, tigrovka*);
- (8) enakozvočnice s stvarnimi imeni, tj. imeni podjetij, revij ... (*delo, elan, eta*).

V rastočem slovarju bo v nadaljevanju zajetih več imen z občnoimenskimi enakozvočnicami, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran (*afganistanec, matija*). Upoštevane so gradivno podprte oblikoslovne razlike glede na lastno ime: samostalnik *dioskur* je redigiran kot samostalnik, ki se uresničuje v vseh številih, medtem ko je lastno ime *Dioskurja* redigirano kot zgolj dvojinsko; samostalnik *brazilke* je redigiran kot zgolj množinski, medtem ko je lastno ime *Brazilka* redigirano kot števeni samostalnik.

Gesla vsebujejo vodilko *primerjaj* (= *prim.*), ki usmerja k enakozvočnemu lastnemu imenu in obratno.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*dioskur*: B *dioskurjev*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 135.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

amerikánka -e ž

[kokoš]: Prodám ameríkanke pasme amrok s petelinčkom; [trta]: mošt iz ameríkanke; [žaga]: tekmovanje v žaganju z ameríkankami; [kuverta]: samolepilna ameríkanka; Najpogosteje uporabljene kuverte dimenzije 230 krat 110 milimetrov so pogosto poimenovane ameríkanke; [postrv]: pogin triletnih ameríkanek; prim. **Amerikanka**

(< **Amerikanec**)

{B} amerikankin

{O} EDNINA: im. amerikánka, rod. amerikánke, daj. amerikánki, tož. amerikánko, mest. pri amerikánki, or. z amerikánko; DVOJINA: im. amerikánki, rod. amerikánk, daj. amerikánkama, tož. amerikánki, mest. pri amerikánkah, or. z amerikánkama; MNOŽINA: im. amerikánke, rod. amerikánk, daj. amerikánkam, tož. amerikánke, mest. pri amerikánkah, or. z amerikánkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

butálec -lca m; ime bitja

|neumen, omejen človek|: [Vsak butalec bi vedel, kaj storiti](#); [Uporabniški vmesnik je zasnovan butalcem prijazno](#); prim. **Butalec**

(< **Butale**)

{B} butalčev

{O} EDNINA: im. butálec, rod. butálca, daj. butálcu, tož. butálca, mest. pri butálcu, or. z butálcem; DVOJINA: im. butálca, rod. butálcev, daj. butálcema, tož. butálca, mest. pri butálcih, or. z butálcema; MNOŽINA: im. butálci, rod. butálcev, daj. butálcem, tož. butálce, mest. pri butálcih, or. z butálci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

dalmatínek -nca samostalnik moškega spola

|pes|: [V pasemskem standardu za dalmatince ni napisano, koliko črnih pik morajo imeti](#); živostno [Zaželel si je psa čuvaja in kupil dalmatinca](#); |vino|: [Pravi dalmatínek je doma le v Dalmaciji in še tam le na prav posebnih mestih](#); živostno [Najraje pije dalmatinca](#); prim. **Dalmatínek**

{O} EDNINA: im. dalmatínek, rod. dalmatínca, daj. dalmatíncu, tož. dalmatínek (živostno dalmatínca), mest. pri dalmatíncu, or. z dalmatíncem; DVOJINA: im. dalmatínca, rod. dalmatíncev, daj. dalmatíncema, tož. dalmatínca, mest. pri dalmatíncih, or. z dalmatíncema; MNOŽINA: im. dalmatínci, rod. dalmatíncev, daj. dalmatíncem, tož. dalmatínce, mest. pri dalmatíncih, or. z dalmatínci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

rúbikon -a samostalnik moškega spola

|meja, mejnik|: [šahovski rubikon](#); [prestopiti rubikon zaupanja](#); prim. **Rubikon**

{O} EDNINA: im. rúbikon, rod. rúbikona, daj. rúbikonu, tož. rúbikon, mest. pri rúbikonu, or. z rúbikomom; DVOJINA: im. rúbikona, rod. rúbikonov, daj. rúbikonoma, tož. rúbikona, mest. pri rúbikonih, or. z rúbikonoma; MNOŽINA: im. rúbikone, rod. rúbikonov, daj. rúbikomom, tož. rúbikone, mest. pri rúbikonih, or. z rúbikoni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abesinec	evrazijec	narcis
abesinka	fahrenheit	nestor
abraham	favna	newton
afganistanec	flora	neža
afričan	francoz	novogvinejka
albanka	frankinja	ohm
aleksander	fulanka	oldenburžan
alzheimer	gadafi	otava
amerikanec	gauss	parkinson
amerikanka	generalka	pascal
amor	gigant	paštunka
apgar	goličava	perzijec
apolon	goljat	perzijka
atila	gorenje	prerok
atlant	graham	prometej
azijec	gvinejka	roman
belgijec	henry	rožle
benjamin	hepburn	rubikon
bert	hermafrodit	samarijan
binkoštnica	himera	samarijanka
bor	holandec	samojed
brazilke	islandec	samojedka
burbon	japonec	siamec
burbonka	japonke	siamka
burmanka	juruba	siemens
butalec	joule	sievert
butalka	judež	skušnjavec
cecilijanka	kalimero	sokol
celestin	kamino	šerpa
celzij	kelvin	šerpinja
coulomb	kiklop	šiptarka
curie	kompas	tesla
čuk	korejec	tigrovka
dalmatinec	kosobrin	tolminec
danka	kubanka	tolstojanka
dekanka	kurent	turek
delo	laško	vandal
demokracija	lek	vandalka
dizel	mach	vat
dominikanec	majevka	viola
dominikanka	matija	zemlja
ekvadorka	maxwell	zidar
eros	metuzalem	
eta	mormon	

Glasbeni žanri

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 6 iztočnic in bo še dopolnjen.

NOVOSTI:

Slovar predstavlja prevzete besede, s katerimi poimenujemo glasbene žanre z njihovimi podomačenimi dvojnicami. Prevzete besede in podomačene dvojnice so v slovarju predstavljene v različnih dvojničnih razmerjih, ki so rezultat gradivske analize, npr. *pank* in *punk*, *hiphop* in *hip hop*, *rap* in *rep*, *rejev* tudi *rave*.

Iz poimenovanj za glasbene žanre so izpeljana poimenovanja za pripadnike in pripadnice subkultur ali za izvajalce teh žanrov, kakršni so na primer: *hiphoperka* in *hiphopovka* ter *punker* in *punker* tudi *pankovec* tudi *punkovec*.

Med njimi je tudi nekaj izrazov in njihovih dvojnic, ki jih v aktualnih slovarjih knjižnega jezika (SP 2001 in SSKJ) ni mogoče najti ni, npr. *rap* in *rep* ter *emo*.

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah *emo skupina* in *zgodovina slovenske pank/punk glasbe* navedene tudi variantne možnosti: *emovska skupina* in *pankovska/punkovska glasba*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 82, 83.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

émo² -a m

[glasbeni žanr]: Poslušam émo; Bolj uživa v emu kot klasičnem panku/punku; v pridevniški rabi *emo skupina* variantno *emovska skupina*;

{O} EDNINA: im. émo, rod. éma, daj. ému, tož. éma, mest. pri ému, or. z émom; DVOJINA: im. éma, rod. émov, daj. émoma, tož. éma, mest. pri émih, or. z émoma; MNOŽINA: im. émi, rod. émov, daj. émom, tož. éme, mest. pri émih, or. z émi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: glasbeni žanri

híphôp -a in híp hôp m

[glasbena zvrst]: ljubitelj hiphopa/hip hopa; Njegova glasba se uvršča med rock in hiphop/hip hop; v pridevniški rabi Posnela je tri plošče s hiphop/hip hop glasbo variantno *hiphopovsko glasbo*;

{O} EDNINA: im. híphôp in híp hôp, rod. híphôpa in híp hôpa, daj. híphôpu in híp hôpu, tož. híphôp in híp hôp, mest. pri híphôpu in pri híp hôpu, or. s híphôpom in s híp hôpom; DVOJINA: im. híphôpa in híp hôpa, rod. híphôpov in híp hôpov, daj. híphôpoma in híp hôpoma, tož. híphôpa in híp hôpa, mest. pri híphôpih in pri híp hôpih, or. s híphôpoma in s híp hôpoma; MNOŽINA: im. híphôpi in híp hôpi, rod. híphôpov in híp hôpov, daj. híphôpom in híp hôpom, tož. híphôpe in híp hôpe, mest. pri híphôpih in pri híp hôpih, or. s híphôpi in s híp hôpi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: glasbeni žanri

mêtal -a in metál -a m

[glasbeni žanr]: **Na svoj račun bodo prišli ljubitelji metala**; v pridevniški rabi **koncert dveh metal skupin** variantno *metalskih skupin*;

{O} EDNINA: im. mêtal in metál, rod. mêtala in metála, daj. mêtalu in metálu, tož. mêtal in metál, mest. pri mêtalu in pri metálu, or. z mêtalom in z metálom; DVOJINA: im. mêtala in metála, rod. mêtalov in metálov, daj. mêtaloma in metáloma, tož. mêtala in metála, mest. pri mêtalih in pri metálih, or. z mêtaloma in z metáloma; MNOŽINA: im. mêtali in metáli, rod. mêtalov in metálov, daj. mêtalom in metáлом, tož. mêtale in metále, mest. pri mêtalih in pri metálih, or. z mêtali in z metáli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: glasbeni žanri

pánk -a in punk -a [pánk] m

[glasbeni žanr]: **garažni pank/punk**; v pridevniški rabi **zgodovina slovenske pank/punk glasbe** variantno *pankovske/punkovske glasbe*;

{O} EDNINA: im. pánk in punk, rod. pánka in punka, daj. pánku in punku, tož. pánka in punka, mest. pri pánku in pri punku, or. s pánkom in s punkom; DVOJINA: im. pánka in punka, rod. pánkov in punkov, daj. pánkoma in punkoma, tož. pánka in punka, mest. pri pánkih in pri punkih, or. s pánkoma in s punkoma; MNOŽINA: im. pánki in punki, rod. pánkov in punkov, daj. pánkom in punkom, tož. pánke in punke, mest. pri pánkih in pri punkih, or. s pánki in s punki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: glasbeni žanri; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

emo – emo skupina
hiphop in hip hop – hiphop glasba
metal – metal skupina
pank in punk –punk glasba
rap in rep – rap nastop
rejev tudi rave – rejev zabava

Imena celin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **19** eno- in večbesednih iztočnic (od *Afrika* do *Srednja Amerika*), ki jih v različnih geografskih okoljih različno obravnavajo (teorija petih, šestih in sedmih celin). V geslovník smo vključili tako sodobne celine (*Afrika, Azija, Evropa*) kot zgodovinske praeline (*Gondvana*), poleg teh pa tudi večja območja, ki jih v stroki pojmujejo kot velike, celinam podobne dele kopnega (*Angloamerika, Antarktika, Mezoamerika*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Doplnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. V besedotvornem gnezdu {B} navajamo uresničene oblike prebivalcev, prebivalok in pripadajočih pridevnikov.

Novost je sprejetje do sedaj nekodificiranih imen (*Gondvana, Pangea*) in uvedba besedotvornih gnezd, iz katerih je mogoče razbrati besedotvorne načine pri tvorbi prebivalskih imen za oba spola (če obstajajo), svojilnih pridevnikov iz prebivalskih imen obeh spolov in pridevnikov na *-ski*. Pri tem smo upoštevali tudi pogoste, a do sedaj neuslovarjene tvorjenke, npr. poleg *Latinskoameričan* tudi *Latinoameričan*.

Uporabnik je poučen o ustrezni predložni rabi imen celin, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Do zdaj je pravopis navajal le predlog v mestniku, sklonsko obliko pa le s končnico (*Arktika: na ~i*); uporabnik je zato moral sam sklepati o rabi predloga v roditeljskem in tožilniku. V *ePravopisu* so pri vsakem imenu celine navedeni ustrezni predlogi (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Antarktiki, z Antarktike, na Antarktiko*).

V redakcijah je upoštevana tudi pomenska razvejanost pogosto rabljenih imen, npr. *Amerika* (tudi kot skrajšano ime za *Združene države Amerike*) ali *Evropa* (tudi kot nadomestno ime za *Evropsko unijo*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 53, 66, 186, 1241.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Áfrika -e samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

[celina]: Največji znani meteorit so našli v Afriki; Spomladi pride v delto Pada na tisoče selivk iz Afrike, kjer so prezimile; V podsaharski Afriki 28 odstotkov otrok ne doseže normalne teže; dobrodelni koncert za Afriko

Kje? v Afriki

Od kod? iz Afrike

Kam? v Afriko

{B} Afričan, Afričanka; Afričanov, Afričankin; afriški

{O} EDNINA: im. Áfrika, rod. Áfrike, daj. Áfriki, tož. Áfriko, mest. pri Áfriki, or. z Áfriko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Antárktika -e samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

|celina; južno polarno območje|: Najbolj nenasiten plenilec na Antarktiki je beli medved; ledenik na Antarktiki; morski tok z Antarktike; Odtajani led z Antarktike, Grenlandije in Aljaske je v zadnjih petih letih dvignil vodno gladino za pet milimetrov

Kje? na Antarktiki

Od kod? z Antarktike

Kam? na Antarktiko

{B} antarktični

{O} EDNINA: im. Antárktika, rod. Antárktike, daj. Antárktiki, tož. Antárktiko, mest. pri Antárktiki, or. z Antárktiko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Evrázija -e samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

|celina|; |Evropa in Azija|: Iz genetskih študij je razvidno, da je imela Evrazija že pred 13.000 leti boljše izhodišče za gojenje žitaric kot druge celine; Mamenčozaver je največja žival, ki je kadar koli živela v Evraziji; Motovilec izvira iz Evrazije in ga v Evropi še vedno najdemo samoniklega

Kje? v Evraziji

Od kod? iz Evrazije

Kam? v Evrazijo

{B} Evrazijec, Evrazijka; Evrazijčev, Evrazijkin; evrazijski

{O} EDNINA: im. Evrázija, rod. Evrázije, daj. Evráziji, tož. Evrázijo, mest. pri Evráziji, or. z Evrázijo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Júžna Amêrika -e -e samostalniška zveza ženskega spola; zemljepisno ime

|južni del ameriške celine|: Reke v Južni Ameriki so rjavkasto rumene do rjave; Prvi prebivalci Polinezije so pripluli tja na splavih iz Južne Amerike; O življenju naših prednikov izvemo veliko pri proučevanju načina življenja kultur v pragozdovih Južne Amerike in tropske Afrike

Kje? v Južni Ameriki

Od kod? iz Južne Amerike

Kam? v Južno Ameriko

{B} Južnoameričan, Južnoameričanka; Južnoameričanov, Južnoameričankin; južnoameriški

{O} EDNINA: im. Júžna Amêrika, rod. Júžne Amêrike, daj. Júžni Amêriki, tož. Júžno Amêriko, mest. pri Júžni Amêriki, or. z Júžno Amêriko

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena celin

Pangea -e [pangêja] samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

[zgodovinska velecelina, praelina]: **Ocean, ki je obdajal Pangeo, se imenuje Pantalasa**

Kje? na Pangei

Od kod? s Pangee

Kam? na Pangeo

{B} pangejski

{O} EDNINA: im. Pangea, rod. Pangee, daj. Pangei, tož. Pangeo, mest. pri Pangei, or. s Pangeo

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena celin

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Afrika

Amerika

Angloamerika

Antarktika

Arktika

Atlantida

Avstralija

Azija

Evrazija

Evropa

Gondvana

Južna Amerika

Latinska Amerika

Lavrazija

Mezoamerika

Oceanija

Pangea

Severna Amerika

Srednja Amerika

Imena držav

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 277 eno- in večbesednih iztočnic. Pri pripravi smo sledili širšemu seznamu standardiziranih kratkih imen držav sveta, usklajenemu v okviru Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (dalje KSZI).

Vir: *Standardizirana kratka, uradna kratka in uradna polna imena držav ter odvisnih ozemelj z najvišjo stopnjo avtonomije*. Vir je dostopen na povezavi:

https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/GURS/Dokumenti/Delovna_telesa/KSZI/Publikacije/IMENA_NEODVISNIH_DRZAV_IN_ODVISNIH_OZEMELJ.xlsx

V rastočem slovarju smo zajeli imena vseh držav s seznama. Upoštevali smo tudi neaktualna oz. zastarela imena, ki jih še izkazuje jezikovna raba ali so pomembna za zgodovinsko umestitev, npr.

- (1) preimenovane države (*Burma, Cejlon, Njasa, Svazi ...*);
- (2) zgodovinska imena držav (*Ilirske province, Osmansko cesarstvo, Perzija ...*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Uporabnik je poučen o ustrezni predložni rabi imen celin, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Do zdaj je pravopis navajal le predlog v mestniku, sklonsko obliko pa le s končnico (*Sejšeli: na ~ih*); uporabnik je zato moral sam sklepati o rabi predloga v rodilniku in tožilniku. V *ePravopisu* so pri vsakem imenu države navedeni ustrezni predlogi (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*v Tanzaniji, iz Tanzanije, v Tanzanijo*). To je zlasti uporabno tam, kjer prihaja do dvojničnosti – npr. pri otoških državah (*na/v Novi Zelandiji, z/iz Nove Zelandije, na/v Novo Zelandijo*).

Pri tistih imenih držav, pri katerih prihaja v tožilniku in mestniku ednine do **mešanja paradigem** ženskega in srednjega spola (*Češka, Češko; Češkoslovaška, Češkoslovaško; Danska, Dansko; Hrvaška, Hrvaško; Irska, Irsko; Japonska, Japonsko*) v tožilniku in mestniku ednine, uporabnika z napotilom *ustrezneje* usmerjamo k obliki, ki se je uveljavila kot nevtralna (*veleposlanik v Danski > na Danskem*). Z uporabo dvojničnih oznak navajamo tudi pojavljanje dvojnic v rodilniku, kjer se je v rabi uveljavila mešana raba predloga in imena (*delavec iz/s Poljske*).

Pri standardiziranih imenih držav smo sledili dogovoru jezikoslovcev in geografov v KSZI, ki ga preverjamo po aktualnem gradivu in Wikipediji. Novost glede na *Slovenski pravopis 2001* je dosledna seznanitev uporabnika z uradnim kratkim imenom (*Afganistan, Armenija, Bolivija*) in uradnim dolgim imenom (*Islamska država Afganistan, Republika Armenija, Večnacionalna država Bolivija*). Novost glede na SP 2001 so do zdaj neuslovarjena imena nekaterih (lahko mlajših) državnih tvorb, npr. *Palav, Tuvalu, Vzhodni Kongo, Zahodni Kongo, Vzhodni Timor*. Novost so tudi poslovenjena imena držav, za katere so se prej uporabljala neposlovenjena ali delno poslovenjena imena; na poslovenjeno različico uporabnika usmeri kazalka *glej (= gl.)* (*São Tomé in Príncipe > Sveti Tomaž in Princ, Saint Kitts in Nevis > Sveti Krištof in Nevis, Mauritius > Mavricij, Liechtenstein > Lihtenštajn*). Nova so še tista imena držav, katerih slovensko ime se je v zadnjih letih spremenilo (*Sveti Vincenc in Grenadini > Sveti Vincencij in Grenadine, Savdska Arabija > Saudova Arabija, Zelenortska otočje > Zelenortski otoki*).

Nova v primerjavi s prejšnjimi priročniki so nekatera spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat spremenjene rabe (*Kapvêrdsko otóčje > Kápvêrdski otoki, Srednjeáfriška repúblika > Srédnjeáfriška*

repúblika) ali poenotenja slovarskih oblik (*Sahára* in *Sáhara*). Prav tako so ponekod v primerjavi s prejšnjimi priročniki (glede na spremembo spola, npr. *Burkina Faso m > ž*) spremenjene oblikoslovne paradigme (prej *Burkina Faso – Burkina Fasa*, zdaj *Burkina Faso – Burkiné Faso*, tako še *Gvineja Bissau Gvineje Bissau*).

Kot samostojne iztočnice so navedena tudi nekatera **zgodovinska imena** oziroma v rabi uveljavljena nekdanja imena, ki so označena kot »stara imena« (*Vzhodni Pakistan, Britanski Honduras, Dahomej, Južnoafriška republika*). Povezava med posameznimi različicami imena iste državne entitete je nakazana z vodilko *primerjaj* (= *prim.*). Z vodilko so uvedena tudi nekatera druga imena držav, ki so slovnično povsem korektna, a niso več aktualna. V zgodovinskih besedilih oz. v besedilih, ki opisujejo stanje v preteklosti, so ta imena nevtralna. Kadar pa je ime le deloma poslovenjeno, se na ustreznejšo obliko sklicujemo s kazalko *glej* (= *gl.*).

Pogostejša **nadomestna** oziroma sopomenska poimenovanja (*dežela tam spodaj, dežela orlov*) so prikazana v zgledih, kot stalne besedne zveze so vključena pri iztočnicah, npr. pri *dežela*.

Pri vsaki državi je uvedeno besedotvorno gnezdo, ki zaključuje slovarski sestavek ter vsebuje podatek o tvorbi prebivaljskih imen za oba spola, svojilnih pridevnikov iz prebivaljskih imen obeh spolov ter pridevnika na *-ski/-ški*. Prikazane so tudi že uveljavljene besedotvorne dvojnice, ki jih izkazuje vse pogostejša raba oblik (*Etiopijec* proti *Etiopec*, *Sirec* proti *Sirijec*, *Singaporec* proti *Singapurčan*, *Litovec* proti *Litvanec*, *Samoanec* proti *Samojec*).

Novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki so besedotvorna gnezda pri tistih državah, kjer prej niso bila navedena (*Salomonovi otoki, Slonokoščena obala*) oz. tam, kjer so se v rabi uveljavile druge oblike (*Velika Britanija*). V besedotvornih gnezdih pri tistih državah, ki imajo v imenu priredno zvezo (*Antigva in Barbuda, Bosna in Hercegovina, Trinidad in Tobago*), je naveden le pridevnik na *-ski/-ški*, medtem ko so prebivaljska imena in svojilni pridevniki iz prebivaljskih imen navedeni pri posameznih enotah (otokih ali pokrajinah, a le pri pogostejših, npr. *Antigva: Antigovec, Antigovka, Antigovčev, Antigovkin*). Napotek za imenovanje prebivalcev držav z zapletenejšimi imeni, katerih raba je vprašljiva, je mogoče najti v zgledih pri posameznih državah (*Sveti Tomaž in Princ: prebivalci Svetega Tomaža in Princa*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Antígva in Barbúda -e in -e samostalniška zveza ženskega spola; zemljepisno ime

|dolgo ime Antigva in Barbuda|; |država|: **Prebivalci Antigve in Barbude govorejo angleško in kreolsko**; Jamajčana je premagal tekač z/iz Antigve in Barbude; predavanje o karibski otoški državi Antigva in Barbuda; prim. **Antigva, Barbuda**

Kje? na Antigvi in Barbudi in v Antigvi in Barbudi

Od kod? z Antigve in Barbude in iz Antigve in Barbude

Kam? na Antigvo in Barbudo in v Antigvo in Barbudo

{B} antigovsko-barbudski

{O} EDNINA: im. Antígva in Barbúda, rod. Antígve in Barbúde, daj. Antígvi in Barbúdi, tož. Antígvo in Barbúdo, mest. pri Antígvi in Barbúdi, or. z Antígvo in Barbúdo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Cíper -pra samostalnik moškega spola; zemljepisno ime

|dolgo ime Republika Ciper|; |država|: Organizirali bodo pogajanja o ponovni združitvi Cipra; Vremenska napoved za Ciper ni obetavna; mirovna misija ZN na Cipru

Kje? na Cipru tudi v Cipru

Od kod? s Cipra tudi iz Cipra

Kam? na Ciper tudi v Ciper

{B} Cipračan, Cipračanka; Cipračanov, Cipračankin; ciprski

{O} EDNINA: im. Cíper, rod. Cípra, daj. Cípru, tož. Cíper, mest. pri Cípru, or. s Cíprom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Esvatíni -ja m; zemljepisno ime

|dolgo ime Kraljevina Esvatini|; |država|: prestolnica Esvatinija; Evropska unija bo Esvatiniju namenila humanitarno pomoč; Slovenski državljani ne potrebujejo vizuma za vstop v Esvatini; Kralj je državo Svazi preimenoval v Esvatini

Kje? v Esvatiniju

Od kod? iz Esvatinija

Kam? v Esvatini

{B} Esvatinec, Esvatinka; Esvatinčev, Esvatinkin; esvatinski

{O} EDNINA: im. Esvatini, rod. Esvatinija, daj. Esvatiniju, tož. Esvatini, mest. pri Esvatiniju, or. z Esvatinijem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav; samostalnik moškega spola

Gvatemála -e samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

|dolgo ime Republika Gvatemala|; |država|: Londonski trgovci uvažajo brokoli iz Gvatemale; V Gvatemali je izbruhnil ognjenik Fuego

Kje? v Gvatemali **Od kod?** iz Gvatemale

Kam? v Gvatemalo

{B} Gvatemalec, Gvatemalka; Gvatemalčev, Gvatemalkin; gvatemalski

{O} EDNINA: im. Gvatemála, rod. Gvatemále, daj. Gvatemáli, tož. Gvatemálo, mest. pri Gvatemáli, or. z Gvatemálo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Norvéška -e samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

|dolgo ime Kraljevina Norveška|; |država|: **Prihajam iz/z Norveške, dežele fjordov; Tudi med dekleti je šla zmaga v Norveško po zaslugi Line Sandnes na Norveško; Mesto Bergen je najbolj deževno mesto v Norveški na Norveškem;** prim. **Norveško**

Kje? v Norveški *na Norveškem*

Od kod? iz Norveške in z Norveške

Kam? v Norveško *na Norveško*

{B} Norvežan, Norvežanka; Norvežanov, Norvežankin; norveški

{O} EDNINA: im. Norvéška, rod. Norvéške, daj. Norvéški, tož. Norvéško, mest. pri Norvéški, or. z Norvéško

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Vzhodni Tímor -ega -ja samostalniška zveza moškega spola; zemljepisno ime

|dolgo ime Demokratična republika Vzhodni Timor|; |država|: **Otroci z Vzhodnega Timorja še čakajo na cepljenje proti ošpicam; Avstralija namerava na Vzhodni Timor vrniti poldrugi tisoč beguncev; mirovna misija na Vzhodnem Timorju**

Kje? na Vzhodnem Timorju tudi v Vzhodnem Timorju

Od kod? z Vzhodnega Timorja tudi iz Vzhodnega Timorja

Kam? na Vzhodni Timor tudi v Vzhodni Timor

{B} Vzhodnotimorec, Vzhodnotimorka; Vzhodnotimorčev, Vzhodnotimorkin; vzhodnotimorski

{O} EDNINA: im. Vzhódni Tímor, rod. Vzhódnega Tímorja, daj. Vzhódnemu Tímorju, tož. Vzhódni Tímor, mest. pri Vzhódnem Tímorju, or. z Vzhódnim Tímorjem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abesinija
Afganistan
Albanija
Alžirija
Andora
Angola
Antigva in Barbuda
Argentina
Armenija
Avstralija
Avstrija
Avstrijsko cesarstvo
Avstro-Ogrska
Azerbajdžan

Bahami
Bahrajn – Bahrein
Bangladeš
Barbados
Bečuanija
Belgija
Belize
Belorusija
Beneška republika
Benin
Bizantinsko cesarstvo
Bocvana
Bolgarija
Bolivija

Bosna in Hercegovina
Brazilija
Britanski Honduras
Brunej
Burkina Faso
Burma
Burundi
Butan
Cejlon
Centralnoafriška republika
Ciper
Čad
Čehoslovaška
Češka – Češko
Češkoslovaška – Češkoslovaško
Čhin
Čile
Črna gora
Dahomej
Danska – Dansko
Dominika
Dominikanska republika
Dominiška zveza
Džibuti
Egipt
Ekvador
Ekvatorialna Gvineja
Emirati
Eritreja
Estonija
Esvatini
Etiopija
Fidži
Filipini
Finska – Finsko
Formoza
Francija
Gabon
Gambija
Gana
Grčija
Grenada
Gruzija
Gvajana
Gvatemala
Gvineja
Gvineja Bisao – Gvineja Bissau
Haiti
Holandija
Honduras
Hrvaška – Hrvaško
Ilirske province
Indija
Indonezija
Irak
Iran
Irska – Irsko
Islandija
Italija
Izrael
Jamajka
Japonska – Japonsko
Jemen
Jordanija
Jugoslavija
Južna Afrika – Južnoafriška republika
Južna Koreja
Južna Rodezija
Južni Sudan
Kambodža
Kamerun
Kampučija
Kanada
Kapverdski otoki
Karantanija
Katar
Kazahstan
Kenija
Kirgizija – Kirgizistan
Kiribati
Kitajska – Kitajsko
Kolumbija
Komori
Kongo
Kosovo
Kostarika
Krim (avtonomna republika)
Kuba
Kuvajt
Laos
Latvija
Lesoto
Libanon
Liberija
Libija
Lihtenštajn
Litva
Luksemburg
Madagaskar
Madžarska – Madžarsko
Makedonija
Malavi
Maldivi
Malezija
Malgaška republika
Mali
Malta
Maroko
Marshallovi otoki
Mavretanija
Mavricij – Mauritius
Mehika

Mezopotamija	Somalija
Mikronezija	Sovjetska zveza
Mjanmar	Srbija
Moldavija	Srednjeafriška republika
Monako	Sudan
Mongolija	Surinam
Mozambik	Svazi
Namibija	Sveta Lucija
Nauru	Sveti Krištof in Nevis – Saint Kitts in Nevis
Nemčija	Sveti Tomaž in Princ – Sao Tome in Principe
Nemška jugozahodna Afrika	Sveti Vincencij in Grenadine – Sveti Vincenc in Grenadini
Nepal	Sveto rimsko cesarstvo
Niger	Španija
Nigerija	Šrilanka
Nikaragva	Švedska – Švedsko
Nizozemska – Nizozemsko	Švica
Njasa	Tadžikistan
Norveška – Norveško	Tajska – Tajsko
Nova Zelandija	Tajvan
Novi Hebridi	Tanzanija
Oman	Teksas
Osmansko cesarstvo – Otomansko cesarstvo	Togo
Pakistan	Tonga
Palau – Palav	Tretji rajh
Palestina	Trinidad in Tobago
Panama	Tunizija
Papeška država	Turčija
Papua Nova Gvineja	Turkmenija – Turkmenistan
Paragvaj	Tuvalu
Peru	Uganda
Perzija	Ukrajina
Poljska – Poljsko	Urugvaj
Portugalska – Portugalsko	Uzbekistan
Portugalska Gvineja	Vanuatu
Romunija	Vatikan
Ruanda	Velika Britanija
Rusija	Venezuela
Salomonovi otoki	Vietnam
Salvador	Vzhodni Kongo
Samoa	Vzhodni Pakistan
San Marino	Vzhodni Timor
Saudova Arabija – Savdska Arabija	Zahodna Sahara
Sejšeli	Zahodna Samoa
Senegal	Zahodni Kongo
Severna Koreja	Zahodni Pakistan
Severna Rodezija	Zair
Siam	Zambija
Sierra Leone	Združene države Amerike – Amerika
Singapur	Združeni arabski emirati
Sirija	Združeno kraljestvo
Slonokoščena obala	Zelenortski otoki
Slovaška – Slovaško	Zimbabve
Slovenija – Slovensko	

Imena krajev (naselbinska imena)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 34 iztočnic. Gre za imena, ki so se v slovar uvrstila zaradi povezav z drugimi iztočnicami (mesto *Darwin* – priimek *Darwin*; *Aleksandrija* – *aleksandrinka*), ne pa zaradi samostojnega problemskega sklopa. Nekaj krajev je bilo uslovarjenih zaradi sistematičnega pregleda vseh nadomestnih imen in poimenovanj (*Carigrad* – *drugi Rim*; *Helsinki*, *Sankt Peterburg*, *Stockholm* – *severne Benetke*), druga skupina zaradi povezav med aktualnimi in zgodovinskimi imeni (*Čreta* – *Marija Čreta*).

Geslovník bo sistematično dopolnjen z različnimi tipi naselbinskih imen.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladišne in pomenske položaje. Opozorjeno je tudi na položaje, ko se ime kraja nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom: »kot prilastek, v imenovalniku« *V finski prestolnici Helsinki je potekalo enajsto srečanje med ameriškim predsednikom Clintonom in ruskim predsednikom Jelcinom.*

Besedotvorno gnezdo pri teh imenih prinaša pomemben podatek o tvorbi prebivalškega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Dunaj*: *Dunajčan*, *Dunajčanka*, *Dunajčanov*, *Dunajčankin*, *dunajski*). Pri tem se izkazuje tudi razlike med posameznimi homonimnimi imeni, npr. *Čreta* – *Čretljan* (občina Vransko), *Čretar* (občina Hoče – Slivnica).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena krajev v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na*, *iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Dunaju*, *z Dunaja*, *na Dunaj*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 62.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ámsterdam -a m; zemljepisno ime

[glavno mesto Nizozemske]: **osrčje Amsterdama**; **izlet v Amsterdam**; **Po Amsterdamu, severnih Benetkah, smo se vozili z barčicami**; kot prilastek, v imenovalniku **Rembrandtove mojstrovine so zaupali v hrambo mestu Amsterdam**

Kje? v Amsterdamu

Od kod? iz Amsterdama

Kam? v Amsterdam

{B} Amsterdamčan, Amsterdamčanka; Amsterdamčanov, Amsterdamčankin; amsterdamski

{O} EDNINA: im. Ámsterdam, rod. Ámsterdama, daj. Ámsterdamu, tož. Ámsterdam, mest. v Ámsterdamu, or. z Ámsterdamom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena krajev

Benétke -étk ž mn.; zemljepisno ime

|it. Venezia|; |mesto v Italiji|: vsakdanje življenje Benetk; železniška proga Benetke–Trst; dolenjske Benetke ||nadomestno poimenovanje za Kostanjevico na Krki||: Kostanjevica na Krki, ki ji pravijo kar dolenjske Benetke, je leta 2002 praznovala 750. obletnico pridobitve mestnih pravic; male Benetke ||nadomestno poimenovanje za Chioggio||: Chioggio, manjše ribiško mesto na zahodnem robu Beneške lagune, Italijani imenujejo male Benetke ali Benetke v malem; severne Benetke ||nadomestno poimenovanje za Amsterdam, Sankt Peterburg ali Stockholm||: Posebno doživetje je vožnja z ladjico po kanalih Amsterdama, ki ga nekateri imenujejo Severne Benetke; Mesta Stockholm se drži sloves severnih Benetk; V Sankt Peterburgu, severnih Benetkah, je potekal svetovni šahovski kongres

Kje? v Benetkah

Od kod? iz Benetk

Kam? v Benetke

{B} Benečan, Benečanka; Benečanov, Benečankin; beneški

{O} EDNINA: im. Benétke, rod. Benétk, daj. Benétkam, tož. Benétke, mest. pri Benétkah, or. z Benétkami

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena krajev

Dúnajsko Nôvo Město -ega -ega -a m; zemljepisno ime

|podomačeno za Wiener Neustadt|; |mesto v Avstriji|: V avstrijskem Dunajskem Novem Mestu so priredili festival Woodstock '99

Kje? v Dunajskem Novem Mestu

Od kod? iz Dunajskega Novega Mesta

Kam? v Dunajsko Novo Mesto

{O} EDNINA: im. Dúnajsko Nôvo Město, rod. Dúnajskega Nôvega Města, daj. Dúnajskemu Nôvemú Městu, tož. Dúnajsko Nôvo Město, mest. pri Dúnajskem Nôvem Městu, or. z Dúnajskim Nôvim Městom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena krajev

Stockholm -a [stókholm] m; zemljepisno ime

[glavno mesto Švedske]: Živi sto kilometrov južno od Stockholma; Stockholm imenujejo tudi severne Benetke

Kje? v Stockholmu

Od kod? iz Stockholma

Kam? v Stockholm

{B} Stockholmcán, Stockholmcánka; Stockholmcánov, Stockholmcánkin; stockholmski

{O} EDNINA: im. Stockholm, rod. Stockholma, daj. Stockholmu, tož. Stockholm, mest. pri Stockholmu, or. s Stockholmom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev

Svéti Jákob ob Sávi -ega -a ~ ~ m; zemljepisno ime

[staro ime kraja]: Naselje Sveti Jakob ob Savi se je leta 1979 preimenovalo v Šentjakob ob Savi; gl. Šentjakob ob Savi

Kje? v Svetem Jakobu ob Savi

Od kod? iz Svetega Jakoba ob Savi

Kam? v Sveti Jakob ob Savi

{O} EDNINA: im. Svéti Jákob ob Sávi, rod. Svétega Jáko^a ob Sávi, daj. Svétemu Jáko^bu ob Sávi, tož. Svéti Jákob ob Sávi, mest. pri Svétem Jáko^bu ob Sávi, or. s Svétim Jáko^bom ob Sávi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aleksandrija
Amsterdam
Benedikt
Benetke
Canossa
Carigrad
Čreta
Darwin
Dunaj
Dunajsko Novo Mesto
Gospa Sveta
Helsinki

Laško
Leningrad
Ljubljana
Male Benetke
Marija Čreta
Moskva
Novo Mesto
Ottawa
Pariz
Rim
Sankt Peterburg
Seldžuk

Stalingrad
Stockholm
Stojno Selo
Sveti Florijan
Sv. Jakob ob Savi
Šentjakob ob Savi
Trst
Volgograd
Windsor
York

Imena objektov in stavb

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **8** iztočnic. Gre za imena, ki so se v slovar uvrstila zaradi povezav z drugimi entitetami, ne pa zaradi samostojnega problemskega sklopa, npr. ob imenih plemenitašev in vladarjev – *Dioklecijanova palača, Hadrijanov zid, Keopsova piramida*.

NOVOSTI:

Nove v slovarju glede na SP 2001 so razen *Keopsove piramide* in gradu *Windsor* vse iztočnice. Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena objektov in stavb v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Antigvi, z Antigve, na Antigvo*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 68.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dioklecijanova palača -e -e [dijoklecijánova paláča] ž; zemljepisno ime

[antična palača v Splitu]: **Dioklecijanova palača** je uvrščena na Unescov seznam svetovne dediščine; V Dioklecijanovi palači še danes prirejajo različne prireditve

(< **Dioklecijan**)

Kje? v Dioklecijanovi palači

Od kod? iz Dioklecijanove palače

Kam? v Dioklecijanovo palačo

{O} EDNINA: im. Dioklecijanova palača, rod. Dioklecijanove palače, daj. Dioklecijanovi palači, tož. Dioklecijanovo palačo, mest. pri Dioklecijanovi palači, or. z Dioklecijanovo palačo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Hádrijanov zíd -ega -u in -ega -a m; zemljepisno ime

[antični obrambni zid]: **Turistična ponudba celovito promovira deželo Hadrijanovega zidu/zida;** trdnjava v Hadrijanovem zidu

(< **Hadrijan**)

Kje? na Hadrijanovem zidu

Od kod? s Hadrijanovega zidu in s Hadrijanovega zida

Kam? na Hadrijanov zid

{O} EDNINA: im. Hádrijanov zíd, rod. Hádrijanovega zídu in Hádrijanovega zída, daj. Hádrijanovemu zídu, tož. Hádrijanov zíd, mest. pri Hádrijanovem zídu, or. s Hádrijanovim zídom

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Kéopsova piramída -e -e ž; zemljepisno ime

[piramida v Egiptu]: Keopsova piramida, ki je znana tudi kot Velika ali Kufujeva piramida, je bila triinštirideset stoletij najvišja zgradba na svetu; V Keopsovi piramidi je na steni vklesan opis nastanka koledarja

(< **Keops**)

Kje? v Keopsovi piramidi

Od kod? iz Keopsove piramide

Kam? v Keopsovo piramido

{O} EDNINA: im. Kéopsova piramída, rod. Kéopsove piramíde, daj. Kéopsovi piramídi, tož. Kéopsovo piramído, mest. pri Kéopsovi piramídi, or. s Kéopsovo piramído

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Maríja Snéžna² -e -e ž; zemljepisno ime

[cerkev]: zahvalna maša pri Mariji Snežni

{O} EDNINA: im. Maríja Snéžna, rod. Maríje Snéžne, daj. Maríji Snéžni, tož. Maríjo Snéžno, mest. pri Maríji Snéžni, or. z Maríjo Snéžno

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Dioklecijanova palača
Džoserjeva piramida
Gospa Sveta
Hadrijanov zid
Karakalove terme
Keopsova piramida
Khislstein
Windsor

Imena pokrajin, otokov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** iztočnic. Gre za imena, ki so se v slovar uvrstila zaradi povezav z drugimi entitetami (Švabsko – *Švab* nadomestno ime za *Nemca*), ne pa zaradi samostojnega problemskega sklopa. Nekatere iztočnice so izbrane zaradi primerjav: *Slovenec (koroški Slovenec) – Beneški Slovenec* in utemeljitve podstave z veliko pisanih imen.

Geslovnik bo dopolnjen pri redigiranju pokrajin in otokov kot samostojnih, od državnih tvorbo neodvisnih entitet, npr. z otoki Jadranskega morja, otočji vseh celin in pokrajinami, ki jih v slovenščini podomačujemo, npr. *Wienerwald – Dunajski gozd*.

NOVOSTI:

Nova v slovarju glede na SP 2001 so nekatera imena otokov, ki so bila do zdaj navedena le v imenih držav (*Antigva in Barbuda: Antigva, Barbuda; Trinidad in Tobago: Trinidad, Tobago*). V *ePravopis* smo jih uvrstili, ker se v rabi pojavljajo tudi posamezne oblike. Tako besedotvorno gnezdo pri teh redakcijah prinaša pomemben podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Antigva: Antigovec, Antigovka, Antigovčev, Antigovkin, antigovski*).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena pokrajin in otokov v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Antigvi, z Antigve, na Antigvo*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Beneška Slovénija -e -e ž; zemljepisno ime

[pokrajina v severovzhodni Italiji]: priključitev Beneške Slovenije k Italiji; Preučeval je narečja v Beneški Sloveniji; Večina moških iz Beneške Slovenije je emigrirala v Francijo, Belgijo in druge evropske države

Kje? v Beneški Sloveniji

Od kod? iz Beneške Slovenije

Kam? v Beneško Slovenijo

{B} Beneški Slovenec, Beneška Slovenka; beneškoslovenski

{O} EDNINA: im. Benéška Slovénija, rod. Benéške Slovénije, daj. Benéški Slovéniji, tož. Benéško Slovénijo, mest. pri Benéški Slovéniji, or. z Benéško Slovénijo

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Dežela -e ž; zemljepisno ime

|območje vasi med Karavankami, Radovljico in Žirovnico|: [Trikotnik Radovljica, Žirovnica, Begunje se imenuje tudi Dežela](#); prim. [dežela](#)

Kje? na Deželi

Od kod? z Dežele

Kam? na Deželo

{B} Deželan, Deželanka; Deželanov, Deželankin; deželanski

{O} EDNINA: im. Dežela, rod. Dežele, daj. Deželi, tož. Deželo, mest. pri Deželi, or. z Deželo

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Laško² -ega s; zemljepisno ime

|pokrajina med Krasom in Sočo v Italiji|: [Benetke so Laško naselile s prebivalci iz Veneta; Sol je tihotapil z Laškega na Notranjsko](#); nekdam |nadomestno ime za Italijo|: [Priredili so mečevanje vitezov s Kranjske, z Laškega in iz čeških dežel; Sol je tihotapil z Laškega na Notranjsko](#)

Kje? v Laškem in na Laškem

Od kod? iz Laškega in z Laškega

Kam? v Laško in na Laško

{B} Lah, Lahinja; Lahov, Lahinjin; laški

{O} EDNINA: im. Laško, rod. Laškega, daj. Laškemu, tož. Laško, mest. pri Laškem, or. z Laškim; DVOJINA: im. Laški, rod. Laških, daj. Laškima, tož. Laški, mest. pri Laških, or. z Laškima; MNOŽINA: im. Laška, rod. Laških, daj. Laškim, tož. Laška, mest. pri Laških, or. z Laškimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Svobodno tržaško ozemlje -ega -ega -a s; zemljepisno ime

|ozemlje med Jugoslavijo in Italijo (1947–1954)|; |podomačeno za Territorio Libero di Trieste|: [razmere na Svobodnem tržaškem ozemlju](#)

Kje? na Svobodnem tržaškem ozemlju

Od kod? s Svobodnega tržaškega ozemlja

Kam? na Svobodno tržaško ozemlje

{O} EDNINA: im. Svobôdno tržáško ozémle, rod. Svobôdnega tržáškega ozémle, daj. Svobôdnemu tržáškemu ozémle, tož. Svobôdno tržáško ozémle, mest. pri Svobôdnem tržáškem ozémle, or. s Svobôdnim tržáškim ozémlem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Beneška Slovenija

Bosna

Dalmacija

Dežela

Dravska banovina

Dunajski gozd

Frigija

Hercegovina

Kranjska

Laško

Spodnja Panonija

Svobodno tržáško ozemlje

Švabsko

Antigva

Barbuda

Nova Gvineja

Tobago

Trinidad

Imena vladarskih in plemiških rodbin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 65 eno- in večbesednih iztočnic. Nastal je ob pripravi predlogov za poglavje o prevzetih besedah in besednih zvezah, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer so bili glavni viri besedilni zbirki *Gigafida 2.0* in *Korpus akademskih besedil – KAS* ter *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga, 2003).

Iztočnice lahko glede na pisno podobo prevzetih osebnih imen razdelimo v tri skupine:

(1) imena iz latiničnih pisav, pri katerih ohranjamo pisno podobo prevzetih osebnih imen (*Barbo-Waxenstein, Borgia, Medici, Nemanjić*);

(2) imena iz latiničnih pisav, ki jih podomačujemo (*Andeški, Burbon, Habsburžan, Jagelonec*);

(3) imena iz nelatiničnih pisav, pri katerih navajamo v sestavkih tudi uradne mednarodne različice, npr. s pojasnilom »po pinjinu« (*Čhin, Čov, Ming, Šang*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Pri redigiranju smo pri nekaterih iztočnicah uvedli dvonaglasnice (npr. *Barbo-Waxenstein* [bárbo-váksənštájn], sicer pa ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001 nismo spreminjali.

Kot slovarske iztočnice nastopajo edninske oblike imen pripadnikov in pripadnic posameznih vladarskih in plemiških rodbin. Če je v rabi množinska oblika, je to prikazano s pomensko uvrstitvijo *rodbina, dinastija, družina* ipd. in s pojasnilom »v množini« (*Babenberžan*, v množini *Babenberžani*). Iztočnice tipa *Čhin, Han, Šang*, ki se pojavljajo le v imenovalniku, in sicer v skladijski vlogi desnih prilastkov, so opremljene z edninskim pregibnostim vzorcem.

Iztočnice imen iz latiničnih pisav, pri katerih ohranjamo pisno podobo prevzetih osebnih imen, so opremljene z informacijo o izgovoru in neonaglašenimi pregibnimi vzorci za vsa števila.

Pri imenih iz latiničnih pisav, ki jih podomačujemo, je prikazano, iz katerega jezika je ime prevzeto in kakšen je zapis, na kar je opozorjeno s pojasnilom (*Andeški* – nem. *Andechs*). Iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci za vsa števila.

Če je iztočnica le deloma ali neustrezno poslovenjena, je ustrežnejša oblika prikazana s kazalko *glej* (= *gl.*) (*Anžujec gl. Anžuvinec, Zhou gl. Čov, Yuan gl. Juan*).

Soobstajajoče različice imena so povezane z vodilko *primerjaj* (= *prim.*), npr. *Auersperg prim. Turjačan, Borgia prim. Borgijec, Stewart prim. Stuart*. Pri tem ločimo med priimkom osebe, ki je navadno nespremenjen glede na izvornik, in podomačeno različico imena rodbine.

Razširjena so besedotvorna gnezda, ki pri imenih vladarskih in plemiških rodbin prinašajo:

- podatek o imenu pripadnika in pripadnice rodbine,
- podatek o tvorbi svojilnih pridevnikov iz rodbinskega imena obeh spolov ter pridevnika na *-ski/-ški*.

Pri tistih vladarskih in rodbinskih imenih, pri katerih prihaja do prekrivanja imen s priimki, sta v besedotvornem gnezdu navedena le svojilni pridevnik iz rodbinskega imena moškega spola in pridevnik na *-ski/-ški* (*Attems, Khisl*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 174.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Medici -ja [médiči] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |pripadnik italijanske plemiške rodbine|: Leta 1519 se je rodil florentinski vladar in Cosimo I. Medici; Leonardo je odšel v Rim leta 1513 s svojim dobrotnikom Giulianom Medicijem; kot prilastek, v imenovalniku Bogata zbirka umetnin je rezultat zbirateljske strasti predstavnikov družine Medici; v množini **Mediciji** |italijanska plemiška rodbina|: Machiavelli je eno od knjig posvetil Medicijem; prim. **Medičejec**

{B} Medicijev

{O} EDNINA: im. Medici, rod. Medicija, daj. Mediciju, tož. Medicija, mest. pri Mediciju, or. z Medicijem; DVOJINA: im. Medicija, rod. Medicijev, daj. Medicijema, tož. Medicija, mest. pri Medicijih, or. z Medicijema; MNOŽINA: im. Mediciji, rod. Medicijev, daj. Medicijem, tož. Medicije, mest. pri Medicijih, or. z Mediciji

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Medičejec -jca m; ime bitja, osebno ime

|pripadnik italijanske plemiške rodbine|: Po smrti papeža Julija II. sta bila zaporedoma papeža dva Medičejca; v množini **Medičejci** |it. de' Medici: italijanska plemiška rodbina|: Zasnova grobne kapele Medičejcev v Firencah je Michelangelova

(< **Medici**)

{B} Medičejec, Medičejka; Medičejcev, Medičejkin; medičejski

{O} EDNINA: im. Medičejec, rod. Medičejca, daj. Medičejcu, tož. Medičejca, mest. pri Medičejcu, or. z Medičejcem; DVOJINA: im. Medičejca, rod. Medičejcev, daj. Medičejcema, tož. Medičejca, mest. pri Medičejcih, or. z Medičejcema; MNOŽINA: im. Medičejci, rod. Medičejcev, daj. Medičejcem, tož. Medičejce, mest. pri Medičejcih, or. z Medičejci

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Medičejka -e ž; ime bitja, osebno ime

|pripadnica italijanske plemiške rodbine|: oporoka zadnje Medičejke Anne Marie Luise; Na prestolu Francije je bilo več Medičejk

(< **Medici**)

{B} Medičejkin

{O} EDNINA: im. Medičejka, rod. Medičejke, daj. Medičejki, tož. Medičejko, mest. pri Medičejki, or. z Medičejko; DVOJINA: im. Medičejki, rod. Medičejk, daj. Medičejkama, tož. Medičejki, mest. pri Medičejkah, or. z Medičejkama; MNOŽINA: im. Medičejke, rod. Medičejk, daj. Medičejkam, tož. Medičejke, mest. pri Medičejkah, or. z Medičejkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Šáng¹ -a m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: Režiser Šang Čengjun je za vaje z igralci potreboval dva meseca; |pripadnik kitajske dinastije|: prestolnica Šangov v pokrajini Henan; Mestna civilizacija kraljev svečnikov Šangov je trajala do približno leta 1000; |po pinjinu Shangchao: kitajska dinastija|: kot prilastek, v imenovalniku V času dinastije Šang je na Kitajskem deloval Konfucij

{B} Šangov

{O} EDNINA: im. Šáng, rod. Šánga, daj. Šángu, tož. Šánga, mest. pri Šángu, or. s Šángom; DVOJINA: im. Šánga, rod. Šangov, daj. Šángoma, tož. Šánga, mest. pri Šángih, or. s Šángoma; MNOŽINA: im. Šángi, rod. Šangov, daj. Šángom, tož. Šánge, mest. pri Šángih, or. s Šángi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin; imena iz nelatiničnih pisav

Turjáški -ega m; ime bitja, osebno ime

|pripadnik kranjske plemiške rodbine|: zmaga grofa Hanna Auersperga Turjaškega; |nem. Auersperg: kranjska plemiška rodbina|: Leta 1642 se je knjižnica Turjaških preselila v Ljubljano; prim. **Auersperški**

(< **Turjak**)

{B} Turjaški, Turjaška; turjaški

{O} EDNINA: im. Turjáški, rod. Turjáškega, daj. Turjáškemu, tož. Turjáškega, mest. pri Turjáškem, or. s Turjáškim; DVOJINA: im. Turjáška, rod. Turjáških, daj. Turjáškim, tož. Turjáška, mest. pri Turjáških, or. s Turjáškima; MNOŽINA: im. Turjáški, rod. Turjáških, daj. Turjáškim, tož. Turjáške, mest. pri Turjáških, or. s Turjáškimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Windischgrätz -a [vínđišgréc, rod. vínđišgréca, or. z vínđišgrécem in z vínđišgrécom] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |pripadnik avstrijske plemiške rodbine|: Poleti 1895 je padla koalicijska vlada kneza Windischgrätza; kot prilastek, v imenovalniku Na Notranjskem in okoli Slovenskih Konjic sta v 19. stoletju pridobili posest dve veji rodbine Windischgrätz; |nem. Windischgrätz: avstrijska plemiška rodbina|: lovski grb Windischgrätzev/Windischgrätzov

{B} Windischgrätzev in Windischgrätzov; windischgräški

{O} EDNINA: im. Windischgrätz, rod. Windischgrätza, daj. Windischgrätzu, tož. Windischgrätza, mest. pri Windischgrätzu, or. z Windischgrätzem in z Windischgrätzom; DVOJINA: im. Windischgrätza, rod. z Windischgrätzev in Windischgrätzov, daj. Windischgrätzema in Windischgrätzoma, tož. Windischgrätza, mest. pri Windischgrätzih, or. z Windischgrätzema in z Windischgrätzoma; MNOŽINA: im. Windischgrätzi, rod. Windischgrätzev in Windischgrätzov, daj. Windischgrätzem in Windischgrätzom, tož. Windischgrätze, mest. pri Windischgrätzih, or. z Windischgrätzi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 5. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Andeški	Kapeting
Andeško-Meranski	Karoling
Anžujec	Khisl
Anžuvinec	Lazarini
Anžuvinka	Makabejec
Attems	Medici
Auersperg	Medičejec
Auersperški	Medičejka
Babenberžan	Meroving
Babenberžanka	Ming
Barbo-Waxenstein	Nemanjić
Borgia	Oldenburžan
Borgijec	Ptolemajec
Borgijka	Ptolemajka
Burbon	Qin
Burbonka	Qing
Celjski	Seldžuk
Čhin	Shang
Čhing	Stewart
Čov	Stroganov
Frankopan	Stuart
Frankopanka	Šang
Grimaldi	Švabski
Habsburški	Tudor
Habsburžan	Turjačan
Habsburžanka	Turjaški
Han	Windischgrätz
Hanovrčan	Windsor
Herberstein	York
Jagelonec	Yuan
Jagelonka	Zhou
Jamski	Žovneški
Juan	

Imena voda

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 9 iztočnic in bo v nadaljevanju priprave slovarja še dopolnjen.

Z geslovníkom smo skušali zadostiti vprašanjem o pisanju začetnice pri naslednjih tipih zemljepisnih imen:

- (1) enobesedna imena (*Lahinja, Rubikon, Sava*),
- (2) večbesedna imena (*Baltsko morje, Cerkníško jezero, Jadransko morje*),
- (3) dvodelna imena (*Sava Dolinka*),
- (4) skrajšana imena (*Baltik*).

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz predložnih zvez in skladijskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi imenovalnega prilastka: *Območje reke Lahinja je bilo že leta 1988 razglašeno za krajinski park ali Voda izvira v neposredni bližini reke Lahinje.*

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena voda, morij, jezer v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*) – *na Baltiku* ali *v Baltiku*, rodimniku (*Od kod?*) *z Baltika* so pregnali pirate ali *iz Baltika* so potegnili ... in tožilniku (*Kam?*) *na Baltik*. Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 65.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Báltik -a m; zemljepisno ime

|skrajšano ime za Baltsko morje|: Nekdaj so tovorili jantar od Baltika proti Jadranu; mesto ob Baltiku; Poleti leta 1942 je bilo v Baltiku dejavnih devet sovjetskih podmornic; vojaške vaje na Baltiku; Z Baltika so pregnali novodobne pirate; bela hči Baltika ||Helsinki||: Stockholm imenujejo severne Benetke in Helsinke bela hči Baltika; prim. **Baltsko morje**

Kje? na Baltiku in v Baltiku

Od kod? z Baltika in iz Baltika

Kam? na Baltik

{O} EDNINA: im. Báltik, rod. Báltika, daj. Báltiku, tož. Báltik, mest. pri Báltiku, or. z Báltikom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Báltsko mórje -ega -a s; zemljepisno ime

|morje|: [plinovod v Baltskem morju](#); [Reka Odra se izteka v Baltsko morje](#); sopomenka *Baltik*;

Kje? na Baltskem morju in v Baltskem morju

Od kod? z Baltskega morja

Kam? na Baltsko morje

{O} EDNINA: im. Báltsko mórje, rod. Báltskega mórja, daj. Báltskemu mórju, tož. Báltsko mórje, mest. pri Báltskem mórju, or. z Báltskim mórjem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Lahínja² -e ž; zemljepisno ime

|reka|: [taborjenje ob Lahinji](#); [Raziskuje biotsko raznolikost sveta zgornjega toka reke Lahinje](#)

{B} Lahinjin

{O} EDNINA: im. Lahínja, rod. Lahínje, daj. Lahínji, tož. Lahínjo, mest. pri Lahínji, or. z Lahínjo;

DVOJINA: im. Lahínji, rod. Lahínj, daj. Lahínjama, tož. Lahínji, mest. pri Lahínjah, or. z Lahínjama;

MNOŽINA: im. Lahínje, rod. Lahínj, daj. Lahínjam, tož. Lahínje, mest. pri Lahínjah, or. z Lahínjami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Sáva¹ -e ž; zemljepisno ime

|slovenska reka|: [vodne pregrade na reki Savi](#); [Posebno doživetje za večino je bila vožnja s splavom po Savi](#); [Član brežiške ribiške družine je iz Save potegnil tridesetkilogramskega soma](#); [nositi vodo v Savo](#) ||zaman se truditi||: [To dokazovati je tako, kot da bi nosil vodo v Savo](#); prim. **Sava Dolinka**, **Sava Bohinjka**

Kje? v Savi

Od kod? iz Save

Kam? v Savo

{B} savski

{O} EDNINA: im. Sáva, rod. Sáve, daj. Sávi, tož. Sávo, mest. pri Sávi, or. s Sávo; DVOJINA: im. Sávi,

rod. Sávi, daj. Sávana, tož. Sávi, mest. pri Sávah, or. s Sávana; MNOŽINA: im. Sáve, rod. Sávi, daj.

Sávam, tož. Sáve, mest. pri Sávah, or. s Sávi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda; lastna imena v frazemih

Sáva Dolínka -e -e ž; zemljepisno ime

[slovenska reka]: **Izvir Save Dolinke je v Zelencih; zajetje na Savi Dolinki**

(< **Sava**¹)

Kje? v Savi Dolinki

Od kod? iz Save Dolinke

Kam? v Savo Dolinko

{B} savski

{O} EDNINA: im. Sáva Dolínka, rod. Sáve Dolínke, daj. Sávi Dolínki, tož. Sávo Dolínko, mest. pri Sávi Dolínki, or. s Sávo Dolínko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Baltik

Baltsko morje

Cerkniško jezero

Jadran

Jadransko morje

Lahinja

Rubikon

Sava

Sava Dolinka

Imena vzpetin in gorovij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 8 iztočnic, ki označujejo vzpetine, gorovja oziroma posebne reliefne oblike.

Geslovnik zajema trenutno le tiste iztočnice, ki jih je bilo treba uslovariti zaradi povezav z drugimi problemskimi sklopi, npr. *Karmel* kot izhodišče za poimenovanje *karmeličanke*, *Mount Everest* zaradi nadomestnega poimenovanja *streha sveta*, imenske zloženke zaradi priredno zloženih imenskih sestavin. Z geslovnikom smo skušali zadostiti vprašanju o pisanju začetnice pri naslednjih tipih zemljepisnih imen:

- (1) enobesedna imena (*Karmel*, *Krim*);
- (2) večbesedna imena (*Idrijsko-Cerkljansko gorovje*, *Kamniško-Savinjske Alpe*, *Ljutomersko-Ormoške gorice*);
- (3) dvodelna imena (*Mount Everest*).

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz predložitnih zvez in skladenjskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi imenovalnega prilastka: *ruska priključitev ukrajinskega polotoka Krim* / *ruska priključitev ukrajinskega polotoka Krima*.

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena vzpetin in gorovij v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*) – *na Mount Everestu*, roditeljskem (*Od kod?*) *z Mount Everest* in tožilniku (*Kam?*) *na Mount Everest*. Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 65.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Čréta³ -e ž; zemljepisno ime

[vzpetina na planoti Dobrovlje nad Vranskim]: **kolesarski vzpon na Čreto**

Kje? na Čreti

Od kod? s Črete

Kam? na Čreto

{O} EDNINA: im. Čréta, rod. Čréte, daj. Čréti, tož. Čréto, mest. pri Čréti, or. s Čréto

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Ídrijsko-Cerkljánsko hribóvje -ega -a s; zemljepisno ime

|sredogorje v zahodnem delu Slovenije|: **V nekdam enotno Idrijsko-Cerkljansko hribovje sta reki Idrija in Trebuščica zarezali globoki dolini s strmimi pobočji**

Kje? v Idrijsko-Cerkljanskem hribovju

Od kod? iz Idrijsko-Cerkljanskega hribovja

Kam? v Idrijsko-Cerkljansko hribovje

{O} EDNINA: im. Ídrijsko-Cerkljánsko hribóvje, rod. Ídrijsko-Cerkljánskega hribóvja, daj. Ídrijsko-Cerkljánskemu hribóvju, tož. Ídrijsko-Cerkljánsko hribóvje, mest. pri Ídrijsko-Cerkljánskem hribóvju, or. z Ídrijsko-Cerkljánskimi hribóvji

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Karmél -a m; zemljepisno ime

|gora v Izraelu|: **samostan na Karmelu**

Kje? na Karmelu

Od kod? s Karmela

Kam? na Karmel

{B} karmelski

{O} EDNINA: im. Karmél, rod. Karméla, daj. Karmélu, tož. Karméla, mest. pri Karmélu, or. s Karmélom; DVOJINA: im. Karméla, rod. Karmélov, daj. Karméloma, tož. Karméla, mest. pri Karmélih, or. s Karméloma; MNOŽINA: im. Karméli, rod. Karmélov, daj. Karmélom, tož. Karméle, mest. pri Karmélih, or. s Karméli

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Mount Everest ~ -a [mónt êverest] m; zemljepisno ime

|gora v Himalaji|: **Stopil je na vrh Mount Everesta, najvišje gore na svetu; smučanje z Mount Everesta; skrajšano vzpon na Everest**

Kje? na Mount Everestu

Od kod? z Mount Everesta

Kam? na Mount Everest

{B} mounteverestski in monteverestovski

{O} EDNINA: im. Mount Everest, rod. Mount Everesta, daj. Mount Everestu, tož. Mount Everest, mest. pri Mount Everestu, or. z Mount Everestom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Tríglav² -a in Trigláv -a m; zemljepisno ime

[slovenska gora]: Sestopala sta po poti s Triglava proti Kredarici; Leta 1895 je Jakob Aljaž na Triglavu postavil stolp

Kje? na Triglavu

Od kod? s Triglava

Kam? na Triglav

{B} triglavski

{O} EDNINA: im. Tríglav in Trigláv, rod. Tríglava in Trigláva, daj. Tríglavu in Triglávu, tož. Tríglav in Trigláv, mest. pri Tríglavu in pri Triglávu, or. s Tríglavom in s Triglávom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

Čreta

Idrijsko-Cerkljansko gorovje

Kamniško-Savinjske Alpe

Karmel

Krim

Ljutomersko-Ormoške gorice

Mount Everest

Peca

Imena zgodovinskih osebnosti

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **263** eno- in večbesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o prevzetih besedah in besednih zvezah, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer so bili glavni viri besedilni zbirki *Gigafida 2.0* in *Korpus akademskih besedil – KAS* ter *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga, 2003).

V problemskem sklopu so imena:

- (1) vladarjev,
- (2) svetnikov,
- (3) papežev in
- (4) drugih zgodovinskih osebnosti.

Glede na vrsto podomačevanja lahko imena zgodovinskih osebnosti razdelimo v tri skupine:

- (1) pisno podomačena imena (*Pij < Pius, Margareta II. < Margrethe*);
- (2) podomačena imena kot dvojnice ob izvorno zapisanih imenih (*Beatrix – Beatrika; Galilei – Galilej*);
- (3) imena s prevedenimi stalnimi pridevki (*Rihard I. Levjesrčni*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Imena zgodovinskih osebnosti so obravnavana kot eno- ali večbesedne samostojne iztočnice (*Frančišek, Luther – Anton Padovanski, Barbara Celjska*).

Pri imenih, ki jih podomačujemo, slovar uporabniku prinaša informacijo o izvorniku (*Jurij VI. Britanski – angl. George VI.*). Z vodilko *primerjaj* (= *prim.*) je uporabnik obveščen:

- o morebitnih soobstajajočih in normativno enakovrednih različicah imen za zgodovinsko osebnost (*Elizabeta Ruska prim. Elizabeta Petrovna*),
- o razširjenosti nepodomačene variante imena in zato normativni enakovrednosti (*Galilej prim. Galilei*),
- o enakozvočnem vrstnem poimenovanju (*Atila prim. atila*).

Uporabnik je prav tako z vodilko napoten na povezane iztočnice, ki razširjajo slovarsko informacijo (*Luther prim. luteran*).

S kazalko *glej* (= *gl.*) je uporabnik obveščen o:

- neustrezno podomačenih imenih (*Inocent VIII. gl. Inocenc VIII., Lev X. gl. Leon X., Ptolemajos gl. Ptolemaj*);
- prevladujoči nepodomačeni varianti imena in zato njeni normativni prednosti (*Cozj gl. Zois, Kalvin gl. Calvin, Petrarka gl. Petrarca*);
- pogostem nepravilnem zapisu imena v rabi (*Marija Antonieta gl. Marija Antoaneta, Nefertiti gl. Nefreteta*).

Kot iztočnice so navedena polna imena zgodovinskih oseb, pri nekaterih je v rabi razširjena tudi skrajšana ubeseditev, na kar je opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« (*Aleksander I. Ruski skrajšano Aleksander I., Franc Jožef I. skrajšano Franc Jožef, Kleopatra VII. skrajšano Kleopatra*). S pojasnilom »v prenesenem pomenu« je uporabnik opozorjen, kadar ime nastopa v preneseni rabi (*berem Valvasorja* v prenesenem pomenu 'berem Valvasorjeva dela'). Pri imenih, kjer je ob prevladujoči nepodomačeni varianti imena v rabi kot neprednostna izkazana podomačena varianta imena, je na to opozorjeno s pojasnilom »kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki« (*Luther* kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki *Luter*).

Iztočnice so opremljene z onaglašenimi (pri podomačenih imenih) in neonaglašenimi pregibnimi vzorci (pri nepodomačenih imenih). Večina pregibnih vzorcev prinaša le informacijo o pregibanju v ednini, saj gre za konkretne zgodovinske osebnosti, informacija o pregibanju v dvojini in množini je pri

tistih imenih, pri katerih se iztočnica v rabi pojavlja tudi kot npr. ime ali priimek (*Atanazij, Petrarca, Teodora*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 173, 175, 176, 177, 181.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIŠNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Demétrij Hvárski -a -ega m; ime bitja, osebno ime

[gr. Demetrios ek Farou: ilirski kralj]: [posesti Demetrija Hvarskega; Hvar so z zmago nad Demetrijem Hvarskim leta 219 pr. n. št. zavzeli Rimljani](#); prim. [Demetrij s Hvara](#)

{O} EDNINA: im. Demétrij Hvárski, rod. Demétrija Hvárskega, daj. Demétriju Hvárskemu, tož. Demétrija Hvárskega, mest. pri Demétriju Hvárskem, or. z Demétrijem Hvárskim

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebнем imenu; imena zgodovinskih osebnosti

Demétrij s Hvára -a ~ ~ samostalniška zveza moškega spola; ime bitja; osebno ime

[ilirski kralj]: [Rimljani so vojno z Demetrijem s Hvara začeli zaradi piratstva](#); prim. [Demetrij Hvárski](#)

{O} EDNINA: im. Demétrij s Hvára, rod. Demétrija s Hvára, daj. Demétriju s Hvára, tož. Demétrija s Hvára, mest. pri Demétriju s Hvára, or. z Demétrijem s Hvára

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebнем imenu

Katarína II. Vélika -e II. -e tudi Katarína Drúga Vélika -e -e -e ž; ime bitja, osebno ime

[rus. Jekaterina Velikaja: ruska carica]: [razstava o vladavini Katarine II.](#); skrajšano [Razvoj Sankt Peterburga se je nadaljeval pod vladavino Katarine II.](#)

{O} EDNINA: im. Katarína II. Vélika tudi Katarína Drúga Vélika, rod. Kataríne II. Vélike tudi Kataríne Drúge Vélike, daj. Kataríni II. Véliki tudi Kataríni Drúgi Véliki, tož. Kataríno II. Véliko tudi Kataríno Drúgo Véliko, mest. pri Kataríni II. Véliki tudi pri Kataríni Drúgi Véliki, or. s Kataríno II. Véliko tudi s Kataríno Drúgo Véliko

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebнем imenu

Galilei -a in Galilêj -a [galilêj, rod. galilêja, or. z galilêjem] m; ime bitja, osebno ime

[priimek]; [italijanski fizik, matematik, astronom]: kot zgodovinsko ime pogosto podomačeno v obliki [Galilej manifest Galilea Galileia/Galileja; Milton se je na potovanju po Italiji srečal z Galileom Galileiem/Galilejem](#)

{B} Galileiev in Galilejev

{O} EDNINA: im. Galilei in Galilej, rod. Galileia in Galileja, daj. Galileiu in Galileju, tož. Galileia in Galileja, mest. pri Galileiu in pri Galileju, or. z Galileiem in z Galilejem; DVOJINA: im. Galileia in Galileja, rod. Galileiev in Galilejev, daj. Galileiema in Galilejema, tož. Galileia in Galileja, mest. pri Galilei in pri Galilejih, or. z Galileiema in z Galilejev; MNOŽINA: im. Galileii in Galileji, rod. Galileiev in Galilejev, daj. Galileiem in Galilejem, tož. Galileie in Galileje, mest. pri Galileijih in pri Galilejih, or. z Galileii in z Galileji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); imena zgodovinskih osebnosti; samostalnik moškega spola

Galilêj -a m; ime bitja, osebno ime; obširneje glej pri **Galilei**

Khangši -ja [kangši] m; ime bitja, osebno ime

[po pinjinu Kangxi]; [kitajski cesar]: **dekreti cesarja Khangšija**; **Pod Khangšijem so začeli sestavljati slovar standardne kitajščine**

{B} Khangšijev

{O} EDNINA: im. Khangši, rod. Khangšija, daj. Khangšiju, tož. Khangšija, mest. pri Khangšiju, or. s Khangšijem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; imena iz nelatiničnih pisav

Marija Terêzija -e -e ž; ime bitja, osebno ime

[nem. Maria Theresia: avstrijska cesarica, češka in ogrska kraljica]: **reforme Marije Terezije**; **Slabe razmere po tridesetletni vojni so se umirile šele z Marijo Terezijo in Jožefom II. v 18. stoletju**

{O} EDNINA: im. Marija Terêzija, rod. Marije Terêzije, daj. Mariji Terêziji, tož. Marijo Terêzijo, mest. pri Mariji Terêziji, or. z Marijo Terêzijo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti

Zadnja sprememba: 5. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdulah II.	Ana Celjska	Avguštin Canterburyjski
Akihito	Andrej s Krete	Barbara Celjska
Albert II.	Anton Padovanski	Beatrika Nizozemska
Aleksander III. Makedonski	Anton Puščavnik	Beatrix
Aleksander I. Ruski	Arhimed	Beda Častitljivi
Alfonz X. Kastiljski	Atahualpa	Benedikt XVI.
Alfonz X. Modri	Atanazij	Bonifacij VIII.
Amenemhet III.	Atila	Brigita Irska
Amenofis IV.	Avgust	Brigita Švedska

Calvin	Hadrijan I.	Katarina Aragonska
Celzij	Hamurabi	Katarina I.
Cezar	Harald Modrozobi	Katarina II. Velika
Ciši	Hema Krška	Katarina Medičejska
Cita	Henrieta Marija	Katarina Sienska
Cojz	Henrik II.	Kefren
Črna kraljica	Henrik VIII.	Keops
Demetrij Hvarski	Herod I. Veliki	Khangši
Demetrij s Hvara	Hipokrat – Hipokrates	Klara Asiška
Demetrij Solunski	Hirohito	Klavdij
Devica Orleanska	Honorij III.	Klemen VII.
Dioklecijan	Husein	Kleopatra VII.
Dionizij Pariški	ibn Saud	Kliment Ohridski
Donat Zadrski	ibn Tašfin	Kolumb
Džingiskan	Ignacij Antiohijski	Konstantin
Džoser	Ignacij Lojolski – Ignacij	Konstantin Veliki
Edvard III.	Loyolski	Kornelij
Edvard Spoznavalec	Inocenc VIII. – Inocent VIII.	Krvava Marija
Ehnaton	Irena Atenska	Lazar
Eleonora Akvitanska	Irenej Lyonski	Leon X.
Elizabeta Bavarska	Ivana Orleanska	Leon XIII.
Elizabeta II.	Ivan Brez deže	Lev X.
Elizabeta Ogrska	Ivan Grozni	Ludvik I. Pobožni
Elizabeta Petrovna	Ivan III. Vasiljevič	Ludvik XIV.
Elizabeta Portugalska	Ivan Veliki	Luter – Luther
Elizabeta Ruska	Izabela Francoska	Magnus Zakonodajalec
Elizabeta Yorška	Izabela Portugalska	Maksimijan
Ema Krška	Jakob I.	Maksimilijan Celjski
Eratosten	Jakob Mlajši	Maksimilijan I. Habsburški
Evgenija	Jakob Starejši	Maksimilijan Tračan
Ferdinand I. Habsburški	Jakob Veliki	Malahija
Ferdinand I. Romunski	Janez Damaščan	Mao Cetung
Filip Belgijski	Janez Dobri	Margareta II.
Filip II. Avgust	Janez Evangelist	Margareta Navarska
Filip II. Francoski	Janez Krstnik	Marija Antoaneta – Marija
Filip II. Španski	Janez Nepomuk	Antoinetta – Marija
Filip I. Lepi	Janez od Križa	Antonietta
Filip Lepi	Janez Pavel II.	Marija I. Angleška
Franc I. Francoski	Janez XXIII.	Marija I. Škotska
Franc Jožef I.	Jožef II.	Marija Magdalena
Frančišek	Juan Carlos	Marija Terezija
Frančišek Asiški	Juda Tadej	Marjeta Antiohijska
Frančišek Ksaver	Julij II.	Marjeta Ogrska
Frančišek Ksaverij	Jurij VI. Britanski	Mark Avrelj
Frančišek Saleški	Justinijan I.	Melkijad
Friderik II. Celjski	Kaligula	Menes
Friderik III. Habsburški	Kalvin	Meroveh
Friderik II. Veliki	Karađorđević	Mičiko
Friderik I. Rdečebradec	Karakala	Modest Gosposvetski
Fuad I.	Karel Boromejski	Montezuma II.
Galilei – Galilej	Karel I. Avstrijski	Nabukodonozor II. –
Gandhi – Gandi	Karel II. Plešasti	Nebukadnezar II.
Gregor I. Veliki	Karel IV.	Nefertiti – Nefreteta –
Gustav II. Adolf	Karel I. Veliki	Nefretete
Hačepsut	Karel XVI. Gustav	Neron
Hadrijan	Kassandra	Nikolaj I. Veliki

Nikolaj iz Mire
Nostradamus
Oton I. Veliki
Pachacutec
Paracelsus
Pavel od Križa
Pavel VI.
Pavlin Oglejski
Pepi I.
Peter I. Veliki
Petrarca – Petrarka
Phu Ji
Pij VII.
Pij XI.
Pij XII.
Pipin III. Mali
Pitagora
Ptolemaj – Ptolemajos
Ramzes II.
Rania

Rihard III.
Rihard I. Levjesrčni
Samuel Bolgarski
Sava
Sedeči bik
Selassie
Seti I.
Sigismund Luksemburški
Sikst IV.
Silvija Švedska
Simeon I. Veliki
Simon Gorečnik
Simon iz Lipnice
Simon Kananejec
Sisi
Šćepan Mali
Štefan Dušan Silni
Teodora
Teodozij I. Veliki
Terezija Avilska

Tiberij
Tit
Tokugava
Tomaž Akvinski
Trajan
Tutankamon
Tutmozis III.
Urban VII.
Valvasor – Valvazor
Venčeslav Češki
Vespazijan
Viktorija Britanska
Viljem II. Nemški
Vincencij Pavelski
Vlad III. Drakula
Vlad III. Tepeš
Zaharija
Zois

Izkratična imena in poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **22** iztočnic imen in poimenovanj, ki so nastala iz kratic. Gre za imena in poimenovanja, ki smo jih uslovarili, ker se v rabi pogosto zamenjujejo z izhodiščnimi kraticami.

Problemski sklop tvorita dve skupini, in sicer:

(1) izkratična imena, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic z lastnoimensko podstavo (*ETA > Eta, IRA > Ira, UDBA > Udba* itd.; gre za stvarna lastna imena), in

(2) izkratična poimenovanja, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic z občnoimensko podstavo (*AIDS > aids, MRSA > mrsa, EMŠO > emšo*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obravnavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida* 2.0, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida* 2.0.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je del obravnavanih iztočnic nov, saj v SP 2001 niso obravnavane (*Desus, mrsa, Dopps*) ali pa je obravnavana le izhodiščna kratica (*Nuk, Ira*). SP 2001 je na določenih mestih pare kratic ter izkratičnih imen in poimenovanj obravnaval kot dvojnice (*Nato* in *NATO, UNICEF* in *Unicef*), *ePravopis* pa jih zaradi nekaterih razlik v rabi dosledno ločuje, pri čemer so pari povezani z navedbo izvora (*Demos: izvor DEMOS*) oziroma z vodilko (*DEMOS: prim. Demos*).

Novost je opozarjanje na imenovalniško rabo v položajih, kjer izkratično ime ali poimenovanje nastopa v desnem prilastku (*razširjenost bakterije mrsa; Po podatkih agencije Ajpes je bilo v občinah zaposlenih 4819 ljudi*). Prav tako je novo navajanje izkratičnih poimenovanj v t. i. pridevniški rabi, torej tam, kjer nastopajo v levem prilastku in se sklanjajo z neglasovnimi končnicami (*Zapomnite si svojo emšo številko*). Nekatera izkratična stvarna imena se enako kot izhodiščne kratice pojavljajo tudi ob številki (*Teš 6, Nuk 2*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: 925, 1021, 1023.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Krajšave«
(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/krajsave>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ájpes -a m; stvarno ime

[javna agencija za zbiranje podatkov o poslovnih subjektih]: **Kdor bo želel zakonito opravljati delo, se bo moral prigrasiti Ajpesu; podatki na spletni strani Ajpesa;** kot prilastek, v imenovalniku **Po podatkih agencije Ajpes je bilo v občinah zaposlenih 4819 ljudi;** |spletna stran s podatki o poslovnih subjektih|: **Njegovo podjetje smo poiskali na Ajpesu**

(< **AJPES**¹)

{B} Ajpesov

{O} EDNINA: im. Ájpes, rod. Ájpesa, daj. Ájpesu, tož. Ájpes, mest. pri Ájpesu, or. z Ájpesom; DVOJINA: im. Ájpesa, rod. Ájpesov, daj. Ájpesoma, tož. Ájpesa, mest. pri Ájpesih, or. z Ájpesoma; MNOŽINA: im. Ájpesi, rod. Ájpesov, daj. Ájpesom, tož. Ájpeše, mest. pri Ájpesih, or. z Ájpesi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Árso -a m; stvarno ime

|državna meteorološka služba|: Zaposlen je kot meteorolog na Arsu; okoljevarstvena odločba Arsa; kot prilastek, v imenovalniku obvestila agencije Arso

(< **ARSO**¹)

{B} Arsov

{O} EDNINA: im. Árso, rod. Ársa, daj. Ársu, tož. Árso, mest. pri Ársu, or. z Ársom; DVOJINA: im. Ársa, rod. Ársov, daj. Ársoma, tož. Ársa, mest. pri Ársih, or. z Ársoma; MNOŽINA: im. Ársi, rod. Ársov, daj. Ársom, tož. Árse, mest. pri Ársih, or. z Ársi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Fífa -e ž; stvarno ime

|mednarodna nogometna organizacija|: Pri Fífi se zavzemajo za pošteno igro; Igra se po pravilih Fífe; kot prilastek, v imenovalniku posvet organizacije Fífa

(< **FIFA**)

{B} Fífin

{O} EDNINA: im. Fífa, rod. Fífe, daj. Fífi, tož. Fífo, mest. pri Fífi, or. s Fífo; DVOJINA: im. Fífi, rod. Fíf, daj. Fífama, tož. Fífi, mest. pri Fífah, or. s Fífama; MNOŽINA: im. Fífe, rod. Fíf, daj. Fífam, tož. Fífe, mest. pri Fífah, or. s Fífami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Téš -a m; stvarno ime

|termoelektrarna v Šoštanju|: Premogovnik Velenje je odvisen od porabe lignita v Tešu; širše vodstvo Teša; Teš 6 ||šesti blok Termoelektrarne Šoštanj||: gradnja Teša 6

(< **TEŠ**¹, **TEŠ**²)

{B} Tešev

{O} EDNINA: im. Téš, rod. Téša, daj. Téšu, tož. Téš, mest. pri Téšu, or. s Téšem; DVOJINA: im. Téša, rod. Téšev, daj. Téšema, tož. Téša, mest. pri Téših, or. s Téšema; MNOŽINA: im. Téši, rod. Téšev, daj. Téšem, tož. Téše, mest. pri Téših, or. s Téši

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Únicef -a m; stvarno ime

|mednarodni sklad za pomoč otrokom|: Celoten znesek dobrodelne prireditve so namenili Unicefu; srečanje ambasadorjev Unicefa; kot prilastek, v imenovalniku Že tretje leto uspešno sodelujemo z organizacijo Unicef

(< **UNICEF**)

{B} Unicefov

{O} EDNINA: im. Únicef, rod. Únicefa, daj. Únicefu, tož. Únicef, mest. pri Únicefu, or. z Únicefom; DVOJINA: im. Únicefa, rod. Únicefov, daj. Únicefoma, tož. Únicefa, mest. pri Únicefih, or. z Únicefoma; MNOŽINA: im. Únicefi, rod. Únicefov, daj. Únicefom, tož. Únicefe, mest. pri Únicefih, or. z Únicefi

STATUS: predlog

PRAVOPISNJA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aids	Kfor
Ajpes	mrsa
Arso	Nasa
Cia	Nato
Demos	Nuk
Desus	Pil
Dopps	Teš
emšo	Tigr
Eta	Udba
Fifa	Unesco
Ira	Unicef

Izlastnoimenski pridevniki na -ov ali -ev in -in v stalnih besednih zvezah

---

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **237** izlastnoimenskih pridevnikov z obrazilom -ov oz. -ev ali pri ženskih osebah z -in, ki nastopajo v prostih in stalnih besednih zvezah ter izražajo bodisi svojilni bodisi vrstni pomen. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer pridevnikov v stalnih besednih zvezah, ki označujejo:

(1) izume, iznajdbe, tehnične in znanstvene zakone ipd. (*Atkinsonov cikel, Boltzmannova konstanta, Kelvinova lestvica, Ohmov zakon*);

(2) nagrade, priznanja, odlikovanja (*Andersenova nagrada, Bookerjeva nagrada, Goncourtova/Goncourteva nagrada, Viktorijin križ*);

(3) bolezni, rastlinske in živalske vrste ter dele telesa (*Crohnova/crohnova bolezen, Sjögrenov/sjögrenov sindrom; Priolov/priolov delišes; Humboldtov/humboldtov pingvin; Evstahijeva/evstahijeva cev*);

(4) praznike in posebne datume (*Gospodovo/gospodovo razglasenje, Martinova/martinova nedelja, Prešernov dan*).

Posebne skupine predstavljajo pridevniki v stalnih besednih zvezah, v katerih prihaja do posebnih položajev zaradi:

(5) pomenskih prenosov (*Adamov/adamov kostum, Eridino/eridino jabolko, Judežev/judežev poljub, Pandorina/pandorina skrinjica*);

(6) občutka izgube lastnoimenskega nosilca in se zato pišejo z malo začetnico (*alahov biser, alojzijeva lilija, jakobova pokrovača*);

(7) podomačenega zapisa (*Baumannova/bavmanova reneta, Braillova/Brailleva/brajeva pisava, Fleischmannov/flajšmanov rebrinec*).

Posebnost so tudi

(8) priredno povezani pridevniki v stalnih besednih zvezah (*Boyle-Mariottov zakon, Ogino-Knausova metoda*).

NOVOSTI:

Novost glede na SP 2001 je razlikovalni prikaz rabe pridevnika v t. i. prosti besedni zvezi (*Tantalova gostija*) in raba pridevnika v stalni besedni zvezi s posebnim pomenom (*Tantalove/tantalove muke*). Dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva predstavi uporabniku okoliščine pogoste rabe teh pridevnikov v zvezah in besedilih.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklone na ime (*Jožef > jožefova brada*) oz. priimek (*Cassini > Cassinijeva ločnica*), ki vsebuje podatek o podstavi svojilnega pridevnika. V *ePravopisu* so povezane tudi pisno podomačene oblike, npr. *Dieslov/dizlov motor, knajpovo/Kneippovo zdravljenje*. Zaporedje pisnih variant ni normativno, vezano je na zapis iztočnice.

Upoštevane so spremembe pravil o rabi začetnice, ki izhajajo iz predloga Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU. Skladno s tem predlogom izlastnoimenske pridevnike na -ov/-ev ali -in pišemo z veliko

ali malo začetnico, kadar stalne besedne zveze poimenujejo izraze s področja medicine (bolezni, bolezni (*Downov/downov sindrom, Crohnova/crohnova bolezen*), dele telesa (*Evstahijeva/evstahijeva cev*), rastlinske in živalske vrste (*Sprengerjev/sprengerjev beluš, Scopolijev/scopolijev kozliček*) – razen v zvezah, v katerih so ti pridevniki izgubili prvotni pomen svojine in jih zato pišemo z malo (*marijini laski, vidov ples*). Z malo začetnico so zapisani tudi podomačeno pisani izlastnoimenski pridevniki in tisti pridevniki, pri katerih se je identifikacija z izhodiščnim lastnim imenom že povsem izgubila (*brajeva pisava, knajpova kava*).

Upoštevane so spremembe spola pri pridevnikih, ki so tvorjeni z obrazili *-ov/-ev*, čeprav je oseba, ki je nosilka podstavnega priimka, ženskega spola (*Virginija Apgar > lestvica Apgar / lestvica po V. Apgar / lestvica po Apgarjevi; Maria Montessori > pedagogika Montessori / pedagogika po M. Montessori / pedagogika po Montessorijevi*). Pri nekaterih primerih se sekundarno oblikuje iz imena tudi kratica (*Apgar > apgar*), zato je zveza s pridevnikom pisana z malo začetnico: *apgar – apgarjeva lestvica / test apgar*.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115, 157–159.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ångströmov -a -o [ánkstremov-] prid.

Ångströmovo raziskovanje atmosfere; Ångströmov eksponent ||izpostavno znamenje, ki opisuje, kako se absorpcijski koeficient delcev spreminja z valovno dolžino svetlobe||: **Jeseni in spomladi so bili izmerjeni najnižji Ångströmovi eksponenti**

(< **Ångström**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Ångströmov, rod. Ångströmovega, daj. Ångströmovemu, tož. Ångströmov (živostno Ångströmovega), mest. pri Ångströmovem, or. z Ångströmovim; DVOJINA: im. Ångströmova, rod. Ångströmovih, daj. Ångströmovima, tož. Ångströmova, mest. pri Ångströmovih, or. z Ångströmovima; MNOŽINA: im. Ångströmovi, rod. Ångströmovih, daj. Ångströmovim, tož. Ångströmove, mest. pri Ångströmovih, or. z Ångströmovimi

ženski: EDNINA: im. Ångströmova, rod. Ångströmove, daj. Ångströmovi, tož. Ångströmovo, mest. pri Ångströmovi, or. z Ångströmovo; DVOJINA: im. Ångströmovi, rod. Ångströmovih, daj. Ångströmovima, tož. Ångströmovi, mest. pri Ångströmovih, or. z Ångströmovima; MNOŽINA: im. Ångströmove, rod. Ångströmovih, daj. Ångströmovim, tož. Ångströmove, mest. pri Ångströmovih, or. z Ångströmovimi

srednji: EDNINA: im. Ångströmovo, rod. Ångströmovega, daj. Ångströmovemu, tož. Ångströmovo, mest. pri Ångströmovem, or. z Ångströmovim; DVOJINA: im. Ångströmovi, rod. Ångströmovih, daj. Ångströmovima, tož. Ångströmovi, mest. pri Ångströmovih, or. z Ångströmovima; MNOŽINA: im. Ångströmova, rod. Ångströmovih, daj. Ångströmovim, tož. Ångströmova, mest. pri Ångströmovih, or. z Ångströmovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na *-ov/-ev* ali *-in* v SBZ

Grayev -a -o [grêjev-] prid.

cikel Grayevih predavanj; **Grayeve bralne stopnje** ||metoda opredeljevanja bralne pismenosti||: Po Grayevih bralnih stopnjah je za obdobje od 4. do 6. razreda značilno intenzivno branje z razvijanjem pomembnih bralnih spretnosti in strategij

(< **Gray**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Grayev, rod. Grayevega, daj. Grayevemu, tož. Grayev (živostno Grayevega), mest. pri Grayevem, or. z Grayevim; DVOJINA: im. Grayeva, rod. Grayevih, daj. Grayevima, tož. Grayeva, mest. pri Grayevih, or. z Grayevima; MNOŽINA: im. Grayevi, rod. Grayevih, daj. Grayevim, tož. Grayeve, mest. pri Grayevih, or. z Grayevimi

ženski: EDNINA: im. Grayeva, rod. Grayeve, daj. Grayevi, tož. Grayevo, mest. pri Grayevi, or. z Grayevo; DVOJINA: im. Grayevi, rod. Grayevih, daj. Grayevima, tož. Grayevi, mest. pri Grayevih, or. z Grayevima; MNOŽINA: im. Grayeve, rod. Grayevih, daj. Grayevim, tož. Grayeve, mest. pri Grayevih, or. z Grayevimi

srednji: EDNINA: im. Grayevo, rod. Grayevega, daj. Grayevemu, tož. Grayevo, mest. pri Grayevem, or. z Grayevim; DVOJINA: im. Grayevi, rod. Grayevih, daj. Grayevima, tož. Grayevi, mest. pri Grayevih, or. z Grayevima; MNOŽINA: im. Grayeva, rod. Grayevih, daj. Grayevim, tož. Grayeva, mest. pri Grayevih, or. z Grayevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki

Henryjev -a -o [hénrijev-] prid.

Bilo mi je v čast poznati Henryjevega očeta; **Henryjev zakon** ||plinski zakon||: Po Henryjevem zakonu je količina plina pri stalni temperaturi sorazmerna z njegovim tlakom

(< **Henry**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Henryjev, rod. Henryjevega, daj. Henryjevemu, tož. Henryjev (živostno Henryjevega), mest. pri Henryjevem, or. s Henryjevim; DVOJINA: im. Henryjeva, rod. Henryjevih, daj. Henryjevima, tož. Henryjeva, mest. pri Henryjevih, or. s Henryjevima; MNOŽINA: im. Henryjevi, rod. Henryjevih, daj. Henryjevim, tož. Henryjeve, mest. pri Henryjevih, or. s Henryjevimi

ženski: EDNINA: im. Henryjeva, rod. Henryjeve, daj. Henryjevi, tož. Henryjevo, mest. pri Henryjevi, or. s Henryjevo; DVOJINA: im. Henryjevi, rod. Henryjevih, daj. Henryjevima, tož. Henryjevi, mest. pri Henryjevih, or. s Henryjevima; MNOŽINA: im. Henryjeve, rod. Henryjevih, daj. Henryjevim, tož. Henryjeve, mest. pri Henryjevih, or. s Henryjevimi

srednji: EDNINA: im. Henryjevo, rod. Henryjevega, daj. Henryjevemu, tož. Henryjevo, mest. pri Henryjevem, or. s Henryjevim; DVOJINA: im. Henryjevi, rod. Henryjevih, daj. Henryjevima, tož. Henryjevi, mest. pri Henryjevih, or. s Henryjevima; MNOŽINA: im. Henryjeva, rod. Henryjevih, daj. Henryjevim, tož. Henryjeva, mest. pri Henryjevih, or. s Henryjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki

Petrarcov -a -o [petrárkov-] prid.

kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena tudi **Petrarkov** **Petrarcovi soneti**; **Petrarcova muza**; **Zgledovanje po Petrarcovem pesništvu imenujemo petrarkizem**; **Petrarcova nagrada** ||nagrada||: **Za prevod je bil nagrajen s Petrarcovo nagrado**

(< **Petrarca**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Petrarcov, rod. Petrarcovega, daj. Petrarcovemu, tož. Petrarcov (živostno Petrarcovega), mest. pri Petrarcovem, or. s Petrarcovim; DVOJINA: im. Petrarcova, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovima, tož. Petrarcova, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovima; MNOŽINA: im. Petrarcovi, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovim, tož. Petrarcove, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovimi

ženski: EDNINA: im. Petrarcova, rod. Petrarcove, daj. Petrarcovi, tož. Petrarcovo, mest. pri Petrarcovi, or. s Petrarcovo; DVOJINA: im. Petrarcovi, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovima, tož. Petrarcovi, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovima; MNOŽINA: im. Petrarcove, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovim, tož. Petrarcove, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovimi

srednji: EDNINA: im. Petrarcovo, rod. Petrarcovega, daj. Petrarcovemu, tož. Petrarcovo, mest. pri Petrarcovem, or. s Petrarcovim; DVOJINA: im. Petrarcovi, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovima, tož. Petrarcovi, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovima; MNOŽINA: im. Petrarcova, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovim, tož. Petrarcova, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC IN STALNIH ZVEZ:

Abbejevo število	Arhimedova/arhimedova točka
Abelova grupa	Arhimedova nagrada
Abelova nagrada	Arhimedova vijačnica
Abrahamov/abrahamov sin	Arhimedov zakon
Abrahamova/abrahamova hči	Ariadnina/ariadnina nit
Abrahamova/abrahamova leta	Artaudova/Artaudeva nagrada
Abrahamovo/abrahamovo naročje	Aspergerjev/aspergerjev sindrom
Adamov/adamov kostum	Atkinsonova dieta
Adamov/adamov sin	Atkinsonov cikel
Adamovo/adamovo jabolko	Avgijev/avgijev hlev
Adamovo/adamovo rebro	Avogadrova konstanta
Addisonova/addisonova bolezen	Avogadrovo število
Ahilova/ahilova peta	Badjurova nagrada
Ahilova/ahivova tetiva	Balintova skupina
Alahov/alahov sin	Bartolova nagrada
alahov biser	Basedowova/basedowova bolezen
Albertijev panj	Baumannova/bavmanova reneta
Alberti-Žnideršičev panj	Beaufortova/Beauforteva lestvica, skala
alozijeva lilija	Becquerelovi žarki
Alzheimerjeva/alzheimerjeva bolezen	Bellov telefon
Amorjeva/amorjeva puščica	Bernoullijeva enačba
Ampèrov/Ampèrjev zakon	Bessemerjev postopek
Andersenova nagrada	Betettova nagrada
Andrejev/andrejev križ	Bethejev cikel
Ångströmov eksponent	Bethe-Weizsäckerjev cikel
Apgarjeva lestvica	Blagajev/blagajev volčin

blažev žegen
 Bloudkova nagrada
 Bloudkova plaketa
 Boltzmannova konstanta
 Bookerjeva nagrada
 Boolova algebra
 Borštnikov prstan
 Boyle-Mariottov zakon
 Boylov zakon
 Braillova/Brailleva/brajeva pisava
 Braillova/Brailleva/brajeva vrstica
 Braunova elektronika
 Briggsov logaritem
 Büchnerjeva nagrada
 Cankarjevo priznanje
 Cassinijeva ločnica
 Celzijeva lestvica
 Celzijeva stopinja
 Cervantesova nagrada
 Cooperjev test
 Coulombov zakon
 Creutzfeldt-Jakobova/creutzfeldt-jakobova bolezen
 Crohnova/crohnova bolezen
 Curiejeva temperatura
 Čopova diploma
 Čopovo priznanje
 Damoklejev/damoklejev meč
 Davidova zvezda
 Davisov pokal
 Dieslov/dizlov motor
 Dopplerjev pojav
 Dopplerjev ultrazvok
 Downov/downov sindrom
 Edisonova žarnica
 Edisonov efekt
 Einspielerjeva nagrada
 Einsteinova teorija relativnosti
 Elektrin/elektrin kompleks
 Elijev/elijev ogenj
 Eolova/eolova harfa
 Epstein-Barrov virus
 Eratostenovo sito
 Eridino/eridino jabolko
 Evin/evin kostum
 Evina/evina hči
 Evstahijeva/evstahijeva cev
 Evstahijeva/evstahijeva tuba
 Fahrenheitova lestvica
 Fahrenheitova stopinja
 Faradayeva kletka
 Faradayev pojav
 Faradayev zakon
 Fassbinderjeva nagrada
 Fehlingov reagent
 Fehlingov test
 Fibonaccijevo število
 Fibonaccijevo zaporedje
 Fleischmannov/flajšmanov rebrinec
 Fleischmannovo/flajšmanovo grabljišče
 Galieievi/Galilejevi sateliti
 Galieiev/Galilejev zakon
 Gardnerjev/gardnerjev sindrom
 Gauss-Krügerjev koordinatni sistem
 Gaussova krivulja
 Gaussov sistem enot
 Gay-Lussacov zakon
 Geigerjev/gajgerjev števec
 Geiger-Müllerjev števec
 Gerbčevo priznanje
 Gerbičeva nagrada
 Glazerjeva nagrada
 Goethejeva nagrada
 Golgijev aparat
 Goncourtova/Goncourteva nagrada
 Gospodov dan
 Gospodovo razglašanje
 Gospodov vinograd
 grahamov/Grahamov kruh
 Grayeve bralne stopnje
 Grumova nagrada
 Hadrijanov/hadrijanov mavrah
 Halleyjev komet
 Henryjev zakon
 Heraklejeva stebra
 Herkulova stebra
 Herschlov vremenski ključ
 Higgsov bozon
 Hipokratova prisega
 Hookov zakon
 Hubblov zakon
 Humboldtov/humboldtov pingvin
 Humboldtov tok
 Jakobova lestev
 jakobova pokrovača
 Jakopičeva nagrada
 Jenkova nagrada
 Joulov zakon
 jožefova brada
 jožefov plašč
 Judežev/judežev poljub
 judeževo drevo
 Jurčičeva nagrada
 Jurijev križ
 Kaplanova turbina
 Kasandrin/kasandrin sindrom, kompleks
 Keglove vaje
 Kelvinova lestvica
 Keplerjevi zakoni
 Knafelčeva markacija
 knajpovo/Kneippovo zdravljenje
 Kneippovo/knajpovo zdravljenje

Kocjančičeva nagrada
 Kolumbovo/kolumbovo jajce
 Konfucijeva nagrada za mir
 Kopernikova teorija
 Kopernikov nauk
 Koračev pokal
 Kozinova nagrada
 Kristusova/kristusova leta
 kristusov trn
 Levstikova nagrada
 Ludolfovo število
 Machova medalja
 Machovo število
 Magirusova lestev
 marijini laski
 Marijino vnebovzetje
 Mariottov zakon
 Martinova/martinova gos
 Martinova/martinova nedelja
 Martinova/martinova sobota
 Martinova peč
 Maxwellove enačbe
 Mendlovi zakoni (dednosti)
 Mercallijeva lestvica
 Michelinova zvezdica
 Mohrova sol
 Montessorijeva pedagogika
 Moorov zakon
 Morsejeva abeceda
 Mozartova kroglica
 Murkova nagrada
 Neperjev logaritem
 Newtonov zakon
 Nobelova nagrada
 Noetova/noetova barka
 noetova barčica
 Ogino-Knausova metoda
 Ohmov zakon
 Ojdipov/ojdipov kompleks
 Ottov motor
 Pagetova/pagetova bolezen
 Pandorina/pandorina skrinjica
 Papinov lonec
 Parkinsonova/parkinsonova bolezen
 Pascalov trikotnik
 Peltonova turbina
 Petrarcova nagrada
 Petrijeva mreža
 Petrijeva plošča, posodica
 Petrov naslednik
 Pirova/pirova zmaga
 Pitagorov izrek
 Playbojeva zajčica
 Playbojevo dekle (leta, meseca)
 Plečnikova nagrada
 Potemkinova/potemkinova vas
 Preglova nagrada
 Preglovo priznanje
 Prešernova nagrada
 Prešernov dan
 Pretnarjeva nagrada
 Priolov/priolov delišes
 Pritzkerjeva nagrada
 Prokrustova/prokrustova postelja
 Pulitzerjeva nagrada
 Richterjeva lestvica
 Rožančeva nagrada
 Rubikova kocka
 Sacherjeva/saherjeva torta
 salomonov pečat
 Schwannova celica
 Scopolijev/scopolijev kozliček
 Severjeva nagrada
 Sizifovo/sizifovo delo
 Sjögrenov/sjögrenov sindrom
 Sovretova nagrada
 Sprengerjev/sprengerjev beluš
 Stalinove orglice
 Stanleyev pokal
 Steletova nagrada
 Steletovo priznanje
 Stritarjeva nagrada
 Šeligova nagrada
 Škerjančeva nagrada
 Talijin/talijin hram
 Tantalove/tantalove muke
 Teslov tok
 Teslov transformator
 Tespisov/tespisov voz
 Thomasov fosfat
 Tollensov reagent
 Tomaževa žindra
 Turnerjev/turnerjev sindrom
 Turnerjeva nagrada
 Tyndallov pojav
 Valvasorjeva nagrada
 venerin griček
 Veronikina nagrada
 vidov ples
 Viktorijin križ
 Voltov člen
 Voltov steber, stolp
 Wanklov motor
 Wassermannova reakcija
 Wattov parni stroj
 Wertheimova operacija
 Zoisova/zoisova zvončica
 Zoisova nagrada
 Žnideršičev panj
 Župančičeva nagrada

Izpeljanke iz lastnih imen

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 6 izlastnoimenskih samostalniških izpeljank in je nastal ob redigiranju imenskih problemskih sklopov, katerih podstavna imena v slovenščini ohranjamo bodisi v izvirnem zapisu (*nobelovec* < *Nobel*, *petrijevka* < *Petri*) ali pa se podomači šele izpeljanka (*brajica* < *Braille*, *knajpanje* < *Kneipp*, *saherica* < *Sacher*).

NOVOSTI:

Razen dejstva, da je v *ePravopisu* vsaka iztočnična beseda prikazana v polni, neokrajšani obliki in redakcija obsega tudi onaglašene pregibne oblike, je pri izpeljankah iz lastnih imen nakazano tudi podstavno imensko izhodišče, s katerim se sklene slovarski sestavek.

Sprememba glede na SP 2001 in predhodne kodifikacije je zapis *brajica*, ki nadomešča zapis *brajljica*, kar je posledica neustreznega branja po črki (*Braille* [bráj]).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SLOVARSKI PRIKAZ:

knájpanje -a samostalnik srednjega spola

[Kneippovo zdravljenje]: [bazen za knajpanje](#); [Zakaj ne bi poskusili s knajpanjem? Menjavanje tople in mrzle vode spodbuja krvni pretok ter utrjuje krvne žile](#)

(< **Kneipp**)

{O} EDNINA: im. knájpanje, rod. knájpanja, daj. knájpanju, tož. knájpanje, mest. pri knájpanju, or. s knájpanjem; DVOJINA: im. knájpanji, rod. knájpanj, daj. knájpanjema, tož. knájpanji, mest. pri knájpanjih, or. s knájpanjema; MNOŽINA: im. knájpanja, rod. knájpanj, daj. knájpanjem, tož. knájpanja, mest. pri knájpanjih, or. s knájpanji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izpeljanke iz lastnih imen

petríjevka -e samostalnik ženskega spola

[laboratorijska posoda]: [Za raziskavo so dali dvajset koruznih zrn v petrijevko s petnajstimi mililitri vode](#); [Po mizah je bilo veliko petrijevk, v katerih so rasle bakterije](#); prim. **Petri**, **Petrijev**

{O} EDNINA: im. petríjevka, rod. petríjevke, daj. petríjevki, tož. petríjevko, mest. pri petríjevki, or. s petríjevko; DVOJINA: im. petríjevki, rod. petríjev, daj. petríjevka, tož. petríjevki, mest. pri petríjevkah, or. s petríjevka; MNOŽINA: im. petríjevke, rod. petríjevka, daj. petríjev, tož. petríjevke, mest. pri petríjevkah, or. s petríjevka

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izpeljanke iz lastnih imen

sáherica -e samostalnik ženskega spola

|čokoladna torta|: Leta 1876 je Edvard odprl svoj Hotel Sacher, kjer je saherica tudi danes paradna specialiteta; Vsak lahko naredi čokoladno torto, ne pa prave saherice; prim. **Sacher**, **Sacherjev**

{O} EDNINA: im. sáherica, rod. sáherice, daj. sáherici, tož. sáherico, mest. pri sáherici, or. s sáherico; DVOJINA: im. sáherici, rod. sáheric, daj. sáhericama, tož. sáherici, mest. pri sáhericah, or. s sáhericama; MNOŽINA: im. sáherice, rod. sáherica, daj. sáheric, tož. sáherice, mest. pri sáhericah, or. s sáhericami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izpeljanke iz lastnih imen

Zadnja sprememba: 26. oktobra 2019.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

bazedovka (< Basedow)
brajica (< Braille)
knajpanje (< Kneipp)
nobelovec (< Nobel)
petrijevka (< Petri)
saherica (< Sacher)

Kratice

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 76 kratic. Nastal je ob redigiranju poimenovanj pripadnikov in pripadnic različnih političnih in vojaških skupin, katerih izhodišče je kratica kot ime organizacije, stranke, skupine, katere pripadniki oziroma pripadnice so. Gre za 6 skupin z izbranimi, na prenovljena pravopisna pravila in zglede v njih nanašajočimi se kraticami, in sicer:

- (1) politične stranke (*DEMOS, DeSUS, SLS*);
- (2) vojaške in obveščevalne ter paravojaške organizacije (*ETA, KFOR, SS, UDBA*);
- (3) izobraževalne ustanove (*FF, FDV*);
- (4) državne, evropske in svetovne institucije in organizacije (*AJPES, ARSO, EU, UNICEF*);
- (5) podjetja (*BBC, BMW, NLB*);
- (6) kratice z občnoimensko podstavo (*GSM, SMS, EMŠO, AIDS*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obravnavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je podrobneje glede na prejšnje priročnike in v skladu s korpusno izkazano rabo kratica uslovarjena tudi v več spolih (*SLS m in ž*), v ponazarjalnih zgledih pa je pripadnost kategoriji spola ponazorjena z zgledom, npr. *koalicija z DeSUS-om nasproti predsednik ljubljanske DeSUS*.

Obravnavne kratice so črkovalne (*OZN, SMC, ZDA*) ali nečrkovalne, pri čemer se nekaterim nečrkovalnim kraticam pri pregibanju spremeni osnova (zlasti tistim, ki se končajo na samoglasnik, npr. *UDBA UDBE, NATO NATA, IRA IRE*), drugim pa ne (pregibanje z vezajem, npr. *NUK NUK-a, PIL PIL-a, TIGR TIGR-a*).

V slovarskem sestavku je pri kraticah vedno prikazana identifikacijska razvezava, npr. *NATO > Severnoatlantska zveza*; če je kratica nastala v tujem jeziku, je to nakazano (angl. *North Atlantic Treaty Organization*). Če je iz kratice nastalo stvarno ime, je uporabnik nanj napoten z vodilko *primerjaj* (= *prim.*): *ETA, prim. Eta*. Stvarna imena, nastala iz kratic, so obravnavana pri izkratičnih imenih in poimenovanjih.

Zaradi posebne skladišne stave kratic in iz njih nastalih stvarnih imen je v razlagalno-ponazarjalnem delu slovarskega sestavka v *ePravopisu* izrecno izpostavljena pozicija desnega imenovalniškega prilastka (*KFOR* kot prilastek, v imenovalniku *pripadniki mirovnih sil KFOR*). Pri občnoimenskih kraticah je obravnavana tudi t. i. pridevniška raba, kjer kratica nastopa v levem prilastku in se sklanja z neglasovnimi končnicami (*montaža PVC oken; spletna trgovina z MP3 glasbo*). Posebnost so kratice, ki so že same po sebi pridevniki, kar je razvidno tudi iz razvezave – te se brez dodatnih pojasnil pojavljajo v tipično pridevniški poziciji levo od jedra (*UV: ultravijoličen; AV: avdiovizualen; TV: televizijski*).

Kratice izkazujejo visoko stopnjo dvojničnosti, tako na ravni zapisa in izgovora kot pregibanja. Vse kratice imajo navedeni vsaj dve naglasni dvojnici, in sicer z naglasi na vseh zlogih in (neenakovredno) le na zadnjem zlogu (*HTML: hətəmälə tudi hətəmälə*). Pri tistih kraticah, pri katerih je v rabi prisoten (tudi) citatni izgovor, je ta naveden v slovarskem sestavku kot izgovorna dvojnica, in sicer za slovenskim/podomačenim izgovorom (*GSM: prva oblika géesèm tudi geesèm tudi citatni izgovor kratice džiesèm tudi džiesèm; PC: pécé tudi pecé tudi pəcà tudi pəcà tudi citatni izgovor kratice písí tudi písí*).

Nekatere občnoimenske kratice izkazujejo pogost zapis z malimi črkami, ki je naveden kot neenakovredna pisna dvojnica (*MP3 tudi mp3; SMS tudi sms*).

Obravnavane kratice se lahko pregibajo z glasovnimi ali neglasovnimi končnicami, pri čemer je pregibanje z neglasovnimi končnicami navedeno kot neenakovredna oblikoslovna dvojnica (*SSKJ SSKJ-*

ja tudi SSKJ SSKJ). Oblikoslovne dvojnice v stranskih sklonih so pogoste zlasti tam, kjer je že prisoten dvojnični izgovor (*GSM GSM-a tudi GSM GSM tudi GSM GSM-ja*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Krajšave«

(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/krajsave>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

ÁJPES¹ ÁJPES-a tudi ÁJPES -- m; kratica

|Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve|: vpis podatkov v Poslovni register Slovenije pri ÁJPES-u; novinarska konferenca izpostave ÁJPES-a v Ljubljani; kot prilastek, v imenovalniku objava podatkov agencije ÁJPES; prim. **Ajpes**

{B} ÁJPES-ov

{O} EDNINA: im. ÁJPES, rod. ÁJPES-a tudi ÁJPES, daj. ÁJPES-u tudi ÁJPES, tož. ÁJPES, mest. pri ÁJPES-u tudi pri ÁJPES, or. z ÁJPES-om tudi z ÁJPES; DVOJINA: im. ÁJPES-a tudi ÁJPES, rod. ÁJPES-ov tudi ÁJPES, daj. ÁJPES-oma tudi ÁJPES, tož. ÁJPES-a tudi ÁJPES, mest. pri ÁJPES-ih tudi pri ÁJPES, or. z ÁJPES-oma tudi z ÁJPES; MNOŽINA: im. ÁJPES-i tudi ÁJPES, rod. ÁJPES-ov tudi ÁJPES, daj. ÁJPES-om tudi ÁJPES, tož. ÁJPES-e tudi ÁJPES, mest. pri ÁJPES-ih tudi pri ÁJPES, or. z ÁJPES-i tudi z ÁJPES

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: kratice; samostalnik moškega spola

ÁJPES² -- ž; kratica

|Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve|: ÁJPES je zaprosila za dodatno pravno mnenje

{O} EDNINA: im. ÁJPES, rod. ÁJPES, daj. ÁJPES, tož. ÁJPES, mest. pri ÁJPES, or. z ÁJPES; DVOJINA: im. ÁJPES, rod. ÁJPES, daj. ÁJPES, tož. ÁJPES, mest. pri ÁJPES, or. z ÁJPES; MNOŽINA: im. ÁJPES, rod. ÁJPES, daj. ÁJPES, tož. ÁJPES, mest. pri ÁJPES, or. z ÁJPES

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: kratice

CIA CIE [cíja] ž; kratica

|angl. Central Intelligence Agency|; |slov. Centralna obveščevalna agencija|: upokojeni agent CIE; analitičarka pri CII; kot prilastek, v imenovalniku direktor ameriške obveščevalne agencije CIA; prim. **Cia**

{B} CIIN

{O} EDNINA: im. CIA, rod. CIE, daj. CII, tož. CIO, mest. pri CII, or. s CIO; DVOJINA: im. CII, rod. CIJ, daj. CIAMA, tož. CII, mest. pri CIAH, or. s CIAMA; MNOŽINA: im. CIE, rod. CIJ, daj. CIAM, tož. CIE, mest. pri CIAH, or. s CIAMI

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: kratice

SSKJ SSKJ-ja tudi SSKJ -- [səsəkəjə tudi səsəkəjə, rod. səsəkəjəja tudi səsəkəjəja, or. s səsəkəjəjem tudi s səsəkəjəjem] m; kratice

[Slovar slovenskega knjižnega jezika]: **Vsem znana beseda »cvek« je v SSKJ-ju označena kot izraz iz šolskega žargona; kot prilastek, v imenovalniku Izumljal je besede, ki jih ni niti v slovarju SSKJ niti v pravopisu; pogosto nesklonljivo SSKJ2 ||druga izdaja Slovarja slovenskega knjižnega jezika||: Zakaj v SSKJ2 ni po domače zapisanega gesla »bovling«?**

{B} SSKJ-jev

{O} EDNINA: im. SSKJ, rod. SSKJ-ja tudi SSKJ, daj. SSKJ-ju tudi SSKJ, tož. SSKJ, mest. pri SSKJ-ju tudi pri SSKJ, or. s SSKJ-jem tudi s SSKJ; DVOJINA: im. SSKJ-ja tudi SSKJ, rod. SSKJ-jev tudi SSKJ, daj. SSKJ-jema tudi SSKJ, tož. SSKJ-ja tudi SSKJ, mest. pri SSKJ-jih tudi pri SSKJ, or. s SSKJ-jema tudi s SSKJ; MNOŽINA: im. SSKJ-ji tudi SSKJ, rod. SSKJ-jev tudi SSKJ, daj. SSKJ-jem tudi SSKJ, tož. SSKJ-je tudi SSKJ, mest. pri SSKJ-jih tudi pri SSKJ, or. s SSKJ-ji tudi s SSKJ

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: kratice

ZMed -- [zè méd] m; kratice

[Zakon o medijih]: **četrty odstavek 18. člena ZMed**

{O} EDNINA: im. ZMed, rod. ZMed, daj. ZMed, tož. ZMed, mest. pri ZMed, or. z ZMed; DVOJINA: im. ZMed, rod. ZMed, daj. ZMed, tož. ZMed, mest. pri ZMed, or. z ZMed; MNOŽINA: im. ZMed, rod. ZMed, daj. ZMed, tož. ZMed, mest. pri ZMed, or. z ZMed

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: kratice

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

ABS	BiH (ž)	DOPPS (m)
AIDS	BMW	DOPPS (ž)
AJPES (m)	CIA	DUTB (m)
AJPES (ž)	DDV	DUTB (ž)
APZ	DEMOS	DVD
ARS	DeSUS (m)	EKG (m)
ARSO (m)	DeSUS (ž)	EKG (prid.)
ARSO (ž)	DJ	EMŠO
AV	DNA (m)	ETA
BBC (m)	DNA (ž)	EU (m)
BBC (ž)	DNK (m)	EU (ž)
BDP	DNK (ž)	FBI
BiH (m)	DNK (prid.)	FDV (m)

FDV (ž)	NUK (m)	SNG (m)
FF (m)	NUK (ž)	SNG (s)
FF (ž)	NVO (m)	SS (m)
FIFA	NVO (ž)	SS (ž)
FM	OZN (m)	SSKJ
GSM	OZN (ž)	STA (m)
HTML	PC	STA (ž)
IMF	PDF	SVL
IRA	PIL	ŠOS (m)
KFOR	PVC	ŠOS (ž)
KUD (m)	RTV (m)	TEŠ (m)
KUD (s)	RTV (ž)	TEŠ (ž)
LDS (m)	SAZU (m)	TIGR
LDS (ž)	SAZU (ž)	TV (m)
MNZ (m) ('Ministrstvo za notranje zadeve')	SD (m)	TV (ž)
MNZ (s) ('Ministrstvo za notranje zadeve')	SD (ž)	TV (prid.)
MNZ (ž) ('medobčinska nogometna zveza')	SDS (m) ('Slovenska demokratska stranka')	UDBA
MP3	SDS (ž) ('Slovenska demokratska stranka')	UNESCO
MRSA	SDS (m) ('Slavistično društvo Slovenije')	UNICEF
NASA	SLS (m)	UV
NATO	SLS (ž)	WHO (m)
NK	SMC (m)	WHO (ž)
NLB (m)	SMC (ž)	ZDA
NLB (ž)	SMS	ZIL-1
		ZMed
		ZRC SAZU

Lastna imena (osebna, moška)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **177** imen. Prvotno je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bila iz skupine 200 najpogosteje rabljenih imen v Republiki Sloveniji izbrana:

- (1) imena, ki so problematična z vidika oblikospremijanjanja, npr. orodniške preglashene oblike (z oz. *s - em*);
- (2) imena, pri katerih se pogovorno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Niko*), oziroma neimenovalniško prekrivna podobna imena (*Nik*);
- (3) imena, v katerih se obvezno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Jure*);
- (4) imena, ki lahko izgubljajo neobstojni polglasnik (*Klemen*);
- (5) imena, ki so enakozvočna z ženskimi imeni (*Aljoša, Saša, Dominique*);
- (6) imena z dvojno paradigmo (*Luka*).

Drugo merilo za sprejem osebnih lastnih imen v geslovnik *ePravopisa* je **enakozvočnost**, ki se pojavlja ob redigiranju občnoimenskih poimenovanj, npr. poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*bert - Bert, tony - Tony*). Po tem merilu se v sklop vključujejo tudi svetopisemska imena, ki imajo enakozvočne občnoimenske različice, npr. *benjamin* 'najmlajši', [rastlina] - *Benjamin*; *metuzalem* 'stari', [stoletnik] - *Metuzalem*, ter nekatera imena, ki so izhodišče za poimenovanja pripadnikov oz. pripadnic, npr. *Avguštin - avguštinec* 'pripadnik reda avguštincev' (tako tudi *Frančišek*).

Geslovnik smo v letu 2017 razširili tudi z imeni, ki so **podstava izlastnoimenskim pridevnikom** v stalnih besednih zvezah (*Martin: Martinova nedelja, Evstahij: Evstahijeva cev*).

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik moških imen so bila tako sprejeta zlasti prevzeta imena (*Bob, Bruce, Carlo, Eric, Harry, John, Kirk, Sandor, Silvin, Stevie, Yves ...*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001 glede pregibanja in besedotvorja, razen pri uvajanju naglasnih dvojnic nekaterih imen (*Alëš in Áleš*), pri katerih opazamo spremembe tudi v osrednjeslovenski normi.

V letu 2020 je bilo vsako uslovarjeno ime preverjeno tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. angleško *George* [džórdž-], nemško *Georg* [géorg] in francosko *Georges* [žórž-]. Enako velja za imena, enakopisna s priimki: *Bernárd in Bërnard, Domínik in Dominík, Martín in Márтин ...*

Dodana so bila tudi imena, ki nastopajo kot nadomestna (stereotipna) imena za skupine prebivalcev: *Janez, Hans, Fritz, Fric ...*

Uporabniku prijaznejša sta dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Niko in Nik: B Nikov*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatskih možnosti: medtem ko smo za osebna lastna imena tipa *Luka* (*Luke in Luka*) ugotovili, da je sklanjanje po moški in ženski (drugi moški) sklanjatvi enakovredno in je zato povezano z dvojnično oznako »in«, smo pri tipu *Roza* (tako še *Kaligula, Mahatma, Petruška*), kjer gre za vzdevke ali kot priimke rabljena imena, odkrili precej večjo pojavnost oblik, ki sledijo ženski paradigmi (z *Mahatmo*), zato smo dvojnico (z *Mahatmom*) uvedli kot neprednostno (tj. uvedeno z dvojnično oznako »tudi«).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bernárd¹ -a m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: **norčije malega Bernarda**; **Za mnenje so zaprosili umetnostnega kritika Bernarda Berensona**; |lat. Bernardus: svetnik in ustanovitelj bernardincev|: **Opatu Bernardu so bili povsem tuji blišč, razkazovanje in razsipništvo**; v zvezi **sveti/sv. Bernard** **God svetega/sv. Bernarda praznujemo 20. avgusta**; |priimek|: **V galeriji so odprli razstavo slikarja Emerika Bernarda**

{B} Bernardov

{O} EDNINA: im. Bernárd, rod. Bernárda, daj. Bernárdu, tož. Bernárda, mest. pri Bernárdu, or. z Bernárdom; DVOJINA: im. Bernárda, rod. Bernárdov, daj. Bernárdoma, tož. Bernárda, mest. pri Bernárdih, or. z Bernárdoma; MNOŽINA: im. Bernárdi, rod. Bernárdov, daj. Bernárdom, tož. Bernárde, mest. pri Bernárdih, or. z Bernárdi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška)

Bêrnard² -a m; ime bitja, osebno ime

|angleško moško ime|: **dela Georga Bernarda Shawa**

{B} Bernardov

{O} EDNINA: im. Bêrnard, rod. Bêrnarda, daj. Bêrnardu, tož. Bêrnarda, mest. pri Bêrnardu, or. z Bêrnardom; DVOJINA: im. Bêrnarda, rod. Bêrnardov, daj. Bêrnardoma, tož. Bêrnarda, mest. pri Bêrnardih, or. z Bêrnardoma; MNOŽINA: im. Bêrnardi, rod. Bêrnardov, daj. Bêrnardom, tož. Bêrnarde, mest. pri Bêrnardih, or. z Bêrnardi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška)

Fritz¹ -a [fríc, rod. fríca, or. s frícem in s frícom] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: **arhitekturni opus Fritza Friedriggerja**; **Oba s Fritzem/Fritzom rada pripovedujeta šale**; |priimek|: **roman Ervina Fritza**

{B} Fritzev in Fritzov

{O} EDNINA: im. Fritz, rod. Fritza, daj. Fritzu, tož. Fritza, mest. pri Fritzu, or. s Fritzem in s Fritzom; DVOJINA: im. Fritza, rod. Fritzev in Fritzov, daj. Fritzema in Fritzoma, tož. Fritza, mest. pri Fritzih,

or. Fritzema in Fritzoma; MNOŽINA: im. Fritzi, rod. Fritzev in Fritzov, daj. Fritzem in Fritzom, tož. Fritza, mest. pri Fritzih, or. s Fritzi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška)

Georg -gea m; ime bitja, osebno ime

[nemško moško ime]: [glasbena dela Georga Friedricha Händla](#)

{B} Georgov

{O} EDNINA: im. Georg, rod. Georga, daj. Georgu, tož. Georga, mest. pri Georgu, or. z Georgom; DVOJINA: im. Georga, rod. Georgov, daj. Georgoma, tož. Georga, mest. pri Georgih, or. z Georgoma; MNOŽINA: im. Georgi, rod. Georgov, daj. Georgom, tož. George, mest. pri Georgih, or. z Georgi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška)

Georges -a [žórž-, rod. žórža, or. z žóržem] m; ime bitja, osebno ime

[francosko moško ime]: [Opera Carmen Georgesa Bizeta velja za eno najbolj priljubljenih oper vseh časov](#)

{B} Georgesov in Georgesev

{O} EDNINA: im. Georges, rod. Georgesa, daj. Georgesu, tož. Georgesa, mest. pri Georgesu, or. z Georgesom in z Georgesem; DVOJINA: im. Georgesa, rod. Georgesov in Georgesev, daj. Georgesoma in Georgesom, tož. Georgesa, mest. pri Georgesih, or. z Georgesoma in z Georgesema; MNOŽINA: im. Georges, rod. Georgesov in Georgesev, daj. Georgesom in Georgesem, tož. Georgese, mest. pri Georgesih, or. z Georges

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Adam

Ahac

Aleksander

Aleš

Aljaž

Aljoša

Alojzij

Andraž

Andrej

Andy

Anej

Anže

Atahualpa

Atanazij

Atila

Avgust

Avguštin

Benedikt

Benjamin

Bernard

Bert

Blaž

Bob

Bogomir

Bor

Bruce

Calvin

Carlo

Celestin

Cezar

Damir

Danilo

David

Davor

Dominik

Dominique

Drejček

Dylan

Eric

Evstahij

Filip

Franci

Frančišek

Franjo

Fred

Fric
Fritz
Gabrijel
Gašper
Georg
George
Georges
Grega
Gregor
Hadrijan
Haile
Hans
Harry
Ignac
Igor
Ivo
Izidor
Jadran
Jaka
Jakob
Janez
Jani
Janko
Jean
Jeremija
Jernej
Joe
John
Jona
Joško
Jože
Jožef
Judež
Jurček
Jure
Jurij
Kirk
Klavdij
Klemen
Kočo
Kuzma
Lee
Lovro
Luka

Maj
Maks
Mario
Mark
Maksimijan
Marko
Martin
Matej
Matevž
Matic
Matija
Matjaž
Metuzalem
Miha
Mihael
Miloš
Mirko
Miro
Mitja
Mohor
Nejc
Nik
Niko
Nikolaj
Nino
Oskar
Pavel
Pavle
Peter
Primož
Rado
Rafael
Rajko
Ralph
Renato
Rene
Risto
Robin
Roman
Rudi
Samir
Samo
Samuel
Sandor

Saš
Saša
Savin
Sašo
Sergej
Silvester
Silvin
Silvo
Simon
Slavko
Srečko
Stanko
Stevie
Stewart
Stuart
Tadej
Tiberij
Tihomir
Timotej
Tine
Tit
Tom
Tomaž
Tony
Trajan
Uroš
Valter
Vasja
Vid
Viktor
Vincenc
Vinko
Vladimir
Vlado
Vojan
Vojko
Yves
Zdravko
Zlatko
Zvonko
Željko
Žiga

Lastna imena (osebna, ženska)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **96** imen. Prvotno je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bila iz skupine 200 najpogosteje rabljenih imen v Republiki Sloveniji izbrana:

- (1) imena, ki so problematična z vidika besedotvorja, npr. pri tvorbi svojilnega pridevnika (-ica : -ičin);
- (2) imena, ki so homonimna moškemu imenu (*Aljoša, Saša*);
- (3) dvodelna imena (*Ana Marija, Marija Vera*);
- (4) nesklonljiva imena (*Ines*);
- (5) imena z enozložno podstavo (*Lea*), hkrati z njihovimi poslovenjenimi oblikami (*Leja*).

Pri redigiranju v letu 2017 smo v geslovnik *ePravopisa* sprejeli tudi imena, ki so podstava različnim izlastnoimenskemu pridevniku, ki v stalnih besednih zvezah označujejo npr. nagrade (*Viktorija > Viktorijin križ*), ali so enakovredna občnoimenskemu poimenovanju nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*emmy – Emmy*). Po tem merilu se v sklop vključujejo tudi imena, ki so izhodišče za poimenovanja pripadnikov oz. pripadnic, npr. *Cecilija – ceciljanec, ceciljanka* 'pripadnik, pripadnica ceciljanskega gibanja'.

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik ženskih imen so bila tako sprejeta zlasti imena neslovenskega izvora (*Doris, Edith, Jean, Joan, Whoopi ...*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, ko smo spremembo naglasne norme oprli na ugotovitev o govorni realizaciji z vmesnim *j* (naglas *Têa* namesto *Téa* po SP 2001, kjer je bil naglas podrejen moški obliki (*Téodor*)).

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Teja*: B *Tejin*; *Tea*: B *Tein* in *Tejin*). Do potrditve novih pravopisnih pravil ohranjamo dvojnico, a je bilo tudi že predlagano ostro ločevanje med *Lea – Lein* in *Leja – Lejin*.

V letu 2020 je bilo vsako uslovarjeno ime preverjeno tudi z vidika glasovnega uredničenja v različnih jezikih, npr. angleško *Edith* [ídit], francosko *Edith* [édít].

Uporabniku prijaznejše je dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami. Vsa imena so opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Catherine¹ -- [kêtrin] ž; ime bitja, osebno ime

[angleško žensko ime]: **Catherine Zeta Jones** je na premieri presenetila z novo pričesko

{B} Catherinin

{O} EDNINA: im. Catherine, rod. Catherine, daj. Catherine, tož. Catherine, mest. pri Catherine, or. s Catherine; DVOJINA: im. Catherine, rod. Catherine, daj. Catherine, tož. Catherine, mest. pri Catherine, or. s Catherine; MNOŽINA: im. Catherine, rod. Catherine, daj. Catherine, tož. Catherine, mest. pri Catherine, or. s Catherine

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska); samostalnik ženskega spola

Catherine² -- [katrín] ž; ime bitja, osebno ime

|francosko žensko ime|: [časopis s Catherine Deneuve na naslovnici](#)

{B} Catherinin

{O} EDNINA: im. Catherine, rod. Catherine, daj. Catherine, tož. Catherine, mest. pri Catherine, or. s Catherine; DVOJINA: im. Catherine, rod. Catherine, daj. Catherine, tož. Catherine, mest. pri Catherine, or. s Catherine; MNOŽINA: im. Catherine, rod. Catherine, daj. Catherine, tož. Catherine, mest. pri Catherine, or. s Catherine

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska); samostalnik ženskega spola

Evgénija -e ž; ime bitja, osebno ime

|žensko ime|: [Na tržnici se je srečal z Evgenijo](#); |francoska cesarica|: [smaragdi cesarice Evgenije](#); [Napoleon se je leta 1881 poročil s špansko grofično Evgenijo](#)

{B} Evgenijin

{O} EDNINA: im. Evgénija, rod. Evgénije, daj. Evgéniji, tož. Evgénijo, mest. pri Evgéniji, or. z Evgénijo; DVOJINA: im. Evgéniji, rod. Evgénij, daj. Evgénijama, tož. Evgéniji, mest. pri Evgénijah, or. z Evgénijama; MNOŽINA: im. Evgénije, rod. Evgénij, daj. Evgénijam, tož. Evgénije, mest. pri Evgénijah, or. z Evgénijami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska); imena zgodovinskih osebnosti

Úršula -e ž; ime bitja, osebno ime

|žensko ime|: [Gospa Uršula je bila zelo prijazna in mi je bila kot babica](#); |lat. Ursula: svetnica|: [Družba uršulink je dobila ime po mučenki Uršuli](#); v zvezi **sveta/sv. Uršula** [Kapelica je posvečena sveti/sv. Uršuli](#)

{B} Uršulin

{O} EDNINA: im. Úršula, rod. Úršule, daj. Úršuli, tož. Úršulo, mest. pri Úršuli, or. z Úršulo; DVOJINA: im. Úršuli, rod. Úršul, daj. Úršulama, tož. Úršuli, mest. pri Úršulah, or. z Úršulama; MNOŽINA: im. Úršule, rod. Úršul, daj. Úršulam, tož. Úršule, mest. pri Úršulah, or. z Úršulami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aljoša	Ines	Matilda
Ana	Irena	Milica
Ana Marija	Iris	Mojca
Anamarija	Ita	Natalie
Anica	Ita Rina	Neža
Audrey	Jana	Nika
Ava	Jane	Nike
Billie	Jean	Nives
Catherine	Jerica	Pepa
Cecilija	Joan	Pia
Cher	Jožica	Pija
Cita	Judy	Rita
Coco	Juno	Robin
Dafne	Karin	Saša
Danae	Karmen	Selena
Danica	Lauren	Slavica
Dike	Lea	Tea
Dominika	Lee	Teja
Dominique	Leja	Teodora
Doris	Ljubica	Tereza
Dragica	Lucija	Terezija
Edith	Magdalena	Tia
Ema	Maja	Tija
Emmy	Manca	Uršula
Eva	Maria	Vera
Evgenija	Marica	Veronika
Flora	Marija	Vesna
Gaja	Marija Vera	Vida
Goga	Marilyn	Viktorija
Greta	Marlene	Whoopi
Helena	Mata Hari	Zofka
Ifigenija	Mateja	Živa

Lastna imena (priimki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **436** priimkov. Prvotni seznam je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bili iz skupine 200 najbolj razširjenih priimkov v Republiki Sloveniji izbrani:

- (1) priimki, ki so problematični z vidika oblikospreminjanja, npr. orodniške preglašene oblike (z oz. s *-em*);
- (2) priimki, v katerih se pogovorno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Jenko*);
- (3) priimki, v katerih se obvezno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Černe*);
- (4) priimki, ki izgubljajo neobstojni samoglasnik (*Krivic*);
- (5) priimki z naglasno in oblikoslovno dvojnico (*Kováčič* in *Kôvačič*).

Geslovník smo v letu 2017 razširili predvsem s priimki, ki so podstava izlastnoimenskim pridevnikom v stalnih besednih zvezah (*Knafelc: Knafelčeva markacija, Higgs: Higgsov bozon*).

Vključeni so tudi priimki, ki so posebnost zaradi enakopisnih stvarnih imen ženskega spola (*Honda, Škoda, Tesla*), in priimki, ki pogosteje nastopajo ob osebah ženskega spola (*Apgar, Montessori*).

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih in umetniških imenih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice. V geslovník priimkov so bili tako sprejeti zlasti priimki neslovenskega izvora (*Cocker, Guevara, Hepburn, Orwell, Starr ...*).

Pri uslovarjanju posebnih besednih zvez, ki pomenijo jedi (*omaka Wellington*) ali nagrade (*nagrada Saharova*), so bili uslovarjeni tudi priimki tipa *Pavlova* (*torta Pavlove*), *Stroganov* (*biftek Stroganov*), ki so po izvoru pridevniški. Podobno *Nablocka, Pavlov*.

Vključeni so bili nekateri priimki plemiških in vladarskih rodbin (*Borgia, Grimaldi, Karađorđević, Tudor*).

Priimki s predimki so vključeni v samostojen problemski sklop.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen pri uvajanju naglasnih dvojnic nekaterih priimkov (*Kováčič* in *Kôvačič*).

Sprememba glede na SP 2001 je upoštevanje rabe pri francoskih imenih z izgovorjenim izglasnim [r], za katere je očitno, da prednostno ne podaljšujejo osnove z *j*, temveč je ta možnost redka, pri posameznih zvezah celo neizražena (*Ampère: Amperov* in ne *Amperjev zakon*). Oblika brez podaljšave je zato v slovarju zapisana na prvem mestu (*Apollinaire: Apollinaira* in *Apollinairja*).

Priimki, pri katerih obstaja pisna dvojnična možnost orodniške preglašene končnice (*Goncourt*), v rabi pogosteje sledijo zapisu kot izgovoru, zato je preglašena dvojnica uvrščena na drugo mesto (*Goncourtom* in *Goncourtem*).

Kot posebne iztočnice so uvedene tiste, pri katerih se ob priimkih pogosto pojavljajo osebe ženskega spola (*Apgar, Garland, Hepburn, Montessori, Piaf*). Redakcija za ženski spol je zaradi prevladujoče rabe uvedena s pojasnilom »navadno ob ženskem imenu«.

Nekateri priimki zgodovinskih osebnosti so bili v preteklosti pisno podomačeni (*Luther > Luter, Gandhi > Gandi, Valvasor > Valvazor*), danes pa je podomačena oblika priimka redko v rabi, zato je na te primere opozorjeno z opozorilom, npr. *Luther* kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki *Luter*.

Uporabniku prijaznejše je dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, a

uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklene besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (Černe: B Černetov).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ávsenik¹ -a m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |slovenski glasbeniki|: **Iz tria Slavka Avsenika so kmalu naredili kvartet; uspešnice bratov Avsenik**

{B} Avsenikov

{O} EDNINA: im. Ávsenik, rod. Ávsenika, daj. Ávseniku, tož. Ávsenika, mest. pri Ávseniku, or. z Ávsenikom; DVOJINA: im. Ávsenika, rod. Ávsenikov, daj. Ávsenikoma, tož. Ávsenika, mest. pri Ávsenikih, or. z Ávsenikoma; MNOŽINA: im. Ávseniki, rod. Ávsenikov, daj. Ávsenikom, tož. Ávsenike, mest. pri Ávsenikih, or. z Ávseniki

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki)

Búkovec¹ -vca m; ime bitja, osebno ime

|priimek|: **Po zmagovitem голу Janija Bukovca so začeli prepevati; Z Bukovcem in Ajdičem je prehodil bogato glasbeno pot**

{B} Bukovčev

{O} EDNINA: im. Búkovec, rod. Búkovca, daj. Búkovcu, tož. Búkovca, mest. pri Búkovcu, or. z Búkovcem; DVOJINA: im. Búkovca, rod. Búkovcev, daj. Búkovcema, tož. Búkovca, mest. pri Búkovcih, or. z Búkovcema; MNOŽINA: im. Búkovci, rod. Búkovcev, daj. Búkovcem, tož. Búkovce, mest. pri Búkovcih, or. z Búkovci

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); samostalnik moškega spola

Búkovec² -- ž; ime bitja, osebno ime

|priimek|: navadno ob ženskem imenu **olimpijska medalja Brigitte Bukovec**

{O} EDNINA: im. Búkovec, rod. Búkovec, daj. Búkovec, tož. Búkovec, mest. pri Búkovec, or. z Búkovec; DVOJINA: im. Búkovec, rod. Búkovec, daj. Búkovec, tož. Búkovec, mest. pri Búkovec, or. z Búkovec; MNOŽINA: im. Búkovec, rod. Búkovec, daj. Búkovec, tož. Búkovec, mest. pri Búkovec, or. z Búkovec

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki)

Calvin² -a [kalvín] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |fr. Cauvin: francoski teolog in verski reformator|: kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki **Kalvin** nauk reformatorja **Calvina**; **Na tridentinskem cerkvenem zboru je Cerkev obsodila nauke Luthra in Calvina**

{B} Calvinov

{O} EDNINA: im. Calvin, rod. Calvina, daj. Calvinu, tož. Calvina, mest. pri Calvinu, or. s Calvinom; DVOJINA: im. Calvina, rod. Calvinov, daj. Calvinoma, tož. Calvina, mest. pri Calvinih, or. s Calvinoma; MNOŽINA: im. Calvini, rod. Calvinov, daj. Calvinom, tož. Calvine, mest. pri Calvinih, or. s Calvini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; lastna imena (priimki); samostalnik moškega spola

Calvin³ -a [kêlvin] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |ameriški znanstvenik|: **Američanu Melvinu Calvinu so leta 1961 podelili Nobelovo nagrado za kemijo**

{B} Calvinov

{O} EDNINA: im. Calvin, rod. Calvina, daj. Calvinu, tož. Calvina, mest. pri Calvinu, or. s Calvinom; DVOJINA: im. Calvina, rod. Calvinov, daj. Calvinoma, tož. Calvina, mest. pri Calvinih, or. s Calvinoma; MNOŽINA: im. Calvini, rod. Calvinov, daj. Calvinom, tož. Calvine, mest. pri Calvinih, or. s Calvini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki)

Láh¹ -a in Láh -a m; ime bitja, osebno ime

|priimek|: **Odprli bodo slikarsko razstavo krajinarja in ekologa Avgušтина Laha; Strinjam se z gospodom Lahom**

{B} Lahov

{O} EDNINA: im. Láh in Láh, rod. Láha, daj. Láhu, tož. Láha, mest. pri Láhu, or. z Láhom; DVOJINA: im. Láha, rod. Láhov, daj. Láhoma, tož. Láha, mest. pri Láhih, or. z Láhoma; MNOŽINA: im. Láhi, rod. Láhov, daj. Láhom, tož. Láhe, mest. pri Láhih, or. z Láhi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abbe	Büchner	Feuerbach
Abel	Bukovec	Fibonacci
Addison	Byron	Filipič
Alberti	Calvin – Calvin	Fleischmann
Aljaž	Cankar	Freud
Alzheimer	Cassini	Gajšek
Ambrožič	Celzij	Gandhi – Gandi
Ampère	Cerar	Galilei – Galilej
Andersen	Cervantes	Garbo
Ångström	Chanel	Gardner
Apgar	Chavez	Garland
Arhar	Cochrane	Gatnik
Artaud	Cocker	Gauss
Asperger	Collodi	Gay-Lussac
Astaire	Cooper	Geiger
Atkins	Coulomb	Gerbec
Atkinson	Crawford	Gerbic
Austen	Creutzfeldt	Gerbič
Avogadro	Crohn	Givenchy
Avsenik	Curie	Glazer
Babič	Curtis	Godec
Badjura	Cvetko	Goethe
Bajc	Čeh	Goldberg
Bajec	Černe	Goldwyn
Balint	Čop	Golgi
Barilla	Čuk	Goncourt
Barr	Čuš	Gorenc
Bartol	Dajnko	Gorjan
Basedow	Dalmatinac	Gorjup
Beaufort	Darwin	Gorki
Becquerel	Davis	Graham
Bell	Day	Granger
Bernoulli	Demšar	Gray
Bessemer	Deneuve	Gregorčič
Betetto	Derrida	Gregorič
Bethe	Diesel	Grimaldi
Bevc	Dietrich	Grum
Blagaj – Blagay	Dolenc	Guevara
Blažič	Dolinar	Hafner
Bloudek	Dominik	Halley
Bogataj	Doppler	Hayworth
Boltzmann	Douglas	Hegel
Bonaparte	Down	Heidegger
Boole	Dylan	Henry
Bor	Edison	Hepburn
Borgia	Einspieler	Herschel
Borštnik	Einstein	Hertz
Bowie	Epstein	Higgs
Boyle	Erjavec	Hipokrat
Božič	Fahrenheit	Hipokrates
Braille	Fajdiga	Hitler
Braun	Faraday	Hočevar
Bregar	Fassbinder	Hodžič
Briggs	Fehling	Hofer

Holiday	Kozina	Montessori
Honda	Krajnc	Moore
Hood	Kralj	Morse
Hooke	Kramar	Mozart
Hribar	Kramberger	Müller
Hubble	Kranjc	Murko
Humar	Kranjec	Nablocka
Ilić	Krek	Nemec
Ivančič	Krivec	Neper
Jakopič	Krivic	Newton
Janežič	Krüger	Nietzsche
Jansen	Kuhar	Nikolić
Jarc	Kumer	Nobel
Jazbec	Lah	Ogino
Jenko	Lauren	Ohm
Jerič	Lavrič	Orwell
Jones	Lazar	Otto
Joule	Lebar	Paget
Jovanović	Lee	Papin
Jung	Leskovar	Parkinson
Jurčič	Levstik	Pascal
Kant	Likar	Pavlič
Kaplan	Logar	Pavlov
Karađorđević	Ludolf	Pavlova
Kastelic	Luter – Luther	Pelton
Kaučič	MacDowell	Perko
Kavčič	Mach	Petőfi
Kegel	Machiavelli	Petri
Kelvin	Magirus	Petrič
Kepler	Mahnič	Petrarca – Petrarka
Keynes	Maister	Petrovič
Khisl	Mao Cetung	Petrovič
Klemenčič	Mariotte	Piaf
Knafelc	Marković	Piazzesi
Knaus	Markovič	Pintar
Kneipp	Martin	Pintarič
Kobilca	Marx	Pirc
Kočevar	Matko	Pitagora
Kocjančič	Mavrič	Plečnik
Kodrič	Maxwell	Podgoršek
Kokalj	Meglič	Pogačar
Kolar	Mendel	Pohlin
Kolarič	Mercalli	Popovič
Kolenc	Mercator	Popovič
Kolumb	Metelko	Potemkin
Konfucij	Michelin	Potjomkin
Kopernik	Mihelič	Potter
Korać	Miklavčič	Povše
Korošec	Mlakar	Prada
Kosi	Mlinar	Pregl
Košir	Mlinarič	Prešeren
Kovač	Mohorič	Pretnar
Kovačević	Mohr	Primožič
Kovačević	Molière	Priol
Kovačič	Monroe	Pritzker
Koželj	Montand	Pulitzer

Racin
Ribič
Richter
Rožanc
Rožič
Rubik
Rutar
Sacher
Saint Laurent
Saksida
Sardenko
Savić
Savin
Schwann
Scopoli
Selassie
Sever
Siemens
Sievert
Simonič
Sitar
Sjögren
Slak
Slomšek
Smrekar
Smuk
Sovre
Sprenger
Stanley
Starr
Stele
Sterija Popović
Stewart
Stopar
Stritar

Stroganov
Stuart
Stupica
Šeligo
Šinkovec
Škerjanc
Škoda
Škof
Štrukelj
Šuštar
Švab
Tavčar
Tesla
Tespis
Thomas
Tollens
Tolstoj
Tomažič
Tomšič
Trček
Tudor
Turner
Twain
Tyndall
Uršič
Valvasor – Valvazor
Vega
Velikonja
Vidic
Vidmar
Vidovič
Vodnik
Vodopivec
Volk
Volta

Voltaire
Vovk
Vraz
Wankel
Warhol
Wassermann
Watt
Wayne
Weber
Weizsäcker
Wertheim
Wonder
Wood
York
Zdravec
Zagoričnik
Zajc
Zakrajšek
Zalar
Zalokar
Zemljič
Zidar
Zois – Cojz
Zorko
Zupanc
Zupančič
Zver
Zwingli – Cvingli
Žagar
Železnik
Žibert
Žižek
Žnideršič
Župančič

Lastna imena v frazemih

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **31** slovarskih sestavkov z **41** frazeološkimi enotami, v katerih nastopa lastno ime, in sicer gre navadno za osebno (*Gospod: zaspati v Gospodu*), prebivalsko (*Turek: kaditi kot Turek*) ali zemljepisno (*Sava: nositi vodo v Savo*) lastno ime.

biti koga/česa kot rusov/Rusov	oditi v Rim
boj Davida in Goljata	odkriti Ameriko
delati kot Noe barko	okrogel kot Zemlja
delati se, narediti se Francoza	pasti z Marsa
delavec v Gospodovem vinogradu	poslednji Mohikanec/mohikanec
Gospodov dan	potrebovati kot Sahara vodo koga, kaj
Gospodov vinograd	pot v Canosso/Kanoso
Gospodovo razglašnje	po vrsti, kot so hiše v Trsti
hoditi od Poncija do Pilata	prestopiti Rubikon/rubikon
in mirna Bosna	raj na Zemlji
iti kot Elija	sprememba iz Savla v Pavla
iti v Canosso – iti v Kanoso	srečati Abrahama
iti v Rim	star kot Metuzalem
kaditi kot Turek	star kot Peca
kot bi kdo padel z Marsa	star kot Zemlja/zemlja
krmariti med Scilo in Karibdo	stric iz Amerike
leto Gospodovo	tretji Rim
Matilda/matilda pobere koga	umiti si roke kot Pilat
Nekaj gnilega je v deželi Danski	Vse poti vodijo v Rim.
nositi vodo v Savo	zaspati v Gospodu

NOVOSTI:

Lastna imena v frazemih do sedaj v pravopisnih pravilih niso bila predstavljena kot problemski sklop, čeprav je v rabi mogoče razbrati zadrege tako pri izbiri začetnice kot glede podomačitve imen, ki nastopajo v teh enotah. V redakcijah je opozorjeno tudi na potencialne pomenske prenose tipa *Rubikon* 'reka, ki jo je prestopil Hanibal ob pohodu nad Rim'; *prestopiti rubikon* = 'storiti odločilno dejanje'.

Problematičnost rabe lastnih imen v frazeoloških enotah je najbolj očitna pri rabi male in velike začetnice. Novost prikaza v *ePravopisu* je izpostavljenost tovrstnih zvez v slovarskem sestavku (*delati se, narediti se Francoza*) ter ponazoritev rabe v besedilu (*Naši politiki še kar ne razmišljajo o odhodu, delajo se Francoze in ignorirajo nepodporo ljudstva*) ob nevtraln rabi (*Roman opisuje življenje mladega Francoza iz Pariza*) in pri tovrstnih pomenskih prenosih tudi pomenska razlaga ('ignoranca, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem').

Uporabniku prijaznejša sta dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dánska -e samostalnik ženskega spola; zemljepisno ime

[dolgo ime Kraljevina Danska]; [država]: veleposlanik v *Danski na Danskem*; Leta 1940 so nemške čete vdrle v *Dansko na Dansko*; Znana igralka prihaja iz/z Danske; nekaj gnilega je v deželi *Danski* ||kjer je nekaj zelo narobe||: »Nekaj gnilega je v deželi *Danski*« je pogosto uporabljeni Hamletov citat za označitev skorumpirane, propadajoče družbe; prim. **Dansko**

Kje? v *Danski na Danskem*

Od kod? iz Danske in z Danske

Kam? v *Dansko na Dansko*

{B} Danec, Danka; Dančev, Dankin; danski

{O} EDNINA: im. *Dánska*, rod. *Dánske*, daj. *Dánski*, tož. *Dánsko*, mest. pri *Dánski*, or. z *Dánsko*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav; lastna imena v frazemih

Gospód -a samostalnik moškega spola; ime bitja; religijsko ime

[nadomestno ime: Bog]: *Zapel je: »Hvalite Gospoda, ker je dober«*; *Priklonil se je pred Gospodom*; *zaspati v Gospodu* ||umreti||: *V 74. letu je zaspal v Gospodu*

{B} Gospodov

{O} EDNINA: im. *Gospód*, rod. *Gospóda*, daj. *Gospódu*, tož. *Gospóda*, mest. pri *Gospódu*, or. z *Gospódom*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena; lastna imena v frazemih

rúbikon -a samostalnik moškega spola

[meja, mejnik]: *šahovski rubikon*; *prestopiti Rubikon/rubikon* ||storiti odločilno dejanje||: *prestopiti rubikon/Rubikon zaupanja*; prim. **Rubikon**

{O} EDNINA: im. *rúbikon*, rod. *rúbikona*, daj. *rúbikonu*, tož. *rúbikon*, mest. pri *rúbikonu*, or. z *rúbikonom*; DVOJINA: im. *rúbikona*, rod. *rúbikonov*, daj. *rúbikonoma*, tož. *rúbikona*, mest. pri *rúbikonih*, or. z *rúbikonoma*; MNOŽINA: im. *rúbikone*, rod. *rúbikonov*, daj. *rúbikonom*, tož. *rúbikone*, mest. pri *rúbikonih*, or. z *rúbikoni*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice; lastna imena v frazemih

Rúbikon -a samostalnik moškega spola; zemljepisno ime

[reka v Italiji]: *Rubikon je približno 80 km dolga reka v Italiji*; *Cezar se je uprl ukazu senata, z vojsko prekoračil reko Rubikon in zavzel Rim*; *prestopiti Rubikon/rubikon* ||storiti odločilno dejanje||: *prestopiti Rubikon/rubikon zaupanja*; prim. **rubikon**

{O} EDNINA: im. *Rúbikon*, rod. *Rúbikona*, daj. *Rúbikonu*, tož. *Rúbikon*, mest. pri *Rúbikonu*, or. z *Rúbikonom*; DVOJINA: im. *Rúbikona*, rod. *Rúbikonov*, daj. *Rúbikonoma*, tož. *Rúbikona*, mest. pri

Rúbikonih, or. z Rúbikonoma; MNOŽINA: im. Rúbikone, rod. Rúbikonov, daj. Rúbikonom, tož. Rúbikone, mest. pri Rúbikonih, or. z Rúbikoni

Kje? v Rubikonu

Od kod? iz Rubikona

Kam? v Rubikon

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: lastna imena v frazemih

Sáva¹ -e ž; zemljepisno ime

|slovenska reka|: vodne pregrade na reki Savi; Posebno doživetje za večino je bila vožnja s splavom po Savi; Član brežiške ribiške družine je iz Save potegnil tridesetkilogramskega soma; nositi vodo v Savo ||zaman se truditi||: To dokazovati je tako, kot da bi nosil vodo v Savo; prim. **Sava Dolinka**, **Sava Bohinjka**

Kje? v Savi

Od kod? iz Save

Kam? v Savo

{B} savski

{O} EDNINA: im. Sáva, rod. Sáve, daj. Sávi, tož. Sávo, mest. pri Sávi, or. s Sávo; DVOJINA: im. Sávi, rod. Sávi, daj. Sávana, tož. Sávi, mest. pri Sávi, or. s Sávana; MNOŽINA: im. Sáve, rod. Sávi, daj. Sávam, tož. Sáve, mest. pri Sávi, or. s Sávi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena voda; lastna imena v frazemih

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abraham	Noe
Amerika	Pavel
Bosna	Peca
Canossa – Kanosa	Pilat
Danska	Rim
Elija	Rubikon
Francoz	rus – Rus
Goljat	Sahara
Gospod	Sava
Gospodov	Scila
Karibda	Sizif
Mars	Trst
Matilda	Turek
Metuzalem	Zemlja
Mohikanec	

Leksikalizirane krajšave

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **10** leksikaliziranih krajšav, torej črkovano branih krajšav, ki postopno prehajajo med občna poimenovanja in jih sklanjamo kot navadne samostalnice (*dede dedeja, esemes esemesa*). V sklopu so 4 leksikalizirane okrajšave (*dede, deoo, espe, vede*) in 6 leksikaliziranih kratic (*beemve, dedeve, devede, esdees, esemes, teve*).

NOVOSTI:

Vse iztočnične oblike so v različnih skladenjskih položajih prikazane v ponazarjalnem gradivu, v oblikoslovnem gnezdu pa so tudi onaglašene.

Pri branju sledimo načinu, ki ga je Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU predlagala za kratice: prednostno naglašujemo vsak zlog, neprednostno pa le zadnjega.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Krajšave«
(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/krajsave>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

béemvé -êja tudi beemvé -êja m

[vozilo znamke BMW]: **potnik v beemveju s tujo registracijo**; živostno **Kupil je dve leti starega beemveja**

(< **BMW**)

{O} EDNINA: im. **béemvé** tudi beemvé, rod. **béemvêja** tudi beemvêja, daj. **béemvêju** tudi beemvêju, tož. **béemvé** tudi beemvé, mest. pri **béemvêju** tudi pri beemvêju, or. z **béemvêjem** tudi z beemvêjem; DVOJINA: im. **béemvêja** tudi beemvêja, rod. **béemvêjev** tudi beemvêjev, daj. **béemvêjema** tudi beemvêjema, tož. **béemvêja** tudi beemvêja, mest. pri **béemvêjih** tudi pri beemvêjih, or. z **béemvêjema** tudi z beemvêjema; MNOŽINA: im. **béemvêji** tudi beemvêji, rod. **béemvêjev** tudi beemvêjev, daj. **béemvêjem** tudi beemvêjem, tož. **béemvêje** tudi beemvêje, mest. pri **béemvêjih** tudi pri beemvêjih, or. z **béemvêji** tudi z beemvêji

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

dévedé -êja in devedé -êja m

[digitalna plošča]: neformalno **Film bo kmalu izšel tudi na devedeju**; **predvajalnik devedejev**; v pridevniški rabi **Za devede predvajalnik in druge podobne naprave ne potrebujemo posebne omarice** variantno **predvajalnik devedejev**;

(< **DVD**)

{O} EDNINA: im. dévedé in devedé, rod. dévedêja in devedêja, daj. dévedêju in devedêju, tož. dévedé in devedé, mest. pri dévedêju in pri devedêju, or. z dévedêjem in z devedêjem; DVOJINA: im. dévedêja in devedêja, rod. dévedêjev in devedêjev, daj. dévedêjema in devedêjema, tož. dévedêja in devedêja, mest. pri dévedêjih in pri devedêjih, or. z dévedêjema in z devedêjema; MNOŽINA: im. dévedêji in devedêji, rod. dévedêjev in devedêjev, daj. dévedêjem in devedêjem, tož. dévedêje in devedêje, mest. pri dévedêjih in pri devedêjih, or. z dévedêji in z devedêji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

tévé¹ -êja in tevé -êja m

|televizija|: neformalno **prenos koncerta na teveju**; v pridevniški rabi **posnetki teve kamer**; variantno *televizijskih kamer*; **ogromen teve ekran s pripadajočim zvočnim sistemom** variantno *televizijski ekran*; |televizijski sprejemnik|: neformalno **Nad tevejem ima obešeno poročno fotografijo**

(< **TV¹**)

{O} EDNINA: im. tévé in tevé, rod. tévêja in tevêja, daj. tévêju in tevêju, tož. tévé in tevé, mest. pri tévêju in pri tevêju, or. s tévêjem in s tevêjem; DVOJINA: im. tévêja in tevêja, rod. tévêjev in tevêjev, daj. tévêjem in tevêjema, tož. tévêja in tevêja, mest. pri tévêjih in pri tevêjih, or. s tévêjema in s tevêjema; MNOŽINA: im. tévêji in tevêji, rod. tévêjev in tevêjev, daj. tévêjem in tevêjem, tož. tévêje in tevêje, mest. pri tévêjih in pri tevêjih, or. s tévêji in s tevêji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

tévé² -- in tevé -- ž

|televizija|: neformalno **kabelska teve**

(< **TV²**)

{O} EDNINA: im. tévé in tevé, rod. tévé in tevé, daj. tévé in tevé, tož. tévé in tevé, mest. pri tévé in pri tevé, or. s tévé in s tevé; DVOJINA: im. tévé in tevé, rod. tévé in tevé, daj. tévé in tevé, tož. tévé in tevé, mest. pri tévé in pri tevé, or. s tévé in s tevé; MNOŽINA: im. tévé in tevé, rod. tévé in tevé, daj. tévé in tevé, tož. tévé in tevé, mest. pri tévé in pri tevé, or. s tévé in s tevé

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

beemve	esemes
dede	espe
dedeve	teve (m)
deoo	teve (ž)
devede	vede
esdees	

Merske enote

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **53** samostalnikov, ki so bodisi enakovozni z lastnimi imeni (*newton*, *Celzij*), obravnavanimi v drugih problemskih sklopih *ePravopisa* (*Newton*), bodisi podomačene različice teh enot (*njuton*).

NOVOSTI:

Vse iztočnične oblike so v različnih skladijskih položajih prikazane v ponazarjalnem gradivu, v oblikoslovnem gnezdu pa so tudi onaglašene.

Čeprav SP 2001 uporabnika dosledno usmerja k podomačenemu zapisu, je pregled rabe pri nekaterih merskih enotah pokazal na razmeroma pogosto zastopanost mednarodnih oz. nepodomačenih zapisov (*ohm*, *newton*, *mach*) predvsem v strokovnih oz. znanstvenih besedilih, na kar je v slovarju tudi opozorjeno s pojasnilom: »v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno«. Obe obliki – podomačena in mednarodna – sta predstavljeni v istem slovarskem sestavku, njuno normativno vrednost nakazujemo z dvojničnima oznakama »in« oz. »tudi«.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

bofór -a in bofór -ja samostalnik moškega spola

|podomačeno za beaufort|; |merska enota|: **Veter je morje razburkal na devet boforov/boforjev** <9 Bf>; **tornado z močjo dvanajst boforov/boforjev** <12 Bf>; prim. **Bf**

(< **Beaufort**)

{O} EDNINA: im. bofór, rod. bofóra in bofórja, daj. bofóru in bofórju, tož. bofóra in bofórja, mest. pri bofóru in pri bofórju, or. z bofórom in z bofórjem; DVOJINA: im. bofóra in bofórja, rod. bofórov in bofórjev, daj. bofóroma in bofórjema, tož. bofóra in bofórja, mest. pri bofórih in pri bofórjih, or. z bofóroma in z bofórjema; MNOŽINA: im. bofóri in bofórji, rod. bofórov in bofórjev, daj. bofórom in bofórjem, tož. bofóre in bofórje, mest. pri bofórih in pri bofórjih, or. z bofóri in z bofórji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: merske enote

kvadráten -tna -o prid.

|nanašajoč se na kvadrat|: **Granitni blok v tleh ni bil kvadraten, temveč pravokoten**; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **Notranjščina kupole ima kvadratni tloris**; **kvadratni meter** ||merska enota||: **Stanovanje meri 70 kvadratnih metrov** <70 m²>; prim. **m²**

{O} **moški**: EDNINA: im. kvadráten, rod. kvadrátnega, daj. kvadrátnemu, tož. kvadrátni (živostno kvadráten), mest. pri kvadrátnem, or. s kvadrátnim; DVOJINA: im. kvadrátna, rod. kvadrátnih, daj. kvadrátnima, tož. kvadrátna, mest. pri kvadrátnih, or. s kvadrátnima; MNOŽINA: im. kvadráti, rod. kvadrátnih, daj. kvadrátnim, tož. kvadrátne, mest. pri kvadrátnih, or. s kvadrátnimi

ženski: EDNINA: im. kvadráta, rod. kvadráte, daj. kvadráti, tož. kvadráto, mest. pri kvadrátni, or. s kvadrátno; DVOJINA: im. kvadrátni, rod. kvadrátnih, daj. kvadrátnima, tož. kvadrátni, mest. pri kvadrátnih, or. s kvadrátnima; MNOŽINA: im. kvadrátne, rod. kvadrátnih, daj. kvadrátnim, tož. kvadrátne, mest. pri kvadrátnih, or. s kvadrátnimi

srednji: EDNINA: im. kvadrátno, rod. kvadrátnega, daj. kvadrátnemu, tož. kvadrátno, mest. pri kvadrátnem, or. s kvadrátnim; DVOJINA: im. kvadrátni, rod. kvadrátnih, daj. kvadrátnima, tož. kvadrátni, mest. pri kvadrátnih, or. s kvadrátnima; MNOŽINA: im. kvadrátna, rod. kvadrátnih, daj. kvadrátnim, tož. kvadrátna, mest. pri kvadrátnih, or. s kvadrátnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: merske enote; pridevniki

pascal -a [paskál] samostalnik moškega spola

|merska enota|: v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno **Trojna točka vode je pri tlaku 101.325 pascalov** <101.325 Pa>; prim. **Pascal**; gl. **paskal**

{O} EDNINA: im. pascal, rod. pascala, daj. pascalu, tož. pascala, mest. pri pascalu, or. s pascalom; DVOJINA: im. pascala, rod. pascalov, daj. pascaloma, tož. pascala, mest. pri pascalih, or. s pascaloma; MNOŽINA: im. pascali, rod. pascalov, daj. pascalom, tož. pascale, mest. pri pascalih, or. s pascali

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice; merske enote

paskál -a samostalnik moškega spola

|podomačeno za pascal|; |merska enota|: **V fiziki je paskal enota za merjenje tlaka, v mehaniki za merjenje napetosti** <1 Pa>; prim. **Pa** (< **Pascal**)

{O} EDNINA: im. paskál, rod. paskála, daj. paskálu, tož. paskála, mest. pri paskálu, or. s paskálom; DVOJINA: im. paskála, rod. paskálov, daj. paskáloma, tož. paskála, mest. pri paskáljih, or. s paskáloma; MNOŽINA: im. paskáli, rod. paskálov, daj. paskáлом, tož. paskále, mest. pri paskáljih, or. s paskáli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: merske enote

vólt -a samostalnik moškega spola

|merska enota|: **V avto naj bi vgradili gorivno celico, ki bi dajala napetost 42 voltov in delovala neodvisno od motorja z notranjim izgorevanjem** <42 V>; prim. **V²** (< **Volta**)

{O} EDNINA: im. vólt, rod. vólta, daj. vóltu, tož. vóltom, mest. pri vóltu, or. z vóltom; DVOJINA: im. vólta, rod. vóltov, daj. vóltoma, tož. vólta, mest. pri vóltih, or. z vóltoma; MNOŽINA: im. vólti, rod. vóltov, daj. vóltom, tož. vólte, mest. pri vóltih, or. z vólti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: merske enote

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

amper	kilovolt
angstrem – ångström	kvadraten (kvadratni meter)
bar	liter
becquerel – bekerel	luks
bel	lumen
bofor	mach – mah
celzij	maligan
Celzij	maxwell
coulomb – kulon	meter
curie – kiri	mikron
decibel	miliamper
fahrenheit	milibar
Fahrenheit	mol
farad	newton – njuten
gauss – gaus	njuton
grad	ohm – om
gray	pascal – paskal
henry – henri	radian
hertz – herc	siemens – simens
joule – džul	sievert – sivert
kalorija	tesla
kandela – candela	tona
karat	vat – watt
katal	vatsekunda
kelvin	volt
kilogram	voltamper
kilohertz – kiloherc	weber – veber

Nagrajenci in nagrajenke

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **14** enobesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o rabi velike in male začetnice. Izhodišče za izbiro iztočnic so bili geslovnik problemskega sklopa »Poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov« (<https://fran.si/spt-kategorije?tab=PoimenovanjaNagrade>) ter iz teh poimenovanj v rabi izkazani zgledi za nagrajence in nagrajenke, pri čemer je bila glavni vir korpus *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako ženska kot moška poimenovanja (*gongovec* in *gongovka*, *značkar* in *značkarica*).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001, v slovarju pa ni izrecnih opozoril, s katerimi bi bil ponazorjen položaj rabe.

Pri nekaterih iztočnicah je dodana vodilka *primerjaj* (= *prim.*), ki uporabnika usmerja k povezani iztočnici z namenom razširjanja védenja o iztočnici (*nobelovec* prim. *Nobelov*, *nobelovka* prim. *Nobelov*). Vse iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. s povezanim poimenovanjem nagrade (*gong*, *kresnik*, *oskar*), in z onaglašeni vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica« (https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

grammyjevec -vca [grêmijevɛc, rod. grêmijevca] m

[dobitnik nagrade grammy]: Šestkratni grammyjevec se je zahvalil oboževalcem; srečanje z grammyjevci

(< **grammy**)

{B} grammyjevčev

{O} EDNINA: im. grammyjevec, rod. grammyjevca, daj. grammyjevcu, tož. grammyjevca, mest. pri grammyjevcu, or. z grammyjevcem; DVOJINA: im. grammyjevca, rod. grammyjevcev, daj. grammyjevceva, tož. grammyjevca, mest. pri grammyjevcih, or. z grammyjevceva; MNOŽINA: im. grammyjevci, rod. grammyjevcev, daj. grammyjevcem, tož. grammyjevce, mest. pri grammyjevcih, or. z grammyjevci

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

grammyjevka -e [grêmijevka] ž

[dobitnica nagrade grammy]: petkratna grammyjevka; srečanje grammyjevka

(< **grammy**)

{B} grammyjevkin

{O} EDNINA: im. grammyjevka, rod. grammyjevke, daj. grammyjevki, tož. grammyjevko, mest. pri grammyjevki, or. z grammyjevko; DVOJINA: im. grammyjevki, rod. grammyjevki, daj. grammyjevka, tož. grammyjevki, mest. pri grammyjevkah, or. z grammyjevka; MNOŽINA: im. grammyjevke, rod. grammyjevke, daj. grammyjevkam, tož. grammyjevke, mest. pri grammyjevkah, or. z grammyjevkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

krésnikovec -vca tudi kresníkovec -vca m

|dobitnik nagrade kresnik|: [roman kresnikovca](#); [promocija kresnikovcev v tujini](#)

(< **kresnik**)

{B} kresnikovčev

{O} EDNINA: im. krésnikovec tudi kresníkovec, rod. krésnikovca tudi kresníkovca, daj. krésnikovcu tudi kresníkovcu, tož. krésnikovca tudi kresníkovca, mest. pri krésnikovcu tudi pri kresníkovcu, or. s krésnikovcem tudi s kresníkovcem; DVOJINA: im. krésnikovca tudi kresníkovca, rod. krésnikovcev tudi kresníkovcev, daj. krésnikovcema tudi kresníkovcema, tož. krésnikovca tudi kresníkovca, mest. pri krésnikovcih tudi pri kresníkovcih, or. s krésnikovcema tudi s kresníkovcema; MNOŽINA: im. krésnikovci tudi kresníkovci, rod. krésnikovcev tudi kresníkovcev, daj. krésnikovcem tudi kresníkovcem, tož. krésnikovce tudi kresníkovce, mest. pri krésnikovcih tudi pri kresníkovcih, or. s krésnikovci tudi s kresníkovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

krésnikovka -e tudi kresníkovka -e ž

|dobitnica nagrade kresnik|: [pogovor s kresnikovko](#)

(< **kresnik**)

{B} kresnikovkin

{O} EDNINA: im. krésnikovka tudi kresníkovka, rod. krésnikovke tudi kresníkovke, daj. krésnikovki tudi kresníkovki, tož. krésnikovko tudi kresníkovko, mest. pri krésnikovki tudi pri kresníkovki, or. s krésnikovko tudi s kresníkovko; DVOJINA: im. krésnikovki tudi kresníkovki, rod. krésnikovk tudi kresníkovk, daj. krésnikovkama tudi kresníkovkama, tož. krésnikovki tudi kresníkovki, mest. pri krésnikovkah tudi pri kresníkovkah, or. s krésnikovkama tudi s kresníkovkama; MNOŽINA: im. krésnikovke tudi kresníkovke, rod. krésnikovk tudi kresníkovk, daj. krésnikovkam tudi kresníkovkam, tož. krésnikovke tudi kresníkovke, mest. pri krésnikovkah tudi pri kresníkovkah, or. s krésnikovkami tudi s kresníkovkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

znáčkar -ja m

|zbiralec značk|: srečanje značkarjev in filatelistov; |dobitnik priznanja bralna značka|: Knjigo bo prejelo nekaj tisoč devetošolcev značkarjev; Mladinski pisatelj in pesnik se je značkarjem podpisal za spomin; zlati značkar ||dobitnik bralne značke v vseh razredih osnovne šole||: Na prireditvi bodo zlatim značkarjem podelili Solzice; izlet za zlate značkarje

(< značka)

{B} značkarjev

{O} EDNINA: im. značkar, rod. značkarja, daj. značkarju, tož. značkarja, mest. pri značkarju, or. z značkarjem; DVOJINA: im. značkarja, rod. značkarjev, daj. značkarjema, tož. značkarjema, mest. pri značkarjih, or. z značkarjema; MNOŽINA: im. značkarji, rod. značkarjev, daj. značkarjem, tož. značkarje, mest. pri značkarjih, or. z značkarji

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

značkarica -e ž

|dobitnica nagrade bralna značka|: V šoli sta bili vneti bralni značkarici; Vse značkarice so prejele knjižno darilo; zlata značkarica ||dobitnica bralne značke v vseh razredih osnovne šole||: Brala sem vsa leta osnovne šole in postala zlata značkarica

(< značka)

{B} značkaričin

{O} EDNINA: im. značkarica, rod. značkarice, daj. značkarici, tož. značkarico, mest. pri značkarici, or. z značkarico; DVOJINA: im. značkarici, rod. značkaric, daj. značkaricama, tož. značkarici, mest. pri značkaricah, or. z značkaricama; MNOŽINA: im. značkarice, rod. značkaric, daj. značkaricam, tož. značkarice, mest. pri značkaricah, or. z značkaricami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

gongovec	nobelovka
gongovka	oskarjevec
grammyjevec	oskarjevka
grammyjevka	viktorjevec
kresnikovec	viktorjevka
kresnikovka	značkar
nobelovec	značkarica

Nazivi in naslovi ob imenu

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **78** slovarskih iztočnic ter zajema naslednje vrste nazivov in naslovov ob imenu:

- (1) poklicne (*odvetnik/odvetnica, inženir/inženirka*);
- (2) akademske (*magister, magistrica, docent/docentka*);
- (3) vojaške (*generalmajor/generalmajorka*);
- (4) verske (*pater, sestra; blaženi/blažena*);
- (5) protokolarne (*eminenca, visokost*);
- (6) plemiške (vladarske) (*car/carica, vitez*);
- (7) položajne (*dekan/dekanja, kapetan/kapetanka*);
- (8) glede na družbeni položaj (*gospod/gospa*).

NOVOSTI:

Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001*: nova je npr. iztočnica *prevzvišeni*; ob obliki *dekanka* je dodana pogostejša *dekanja*; *generalinja* je predlagana možnost v vojaški stroki (terminološki slovar), *generalica* je po SP 2001 uslovarjena le kot 'generalova žena', danes je to vojaški naziv za osebe ženskega spola, ki opravljajo ta poklic, se pa pogosteje uporablja tudi oblika *generalka*, naštetu so tako variante. Vse ženske oblike so obravnavane v samostojnih geslih (v SP 2001 so bile navedene kot podiztočnice pri moških oblikah).

Ponazarjalno gradivo je obvestilno razširjeno s primeri tipičnih skladijskih rab, npr. z opozorilom »pred imenom« (*spomenik generalu Rudolfu Maistru*), »za imenom« (*vaje pri doktorju/dr. Janezu Novaku, asistentu*), »kot nagovor« (*Gospod doktor, svetujte mi, kaj naj delam, da bom dočakal sto let*) ipd. Dodane so tudi stalne zveze (*dvojna doktorica 'ženska z dvema doktoratoma'*; *doktor/dr. Fig [vzdevek Franceta Prešerna]*) ter pojasnila tipa »v prenesenem pomenu« (*Poleg študentov se je predavanja udeležilo precej profesorskih eminenc*) in »v zvezi« (*izredna profesorica*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 128.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

barón -a samostalnik moškega spola

|plemiški naziv|: **Rodbina je konec 16. stoletja dobila naslov cesarskih baronov**; pred imenom **razsvetljenski krožek barona Žige/Žiga Zoisa**; **grad baronov Valvasorjev**; v prenesenem pomenu **sojenje ruskemu naftnemu baronu**

{B} baronov

{O} EDNINA: im. barón, rod. baróna, daj. barónu, tož. baróna, mest. pri barónu, or. z barónom; DVOJINA: im. baróna, rod. barónov, daj. barónoma, tož. baróna, mest. pri barónih, or. z barónoma; MNOŽINA: im. baróni, rod. barónov, daj. barónom, tož. baróne, mest. pri barónih, or. z baróni

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

barónica -e samostalnik ženskega spola

|plemiški naziv|: [Za okrasitev dvorane je poskrbelo šest grofic in baronic](#); pred imenom [grad baronice Codelli](#)

{B} baroničin

{O} EDNINA: im. barónica, rod. barónice, daj. barónici, tož. barónico, mest. pri barónici, or. z barónico; DVOJINA: im. barónici, rod. barónic, daj. barónicama, tož. barónici, mest. pri barónicah, or. z barónicama; MNOŽINA: im. barónice, rod. barónic, daj. barónicam, tož. barónice, mest. pri barónicah, or. z barónicami

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

knéginja -e samostalnik ženskega spola

|plemiški naziv|: [Med gosti mondenega zdravilišča se je zvrstilo 15 knezov in kneginj iz najimenitnejših srednjeevropskih rodbin](#); pred imenom [Emine romarske poti so imenovane po kneginji Emi, ki naj bi bila rojena na Pilštanju](#); [diamantni prstan kneginje Grace Kelly](#)

{B} kneginjin

{O} EDNINA: im. knéginja, rod. knéginje, daj. knéginji, tož. knéginjo, mest. pri knéginji, or. s knéginjo; DVOJINA: im. knéginji, rod. knéginj, daj. knéginjama, tož. knéginji, mest. pri knéginjah, or. s knéginjama; MNOŽINA: im. knéginje, rod. knéginj, daj. knéginjam, tož. knéginje, mest. pri knéginjah, or. s knéginjami

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

knéz -a samostalnik moškega spola

|plemiški naziv|: [ustoličevanje karantanskih knezov](#); pred imenom [V letih 700–800 so Karantaniji vladali knezi Borut, Gorazd in Hotimir](#); [Avstrijski knez Metternich je bil eden najvplivnejših državnikov v 19. stoletju](#)

{B} knezov

{O} EDNINA: im. knéz, rod. knéza, daj. knézu, tož. knéza, mest. pri knézu, or. s knézom; DVOJINA: im. knéza, rod. knézov, daj. knézoma, tož. knéza, mest. pri knézih, or. s knézoma; MNOŽINA: im. knézi, rod. knézov, daj. knézom, tož. knéze, mest. pri knézih, or. s knézi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

admiral	kapitan
akademik	kapitanka
akademikinja	kneginja
asistent	knez
asistentka	kralj
baron	kraljica
baronica	lady
blažena	magister
blaženi	magistrica
blaženi	major
car	majorka
carica	monsignor
cesar	monsinjor
cesarica	oče
dekan	pater
dekanica	plemeniti
dekanja	podpolkownica
desetnica	podpolkownik
desetnik	polkownica
docent	polkownik
docentka	prevzvišenost
doktor	primarij
doktorica	primarijka
eksceleuca	princ
eminencia	princesa
general	profesor
generalica – generalinja – generalka	profesorica
generalmajor	rektor
generalmajorka	rektorica
generalpolkownica	sestra
generalpolkownik	sir
gospa	sveta
gospod	sveti
gospodična	svetost
grof	veličanstvo
grofica	visočanstvo
inženir	visokost
inženirka	vojvoda
kapetan	vojvodinja
kapetanka	

Nadomestna imena in poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 44 slovarskih iztočnic, ki zajemajo tako nadomestna (simbolna) imena kot nadomestna poimenovanja za skupine prebivalcev in za zemljepisne danosti. Gre za naslednje skupine imen:

- (1) osebna imena za pripadnike ali skupine pripadnikov narodov (*Janez, Fric, Hans*);
- (2) prebivalska imena za pripadnike ali skupine pripadnikov narodov (*Amerikanec, Lah, Švab; Jenki, Šiptar*);
- (3) občna poimenovanja, ki so s konverzijo postala lastna imena (*Dežela, Obala, Otok*).

Pri nadomestnih občnih poimenovanjih so se oblikovale skupine, ki izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti narodu ali skupini prebivalcev in jih pišemo z malo začetnico: *makaronar, polentar, žabar – makaronarica, polentarica, žabarica*.

Geslovnik vključuje tudi frazeološka nadomestna poimenovanja za zemljepisna imena, in sicer naslednjih tipov:

- (1) poimenovanje po najbolj značilni lastnosti primerjane zemljepisne danosti: *črna celina, dežela tisočerih jezer*;
- (2) primerjava z že znanim krajem: *male Benetke, drugi Rim ...*

NOVOSTI:

Pri uslovarjenju besednih enot je bilo ugotovljeno, da se imena, ki enoumno nadomeščajo prebivalska lastna imena, vedno pišejo z veliko začetnico. Med njimi obsežno skupino predstavljajo imena, ki so tvorjena neposredno iz imen za prebivalce (*Slovenecelj* 'Slovenec') ali pa s pomenskim prenosom pogostih osebnih imen (*Janez* 'Slovenec', *Hans* 'Nemec, nemško govoreči'; *Jenki* 'Američan'), prenosom imen prebivalcev pokrajin (*Švab* 'Nemec', *Lah* 'Italijan') ali prevzemom izvirnih imen (*Šiptar* 'Albanec').

Z malo začetnico pišemo sopomenska nadomestna poimenovanja za skupine prebivalcev, ki v podstavi nimajo imenske motivacije in pogosto izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti (*makaronar, polentar* 'Italijan'; *jodlar* 'Avstrijec'; *žabar* 'Ljubljčan', 'Francoz'; *lala* 'Vojvodinec' < 'tulipan') ali z njimi slabšalno ali negativno označujemo vedenje, vrednote, kulturne navade, način življenja, ki so drugačni od pričakovanega (*čefur* 'priseljenc iz republik nekdanje Jugoslavije'). Skoraj vse naštete iztočnice (z izjemo iztočnice *lala*) so opremljene s kvalifikatorjem slabšalno.

Med njimi je tudi nekaj izrazov in njihovih dvojnic, ki jih v SP 2001 in SSKJ-ju ni, npr. *Fritz* in *Fric, Hans, čušinja, jodlarka* in *jodlarica, makaronarka* in *makaronarica*. Novost glede na SP 2001 je tudi razlikovanje med nadomestnimi (simbolnimi) imeni in nadomestnimi poimenovanji ter oblikovanje posebne problemske skupine za lažjo obravnavo v pravopisnih pravilih.

Slovar v okviru skupine nadomestnih zemljepisnih občnih poimenovanj, ki se pišejo z malo začetnico, predstavlja iztočnice, ki so sestavine opisnih sopomenskih občnih nadomestil zemljepisnih imen, npr. *najvišja gora na svetu* za *Mount Everest*) ter frazeološka nadomestna poimenovanja naselbinskih (krajevnih) in nenaselbinskih (nekrajevnih) imen (*cesarsko mesto* 'Dunaj'). Lastnoimenske sestavine v njih ohranjajo veliko začetnico, npr. *drugi Rim* 'Carigrad', *tretji Rim* 'Moskva', *severne Benetke* 'Stockholm', 'Amsterdam'. V okviru nadomestnih (simbolnih) nenaselbinskih (krajevnih) imen slovar predstavlja nekaj redkih besed, ki jih pišemo z veliko začetnico, če jih uporabljamo enoumno namesto lastnih imen (*Otok* za Veliko Britanijo).

Slovnično motivirana normativna novost s področja besedotvorja je zajeta v predlogu prenovljenih pravopisnih pravil, in sicer uveljavljanje možnosti nepreglašanih oblik pri imenih, ki se končajo na končni govornji [c], npr. ob oblikah ali pridevnikih *Fričev* in *Fritzev* novi pravopisni slovar uvaja pisanje dvojnic *Fritzev/Fritzov* in *Fričev/Fricov*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 82, 83, 112 in 173.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Amerikánec -nca m; ime bitja, prebivalsko ime

|slovenski izseljenec v Ameriki|: Predstavil je nekaj zanimivih izsledkov o slovenskih Amerikancih; V cerkvah so pogosto opravili mašo za bližnje v Ameriki ali za Amerikance; |nekdaj Američan|: Druga svetovna vojna je od Amerikancev zahtevala ogromno naporov ustrežneje **Američanov**; prim. **amerikanec**

(< **Amerika**)

{B} Amerikančev

{O} EDNINA: im. Amerikánec, rod. Amerikánca, daj. Amerikáncu, tož. Amerikánca, mest. pri Amerikáncu, or. z Amerikáncem; DVOJINA: im. Amerikánca, rod. Amerikáncev, daj. Amerikáncema, tož. Amerikánca, mest. pri Amerikáncih, or. z Amerikáncema; MNOŽINA: im. Amerikánci, rod. Amerikáncev, daj. Amerikáncem, tož. Amerikánce, mest. pri Amerikáncih, or. z Amerikánci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

Amerikánka -e ž; ime bitja, prebivalsko ime

|slovenska izseljenka v Ameriki|: **film o slovenskih Amerikankah**; |nekdaj Američanka|: **Po vojni je odšel v Ameriko in se tam poročil z Amerikanko** ustrežneje **Američanko**; prim. **amerikanka**

(< **Amerika**)

{B} Amerikankin

{O} EDNINA: im. Amerikánka, rod. Amerikánke, daj. Amerikánki, tož. Amerikánko, mest. pri Amerikánki, or. z Amerikánko; DVOJINA: im. Amerikánki, rod. Amerikánk, daj. Amerikánkama, tož. Amerikánki, mest. pri Amerikáneh, or. z Amerikánkama; MNOŽINA: im. Amerikánke, rod. Amerikánk, daj. Amerikánkam, tož. Amerikánke, mest. pri Amerikáneh, or. z Amerikánkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

gringo -a m

|slabšalno poimenovanje za tujca zlasti iz Severne Amerike v Mehiki|: **V Mehiki si gringo; nekaj domačinov skupaj z dvema »gringoma«**

{B} gringov

{O} EDNINA: im. gríngo, rod. grínga, daj. gríngu, tož. grínga, mest. pri gríngu, or. z gríngom;
DVOJINA: im. grínga, rod. gríngov, daj. gríngoma, tož. grínga, mest. pri gríngih, or. z gríngoma;
MNOŽINA: im. gríngi, rod. gríngov, daj. gríngom, tož. grínge, mest. pri gríngih, or. z gríngi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

poléntar -ja m

[kuhalnica]: Jed je mešala z lesenim polentarjem; [ljubitelj polente]: Na srečanju so vneti polentarji kuhali polento s slanino; [slabšalno poimenovanje za Italijana]: Italijane so klicali makaronarji ali polentarji

{B} polentarjev

{O} EDNINA: im. poléntar, rod. poléntarja, daj. poléntarju, tož. poléntarja, mest. pri poléntarju, or. s poléntarjem; DVOJINA: im. poléntarja, rod. poléntarjev, daj. poléntarjema, tož. poléntarja, mest. pri poléntarjih, or. s poléntarjema; MNOŽINA: im. poléntarji, rod. poléntarjev, daj. poléntarjem, tož. poléntarje, mest. pri poléntarjih, or. s poléntarji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

Svéta dežêla -e -e ž; zemljepisno ime

[nadomestno ime za Palestino]: romanje v Sveto deželo; Cilj križarskih vojn naj bi bila osvoboditev Jeruzalema in Palestine (Svete dežele) izpod muslimanske oblasti; prim. **dežela**

Kje? v Sveti deželi

Od kod? iz Svete dežele

Kam? v Sveto deželo

{O} EDNINA: im. Svéta dežêla, rod. Svéte dežêle, daj. Svéti dežêli, tož. Svéto dežêlo, mest. pri Svéti dežêli, or. s Svéto dežêlo; DVOJINA: im. Svéti dežêli, rod. Svétih dežêl, daj. Svétima dežêlama, tož. Svéti dežêli, mest. pri Svétih dežêlah, or. s Svétima dežêlama; MNOŽINA: im. Svéte dežêle, rod. Svétih dežêl, daj. Svétim dežêlam, tož. Svéte dežêle, mest. pri Svétih dežêlah, or. s Svétimi dežêlami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Amerikanec

Amerikanka

čefur

čefurka

celina (črna celina, nova celina, peta celina, stara celina, zelena celina)

čuš

čušinja

Dežela

dežela (dežela faraonov, dežela galskih petelinov, dežela na sončni strani Alp, dežela orlov, dežela sambe, dežela tam spodaj, dežela tisočerih jezer, dežela tulipanov, dežela vzhajajočega sonca)

dolina (dolina šentflorjanska, silicijeva dolina)

Fric
Fritz
gringo
Hans
Janez
Jenki
Jenkijka
Jodlar
jodlarka
koliščar
koliščarka
Lah
Lahinja
lala
makaronar
makaronarka
Male Benetke
močvirnica

močvirnik
mostiščar
mostiščarka
Obala
Otok
polentar
ščav
ščava
Šiptar
Šiptarka
Švab (banatski Švab, podonavski Švab,
satumarejski Švab)
Švabica
Švabinja
Sveta dežela
žabar
žabarka

Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega **29** občnoimenskih iztočnic, je nastal ob redigiranju domišljjskih, religijskih in mitoloških lastnih imen, ki nastopajo v stalnih večbesednih zvezah (*pujsa Pepa, krojaček Hlaček; nadangel Gabrijel, evangelist Marko; riba Faronika*). Ker se te zveze največkrat sklanjajo v obeh sestavinah, je za uporabnike relevanten tudi podatek o jezikovnem vedenju nelastnoimenske sestavine.

NOVOSTI:

Z vidika slovnične pregibnosti ali naglaševanja ni sprememb glede na ustaljeno jezikovno prakso.

Glede na *Slovenski pravopis 2001* je prednost novega prikaza, da slovarsko obravnava tudi dosedanje podiztočnice, npr. *muca* (v SP 2001 pod *muc*), *pujsa* (v SP 2001 pod *pujs*), tako še *coprnicica*. Nova je iztočnica *sovica*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

krojaček -čka samostalnik moškega spola

|manjšalno krojač|: V spominu mi je ostala pravljica o pogumnem krojačku, ki je pokončal kar sedem muh na en mah; |domišljjski lik|: v zvezi **krojaček Hlaček** V knjižnici bodo otroci lahko prisluhnili zgodbi Leopolda Suhadolčana o krojačku Hlačku

{B} krojačkov

{O} EDNINA: im. krojaček, rod. krojačka, daj. krojačku, tož. krojačka, mest. pri krojačku, or. s krojačkom; DVOJINA: im. krojačka, rod. krojačkov, daj. krojačkoma, tož. krojačka, mest. pri krojačkih, or. s krojačkoma; MNOŽINA: im. krojački, rod. krojačkov, daj. krojačkom, tož. krojačke, mest. pri krojačkih, or. s krojački

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena; jedro SBZ

medvédek -dka samostalnik moškega spola

|manjšalno medved|: **Koala, ljubki avstralski medvedek, sodi med najbolj lene živali, saj kar 22 ur na dan negibno preždi na vejah; Otroci se v prvih letih življanja radi poigravo s plišastimi medvedki; |domišljjski lik|: v zvezi **medvedek Pu** Prva knjiga z dogodivščinami medvedka Puja je pod naslovom »Medved Pu« izšla leta 1926**

{B} medvedkov

{O} EDNINA: im. medvédek, rod. medvédka, daj. medvédku, tož. medvédka, mest. pri medvédku, or. z medvédkom; DVOJINA: im. medvédka, rod. medvédkov, daj. medvédkoma, tož. medvédka, mest. pri medvédkih, or. z medvédkoma; MNOŽINA: im. medvédko, rod. medvédkov, daj. medvédkom, tož. medvédke, mest. pri medvédkih, or. z medvédko

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: jedro SBZ

nàdàngel -a samostalnik moškega spola

|nadnaravno bitje|: **V Svetem pismu se po imenu predstavljajo trije nadangeli: Mihael, Gabrijel in Rafael; Obiskali smo samostan svetih nadangelov v Srbiji; v zvezi **nadangel Mihael** Oltar krasi dvanajst kipov svetnikov, z nadangelom Mihaelom na čelu**

{B} nadangelov

{O} EDNINA: im. nàdàngel, rod. nàdàngela, daj. nàdàngelu, tož. nàdàngela, mest. pri nàdàngelu, or. z nàdàngelom; DVOJINA: im. nàdàngela, rod. nàdàngelov, daj. nàdàngeloma, tož. nàdàngela, mest. pri nàdàngelih, or. z nàdàngeloma; MNOŽINA: im. nàdàngeli, rod. nàdàngelov, daj. nàdàngelom, tož. nàdàngele, mest. pri nàdàngelih, or. z nàdàngeli

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij; jedro SBZ

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

apostol	ovčar
bedak	palček
coprnica	poštar
čarovnica	prerok
čebelica	pujsa
deklica	racman
evangelist	riba
gasilec	sirota
kapitan	sovica
krojaček	škrat
lisica	vajenec
maček	zajček
medvedek	zmaj
muca	zvezdica
nadangel	

Okrajšave

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **489** okrajšav. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi okrajšavami.

V problemskih sklopih so poleg običajnih okrajšav zajete tudi:

- okrajšave s piko spredaj (.com 'company'),
- okrajšave z vezajem, tj. okrajšave prirednih zloženk (č.-b. 'črno-bel'),
- okrajšave s stično vmesno piko, tj. okrajšave podrednih zloženk (nar.zab. 'narodnozabavni'),
- okrajšave lastnih imen (Dol. 'Dolenji', 'Dolnji'),
- okrajšave besednih zvez (dipl. inž. 'diplomirani inženir'),
- okrajšave delov besedila (itd. 'in tako dalje'),
- okrajšave brez pik (nzd, odl).

NOVOSTI:

V slovarju so s pomočjo oznakovnih pojasnil izpostavljeni posebni položaji, ko postavimo okrajšavo za ločilo (»z vejico«) ali ko se pojavlja okrajšava v zvezi okrajšav (»v zvezi okrajšav«).

Pri okrajšavah nazivov je prikazan položaj rabe glede na lastno ime (»pred imenom«, »za imenom«).

Pri okrajšavah, ki jih beremo tudi črkovalno ali jih sploh ne razvezujemo (na primer *itd.*, *b. p.*, *d. o. o.*, *v. d.*), je podana tudi izgovarjava. Pri nestično pisanih okrajšavah so naglašene vse sestavine, pri stično pisanih in leksikaliziranih pa je izgovor varianten prednost ima naglas na vseh sestavinah – prim. leksikalizirane krajšave.

Zaradi prevladujoče rabe in usmerjevalnega zapisa v pravno-upravnih besedilih, med drugim v besedilu Zakona o gospodarskih družbah in registru pri AJPES-u, je bil Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU predlagan zapis okrajšav gospodarskih subjektov (*d. o. o.*, *d. d.*, *s. p.*, *z. b. o.*, *z. o. o.*) v položajih za imenom tudi stično (*Helidrom, d.d.*). Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU je predlog sprejela.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 595, 596, 597, 598, 1025.

SKLIC NA PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »Krajšave«
(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/kraisave>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

.com [píka kòm] okrajš.

|angl. company|; |spletna domena za komercialne uporabnike|: **cena registracije splošne domene .com**; v spletnih naslovih, stično www.google.com

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: okrajšave

e³ -- okrajš.

|elektronski|: z vezajem **e-poslovanje** vseh večjih bank; Soseđa je na e-recept dobila napačna zdravila; |električni|: z vezajem **e-skiro**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: okrajšave

pdb okrajš.

|prav dobro|: Okrajšave ocen (nzd, zd, db, pdb in odl) nimajo okrajšavne pike; v zvezi s številko Oddahnil si je ob pogledu na oceno pdb (4); dokazilo o opravljenem izpitu z oceno najmanj pdb (8) ali pdb (9)

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: okrajšave

sh. okrajš.

|srbohrvaški|: **sh. film**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: okrajšave

Zadnja sprememba: 26. oktobra 2019.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abs.	biol.	čet.	d. o. o.
a. Chr. n.	bl.	čl.	dov. gl.
A. D.	b. l.	člen.	dr.
adm.	bolg.	člov.	dram.
adv.	bot.	db	dr. dent. med.
agl.	b. p.	d. d.	dr. h. c.
agr.	brit.	dddr.	dr. med.
akad.	broš.	ddr.	dr. sc.
alp.	c.	.de	dr. sci.
am.	ca.	dec.	dr. stom.
amer.	cca	del.	dr. vet. med.
ang.	cerkv.slov.	dim.	drž.
angl.	cf.	dipl.	dv.
angl.-slov.	Ch.	dipl. ekon.	dvostan.
apr.	cit.	dipl. ing.	d. v. z.
arab.	civ.	dipl. inž.	e
arh.	c.-kr.	dipl. oec.	ed.
asist.	Co.	diplomac.	ef.
astr.	.com	d. n. o.	egipč.
.at	corr.	doc.	egipt.
avg.	csl.	.doc	ekol.
.ba	.cz	.docx	ekon.
belg.	č.-b.	dol.	el.
bibl.	čeb.	Dol.	elektr.
biokem.	češ.	dol. č.	enostan.

erot.	gradb.	kv.	n. d.
eston.	harm.	l.	ned.
etc.	h. c.	lat.	nedol. č.
etim.	hebr.	latv.	nedov. gl.
etn.	hon.	let.	nem.
.eu	.hr	lik.	.net
ev.	hrv.	lit.	n. m.
Ev.	h. št.	litov.	N. N.
ev. št.	.html	lit.zg.	nov.
.exe	.hu	lit. zg.	npr.
f.	ibid.	Lj.	n. št.
fak.	ide.	l.r.	n. v.
faks	idr.	m.	nzd
farm.	i. e.	mag.	o.
fasc.	ind.	mag. akad.	obr.
fax.	in dr.	mag. farm.	odd.
fco.	ing.	mag. inž.	odg.
feb.	inv. št.	mag. pharm.	odg. ur.
febr.	inž.	mag. prof.	odl.
fig.	ipd.	maj.	odst.
film.	it.	mar.	odv.
filol.	.it	mat.	oec.
filoz.	itd.	mat. št.	ok.
fiz.	itn.	max.	O. K.
fiziol.	izd.	Mb.	okr.
fiziot.	izg.	mdr.	okrajš.
fol.	izr. prof.	med.	okt.
fot.	izv.	medm.	op.
fr.	J.	meh.	o. p.
.fr	jan.	mes.	op. a.
fra.	jap.	mest.	op. p.
franc.	jez.	mgr.	op. prev.
frc.	jezikosl.	mil.	op. ur.
g.	.jpg	min.	org.
ga.	jr.	mio.	.org
gdč.	jsl.	ml.	orig.
ge.	jug.	mld.	os.
gen.	jul.	mmag.	otr.
gen.maj.	jun.	mn.	oz.
gen.polk.	juž.	m. p.	p.
gen.ppolk.	Juž.	Mr.	parc. št.
geod.	ju.	mrd.	p. c.
geol.	jz.	mr. ph.	p. Chr. n.
germ.	kal.	Mrs.	p. d.
.gif	kat.	msgr.	pdb
gimn.	kem.	n.	.pdf
gl.	k. g.	nad.	ped.
glag.	kit.	nadstr.	pet.
glasb.	knjiž.	nam.	pl.
gled.	k. o.	nan.	pog.
GmbH	kor.	naniz.	pogl.
go.	Kor.	nar.	pok.
gor.	kov.	nar.zab.	po Kr.
Gor.	krat.	nas.	pol.
gr.	kub.	nav.	polit.
grad.	kult.	navt.	polj.

polk.	samozal.	svet.	v. d.
pom.	sek.	sv. v.	vel.
pon.	sep.	sz.	Vel.
por.	sept.	šol.	ver.
p. p.	sev.	šp.	vet.
ppolk.	Sev.	špan.	viš. znan. sod.
prav.	sh.	šport.	voj.
preb.	.si	št.	v pok.
pred.	sign.	šteev.	vs.
prev.	simb.	štud.	vzg.
pribl.	skr.	tab.	vzh.
prid.	sl.	tč.	Vzh.
prim.	Sl.	teh.	.xls
prir.	slov.	tehn.	.xml
prisl.	Slov.	tel.	Z.
pr. Kr.	slovan.	tel. št.	zah.
pr. n. št.	sob.	temp.	Zah.
prof.	soc.	teol.	zal.
prof. dr.	soc. del.	ti. (= napaka)	zap. št.
P. S.	soc. kult.	t. i.	z. b. o.
psih.	sod.	tim. (= napaka)	zd
psiht.	sp.	t. im. (= napaka)	zdr.
r.	Sp.	tj.	zdrav.
rač.	s. p.	t. j. (= napaka)	zf.
red. prof.	spec.	t. l.	zg.
reg.	spl.	t. m.	Zg.
reg. št.	sr.	tor.	zgod.
rel.	Sr.	tov.	.zip
rim.	srb.	trg.	znan. sod.
rim.kat.	sre.	tur.	znan. svet.
R. I. P.	s. r. l.	u.	z. o. o.
r.k.	s. s.	ukr.	zool.
rkp.	ssp.	ul.	zoot.
rod.	st.	um.	zun.
roj.	St.	um. zgod.	zv.
rom.	stan.	univ.	ž.
.rtf	star.	up.	žarg.
rus.	stol.	ur.	živ.
s.	str.	Ur. l.	živ. tehn.
S.	sv.	ust.	ž.r.
sam.	Sv.	V.	

Pisna znamenja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **44** slovarskih iztočnic, izbranih iz poglavja o pisnih znamenjih, ki ga je ob prenovi pravopisnih pravil pripravila Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU: <https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/1/pisna_znamenja>.

Gre za pet skupin znamenj:

- (1) splošna znamenja (*tilda*, znamenja za *odstotek*, *minuto*, *evro* ...);
- (2) ločila (*apostrof*, *dvopičje*, *klicaj*, *pomišljaj*, *vezaj* ...);
- (3) znamenja v informacijskih tehnologijah (*afna*, *ključnik*, *lojtra*, *poševnica*);
- (4) matematična znamenja (*koren*, *plus*, *minus* ...);
- (5) izpostavna znamenja (*zvezdica*).

Novosti:

Pri nekaterih primerih gre za prvič uslovarjene izraze (*ampersand*, *ključnik*), drugi pa so prvič prikazani v slovarju v zapisovalno problematičnih položajih in vlogah.

Prikazu iztočnice z zaglavjem sledijo trije sklopi pravopisno relevantnih podatkov: v prvem delu je prikazana skladijska raba iztočnične besede glede na izpostavljeni pomen, v drugem je ponazorjena raba znamenja, ki ga označuje iztočnična beseda, v tretjem razdelku so predstavljene oblikoslovno-besedotvorne posebnosti besede.

Novosti glede na *Slovenski pravopis 2001* je precej, najbolj opazna je uvedba posebnega gnezda z imenom »Ponazoritev rabe znamenja«, v katerem s pomočjo pojasnil uporabnik dobi naslednje podatke:

- o stičnosti glede na druga znamenja, besede, številke (*klicaj*: levostično na koncu povedi, ki zaznamuje ukaz, željo, čustva *Ojoj, že pet minut do sedmih je!*);
- o izgovorjavi znamenja (*afna*: stično v elektronskih naslovih, izgovorjeno »afna«, »pri«: *info@oglas.si*, *nabiralnik@hotel-park.si*);
- o rabi iztočnične besede v posebnih zvezah (*oklepaj*: *lomljeni oklepaj* za označevanje spletnih naslovov: *V knjižnico vstopam prek portala na naslovu <www.nuk.si>*).

Z normativnega vidika je uvedena enakovredna pisna dvojica pri iztočnici *promile*, tj. *promil*, saj se v rabi že dolgo uveljavlja in nadomešča prvotno. Uporabniki so na to že opozarjali (gl. Jezikovna svetovalnica – *Izgovarjava matematičnega znaka promile ali promil*: <<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/3140/izgovarjava-matematičnega-znaka-promile-ali-promil>>).

Upoštevana je tudi besednovrstna različnost posameznih izrazov, zato se pri matematičnih znamenjih *krat*, *deljeno*, *minus*, *plus* pojavljajo tako samostalniška (*Ni znal napisati minusa*) kot tudi pridevniška (*minus štiri*) in povedkovniška raba (*Šest minus tri je tri*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 4–24.

SKLIC NA PRAVOPIS 8.0:

Poglavje »Pisna znamenja«

(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/1/pisna_znamenja)

SLOVARSKI PRIKAZ:

évro -a samostalnik moškega spola

|denarna enota|; |pisno znamenje|: Cene so v evrih; Pridobili so projekt v višini 2,1 milijona evrov

{PRZ} € nestično za številko Za vožnjo je plačal 50 €; prim. EUR

{O} EDNINA: im. évro, rod. évra, daj. évru, tož. évro, mest. pri évru, or. z évrom; DVOJINA: im. évra, rod. évrov, daj. évroma, tož. évra, mest. pri évrih, or. z évroma; MNOŽINA: im. évri, rod. évrov, daj. évrom, tož. évre, mest. pri évrih, or. z évri

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: pisna znamenja

korén -a samostalnik moškega spola

|matematično znamenje|: Zapis v korenu lahko nadomestimo z eksponentom; Kubični koren ima korenski eksponent 3

{PRZ} √ desnostično ob številu $\sqrt[3]{36} = 6$

{O} EDNINA: im. korén, rod. koréna, daj. korénu, tož. korén, mest. pri korénu, or. s korénom; DVOJINA: im. koréna, rod. korénov, daj. korénoma, tož. koréna, mest. pri korénih, or. s korénoma; MNOŽINA: im. koréni, rod. korénov, daj. korénom, tož. koréne, mest. pri korénih, or. s koréni

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: pisna znamenja

krát² povedkovnik

|izraža množenje|: Ploščad je merila štiri krat tri metre

{PRZ} × /· nestično v matematičnih formulah za označevanje množenja $2 \times 3 = 6$

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: pisna znamenja

ponavljáj -a samostalnik moškega spola

|ločilo <">|: Namesto da bi se trudil, je pisal samo ponavljae

{O} EDNINA: im. ponavljáj, rod. ponavljája, daj. ponavljáju, tož. ponavljáj, mest. pri ponavljáju, or. s ponavljájem; DVOJINA: im. ponavljája, rod. ponavljájev, daj. ponavljájema, tož. ponavljája, mest. pri ponavljájih, or. s ponavljájema; MNOŽINA: im. ponavljáji, rod. ponavljájev, daj. ponavljájem, tož. ponavljáje, mest. pri ponavljájih, or. s ponavljáji

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: pisna znamenja

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afna
ampersand
apostrof
člen
deljaj
dolar (avstralski dolar, ameriški dolar,
kanadski dolar)
dvopičje
enačaj
evro
funt (funt šterling, ciprski funt, irski funt)
klicaj
ključnik
koren
krat
lojtra
minus
minuta
narekovaj (sredinski narekovaj, zgornji
narekovaj, spodnje-zgornji narekovaj, enojni
zgornji narekovaj)
odstotek
oklepaj (pokončni oklepaj, poševni oklepaj,
lomljeni oklepaj, oglati oklepaj, okrogli
oklepaj)
opuščaj

paragraf
pika (dvignjena pika)
plus
podčrtaj
podpičje
pokončnica
pomišljaj (predložni pomišljaj, dvodelni
pomišljaj, alinejni pomišljaj)
ponavljaj
poševnica (leva poševnica, poševnica nazaj,
dvojna poševnica)
promile in promil
sekunda
stopinja
tilda
tripičje
tri pike
tropičje
uklepaj
vejica
vezaj
vijuga
vprašaj
zaklepaj
zvezdica

Poimenovanja bolezni, iger, jedi

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **13** slovarskih iztočnic, ki so bile uslovarjene predvsem posredno – zaradi drugih problemskih sklopov. Geslovnik se bo še izpopolnil. Pri izbiri smo sledili naslednjim vzorcem:

- (1) samostalniške zveze z levim prilastkom (*malteška mrzlica, worcesterska omaka; Sacherjeva/saherjeva torta, črni Peter*);
- (2) samostalniške zveze z desnim imenskim prilastkom (*biftek Stroganov, torta Pavlova, pečenka Wellington*);
- (3) enobesedne iztočnice (*tarok*);
- (4) priredne zveze (*kavboji in Indijanci*).

NOVOSTI:

Pozornost je bila namenjena predvsem zvezam, v katerih nastopa lastno ime (*pečenka Štefani/Stefanie, pečenka Wellington*) ali izlastnoimenski pridevnik (*vinaigretska, worcesterska omaka*), saj raba velike oz. male začetnice ni ustaljena.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

biftek -tka tudi bíftek -a m

|pečen kos mesa|: **Na meniju sta florentinski in argentinski biftek; Narezane biftke je mariniral dvanajst ur; biftek Stroganov** ||na trakove narezano goveje meso z gobovo in kumarično omako||: **Naročila je biftek Stroganov; tatarski biftek** ||surovo goveje meso z začimbami||:neštevno **pol kilograma tatarskega biftka**

{O} EDNINA: im. bíftek, rod. bífška tudi bífška, daj. bíftku tudi bífteku, tož. bíftek, mest. pri bíftku tudi pri bífteku, or. z bíftkom tudi z bíftekom; DVOJINA: im. bífška tudi bífška, rod. bíftkov tudi bíftekov, daj. bíftkom tudi bíftekom, tož. bífška tudi bífška, mest. pri bífških tudi pri bíftekih, or. z bíftkoma tudi z bíftekoma; MNOŽINA: im. bífški tudi bífški, rod. bíftkov tudi bíftekova, daj. bíftkom tudi bíftekom, tož. bífške tudi bífške, mest. pri bífških tudi pri bíftekih, or. z bífki tudi z bífki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja jedi

dúnajski -a -o prid.

Leta 2010 je bil dunajski živalski vrt proglašen za najboljši živalski vrt tistega leta; Kopitar je bil zaposlen v dunajski dvorni knjižnici; **dunajski zrezek** ||jed||: Na jedilniku so dunajski zrezki s praženim krompirjem; **dunajski kongres** ||srečanje predstavnikov evropskih političnih sil, ki je potekal na Dunaju od 1. novembra 1814 do 9. junija 1815||: **Slovenci so prvič živeli pod skupnim vladarjem po dunajskem kongresu leta 1815**; prim. **Dunajski dečki, Dunajski gozd, Dunajsko Novo Mesto, Dunajski simfoniki**

(< **Dunaj**)

{O} **moški**: EDNINA: im. dúnajski, rod. dúnajskega, daj. dúnajskemu, tož. dúnajski (živostno dúnajskega), mest. pri dúnajskem, or. z dúnajskim; DVOJINA: im. dúnajska, rod. dúnajskih, daj. dúnajskima, tož. dúnajska, mest. pri dúnajskih, or. z dúnajskima; MNOŽINA: im. dúnajski, rod. dúnajskih, daj. dúnajskim, tož. dúnajske, mest. pri dúnajskih, or. z dúnajskimi

ženski: EDNINA: im. dúnajska, rod. dúnajske, daj. dúnajski, tož. dúnajsko, mest. pri dúnajski, or. z dúnajsko; DVOJINA: im. dúnajski, rod. dúnajskih, daj. dúnajskima, tož. dúnajski, mest. pri dúnajskih, or. z dúnajskima; MNOŽINA: im. dúnajske, rod. dúnajskih, daj. dúnajskim, tož. dúnajske, mest. pri dúnajskih, or. z dúnajskimi

srednji: EDNINA: im. dúnajsko, rod. dúnajskega, daj. dúnajskemu, tož. dúnajsko, mest. pri dúnajskem, or. z dúnajskim; DVOJINA: im. dúnajski, rod. dúnajskih, daj. dúnajskima, tož. dúnajski, mest. pri dúnajskih, or. z dúnajskima; MNOŽINA: im. dúnajska, rod. dúnajskih, daj. dúnajskim, tož. dúnajska, mest. pri dúnajskih, or. z dúnajskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja jedi; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

tarók -a m

|družabna igra s kartami|: **Najbolj znan je Piatnikov tarok z motivi iz vsakdanjega življenja; partija taroka**

{O} EDNINA: im. tarók, rod. taróka, daj. taróku, tož. taróka, mest. pri taróku, or. s tarókom; DVOJINA: im. taróka, rod. tarókov, daj. tarókoma, tož. taróka, mest. pri tarókih, or. s tarókoma; MNOŽINA: im. taróki, rod. tarókov, daj. tarókom, tož. taróke, mest. pri tarókih, or. s taróki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja iger

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

biftek (tatarski biftek, biftek Stroganov)
dunajski (dunajski zrezek)
Helena (hruška lepe Helene)
hruška (hruška lepe Helene)
Indijanec (kavboji in Indijanci)
malteški (malteška mrzlica)
omaka (bolonjska, holandska, tatarska, vinaigretska, worcesterska omaka)

pečenka (pečenka Štefani/Stefanie, pečenka Wellington)
Peter (črni Peter)
stockholmski (stockholmski sindrom)
tarok
torta (torta Pavlova, Sacherjeva/saherjeva torta, schwarzwaldska torta)
vietnamski (vietnamski sindrom)

Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **72** poimenovanj mitoloških, pravljicnih oz. domišljjskih in nadnaravnih bitij. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) poimenovanja, enakozvočna z lastnimi imeni (*bog, bedanec, čatež, hudič, satan, sfinga*);
- (2) pogosta splošna poimenovanja (*angel, rojenica, seraf, volkodlak*), ki se lahko pojavljajo tudi v posebnih zvezah (*ajdovska deklica, angel varuh, povodni mož, žalik žena*);
- (3) še nekodificirana poimenovanja, pogosto iz domišljjskih in fantastičnih pripovedi sodobnega časa (*hobit, ork, morakvar, jedi, vinksica*).

V rastočem slovarju bo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajetih več poimenovanj, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran. V ponazarjalnih primerih so upoštevane gradivsko podprte razlike glede na lastno ime.

Gesla vsebujejo vodilko *primerjaj* (= *prim.*), ki usmerja k enakozvočnemu lastnemu imenu.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklene besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*bedanec*: B *bedančev*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 132.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

bedánc -nca samostalnik moškega spola

[bajeslovno bitje, divji mož]: Na gorskih pobočjih so se skrivali bedanci, škopniki, krivopete in gozdni možje; prim. **Bedanec**

{B} bedančev

{O} EDNINA: im. bedánc, rod. bedánca, daj. bedáncu, tož. bedánca, mest. pri bedáncu, or. z bedánцем; DVOJINA: im. bedánca, rod. bedánceev, daj. bedánccema, tož. bedánca, mest. pri bedáncih, or. z bedánccema; MNOŽINA: im. bedánci, rod. bedánceev, daj. bedánccem, tož. bedánce, mest. pri bedáncih, or. z bedánci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

hóbit -a samostalnik moškega spola

|bajeslovno bitje, mali človek|: [Pred Tolkienom so bili hobiti znani v britanski bajeslovni dediščini](#)

{B} hobitov

{O} EDNINA: im. hóbit, rod. hóbita, daj. hóbitu, tož. hóbita, mest. pri hóbitu, or. s hóbitom; DVOJINA: im. hóbita, rod. hóbitov, daj. hóbitoma, tož. hóbita, mest. pri hóbitih, or. s hóbitoma; MNOŽINA: im. hóbiti, rod. hóbitov, daj. hóbitom, tož. hóbite, mest. pri hóbitih, or. s hóbiti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

najáda -e samostalnik ženskega spola

|grško bajeslovno bitje, vodna nimfa|: [vodnjak najad v schönbrunskem parku](#); [Za sina so skrbele najade in ga kopale v materinih solzah](#)

{B} najadin

{O} EDNINA: im. najáda, rod. najáde, daj. najádi, tož. najádo, mest. pri najádi, or. z najádo; DVOJINA: im. najádi, rod. najád, daj. najádama, tož. najádi, mest. pri najádah, or. z najádama; MNOŽINA: im. najáde, rod. najád, daj. najádam, tož. najáde, mest. pri najádah, or. z najádami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

vampír -ja samostalnik moškega spola

|žival|: [Vampirji ponoči sesajo vretenčarsko kri](#); [Vse tri vrste vampirjev iz družine Desmodontidae so doma v Ameriki](#); |bajeslovno bitje; mrtvec, ki pije kri ljudem|: [V zgodbi smo priča ljubezni med človekom in vampirjem](#); [Ljudsko izročilo pravi, da česen odganja vampirje](#)

{B} vampirjev

{O} EDNINA: im. vampír, rod. vampírja, daj. vampírju, tož. vampírja, mest. pri vampírju, or. z vampírjem; DVOJINA: im. vampírja, rod. vampírjev, daj. vampírjema, tož. vampírja, mest. pri vampírjih, or. z vampírjema; MNOŽINA: im. vampírji, rod. vampírjev, daj. vampírjem, tož. vampírje, mest. pri vampírjih, or. z vampírji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angel	bes
baba	bog
bazilisk	boginja
bedanec	čarovnica

čatež
deklica
demon
dioskur
driada
enorog
favn
feniks
gorgona
harpija
hipogrif
hobit
hobitka
hudič
jedi
kentaver
kerub
klingonec
klingonka
kresnik
krivopeta
lar
menada
mora
morakvar
mož
mumin
nadangel
najada
nereida
netek
nimfa

ork
palček
pasjeglavec
pehtra
polbog
preml
psoglavec
rojenica
rusalka
satan
satir
seraf
sfinga
silen
sirena
smrkec
sojenica
škrat
telebajsek
torka
triton
undina
valkira
vampir
vila
vilinec
vinksica
volkodlak
zlatorog
zmaj
žena

Poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **126** poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov:

- (1) enobesedna izlastnoimenska poimenovanja (*bert, vesna*);
- (2) večbesedna poimenovanja (*bob leta; zlati, srebrni medved*);
- (3) poimenovanja, ki so problematična z vidika oblikospreminjanja (*emmy, grammy*);
- (4) poimenovanja, ki so stalne besedne zveze z izlastnoimenskim pridevnikom na *-ov/-ev* ali *-in* kot levim prilastkom (*Bloudkova plaketa, Veronikina nagrada*);
- (5) poimenovanja z lastnoimenskim desnim prilastkom (*nagrada Metoda Badjure, nagrada Saharova*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, je pa bil nabor obravnavanih nagrad, odlikovanj in častnih nazivov izdatno razširjen. Pri nekaterih nagradah moškega spola se uresničuje tudi kategorija živosti, kar pomeni, da je tožilniška sklonska oblika prekrivna z roditeljsko (*prejeti kresnika, vodomca, oskarja*). Uporabniki so na to posebej opozorjeni s pojasnilom »živostno« ob ustreznih zgledih.

V *ePravopisu* ne navajamo poslovenjenih oblik, če se v rabi ne izkazujejo kot žive (*gremi za glasbeno nagrado *grammy*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 152.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica« (https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

aréna -e samostalnik ženskega spola

[prostor za nastopanje]: V areni rimskega Koloseja smo poslušali operno predstavo; zlata arena
[nagrada]: Za glasbo v filmu je v Pulju prejel zlato areno

{O} EDNINA: im. aréna, rod. aréne, daj. aréni, tož. aréno, mest. pri aréni, or. z aréno; DVOJINA: im. aréni, rod. arén, daj. arénama, tož. aréni, mest. pri arénah, or. z arénama; MNOŽINA: im. aréne, rod. arén, daj. arénam, tož. aréne, mest. pri arénah, or. z arénami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

glóbus -a samostalnik moškega spola

|krogla, ki ponazarja zemljo|: Na svoji mizi je imel osvetljen globus; mali, veliki kristalni globus ||nagrada||: Zmagovalki je izročil mali kristalni globus za skupno slalomsko zmago; Kot zmagovalec svetovnega pokala v skokih je na koncu sezone prejel veliki kristalni globus; zlati globus ||nagrada||: Film je prejel zlati globus za najboljšega igralca

{O} EDNINA: im. glóbus, rod. glóbuse, daj. glóbusu, tož. glóbus, mest. pri glóbusu, or. z glóbusom; DVOJINA: im. glóbuse, rod. glóbusov, daj. glóbusoma, tož. glóbuse, mest. pri glóbusih, or. z glóbusoma; MNOŽINA: im. glóbusi, rod. glóbusov, daj. glóbusom, tož. glóbusi, mest. pri glóbusih, or. z glóbusi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Turnerjev -a -o [tərnerjev-] pridevnik

Muzej ima v svoji zbirki že tri Turnerjeve slike; Turnerjev nagrajenec, nagrajenka; Turnerjev/turnerjev sindrom ||bolezen||: Pri Turnerjevem/turnerjevem sindromu ženski manjka en ali več ženskih spolnih hormonov; Turnerjeva nagrada ||nagrada||: Galerija Tate in televizijska postaja Channel 4 podeljujeta Turnerjevo nagrado v Britaniji delujočemu umetniku

(< **Turner**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Turnerjev, rod. Turnerjevega, daj. Turnerjevemu, tož. Turnerjev (živostno Turnerjevega), mest. pri Turnerjevem, or. s Turnerjevim; DVOJINA: im. Turnerjeva, rod. Turnerjevih, daj. Turnerjevima, tož. Turnerjeva, mest. pri Turnerjevih, or. s Turnerjevima; MNOŽINA: im. Turnerjevi, rod. Turnerjevih, daj. Turnerjevim, tož. Turnerjeve, mest. pri Turnerjevih, or. s Turnerjevimi

ženski: EDNINA: im. Turnerjeva, rod. Turnerjeve, daj. Turnerjevi, tož. Turnerjevo, mest. pri Turnerjevi, or. s Turnerjevo; DVOJINA: im. Turnerjevi, rod. Turnerjevih, daj. Turnerjevima, tož. Turnerjevi, mest. pri Turnerjevih, or. s Turnerjevima; MNOŽINA: im. Turnerjeve, rod. Turnerjevih, daj. Turnerjevim, tož. Turnerjeve, mest. pri Turnerjevih, or. s Turnerjevimi

srednji: EDNINA: im. Turnerjevo, rod. Turnerjevega, daj. Turnerjevemu, tož. Turnerjevo, mest. pri Turnerjevem, or. s Turnerjevim; DVOJINA: im. Turnerjevi, rod. Turnerjevih, daj. Turnerjevima, tož. Turnerjevi, mest. pri Turnerjevih, or. s Turnerjevima; MNOŽINA: im. Turnerjeva, rod. Turnerjevih, daj. Turnerjevim, tož. Turnerjeva, mest. pri Turnerjevih, or. s Turnerjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki (iz priimkov); poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

večernica -e samostalnik ženskega spola

|zvezda|: Večernica najmočneje sije v pozni zimi; |povest|: navadno v množini Babica me je navajala na branje slovenskih večernic; |popoldanska oz. večerna molitev|: navadno v množini V farni cerkvi je zvonilo k večernicam; |nagrada|: Žirija je včeraj razglasila pet finalistov za večernico

{B} večerničin

{O} EDNINA: im. večernica, rod. večernice, daj. večernici, tož. večernico, mest. pri večernici, or. z večernico; DVOJINA: im. večernici, rod. večernic, daj. večernicama, tož. večernici, mest. pri

večernicah, or. z večernicama; MNOŽINA: im. večernice, rod. večernic, daj. večernicam, tož. večernice, mest. pri večernicah, or. z večernicami

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angel (modri angel)	Štiglica; nagrada Hinka Smrekarja; nagrada
aleksander	Metoda Badjure; nagrada Prešernovega
ambasador (ambasador znanosti, Unicefov	sklada; nagrada Riharda Jakopiča; nagrada
ambasador)	Saharova; nagrada Sklada Josipa Jurčiča;
ambasadorka (ambasadorka znanosti,	nagrada Sklada Staneta Severja; nagrada
Unicefova ambasadorka)	Vilenica)
arena (zlata arena)	neža (bodeča neža)
bafta	oskar
bambi	osebnost (Delova osebnost leta; Timova
bert	osebnost leta / osebnost leta revije Time)
bob (bob leta)	palma (zlata palma)
cezar	piščal (zlata piščal)
čaša (čaša nesmrtnosti)	porin
desetnica	prometej znanosti
emmy	prvak (državni, evropski, olimpijski, svetovni
fabula	prvak)
fatalka (fatalka (leta))	prvakinja (državna, evropska, olimpijska,
femme fatale	svetovna prvakinja)
gazela	ptica (zlata ptica)
globus (mali, veliki kristalni globus; zlati	red (zlati, srebrni red za zasluge)
globus)	satir
gong	Slovenec (Slovenec leta)
grammy	Slovenka (Slovenka leta)
Ježek (nagrada Franeta Milčinskega – Ježka)	srce (srce Sarajeva)
kolut (zlati kolut)	svinčnik (zeleni, zlati, platinasti svinčnik)
komedijant (žlahtni komedijant)	šampion (šampion kakovosti; razstavni,
komedijantka (žlahtna komedijantka)	mladinski šampion)
kosobrin	šampionka (razstavna, mladinska šampionka)
kralj (kralj cvička)	športnica (športnica leta)
kraljica (kraljica terana, cvička; vinska	športnik (športnik leta)
kraljica)	tony
kresnik	večernica
lev (zlati, srebrni lev)	velemojster (šahovski velemojster)
lisica (zlata lisica)	velemojstrica (šahovska velemojstrica)
medalja (zlata, srebrna, bronasta medalja)	vesna
malina (zlata malina)	viktor
medved (zlati, srebrni medved)	vodomec
mesto (evropsko mesto športa, mesto	zlatnik (zlatnik poezije)
literature)	značka (bralna značka)
miss (miss Slovenije, sveta, fotogeničnosti,	znak (zlati, srebrni (častni) znak; zlati, srebrni
športa)	častni znak svobode Republike Slovenije)
mister (mister Slovenije)	zvezdica (Michelinova zvezdica)
nagelj (turistični nagelj)	ženska (ženska leta)
nagrada (nagrada Franeta Milčinskega – Ježka;	
nagrada Brede Lipovšek; nagrada Franceta	

NAGRADE Z IZLASTNOIMENSKIMI ZVEZAMI:

Abelova nagrada
Andersenova nagrada
Arhimedova nagrada
Artaudova/Artaudeva nagrada
Badjurova nagrada
Bartolova nagrada
Betettova nagrada
Bloudkova nagrada
Bloudkova plaketa
Bookerjeva nagrada
Borštnikov prstan
Büchnerjeva nagrada
Cankarjevo priznanje
Cervantesova nagrada
Čopova diploma
Čopovo priznanje
Davisov pokal
Dnevnikova fabula
Einspielerjeva nagrada
Fassbinderjeva nagrada
Gerbčevo priznanje
Gerbičeva nagrada
Glazerjeva nagrada
Goethejeva nagrada
Goncourtova/Goncourteva nagrada
Grumova nagrada
Jakopičeva nagrada
Jenkova nagrada
Jurčičeva nagrada
Jurijev križ
Kocjančičeva nagrada
Koračev pokal
Kozinova nagrada
Levstikova nagrada
Michelinova zvezdica
Murkova nagrada
nagrada Franeta Milčinskega – Ježka
nagrada Prešernovega sklada
Nobelova nagrada
Playboyevo dekle (leta, meseca)
Playboyeva zajčica
Plečnikova nagrada
Preglova nagrada
Preglovo priznanje
Prešernova nagrada
Pretnarjeva nagrada
Pritzkerjeva nagrada
Pulitzerjeva nagrada
Rožančeva nagrada
Severjeva nagrada
Slovenec leta
Slovenka leta
Sovretova nagrada
Stanleyjev pokal
Steletova nagrada
Steletovo priznanje
Stritarjeva nagrada
Šeligova nagrada
Škerjančeva nagrada
Turnerjeva nagrada
Valvasorjeva nagrada
Vegova nagrada
Veronikina nagrada
Viktorijin križ
Zoisova nagrada
Župančičeva nagrada

Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **64** iztočnic in skupaj zajema **93** praznikov, posebnih datumov, dnevov in mesecev.

Nabor praznikov je glede na *Slovenski pravopis 2001* izdatno razširjen, dopolnjen je bil tudi z nekaterimi novejšimi prazniki in posebnimi datumi (*dan Primoža Trubarja, svetovni dan Downovega/downovega sindroma*) ter prazniki, ki izhajajo iz drugih verskih in kulturnih okolij (*ašura, hanuka, holi, noruz*).

Nekateri prazniki in posebni datumi so vključeni kot posebne samostojne zveze pri poimenovanjih dnevov v tednu in mesecev, npr. *sreda (pepelnična sreda), april (prvi april)*.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, je pa razširjeni nabor praznikov, posebnih datumov, dnevov in mesecev zajel tudi nekatere pravopisno zanimive primere, ko prihaja do rabe začetnice pri neprvi lastnoimenski sestavini v večbesedni zvezi (*dan svetega Patrika, dan Zemlje*) ali ko svojilni pomen prehaja v vrstnega (*Martinova/martinova sobota* ipd.).

Novost glede na SP 2001 je zapis praznika *Gospodovo razglašenje*, za katerega je bil v SP 2001 predviden le zapis z malo začetnico.

Nekateri prazniki so kot sinonimna poimenovanja povezani, npr. *praznik Svetih treh kraljev – Gospodovo razglašenje; veliki šmaren – Marijino vnebovzetje; judovska velika noč – pasha* ... Prav zaradi teh povezav so identifikacije praznikov dopolnjene z datumi, kjer je bilo to mogoče, sicer pa z drugimi orientacijskimi opisi.

Opozorjeno je na posebne položaje, ko se zaradi skladske spremembe spremeni tudi zapis začetnice, npr. zaradi elipse (*Božični kruh so delili na vse tri božiče: božični dan, novoletni dan in na praznik Svetih treh kraljev*; z malo začetnico zaradi elipse *Na svete tri kralje so od hiše do hiše hodili koledniki*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 150.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

decêmbër -bra samostalnik moškega spola

[mesec v letu]: **Dovoljenje so pridobili decembra; Razstavo so pripravili v decembru**; pri navajanju datuma **Predavanje je bilo v soboto, 15. decembra, ob 10. uri; veseli december** ||decembrske prireditve||: **Začel se je veseli december**

{O} EDNINA: im. decêmbër, rod. decêmbra, daj. decêmbriu, tož. decêmbër, mest. pri decêmbriu, or. z decêmbrom; DVOJINA: im. decêmbra, rod. decêmbrov, daj. decêmbroma, tož. decêmbra, mest. pri decêmbrih, or. z decêmbroma; MNOŽINA: im. decêmbri, rod. decêmbrov, daj. decêmbrom, tož. decêmbre, mest. pri decêmbrih, or. z decêmbri

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

jernêjevo -ega samostalnik srednjega spola

|praznik, 24. avgust|: **prireditèv ob jernejevem; Največ ljudi se v vasi zbere na jernejevo**

{O} EDNINA: im. jernêjevo, rod. jernêjevèga, daj. jernêjevemu, tož. jernêjevo, mest. pri jernêjevem, or. z jernêjevim; DVOJINA: im. jernêjevi, rod. jernêjevih, daj. jernêjevima, tož. jernêjevi, mest. pri jernêjevih, or. z jernêjevima; MNOŽINA: im. jernêjeva, rod. jernêjevih, daj. jernêjevim, tož. jernêjeva, mest. pri jernêjevih, or. z jernêjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

rèktorjev -a -o pridevnik

O porabi sredstev rektorjevega sklada poroča rektor sam; rektorjev dan ||poimenovanja posebnih datumov||: **Na slovesnosti ob rektorjevem dnevu so podelili nagrade in priznanja**

(< **rektor**)

{O} **moški:** EDNINA: im. rèktorjev, rod. rèktorjevèga, daj. rèktorjevemu, tož. rèktorjev (živostno rèktorjevèga), mest. pri rèktorjevem, or. z rèktorjevim; DVOJINA: im. rèktorjeva, rod. rèktorjevih, daj. rèktorjevima, tož. rèktorjeva, mest. pri rèktorjevih, or. z rèktorjevima; MNOŽINA: im. rèktorjevi, rod. rèktorjevih, daj. rèktorjevim, tož. rèktorjeve, mest. pri rèktorjevih, or. z rèktorjevimi

ženski: EDNINA: im. rèktorjeva, rod. rèktorjeve, daj. rèktorjevi, tož. rèktorjevo, mest. pri rèktorjevi, or. z rèktorjevo; DVOJINA: im. rèktorjevi, rod. rèktorjevih, daj. rèktorjevima, tož. rèktorjevi, mest. pri rèktorjevih, or. z rèktorjevima; MNOŽINA: im. rèktorjeve, rod. rèktorjevih, daj. rèktorjevim, tož. rèktorjeve, mest. pri rèktorjevih, or. z rèktorjevimi

srednji: EDNINA: im. rèktorjevo, rod. rèktorjevèga, daj. rèktorjevemu, tož. rèktorjevo, mest. pri rèktorjevem, or. z rèktorjevim; DVOJINA: im. rèktorjevi, rod. rèktorjevih, daj. rèktorjevima, tož. rèktorjevi, mest. pri rèktorjevih, or. z rèktorjevima; MNOŽINA: im. rèktorjeva, rod. rèktorjevih, daj. rèktorjevim, tož. rèktorjeva, mest. pri rèktorjevih, or. z rèktorjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz nazivov); poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

vnebohòd -óda samostalnik moškega spola

|odhod Kristusa v nebo|: **V ladji cerkve so naslikani prizori od kronanja s trnjem do križanja, vstajenja in vnebohoda;** |krščanski praznik|: **Prvi kristjani so vnebohòd obhajali na veliko noč**

{O} EDNINA: im. vnebohòd, rod. vnebohóda, daj. vnebohódu, tož. vnebohòd, mest. pri vnebohódu, or. z vnebohódom; DVOJINA: im. vnebohóda, rod. vnebohódov, daj. vnebohódoma, tož. vnebohóda,

mest. pri vnebohódih, or. z vnebohódoma; MNOŽINA: im. vnebohódi, rod. vnebohódom, daj. vnebohódom, tož. vnebohóde, mest. pri vnebohódih, or. z vnebohódi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevvov, mesecev

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

advent	Martinov (Martinova/martinova nedelja,
april (prvi april)	Martinova/martinova sobota)
ašura	martinovo
avgust	mevlud
bajram	nedelja (cvetna nedelja)
binkošti	noč (judovska velika noč, velika noč, kresna
božič	noč, noč čarovnic)
četrtek (veliki četrtek)	noruz
dan (materinski dan, zahvalni dan,	november
mednarodni dan maternega jezika, svetovni	oktober
dan boja proti aidsu, svetovni dan	pasha
Downowega/downovega sindroma, dan	pepelnica
državnosti, dan reformacije, dan	pepelnični (pepelnična sreda)
samostojnosti in enotnosti, dan spomina na	petek (veliki petek)
mrtve, dan upora proti okupatorju, dan	ponedeljek (binkoštni ponedeljek, velikonočni
vrnitve Primorske k matični domovini, dan	ponedeljek)
žena, dan Primoža Trubarja, dan Rudolfa	Prešernov (Prešernov dan)
Maistra, dan svetega Patrika, dan Zemlje)	pust
december (veseli december)	ramadan
delo (praznik dela)	ramazan
duša ((vseh) vernih duš dan)	rektorjev (rektorjev dan)
Gospodov (Gospodovo/gospodovo	rokovo
razglašenje)	september
gregorjevo	Silvestrov (Silvestrov večer)
hanuka	silvestrovo
holi	slava
ilinden	sobota (velika sobota)
januar	spomin (spomin vseh vernih rajnih)
jernejevo	sreda (pepelnična sreda)
jožefovo	svečnica
julij	sveti (vsi sveti)
junij	praznik Svetih treh kraljev
jurjevo	šabat
katarinino	šentjanžev
leto (novo leto)	šmaren (mali šmaren, veliki šmaren)
maj	štefanovo
marec	torek
Marijin (Marijino vnebovzetje)	valentinovo
	vneboho

Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **14** slovarskih iztočnic, pri katerih je kot posebna stalna zveza izpostavljeno poimenovanje zgodovinskih dogodkov.

Zgodovinski dogodki so v nekaterih jezikih sveta interpretirani kot lastna imena (npr. angl. *World War II*), zato jih pišejo z veliko začetnico. Ob neustaljeni rabi začetnice pri teh poimenovanjih je načrtovano tudi širjenje geslovnika s težjimi primeri, npr. prekrivnost dogodka z listino, ki nastane ob tej priložnosti: *Versajski mir* (pogodba), *versajski mir* (zgodovinski dogodek).

Kot terminološki svetovalci bodo pri tem problemskem sklopu sodelovali zgodovinarji.

NOVOSTI:

Vsa poimenovanja zgodovinskih dogodkov so stalne besedne zveze. Leksika, obdelana v tem problemskem sklopu, je bodisi nova bodisi – še pogosteje – odstopa od rešitev v predhodnih kodifikacijah, zato je tudi predstavljena v *ePravopisu*. Zlasti imena uradnih listin in mednarodnih zavezništev/zvez so v pomenskorazlagalnih slovarjih (SSKJ 1970, 2014) pisana v skladu z določili pravopisa 1962.

abesinska vojna	helsinški dekalog
albižanska vojna	kosovska bitka
amsterdamski vrh	leningrajska partijska čistka
bitka za Stalingrad	obleganje Leningrada
dunajski kongres	stalingrajska bitka
francoska revolucija	vatikanski koncil
helsinška konferenca	vietnamska vojna
helsinška skupina (držav kandidatk)	

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

brexit -a [bréksit] m

[izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije]: [Britanski poslanci so glasovali o preložitvi brexita](#)

{B} brexitov

{O} EDNINA: im. brexit, rod. brexita, daj. brexitu, tož. brexit, mest. pri brexitu, or. z brexitom;
DVOJINA: im. brexita, rod. brexitov, daj. brexitoma, tož. brexita, mest. pri brexitih, or. z brexitoma;
MNOŽINA: im. brexiti, rod. brexitov, daj. brexitom, tož. brexite, mest. pri brexitih, or. z brexiti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja zgodovinskih dogodkov

hélšinški -a -o prid.

hélšinška olimpijska arena; **hélšinški dekalog** ||načela diplomatskega sodelovanja||: **Diplomatski krogi so hélšinški dekalog sprejeli kot deset zapovedi v meddržavnih odnosih**; **hélšinška konferenca** ||zgodovinski dogodek, srečanje o varnostnem sodelovanju v Evropi||: **Na prvi hélšinški konferenci leta 1975 je bila ustanovljena današnja OVSE**; **hélšinška skupina (držav kandidat)** nekaj ||države kandidatke za pristop k Evropski uniji: Bolgarija, Latvija, Litva, Malta, Romunija in Slovaška||: **Leta 1996 je Evropska unija k pristopnim pogajanjem povabila hélšinško skupino držav kandidat**

(< **Helsinki**)

{O} **moški**: EDNINA: im. hélšinški, rod. hélšinškega, daj. hélšinškemu, tož. hélšinški (živostno hélšinškega), mest. pri hélšinškem, or. s hélšinškim; DVOJINA: im. hélšinška, rod. hélšinških, daj. hélšinškima, tož. hélšinška, mest. pri hélšinških, or. s hélšinškima; MNOŽINA: im. hélšinški, rod. hélšinških, daj. hélšinškim, tož. hélšinške, mest. pri hélšinških, or. s hélšinškimi

ženski: EDNINA: im. hélšinška, rod. hélšinške, daj. hélšinški, tož. hélšinško, mest. pri hélšinški, or. s hélšinško; DVOJINA: im. hélšinški, rod. hélšinških, daj. hélšinškima, tož. hélšinški, mest. pri hélšinških, or. s hélšinškima; MNOŽINA: im. hélšinške, rod. hélšinških, daj. hélšinškim, tož. hélšinške, mest. pri hélšinških, or. s hélšinškimi

srednji: EDNINA: im. hélšinško, rod. hélšinškega, daj. hélšinškemu, tož. hélšinško, mest. pri hélšinškem, or. s hélšinškim; DVOJINA: im. hélšinški, rod. hélšinških, daj. hélšinškima, tož. hélšinški, mest. pri hélšinških, or. s hélšinškima; MNOŽINA: im. hélšinška, rod. hélšinških, daj. hélšinškim, tož. hélšinška, mest. pri hélšinških, or. s hélšinškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

pariški² -a -o prid.

pariška moda; **pariška komuna** ||vodstvo, oblast delavskega razreda v Parizu leta 1871||: **poraz pariške komune**; prim. **Pariška mirovna pogodba**

(< **Pariz**²)

{O} **moški**: EDNINA: im. pariški, rod. pariškega, daj. pariškemu, tož. pariški (živostno pariškega), mest. pri pariškem, or. s pariškim; DVOJINA: im. pariška, rod. pariških, daj. pariškima, tož. pariška, mest. pri pariških, or. s pariškima; MNOŽINA: im. pariški, rod. pariških, daj. pariškim, tož. pariške, mest. pri pariških, or. s pariškimi

ženski: EDNINA: im. pariška, rod. pariške, daj. pariški, tož. pariško, mest. pri pariški, or. s pariško; DVOJINA: im. pariški, rod. pariških, daj. pariškima, tož. pariški, mest. pri pariških, or. s pariškima; MNOŽINA: im. pariške, rod. pariških, daj. pariškim, tož. pariške, mest. pri pariških, or. s pariškimi

srednji: EDNINA: im. pariško, rod. pariškega, daj. pariškemu, tož. pariško, mest. pri pariškem, or. s pariškim; DVOJINA: im. pariški, rod. pariških, daj. pariškima, tož. pariški, mest. pri pariških, or. s pariškima; MNOŽINA: im. pariška, rod. pariških, daj. pariškim, tož. pariška, mest. pri pariških, or. s pariškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

Stálingrad -a m; zemljepisno ime

[nekdanje ime za Volgograd, mesto v Rusiji]: Mesto Stalingrad leži ob sotočju Carice in Volge; Stalingrad so komunisti leta 1961 preimenovali v Volgograd; bitka za Stalingrad ||bitka med Nemci in Rusi med drugo svetovno vojno||: V bitki za Stalingrad so se Nemci kljub Hitlerjevi prepovedi predali

Kje? v Stalingradu

Od kod? iz Stalingrada

Kam? v Stalingrad

{B} Stalingrajčan, Stalingrajčanka; Stalingrajčanov, Stalingrajčanka; stalingrajski

{O} EDNINA: im. Stálingrad, rod. Stálingrada, daj. Stálingradu, tož. Stálingrad, mest. v Stálingradu, or. s Stálingradom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena krajev; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abesinski
albižanski
amsterdamski
brexit
dunajski
francoski
helsinški
kosovski
Leningrad
leningrajski
Stalingrad
stalingrajski
vatikanski
vietnamski

Pravopisne zanimivosti

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 27 slovarskih sestavkov, ki izhajajo iz težav, ki smo jih zaznali v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Gre za raznovrstne slovarske obravnave, pri katerih se osredinjamo na tista vprašanja, ki pri obravnavi drugih problemskih sklopov verjetno ne bodo v ospredju, npr. imena sodobnih virusov in bolezni (*ebola, marburg, zika*), spremembe v kodifikaciji glede pravopisno-slovničnih vprašanj, npr. zapis (*prekaren, pletna, ekofeminizem, evroarktični, čútnodomišljíjski*), odločitev o rabi začetnice (*smrkec, jedi*), sprememba slovničnih kategorij (*starš – starši; karitas m, ž; vodja m, ž*), sklanjanje (*kvevri, Hofer*), podomačitev (*Camino – kamino*).

NOVOSTI:

Leksika, obdelana v tem problemskem sklopu, je bodisi nova bodisi – še pogosteje – odstopa od rešitev v predhodnih kodifikacijah, zato je tudi predstavljena v *ePravopisu*.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SLOVARSKI PRIKAZ:

čútnodomišljíjski -a -o pridevnik

|ki se nanaša na čutno domišljijo|: **čútnodomišljíjska predstava**

{O} **moški**: EDNINA: im. čútnodomišljíjski, rod. čútnodomišljíjskega, daj. čútnodomišljíjskemu, tož. čútnodomišljíjski (živostno čútnodomišljíjskega), mest. pri čútnodomišljíjskem, or. s čútnodomišljíjskim; DVOJINA: im. čútnodomišljíjska, rod. čútnodomišljíjskih, daj. čútnodomišljíjskima, tož. čútnodomišljíjska, mest. pri čútnodomišljíjskih, or. s čútnodomišljíjskima; MNOŽINA: im. čútnodomišljíjski, rod. čútnodomišljíjskih, daj. čútnodomišljíjskim, tož. čútnodomišljíjske, mest. pri čútnodomišljíjskih, or. s čútnodomišljíjskimi

ženski: EDNINA: im. čútnodomišljíjska, rod. čútnodomišljíjske, daj. čútnodomišljíjski, tož. čútnodomišljíjsko, mest. pri čútnodomišljíjski, or. s čútnodomišljíjsko; DVOJINA: im. čútnodomišljíjski, rod. čútnodomišljíjskih, daj. čútnodomišljíjskima, tož. čútnodomišljíjski, mest. pri čútnodomišljíjskih, or. s čútnodomišljíjskima; MNOŽINA: im. čútnodomišljíjske, rod. čútnodomišljíjskih, daj. čútnodomišljíjskim, tož. čútnodomišljíjske, mest. pri čútnodomišljíjskih, or. s čútnodomišljíjskimi

srednji: EDNINA: im. čútnodomišljíjsko, rod. čútnodomišljíjskega, daj. čútnodomišljíjskemu, tož. čútnodomišljíjsko, mest. pri čútnodomišljíjskem, or. s čútnodomišljíjskim; DVOJINA: im. čútnodomišljíjski, rod. čútnodomišljíjskih, daj. čútnodomišljíjskima, tož. čútnodomišljíjski, mest. pri čútnodomišljíjskih, or. s čútnodomišljíjskima; MNOŽINA: im. čútnodomišljíjska, rod. čútnodomišljíjskih, daj. čútnodomišljíjskim, tož. čútnodomišljíjska, mest. pri čútnodomišljíjskih, or. s čútnodomišljíjskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pravopisne zanimivosti

jédi -ja samostalnik moškega spola

|domišljajska oseba, član reda oz. skupine, ki ohranja mir in red v galaksiji|: **mojster jedi**; **Film prikazuje spopad med jediji in temno stranjo**

{B} jedijev

{O} EDNINA: im. jédi, rod. jédija, daj. jédiju, tož. jédija, mest. pri jédiju, or. z jédijem; DVOJINA: im. jédija, rod. jédijev, daj. jédijema, tož. jédija, mest. pri jédijih, or. z jédijema; MNOŽINA: im. jédiji, rod. jédijev, daj. jédijem, tož. jédije, mest. pri jédijih, or. z jédiji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij; pravopisne zanimivosti

plétna -e samostalnik ženskega spola

|jezerski čoln z ravnim dnom|: **Prvo pletno so izdelali okoli leta 1590**; **pristanišče blejskih pleten na Mlinem**

{O} EDNINA: im. plétna, rod. plétne, daj. plétni, tož. plétno, mest. pri plétni, or. s plétno; DVOJINA: im. plétni, rod. pléten, daj. plétnama, tož. plétni, mest. pri plétnah, or. s plétnama; MNOŽINA: im. plétne, rod. pléten, daj. plétnam, tož. plétne, mest. pri plétnah, or. s plétnami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pravopisne zanimivosti

zíka -e samostalnik ženskega spola

|virus, imenovan po gozdu Zika v Ugandi|: **okužba z ziko**; **epidemija virusa zika/zike**; |mrzlica zaradi okužbe z ziko|: **V Sloveniji je bil prvi primer zike potrjen maja 2016**

{B} zikin

{O} EDNINA: im. zíka, rod. zíke, daj. zíki, tož. zíko, mest. pri zíki, or. z zíko; DVOJINA: im. zíki, rod. zík, daj. zíkama, tož. zíki, mest. pri zíkah, or. z zíkama; MNOŽINA: im. zíke, rod. zík, daj. zíkam, tož. zíke, mest. pri zíkah, or. z zíkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pravopisne zanimivosti

Zadnja sprememba: 26. septembra 2018.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alumen	Hofer	prekaren
Camino	jedi	smrkec
čikungunja	jedijev	starš
čutnodomšljajski	kamino in camino	telebajsek
denga	karitas (m)	vinksica
Dominique (m)	karitas (ž)	vodja (m)
Dominique (ž)	kevri	vodja (ž)
ebola	marburg	vodjev
ekofeminizem	mumin	vodjin
evroarктиčni	pletna	zika

Prebivalska imena (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **466** iztočnic.

Gre za imena prebivalcev in prebivalk držav (420), celin (26), pokrajin (8) in otokov (10). Nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskih sklopov »Imena držav«, »Imena celin« in »Imena pokrajin, otokov«.

Plemenska imena so obravnavana v posebnem sklopu (gl. problemski sklop »Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)«).

Zaradi slabe zastopanosti posameznih imen v rabi smo seznam že kodificiranih imen v *Slovenskem pravopisu* 2001 preverjali (a) s sodobnim korpusnim gradivom, (b) z gradivom v virih, ki obravnavajo problematiko tvorbe prebivalskih imen (Popravopis S. Lenarčiča 2004), ali v virih, ki predlagajo drugačne ali potrjujejo predlagane tvorjenke (D. Kladnik, *Slovar slovenskih eksonimov*; D. Perko in D. Kladnik, *Slovenska imena držav*), (c) s starejšimi slovenskimi viri (starejši pravopisi in portal dLib). Pogostnost rabe posameznih pogostejših besedotvornih različic je bila preverjena v korpusu *Gigafida* 2.0.

V rastočem slovarju bodo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajeta prebivalska imena po problemskih sklopih izhodiščnih gesel (prebivalci pokrajin, mest, otokov itd.).

NOVOSTI:

Navajanje prebivalskih imen kot samostojnih iztočnic (in sicer tako moške kot ženske oblike) je novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki. V SP 2001 so bila prebivalska imena iz imen držav navedena le znotraj besedotvornih gesel, niso pa bila uvrščena med samostojne iztočnice.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z naglasno-pregibnostnimi vzorci v vseh sklonih in številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, ki so sicer v rabi redke oz. se redko uresničujejo.

Nekatera prebivalska imena imajo večbesedno dvojnico (*Južnokorejec / Južni Korejec, Južnokorejka / Južna Korejka, Južnosudanec / Južni Sudanec, Južnosudanka / Južna Sudanka*), kar je rezultat težnje po razlikovanju med državami s podobnimi poimenovanji (*Južna Koreja* proti *Severna Koreja, Vzhodni Kongo* proti *Zahodni Kongo* itd.), ki se je uveljavilo že v SP 2001.

Pri redigiranju iztočnic smo v primerjavi z normo v SP 2001 uvedli določene spremembe. Nekatera prebivalska imena imajo spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat drugačne rabe (npr. dvonaglasnost pri *Júžnoafričán, Srédnjeafričán*, izpust kratkega naglasa pri *Američán, Hondurašán, Iračán* itd.). Izpustili smo nekatere časovno zaznamovane različice (*Mehikanec*).

Novost v slovarju so tista imena in/ali njihove dvojnice, ki prej niso bile navedene, zdaj pa jih izkazuje raba (*Burkinafasec – Burkinec*). Dvojnice pri prebivalskih imenih so povezane v okviru istega slovarskega sestavka: *Etiopijec – Etiopec, Etopijka – Etiopka; Samoanec – Samojec, Samoanka – Samojka; Laošan – Laožan, Laošanka – Laožanka* itd. Nekatero različico so povezane tudi s spremembo imena države (*Saudova Arabija: Saudec/Saudijec*) ali s sistemskim poenotenjem besedotvornih možnosti (*Slonokoščenoobalec – Slonokoščeneec*).

V *ePravopisu* ni prebivalskih imen iz držav z zapletenejšimi imeni, saj je njihov raba vprašljiva. Napotek za njihovo poimenovanje je mogoče najti v zgledih pri posameznih državah (*Sveti Tomaž in Princ: prebivalci Svetega Tomaža in Princa*).

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi (imenu države), iz katere je izpeljano prebivalsko ime (*Afganistanka* < *Afganistan*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 50, 51.

SLOVARSKI PRIKAZ:

Beněška Slověnka -e -e ž; ime bitja, prebivalsko ime

intervju z Luiso Battistig, ustvarjalno Beneško Slovenki iz Mašere

(< **Beneška Slovenija**)

{O} EDNINA: im. Beněška Slověnka, rod. Beněške Slověnke, daj. Beněški Slověnki, tož. Beněško Slovénko, mest. pri Beněški Slověnki, or. z Beněško Slovénko; DVOJINA: im. Beněški Slověnki, rod. Beněških Slovénk, daj. Beněškima Slovénkama, tož. Beněški Slověnki, mest. pri Beněških Slovénkah, or. z Beněškima Slovénkama; MNOŽINA: im. Beněške Slověnke, rod. Beněških Slovénk, daj. Beněškim Slovénkam, tož. Beněške Slověnke, mest. pri Beněških Slovénkah, or. z Beněškimi Slovénkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Butálec -lca m; ime bitja, prebivalsko ime

[domišljijjski lik]: *Tepanjčan je ogovoril Butalca; zbor Butalcev; prim. butalec*

(< **Butale**)

{B} Butalčev

{O} EDNINA: im. Butálec, rod. Butálca, daj. Butálcu, tož. Butálca, mest. pri Butálcu, or. z Butálcem; DVOJINA: im. Butálca, rod. Butálcev, daj. Butálcema, tož. Butálca, mest. pri Butálcih, or. z Butálcema; MNOŽINA: im. Butálci, rod. Butálcev, daj. Butálcem, tož. Butálce, mest. pri Butálcih, or. z Butálci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena; samostalnik moškega spola

Čěhoslovák -a samostalnik moškega spola; ime bitja; prebivalsko ime

Med udeleženci iz šestih držav so prevladovali Čěhoslovaki (< **Čěškoslovaška**)

{B} Čěhoslovakov

{O} EDNINA: im. Čěhoslovák, rod. Čěhoslováka, daj. Čěhoslováku, tož. Čěhoslováka, mest. pri Čěhoslováku, or. s Čěhoslovákom; DVOJINA: im. Čěhoslováka, rod. Čěhoslovakov, daj. Čěhoslovákoma, tož. Čěhoslováka, mest. pri Čěhoslovákih, or. s Čěhoslovákoma; MNOŽINA: im. Čěhoslováki, rod. Čěhoslovakov, daj. Čěhoslovákom, tož. Čěhoslováke, mest. pri Čěhoslovákih, or. s Čěhoslováki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Láh² -a in Láh -a m; ime bitja, prebivalsko ime

|nekdaj prebivalec Laškega|: **vojna Lahov z Avstrijci**; |slabšalno nadomestno ime za Italijana|: **Lahi in Švabi**; **zmaga Lahov s tri proti nič**

(< **Laško²**)

{B} Lahov

{O} EDNINA: im. Láh in Láh, rod. Láha, daj. Láhu, tož. Láha, mest. pri Láhu, or. z Láhom; DVOJINA: im. Láha, rod. Láhov, daj. Láhoma, tož. Láha, mest. pri Láhih, or. z Láhoma; MNOŽINA: im. Láhi, rod. Láhov, daj. Láhom, tož. Láhe, mest. pri Láhih, or. z Láhi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja; prebivalska imena

Tógovec -vca samostalnik moškega spola; ime bitja; prebivalsko ime

Za finale se borijo še Togovci in Švicarji

(< **Togo**)

{B} Togovčev

{O} EDNINA: im. Tógovec, rod. Tógovca, daj. Tógovcu, tož. Tógovca, mest. pri Tógovcu, or. s Tógovcem; DVOJINA: im. Tógovca, rod. Tógovcev, daj. Tógovcema, tož. Tógovca, mest. pri Tógovcih, or. s Tógovcema; MNOŽINA: im. Tógovci, rod. Tógovcev, daj. Tógovcem, tož. Tógovce, mest. pri Tógovcih, or. s Tógovci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Zadnja sprememba: 26. oktobra 2019.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abesinec	Armenka
Abesinka	Avstralec
Afganistanec	Avstralka
Afganistanka	Avstrijec
Albanec	Avstrijka
Albanka	Azerbajdžanec
Alžirec	Azerbajdžanka
Alžirka	Bahamec
Američan	Bahamka
Američanka	Bahrajnčan
Andorec	Bahrajnčanka
Andorka	Bangladešev
Angolec	Bangladeševka
Angolka	Barbadošan
Antigovec	Barbadošanka
Antigovec	Barbudec
Antigovka	Barbudec
Antigovka	Barbudka
Argentinec	Barbudka
Argentinka	Belgijec
Armenec	Belgijka

Belizejčan	Džibutčanka
Belizejčanka	Egipčan
Belorus	Egipčanka
Belorusinja	Ekvadorec
Beneška Slovenka	Ekvadorka
Beneški Slovenec	Ekvatorialnogvinejec
Beninčan	Ekvatorialnogvinejka
Beninčanka	Emiratčan
Bissauec	Emiratčanka
Bissauka	Eritrejec
Bocvanec	Eritrejka
Bocvanka	Estonec
Bolgar	Estonka
Bolgarka	Esvatinec
Bolivijec	Esvatinka
Bolivijka	Etiopijec
Bosanec	Etiopijka
Bosanec	Fidžijec
Bosanka	Fidžijka
Bosanka	Filipinec
Brazilec	Filipinka
Brazilka	Finec
Britanec	Finka
Britanka	Francoz
Brunejec	Francozinja
Brunejka	Gabonec
Burkinec	Gabonka
Burkinka	Gambijec
Burmanec	Gambijka
Burmanka	Ganec
Burundijec	Ganka
Burundijka	Grenadčan
Butalec	Grenadčanka
Butalka	Grk
Butanec	Grkinja
Butanka	Gruzijec
Čadovec	Gruzijka
Čadovka	Gvajanec
Čeh ×2	Gvajanka
Čehinja	Gvatemalec
Čehoslovak	Gvatemalka
Čehoslovačinja	Gvinejec
Čilenec	Gvinejka
Čilenka	Haitijec
Ciprčan	Haitijka
Ciprčanka	Hercegovec
Črnogorec	Hercegovec
Črnogorka	Hercegovka
Dalmatinec	Hercegovka
Danec	Holandec
Danka	Holandka
Dominičan	Hondurašan
Dominičanka	Hondurašanka
Dominikanec	Hrvat
Dominikanka	Hrvatica
Džibutčan	Indijec

Indijka	Kosovka
Indonezijec	Kostaričan
Indonezijka	Kostaričanka
Iračan	Kubanec
Iračanka	Kubanka
Iranec	Kuvajtčan
Iranka	Kuvajtčanka
Irec	Lah
Irka	Laožan
Islandec	Laožanka
Islandka	Latvijec
Italijan	Latvijka
Italijanka	Lesotec
Izraelec	Lesotka
Izraelka	Libanonec
Jamajčan	Libanonka
Jamajčanka	Liberijec
Japonec	Liberijka
Japonka	Libijec
Jemenec	Libijka
Jemenka	Lihtenštajneč
Jordanec	Lihtenštajnka
Jordanka	Litovec
Južnoafričan	Litovka
Južnoafričanka	Luksemburčan
Južnokorejec	Luksemburžanka
Južnokorejka	Madagaskarec
Južnosudanec	Madagaskarka
Južnosudanka	Madžar
Kambodžan	Madžarka
Kambodžanka	Makedonec
Kamerunec	Makedonka
Kamerunka	Malavijec
Kanadčan	Malavijka
Kanadčanka	Maldivijec
Katarec	Maldivijka
Katarka	Malezijec
Kazahstanec	Malezijka
Kazahstanka	Malijec
Kenijec	Malijka
Kenijka	Maltežan
Kirgiz	Maltežanka
Kirgizijka	Maročan
Kirgizistanec	Maročanka
Kirgizistanka	Marshallovec
Kiribatijec	Marshallovka
Kiribatijka	Mavretanec
Kitajec	Mavretanka
Kitajka	Mavricijčan
Kolumbijec	Mavricijčanka
Kolumbijka	Mehičan
Komorčan	Mehičanka
Komorčanka	Mikronezijec
Kongovec	Mikronezijka
Kongovka	Mjanmarec
Kosovec	Mjanmarka

Moldavijec	Ruandec
Moldavijka	Ruandka
Monačan	Rus
Monačanka	Rusinja
Mongolec	Salomonec
Mongolka	Salomonka
Mozambičan	Salvadorec
Mozambičanka	Salvadorka
Namibijec	Samoanec
Namibijka	Samoanka
Naurujčan	Sanmarinec
Naurujčanka	Sanmarinka
Nemec ×2	Saudec
Nemka	Saudka
Nepalec	Sejšelec
Nepalka	Sejšelka
Nigerijec	Senegalec
Nigerijka	Senegalka
Nigrč	Severnokorejec
Nigrka	Severnokorejka
Nikaragovec	Siamec
Nikaragovka	Siamka
Nizozemec	Sierraleonec
Nizozemka	Sierraleonka
Njašan	Singaporec
Njašanka	Singapurka
Norvežan	Sirec
Norvežanka	Sirka
Novogvinejec	Slonokoščenoobalec
Novogvinejka	Slonokoščenoobalka
Novozelandec	Slovak
Novozelandka	Slovakinja
Omanec	Slovenec
Omanka	Slovenka
Pakistanec	Somalec
Pakistanka	Somalka
Palavčan	Španec
Palavčanka	Španka
Palestinec	Srb
Palestinka	Srbkinja
Panamec	Srednjeafričan
Panamka	Srednjeafričanka
Papuanec	Šrilančan
Papuanka	Šrilančanka
Paragvajec	Sudanec
Paragvajka	Sudanka
Perujec	Surinamec
Perujka	Surinamka
Perzijec	Svazijec
Perzijka	Svazijka
Poljak	Šved
Poljakinja	Švedinja
Portugalec	Svetolucijec
Portugalka	Svetolucijka
Romun	Švicar
Romunka	Švicarka

Tadžikistanec
Tadžikistanka
Tajec
Tajka
Tajvanec
Tajvanka
Tanzanijec
Tanzanijka
Tobagovec
Tobagovec
Tobagovka
Tobagovka
Togovec
Togovka
Tongovec
Tongovka
Trinidadčan
Trinidadčan
Trinidadčanka
Trinidadčanka
Tunizijec
Tunizijka
Turek
Turkinja
Turkmenec
Turkmenistanec
Turkmenistanka
Turkmenka
Tuvalujeec
Tuvalujska
Ugandčan

Ugandčanka
Ukrajinec
Ukrajinka
Urugvajec
Urugvajka
Uzbekistanec
Uzbekistanka
Vanuatujec
Vanuatujka
Vatikanec
Vatikanka
Venezuelec
Venezuelka
Vietnamec
Vietnamka
Vzhodnokongovec
Vzhodnokongovka
Vzhodnotimorec
Vzhodnotimorka
Zahodnokongovec
Zahodnokongovka
Zahodnosaharec
Zahodnosaharka
Zairec
Zairka
Zambijec
Zambijka
Zelenortčan
Zelenortčanka
Zimbabvejec
Zimbabvejka

Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **286** imen pripadnikov in pripadnic plemen, pa tudi imen plemen, kadar se ta razlikujejo od množinske oblike imena moškega spola (*Očipva – Očipvejec* in *Očipvejci*, *Otava – Otavec* in *Otavci*).

Nabor imen je bil narejen na podlagi izpisov iz slovenskih enciklopedij in serije monografij *Ljudstva sveta* (Mladinska knjiga, 1980).

Nabor pripadnikov in pripadnic plemen glede na SP 2001 smo razširili predvsem s pravopisno problematičnimi imeni (*Čeroki*, *Daors*, *Sjuks*, *Suj* ipd.)

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Kot slovarske iztočnice nastopajo edninske oblike imen pripadnikov in pripadnic posameznih plemen. Če je v rabi množinska oblika, je to razvidno iz ponazarjalnih zgledov, sicer pa so v skupino vključene tudi prevzete imenske oblike tipa *Bambara*, *Bantu*, *Čeroki*, *Hazara*, *Hutu*, *Joruba*, *Kečua*, *Merina*, *Nuba*, *Očipva*, *Otava*, *Rohinga*, *Sami*, *Šona*, *Tutsi*, *Zulu*, ki se pojavljajo v skladijski vlogi desnih prilastkov v imenovalniku, na kar je v ponazoritvi tudi opozorjeno.

Pri nekaterih iztočnicah sta uslovarjeni prevzeta in obrazilno podomačena oblika, npr. *Nervijec* in *Nerv*, ki sta obravnavani v okviru enega slovarskega sestavka kot dvojnici.

Posebno skupino predstavljajo tista imena plemen, ljudstev, pri katerih se obstoječe, v rabi izkazano in ustaljeno ime v okolju, od koder izvira, odklanja kot nekorektno oziroma žaljivo in zanj zato priporočamo ustreznejšo sopomenko, npr.:

Cigan – Rom

Ciganka – Rominja/Romka

Eskim – Inuit

Eskimka – Inuitinja

Laponec – Samijec

Laponka – Samijka

Samojed – Nenec

Samojedka – Nenijka

Žid – Jud

Židinja – Judinja

Uporabniku prijaznejše je dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, a uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1118.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«

(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«

(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Báltinja -e samostalnik ženskega spola; ime bitja; prebivalsko ime

|pripadnica plemena, ki je živelo ob Baltskem morju|: Razstava je prikazala življenje Baltinj; |nadomestno ime: Litovka, Latvijka ali/in Estonka|: Najzanimivejša ženska na krovu je bila bogata Baltinja

{B} Baltinjin

{O} EDNINA: im. Báltinja, rod. Báltinje, daj. Báltinji, tož. Báltinjo, mest. pri Báltinji, or. z Báltinjo; DVOJINA: im. Báltinji, rod. Báltinj, daj. Báltinjama, tož. Báltinji, mest. pri Báltinjah, or. z Báltinjama; MNOŽINA: im. Báltinje, rod. Báltinj, daj. Báltinjam, tož. Báltinje, mest. pri Báltinjah, or. z Báltinjami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Dačanka -e samostalnik ženskega spola; ime bitja; prebivalsko ime

|pripadnica plemena iz Trakije|: Kip Venus so datirali na osnovi njene frizure, ki je identična s frizurami Dačank na reliefih Trajanovega stebra

{B} Dačankin

{O} EDNINA: im. Dačanka, rod. Dačanke, daj. Dačanki, tož. Dačanko, mest. pri Dačanki, or. z Dačanko; DVOJINA: im. Dačanki, rod. Dačank, daj. Dačankama, tož. Dačanki, mest. pri Dačankah, or. z Dačankama; MNOŽINA: im. Dačanke, rod. Dačank, daj. Dačankam, tož. Dačanke, mest. pri Dačankah, or. z Dačankami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Víking -a samostalnik moškega spola; ime bitja; prebivalsko ime

|pripadnik severnogermanskega plemena|: Saga pripoveduje, da je Viking Erik Rdeči pred več kot tisoč leti svojim rojakom zatrjeval, da je Greenlandija vsa zelena; v množini **Vikingi** |severnogermansko pleme|: Runski črkopis se je v Skandinaviji uveljavil z nastopom dobe Vikingov v drugi polovici 8. stoletja; |nadomestno ime: Norvežani, predvsem v zvezi s športom|: Do zadnje tekme proti Vikingom so bili naši igralci v boju za uvrstitev v četrtfinale; |igralci kluba ameriškega nogometa Minnesota Vikings|: V Minnesoti je dosegel prve točke v dresu Vikingov; **dežela Vikingov** ||nadomestno ime za skandinavske države, predvsem Norveško in Dansko||: Pika Nogavička prihaja iz dežele Vikingov; Smučanje je v deželi Vikingov narodni šport

{B} Vikingov

{O} EDNINA: im. Víking, rod. Víkinga, daj. Víkingu, tož. Víkinga, mest. pri Víkingu, or. z Víkingom; DVOJINA: im. Víkinga, rod. Víkingov, daj. Víkingoma, tož. Víkinga, mest. pri Víkingih, or. z Víkingoma; MNOŽINA: im. Víkingi, rod. Víkingov, daj. Víkingom, tož. Víkinge, mest. pri Víkingih, or. z Víkingi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Paríz¹ -a m; ime bitja, prebivalsko ime

[pripadnik antičnega galskega plemena]; v množini **Parizi** [antično galsko plemel]: **Parizi so se udeležili vstaje proti Juliju Cezarju leta 52 pr. n. št.**

{B} Pariz, Parizka; Parizov, Parizkin; pariški

{O} EDNINA: im. Paríz, rod. Paríza, daj. Parízu, tož. Paríza, mest. pri Parízu, or. s Parízom; DVOJINA: im. Paríza, rod. Parízov, daj. Parízoma, tož. Paríza, mest. pri Parízih, or. s Parízoma; MNOŽINA: im. Parízi, rod. Parízov, daj. Parízom, tož. Paríze, mest. pri Parízih, or. s Parízi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abhazijec	Balt
Abhazijka	Baltinja
Afar	Bambar
Afarka	Bambara
Ajmar	Bambarka
Ajmarka	Bantu
Akvitanec	Bantujec
Akvitanka	Bantujka
Alan	Bask
Alanka	Baskinja
Aleman	Belg
Alemanka	Belginja
Alobrog	Bengalec
Alobroginja	Bengalka
Ambar	Botijec
Ambarka	Botijka
Amharec	Bur
Amharka	Burinja
Amorit	Bušman
Amoritinja	Bušmanka
Anglosas	Cigan
Anglosasinja	Ciganka
Ant	Cvan
Antka	Cvanka
Apač	Čerkez
Apačinja	Čerkezinja
Arijec	Čeroki
Asamec	Čerokijec
Asamka	Čerokinja
Ašant	Dačan
Ašantka	Dačanka
Aškenaz	Daors
Aškenazinja	Daorsinja
Atrebat	Dravid
Atrebatka	Dravidka
Avar	Eburon
Avarka	Eburonka
Aztek	Eskim
Aztekinja	Eskimka

Frank
Frankinja
Fulan
Fulanka
Furlan
Furlanka
Galec
Galka
German
Germanka
Got
Gotinja
Grmičar
Grmičarka
Gurung
Gurunginja
Havs
Havsinja
Hazar
Hazara
Hazarka
Helvet
Helvetinja
Hetit
Hetitka
Huron
Huronka
Hutu
Hutujec
Hutujka
Ilir
Ilirka
Indijanec
Indijanka
Ink
Inkinja
Inuit
Inuitka
Irokez
Irokezinja
Jazig
Jaziginja
Jorub
Joruba
Jorubka
Jud
Judinja
Kašub
Kašubka
Katalonec
Katalonka
Kazah
Kazahinja
Kečua
Kečujec
Kečujka

Kikujec
Kikujka
Kirkazijec
Kirkazijka
Kjov
Kjovinja
Kmer
Kmerka
Komanč
Komančinja
Kopt
Koptinja
Kurd
Kurdinja
Langobard
Langobardka
Laponec
Laponka
Lužiška Srbkinja
Lužiški Srb
Maj
Majevka
Malgaš
Malgašinja
Maor
Maorka
Markoman
Markomanka
Masaj
Masajka
Menapijec
Menapijka
Merin
Merina
Merinka
Mohikanec
Mohikanka
Morin
Morinka
Ndebel
Ndebelka
Nenec
Nenka
Nervijec
Nervijka
Nuba
Nuba
Nubinja
Nuristanec
Nuristanka
Ober
Obodrit
Obodritka
Obrinja
Očipva
Očipvejec

Očipvejka
Ostrogot
Ostrogotinja
Otava
Otavec
Otavka
Pariz
Parizka
Paštun
Paštunka
Praslovan
Praslovanka
Rohinga
Rohingec
Rohingjka
Rom
Roman
Romanka
Rominja
Rusin
Rusinka
Sabinec
Sabinka
Samarijan
Samarijanka
Samaritan
Samaritanka
Sami
Samijec
Samijka
Samojed
Samojedka
Saracen
Saracenska
Sas
Sasinja
Sefard
Sefardinja
Sjuj
Sjujka
Sjuks
Sjuksinja
Slovan
Slovanka
Svahilijec
Svahilijka
Sveb
Svebinja
Šan

Šanka
Šejen
Šejenka
Šerpa
Šerpinja
Šon
Šona
Šonka
Tadžik
Tadžikinja
Tagalog
Tagaloginja
Tamilc
Tamilka
Tavrisk
Tavriskinja
Tigurin
Tigurinka
Tuareg
Tuareginja
Tutsi
Tutsijec
Tutsijka
Uskok
Uskokinja
Uzbek
Uzbekinja
Vandal
Vandalka
Vend
Vendinja
Viking
Vikinginja
Vizigot
Vizigotinja
Vlah
Vlahinja
Vzhodna Gotinja
Vzhodni Got
Zahodna Gotinja
Zahodni Got
Zapotek
Zapotekinja
Zulu
Zulujec
Zulujka
Žid
Židinja

Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **265** večinoma vrstnih pridevnikov (na *-ski/-ški* in *-ni*) iz imen držav (228), celin (21), pokrajin (11) in otokov (5), nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskih sklopov »Imena držav«, »Imena pokrajin, otokov« in »Imena celin«.

Vključeni so pridevniki na *-ski/-ški* in *-ni* (npr. pri *arktičen*, *antarktičen*) iz imen vseh držav in celin sveta, ter nekaterih pokrajin in otokov. Seznam je bil preverjen s pomočjo različnih gradivskih virov, več o njih v opisih pravopisnih kategorij »Imena držav«, »Imena celin«, »Imena pokrajin, otokov« in »Prebivalska imena (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)«.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, smo pa v nekaterih primerih dodali nove oblike in/ali dvojnice, ki jih izkazuje aktualna raba. Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla (*etiopijski – etiopski*, *burkinski – burkinafaški*, *litovski – litvanski*, *perujski – peruanski*, *maldivijski – maldivski*, *bosansko-hercegovski – bosensko-hercegovski*). Nekateri pridevniki na *-ski/-ški* imajo spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat drugačne rabe (*sálononovootóški*, *sáudskoarábški*). Spremembe pridevnikov v primerjavi z navedbami v SP 2001 so lahko tudi posledica spremembe imena države, iz katerega so tvorjeni, npr. *mavricijski* proti *mauricijski*, *saudovoarabski* proti *savdskoarabski*.

Novost so pridevniki na *-ski/-ški* iz držav, ki prej niso bile vključene v jezikovne priročnike (*palavski*, *tuvalujski*; *antigovski*, *trinidadski*) ali pri katerih prej v besedotvornem gnezdu ni bil naveden pridevnik na *-ski/-ški* (*marshallovootóški*). Nove so tudi navedbe pogostejših stalnih besednih zvez, ki so tipične za določene pridevnike na *-ski/-ški*, seveda če so po značaju pravopisno zanimive, denimo zgodovinski dogodki, denarne enote, ustanove (*Irak: iraška vojna*; *Nova Zelandija: novozelandski dolar*; *Hrvaška: hrvaški sabor*).

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi (imenu države ali celine), iz katere je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*albanski < Albanija, novogvinejski < Nova Gvineja*). Pri pridevnikih, kjer je izhodiščnih iztočnic več, uvajamo ločevanje po izhodiščnih iztočnicah, npr. *ameriški* (*Amerika* |celina|, skrajšano ime države), *evropski* (*Evropa* |celina|, nadomestno ime meddržavne zveze). Ločevanje je zaznamovano z nadpisano številko izhodiščne iztočnice.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 975.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

bahámski -a -o pridevnik

bahamski arhipelag; **Liberijska ladja je plula pod bahamsko zastavo**; **bahamski dolar** ||denarna enota||: **Bahamski dolar je trdno vezan na ameriški dolar**

(< **Bahami**)

{O} **moški**: EDNINA: im. bahámski, rod. bahámskega, daj. bahámskemu, tož. bahámski (životno bahámskega), mest. pri bahámskem, or. z bahámskim; DVOJINA: im. bahámska, rod. bahámskih, daj. bahámskima, tož. bahámska, mest. pri bahámskih, or. z bahámskima; MNOŽINA: im. bahámski, rod. bahámskih, daj. bahámskim, tož. bahámske, mest. pri bahámskih, or. z bahámskimi

ženski: EDNINA: im. bahámska, rod. bahámske, daj. bahámski, tož. bahámsko, mest. pri bahámski, or. z bahámsko; DVOJINA: im. bahámski, rod. bahámskih, daj. bahámskima, tož. bahámski, mest. pri bahámskih, or. z bahámskima; MNOŽINA: im. bahámske, rod. bahámskih, daj. bahámskim, tož. bahámske, mest. pri bahámskih, or. z bahámskimi

srednji: EDNINA: im. bahámsko, rod. bahámskega, daj. bahámskemu, tož. bahámsko, mest. pri bahámskem, or. z bahámskim; DVOJINA: im. bahámski, rod. bahámskih, daj. bahámskima, tož. bahámski, mest. pri bahámskih, or. z bahámskima; MNOŽINA: im. bahámska, rod. bahámskih, daj. bahámskim, tož. bahámska, mest. pri bahámskih, or. z bahámskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

butánski -a -o pridevnik

butanski lama; **Pojem nacionalne sreče je leta 1972 oblikoval prejšnji butanski kralj**

(< **Butan**)

{O} **moški**: EDNINA: im. butánski, rod. butánskega, daj. butánskemu, tož. butánski (životno butánskega), mest. pri butánskem, or. z butánskim; DVOJINA: im. butánska, rod. butánskih, daj. butánskima, tož. butánska, mest. pri butánskih, or. z butánskima; MNOŽINA: im. butánski, rod. butánskih, daj. butánskim, tož. butánske, mest. pri butánskih, or. z butánskimi

ženski: EDNINA: im. butánska, rod. butánske, daj. butánski, tož. butánsko, mest. pri butánski, or. z butánsko; DVOJINA: im. butánski, rod. butánskih, daj. butánskima, tož. butánski, mest. pri butánskih, or. z butánskima; MNOŽINA: im. butánske, rod. butánskih, daj. butánskim, tož. butánske, mest. pri butánskih, or. z butánskimi

srednji: EDNINA: im. butánsko, rod. butánskega, daj. butánskemu, tož. butánsko, mest. pri butánskem, or. z butánskim; DVOJINA: im. butánski, rod. butánskih, daj. butánskima, tož. butánski, mest. pri butánskih, or. z butánskima; MNOŽINA: im. butánska, rod. butánskih, daj. butánskim, tož. butánska, mest. pri butánskih, or. z butánskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

oceánijski -a -o pridevnik

oceanijska zveza; **oceanijske etnične skupine**; **Avstralska reprezentanca je v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo doslej nastopala v oceanijski skupini**

(< **Oceanija**)

{O} **moški:** EDNINA: im. oceánijski, rod. oceánijskega, daj. oceánijskemu, tož. oceánijski (živostno oceánijskega), mest. pri oceánijskem, or. z oceánijskim; DVOJINA: im. oceánijska, rod. oceánijskih, daj. oceánijskima, tož. oceánijska, mest. pri oceánijskih, or. z oceánijskima; MNOŽINA: im. oceánijski, rod. oceánijskih, daj. oceánijskim, tož. oceánijske, mest. pri oceánijskih, or. z oceánijskimi

ženski: EDNINA: im. oceánijska, rod. oceánijske, daj. oceánijski, tož. oceánijsko, mest. pri oceánijski, or. z oceánijsko; DVOJINA: im. oceánijski, rod. oceánijskih, daj. oceánijskima, tož. oceánijski, mest. pri oceánijskih, or. z oceánijskima; MNOŽINA: im. oceánijske, rod. oceánijskih, daj. oceánijskim, tož. oceánijske, mest. pri oceánijskih, or. z oceánijskimi

srednji: EDNINA: im. oceánijsko, rod. oceánijskega, daj. oceánijskemu, tož. oceánijsko, mest. pri oceánijskem, or. z oceánijskim; DVOJINA: im. oceánijski, rod. oceánijskih, daj. oceánijskima, tož. oceánijski, mest. pri oceánijskih, or. z oceánijskima; MNOŽINA: im. oceánijska, rod. oceánijskih, daj. oceánijskim, tož. oceánijska, mest. pri oceánijskih, or. z oceánijskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

vzhódnótímorski -a -o pridevnik

V Diliju je na drogu prvič zaplapolala vzhodnotimorska zastava

(< **Vzhodni Timor**)

{O} **moški:** EDNINA: im. vzhódnótímorski, rod. vzhódnótímorskega, daj. vzhódnótímorskemu, tož. vzhódnótímorski (živostno vzhódnótímorskega), mest. pri vzhódnótímorskem, or. z vzhódnótímorskim; DVOJINA: im. vzhódnótímorska, rod. vzhódnótímorskih, daj. vzhódnótímorskima, tož. vzhódnótímorska, mest. pri vzhódnótímorskih, or. z vzhódnótímorskima; MNOŽINA: im. vzhódnótímorski, rod. vzhódnótímorskih, daj. vzhódnótímorskim, tož. vzhódnótímorske, mest. pri vzhódnótímorskih, or. z vzhódnótímorskimi

ženski: EDNINA: im. vzhódnótímorska, rod. vzhódnótímorske, daj. vzhódnótímorski, tož. vzhódnótímorsko, mest. pri vzhódnótímorski, or. z vzhódnótímorsko; DVOJINA: im. vzhódnótímorski, rod. vzhódnótímorskih, daj. vzhódnótímorskima, tož. vzhódnótímorski, mest. pri vzhódnótímorskih, or. z vzhódnótímorskima; MNOŽINA: im. vzhódnótímorske, rod. vzhódnótímorskih, daj. vzhódnótímorskim, tož. vzhódnótímorske, mest. pri vzhódnótímorskih, or. z vzhódnótímorskimi

srednji: EDNINA: im. vzhódnótímorsko, rod. vzhódnótímorskega, daj. vzhódnótímorskemu, tož. vzhódnótímorsko, mest. pri vzhódnótímorskem, or. z vzhódnótímorskim; DVOJINA: im. vzhódnótímorski, rod. vzhódnótímorskih, daj. vzhódnótímorskima, tož. vzhódnótímorski, mest. pri vzhódnótímorskih, or. z vzhódnótímorskima; MNOŽINA: im. vzhódnótímorska, rod. vzhódnótímorskih, daj. vzhódnótímorskim, tož. vzhódnótímorska, mest. pri vzhódnótímorskih, or. z vzhódnótímorskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

Nabor slovarskih iztočnic:

abesinski	dominikanski ×2	kamerunski
afganistanski	dominiški	kampučijski
afriški	džibutski	kanadski
afroazijski	egiptovski	karantanski
albanski	ekvadorski	katarski
alžirski	ekvatorialnogvinejski	kazahstanski
ameriški	emiratski	kenijski
andorski	eritrejski	kirgiški
angloameriški	estonski	kirgizistanski
angolski	esvatinski	kiribatski
antarktičen	etiopijski	kitajski
antigovski	evrazijski	kolumbijski
antigovsko-barbudski	evropski	komorski
arabski	fidžijski	kongovski
argentinski	filipinski	kosovski
arktičen	finski	kostariški
armenski	formoški	kubanski
atlantidski	francoski	kuvajtski
avstralski	frigijski	laoški
avstrijski	gabonski	latinoameriški
avstro-ogrski	gambijski	latvijski
azerbajdžanski	ganski	lavrazijski
azijski	gondorski	lesotski
bahamski	gondvanski	libanonski
bahrajnski	grenadski	liberijski
bangladeški	grški	libijski
barbadoški	gruzijski	lihtenštajnski
barbudski	gvajanski	litovski
belgijski	gvatemalski	luksemburški
belizejski	gvinejski	madagaskarski
beloruski	haitijski	madžarski
beninski	hercegovski	makedonski
bissavski	holandski	malavijski
bizantinski	honduraški	maldivijski
bocvanski	hrvaški	malezijski
bolgarski	indijski	malijski
bolivijski	indonezijski	malteški
bosanski	iranski	maroški
bosansko-hercegovski	iraški	marshallovootoški
brazilski	irski	mavretanski
britanski	islandski	mavricijski
brunejski	italijanski	mehiški
burkinski	izraelski	mezoameriški
burmanski	jamajški	mezopotamski
burundijski	japonski	mikronezijski
butanski	jemenski	mjanmarski
čadski	jordanski	moldavijski
cejlonski	jugoslovanski	monaški
češki	južnoafriški	mongolski
čilski	južnoameriški	mordorski
ciprski	južnokorejski	mozambiški
črnogorski	južnorodezijski	namibijski
dahomejski	južnosudanski	naurujski
danski	kamboški	nemški

nepalski
nigerijski
nigrski
nikaragovski
nizozemski
njaški
norveški
novogvinejski
novozelandski
oceanijski
omanski
pakistanski
palavski
palestinski
panamski
pangejski
papuanski
paragvajski
perujski
perzijski
poljski
portugalski
prusik
romunski
ruandski
ruski
salomonovootoški
salvadorski
samoanski
sanmarinski
saudski

sejšelski
senegalski
severnoameriški
severnokorejski
severnorodezijski
siamski
sierraleonski
singapurski
sirski
slonokoščenoobalski
slovaški
slovenski
somalski
sovjetski
španski
srbski
srednjeafriški
srednjeameriški
šrilanški
sudanski
surinamski
svazijski
švedski
svetokrištofsko-neviški
svetolucijski
svetotomaško-prinški
svetovincenijsko-
grenadinski
švicarski
tadžikistanski
tajski

tajvanski
tanzanijski
tobagovski
togovski
tongovski
trinidadski
trinidadsko-tobagovski
tunizijski
turkmenistanski
turkmenski
turški
tuvalujski
ugandski
ukrajinski
urugvajski
uzbekistanski
vanuatujski
vatikanski
venezuelski
vietnamski
vzhodnokongovski
vzhodnopakistanski
vzhodnotimorski
zahodnokongovski
zahodnopakistanski
zahodnosaharski
zairski
zambijski
zelenortski
zimbabvejski

Pridevniki (iz imen plemen, ljudstev, narodov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **136** vrstnih pridevnikov na *-ski/-ški* iz imen plemen, ljudstev, narodov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)«.

Seznam je bil preverjen s pomočjo različnih gradivskih virov (*Gigafida 2.0, Wikipedija, Ljudstva sveta*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001. Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni besedi (imenu pripadnika plemena, naroda, ljudstva), iz katere je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*azteški < Aztek*).

Posebno skupino predstavljajo tista imena plemen, ljudstev, pri katerih se obstoječe, v rabi izkazano in ustaljeno ime v okolju, od koder izvira, odklanja kot nekorektno oziroma žaljivo in zanj zato priporočamo ustrežnejšo sopomenko, npr.:

ciganski – romski
eskimski – inuitski
laponski – samijski
samojedski – nenski
židovski – judovski

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

ánglosáški -a -o pridevnik

anglosaška država; Cesar Hadrijan se je z zidom zgradil pred napadi anglosaških plemen s severa; Teorijo analize diskurza je v nadaljevanju dopolnila s spoznanji anglosaških avtorjev (< **Anglosas**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ánglosáški, rod. ánglosáškega, daj. ánglosáškemu, tož. ánglosáški (živostno ánglosáškega), mest. pri ánglosáškem, or. z ánglosáškim; DVOJINA: im. ánglosáška, rod. ánglosáških, daj. ánglosáškima, tož. ánglosáška, mest. pri ánglosáških, or. z ánglosáškima; MNOŽINA: im. ánglosáški, rod. ánglosáških, daj. ánglosáškim, tož. ánglosáške, mest. pri ánglosáških, or. z ánglosáškimi

ženski: EDNINA: im. ánglosáška, rod. ánglosáške, daj. ánglosáški, tož. ánglosáško, mest. pri ánglosáški, or. z ánglosáškko; DVOJINA: im. ánglosáški, rod. ánglosáških, daj. ánglosáškima, tož. ánglosáški, mest. pri ánglosáških, or. z ánglosáškima; MNOŽINA: im. ánglosáške, rod. ánglosáških, daj. ánglosáškim, tož. ánglosáške, mest. pri ánglosáških, or. z ánglosáškimi

srednji: EDNINA: im. ánglosáško, rod. ánglosáškega, daj. ánglosáškemu, tož. ánglosáško, mest. pri ánglosáškem, or. z ánglosáškim; DVOJINA: im. ánglosáški, rod. ánglosáških, daj. ánglosáškima, tož. ánglosáški, mest. pri ánglosáških, or. z ánglosáškima; MNOŽINA: im. ánglosáška, rod. ánglosáških, daj. ánglosáškim, tož. ánglosáška, mest. pri ánglosáških, or. z ánglosáškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

gótski -a -o pridevnik

gotski slog; gotska cerkev na Ptujski Gori; Veličastna gotska katedrala v Chartresu velja za biser sakralnega stavbarstva; Stavbo krasijo bogata gotska okna

(< **Got**)

{O} **moški:** EDNINA: im. gótski, rod. gótskega, daj. gótskemu, tož. gótski (živostno gótskega), mest. pri gótskem, or. z gótskim; DVOJINA: im. gótska, rod. gótskih, daj. gótskima, tož. gótska, mest. pri gótskih, or. z gótskima; MNOŽINA: im. gótski, rod. gótskih, daj. gótskim, tož. gótske, mest. pri gótskih, or. z gótskimi

ženski: EDNINA: im. gótska, rod. gótske, daj. gótski, tož. gótsko, mest. pri gótski, or. z gótsko; DVOJINA: im. gótski, rod. gótskih, daj. gótskima, tož. gótski, mest. pri gótskih, or. z gótskima; MNOŽINA: im. gótske, rod. gótskih, daj. gótskim, tož. gótske, mest. pri gótskih, or. z gótskimi

srednji: EDNINA: im. gótsko, rod. gótskega, daj. gótskemu, tož. gótsko, mest. pri gótskem, or. z gótskim; DVOJINA: im. gótski, rod. gótskih, daj. gótskima, tož. gótski, mest. pri gótskih, or. z gótskima; MNOŽINA: im. gótska, rod. gótskih, daj. gótskim, tož. gótska, mest. pri gótskih, or. z gótskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

práslovánski -a -o pridevnik

Miklošič je sestavil slovenski etimološki slovar in slovar praslovanskega jezika; Beseda bradavica je izpeljanka praslovanske besede za brado

(< **Praslovan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. práslovánski, rod. práslovánskega, daj. práslovánskemu, tož. práslovánski (živostno práslovánskega), mest. pri práslovánskem, or. s práslovánskimi; DVOJINA: im. práslovánska, rod. práslovánskih, daj. práslovánskima, tož. práslovánska, mest. pri práslovánskih, or. s práslovánskima; MNOŽINA: im. práslovánski, rod. práslovánskih, daj. práslovánskimi, tož. práslovánske, mest. pri práslovánskih, or. s práslovánskimi

ženski: EDNINA: im. práslovánska, rod. práslovánske, daj. práslovánski, tož. práslovánsko, mest. pri práslovánski, or. s práslovánsko; DVOJINA: im. práslovánski, rod. práslovánskih, daj. práslovánskima, tož. práslovánski, mest. pri práslovánskih, or. s práslovánskima; MNOŽINA: im. práslovánske, rod. práslovánskih, daj. práslovánskimi, tož. práslovánske, mest. pri práslovánskih, or. s práslovánskimi

srednji: EDNINA: im. práslovánsko, rod. práslovánskega, daj. práslovánskemu, tož. práslovánsko, mest. pri práslovánskem, or. s práslovánskimi; DVOJINA: im. práslovánski, rod. práslovánskih, daj. práslovánskima, tož. práslovánski, mest. pri práslovánskih, or. s práslovánskima; MNOŽINA: im. práslovánska, rod. práslovánskih, daj. práslovánskimi, tož. práslovánska, mest. pri práslovánskih, or. s práslovánskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

vikinški -a -o pridevnik

vikinška saga; V Oslu smo si ogledali muzej vikinških ladij

(< **Viking**)

{O} **moški:** EDNINA: im. vikinški, rod. vikinškega, daj. vikinškemu, tož. vikinški (živostno vikinškega), mest. pri vikinškem, or. z vikinškim; DVOJINA: im. vikinška, rod. vikinških, daj. vikinškima, tož. vikinška, mest. pri vikinških, or. z vikinškima; MNOŽINA: im. vikinški, rod. vikinških, daj. vikinškim, tož. vikinške, mest. pri vikinških, or. z vikinškimi

ženski: EDNINA: im. vikinška, rod. vikinške, daj. vikinški, tož. vikinško, mest. pri vikinški, or. z vikinško; DVOJINA: im. vikinški, rod. vikinških, daj. vikinškima, tož. vikinški, mest. pri vikinških, or. z vikinškima; MNOŽINA: im. vikinške, rod. vikinških, daj. vikinškim, tož. vikinške, mest. pri vikinških, or. z vikinškimi

srednji: EDNINA: im. vikinško, rod. vikinškega, daj. vikinškemu, tož. vikinško, mest. pri vikinškem, or. z vikinškim; DVOJINA: im. vikinški, rod. vikinških, daj. vikinškima, tož. vikinški, mest. pri vikinških, or. z vikinškima; MNOŽINA: im. vikinška, rod. vikinških, daj. vikinškim, tož. vikinška, mest. pri vikinških, or. z vikinškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevnik na -ski

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abhazijski	bengalski
ajmarski	botijski
akvitanski	burski
alanski	bušmanski
alemanski	ciganski
alobroški	cvanski
ambarski	čerkeški
amharski	čerokijski
amoritski	dačanski
anglosaški	daorski
antski	dravidski
apaški	eburonski
arijski	eskimski
asamski	frankovski
ašantski	fulanski
aškenaški	furlanski
atrebatski	galski
avarski	germanski
azteški	gotski
baltski	grmičarski
bambarski	gurunški
bantujski	havški
baskovski	hazarski
belški	helvetski

hetitski
huronski
hutujski
ilirski
indijanski
inkovski
inuitski
irokeški
jaziški
jorubski
judovski
kašubski
katalonski
kazaški
kečujski
kikujski
kirkazijski
kjevski
kmerski
komanški
koptski
kurdski
langobardski
laponski
lužiškosrbski
majeovski
malgaški
maorski
markomanski
masajski
menapijski
merinski
mohikanski
morinski
ndebelski
nenski
nervijski
nubski
nuristanski
obodritski
obrski
očipvejski
ostrogotski
otavski

pariški ×2
paštunski
praslovanski
rohingejski
romanski
romski
rusinski
sabinski
samarijanski
samaritanski
samijski
samojedski
saracenski
saški
sefardski
sjujski
sjuški
slovanski
svahilijski
svebski
šanski
šejenski
šerpovski
šonski
tadžiški
tagaloški
tamilski
tavriskijski
tigurinski
tuareški
tutsijski
uskoški
uzbeški
vandalski
vendski
vikinški
vizigotski
vlaški
vzhodnogotski
zahodnogotski
zapoteški
zulujski
židovski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih in verskih skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **69** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah jezikovnih (11), verskih (54) in rasnih (4) skupin:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na jezikovne skupine: *ekavski, kreolski*;
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na verske skupine: *krščanski, budističen*;
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na rasne skupine: *belski, pigmejski*.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*falungongovski, raeljanski*). Posodobljeni so podatki o izrazni podobi, npr. naglasno mesto, ponazarjalni zgledi. Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hindujski* in *hinduističen*, enako pisne dvojnice tipa *taoističen* in *daoističen*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so za iztočnico, ki ima obrazilo *-en*, uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *budističen* [...] *Po skromnosti ni nič kaj vzhodnjaško budističen*; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *budistični menih; budistični tempelj; Arhitekturne posebnosti templjev kažejo na to, kako predani so Tajci budistični veri*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

adamítski -a -o pridevnik

Zanimalo ga je bistvo adamítskih naukov; adamítska sekta

(< **Adam**)

{O} **moški**: EDNINA: im. adamítski, rod. adamítskega, daj. adamítskemu, tož. adamítski (živostno adamítskega), mest. pri adamítskem, or. z adamítskim; DVOJINA: im. adamítska, rod. adamítskih, daj. adamítskima, tož. adamítska, mest. pri adamítskih, or. z adamítskima; MNOŽINA: im. adamítski, rod. adamítskih, daj. adamítskim, tož. adamítske, mest. pri adamítskih, or. z adamítskimi

ženski: EDNINA: im. adamítska, rod. adamítske, daj. adamítski, tož. adamítsko, mest. pri adamítski, or. z adamítsko; DVOJINA: im. adamítski, rod. adamítskih, daj. adamítskima, tož. adamítski, mest. pri

adamítskih, or. z adamítskima; MNOŽINA: im. adamítske, rod. adamítskih, daj. adamítskim, tož. adamítske, mest. Pri adamítskih, or. z adamítskimi

srednji: EDNINA: im. adamítsko, rod. adamítskega, daj. adamítskemu, tož. adamítsko, mest. pri adamítskem, or. z adamítskim; DVOJINA: im. adamítski, rod. adamítskih, daj. adamítskima, tož. adamítski, mest. pri adamítskih, or. z adamítskima; MNOŽINA: im. adamítska, rod. adamítskih, daj. adamítskim, tož. adamítska, mest. pri adamítskih, or. z adamítskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

bínkošten -tna -o pridevnik

v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **Odraščal je v bínkoštni skupnosti**; **bínkoštni ponedeljek** ||krščanski praznik||: **pridiga na bínkoštni ponedeljek**; **bínkoštna nedelja** ||krščanski praznik||: **V Slovenskih Goricah pastirji na bínkošno nedeljo močno pokajo z biči, ker tako coprnice nimajo moči nad živino**; prim. **ponedéljek, nedélja**

(< **bínkoštnik**)

{O} **moški:** EDNINA: im. bínkošten, rod. bínkoštnega, daj. bínkoštnemu, tož. bínkošten (živostno bínkoštnega), mest. pri bínkoštnem, or. z bínkoštnim; DVOJINA: im. bínkoštna, rod. bínkoštnih, daj. bínkoštnima, tož. bínkoštna, mest. pri bínkoštnih, or. z bínkoštnima; MNOŽINA: im. bínkoštni, rod. bínkoštnih, daj. bínkoštnim, tož. bínkoštni, mest. pri bínkoštnih, or. z bínkoštnimi

ženski: EDNINA: im. bínkoštna, rod. bínkoštni, daj. bínkoštni, tož. bínkoštno, mest. pri bínkoštni, or. z bínkoštno; DVOJINA: im. bínkoštni, rod. bínkoštnih, daj. bínkoštnima, tož. bínkoštni, mest. pri bínkoštnih, or. z bínkoštnima; MNOŽINA: im. bínkoštni, rod. bínkoštnih, daj. bínkoštnim, tož. bínkoštni, mest. pri bínkoštnih, or. z bínkoštnimi

srednji: EDNINA: im. bínkoštno, rod. bínkoštnega, daj. bínkoštnemu, tož. bínkoštno, mest. pri bínkoštnem, or. z bínkoštnim; DVOJINA: im. bínkoštni, rod. bínkoštnih, daj. bínkoštnima, tož. bínkoštni, mest. pri bínkoštnih, or. z bínkoštnima; MNOŽINA: im. bínkoštna, rod. bínkoštnih, daj. bínkoštnim, tož. bínkoštna, mest. pri bínkoštnih, or. z bínkoštnimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

jéhovski -a -o pridevnik

predstavniki jehovske verske skupnosti

(< **jehovec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. jéhovski, rod. jéhovskega, daj. jéhovskemu, tož. jéhovski (živostno jéhovskega), mest. pri jéhovskem, or. z jéhovskim; DVOJINA: im. jéhovska, rod. jéhovskih, daj. jéhovskima, tož. jéhovska, mest. pri jéhovskih, or. z jéhovskima; MNOŽINA: im. jéhovski, rod. jéhovskih, daj. jéhovskim, tož. jéhovske, mest. pri jéhovskih, or. z jéhovskimi

ženski: EDNINA: im. jéhovska, rod. jéhovske, daj. jéhovski, tož. jéhovsko, mest. pri jéhovski, or. z jéhovsko; DVOJINA: im. jéhovski, rod. jéhovskih, daj. jéhovskima, tož. jéhovski, mest. pri jéhovskih, or. z jéhovskima; MNOŽINA: im. jéhovske, rod. jéhovskih, daj. jéhovskim, tož. jéhovske, mest. pri jéhovskih, or. z jéhovskimi

srednji: EDNINA: im. jéhovsko, rod. jéhovskega, daj. jéhovskemu, tož. jéhovsko, mest. pri jéhovskem, or. z jéhovskim; DVOJINA: im. jéhovski, rod. jéhovskih, daj. jéhovskima, tož. jéhovski, mest. pri

jéhovskih, or. z jéhovskima; MNOŽINA: im. jéhovska, rod. jéhovskih, daj. jéhovskim, tož. jéhovska, mest. pri jéhovskih, or. z jéhovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

taoističen -čna -o in daoističen -čna -o pridevnik

v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **Mnoga taoistična/daoistična svetišča so zgradili na odročnih krajih; V zgodnji taoistični simboliki tanke črte pomenijo nebo, debele pa zemljo**

(< **taoist**)

{O} **moški:** EDNINA: im. taoističen in daoističen, rod. taoističnega in daoističnega, daj. taoističnemu in daoističnemu, tož. taoističen in daoističen (živostno taoističnega in daoističnega), mest. pri taoističnem in pri daoističnem, or. s taoističnim in z daoističnim; DVOJINA: im. taoistična in daoistična, rod. taoističnih in daoističnih, daj. taoističnima in daoističnima, tož. taoistična in daoistična, mest. pri taoističnih in pri daoističnih, or. s taoističnima in z daoističnima; MNOŽINA: im. taoistični in daoistični, rod. taoističnih in daoističnih, daj. taoističnim in daoističnim, tož. taoistične in daoistične, mest. pri taoističnih in pri daoističnih, or. s taoističnimi in z daoističnimi

ženski: EDNINA: im. taoistična in daoistična, rod. taoistične in daoistične, daj. taoistični in daoistični, tož. taoistično in daoistično, mest. pri taoistični in pri daoistični, or. s taoistično in z daoistično; DVOJINA: im. taoistični in daoistični, rod. taoističnih in daoističnih, daj. taoističnima in daoističnima, tož. taoistični in daoistični, mest. pri taoističnih in pri daoističnih, or. s taoističnima in z daoističnima; MNOŽINA: im. taoistične in daoistične, rod. taoističnih in daoističnih, daj. taoističnim in daoističnim, tož. taoistične in daoistične, mest. pri taoističnih in pri daoističnih, or. s taoističnimi in z daoističnimi

srednji: EDNINA: im. taoistično in daoistično, rod. taoističnega in daoističnega, daj. taoističnemu in daoističnemu, tož. taoistično in daoistično, mest. pri taoističnem in pri daoističnem, or. s taoističnim in z daoističnim; DVOJINA: im. taoistični in daoistični, rod. taoističnih in daoističnih, daj. taoističnima in daoističnima, tož. taoistični in daoistični, mest. pri taoističnih in pri daoističnih, or. s taoističnima in z daoističnima; MNOŽINA: im. taoistična in daoistična, rod. taoističnih in daoističnih, daj. taoističnim in daoističnim, tož. taoistična in daoistična, mest. pri taoističnih in pri daoističnih, or. s taoističnimi in z daoističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

adamitski	čakavski	islamističen
adventističen	črnski	islamski
albižanski	džainističen	jazidski
amiški	ekavski	jehovski
anabaptističen	esenski	judovski
anglikanski	evangeličanski	kabalističen
animističen	falungongovski	kajkavski
bahajski	grkokatoliški	kalvinističen
baptističen	hamitski	katoliški
belski	harekrišnovski	konfucionističen
binkošten	hindujski	koptski
bogomilski	ijekavski	kreolski
budističen	ikavski	kristjanski
cvinglijanski	indoevropski	krščanski

kvekerski
luteranski
metodističen
mohamedanski
mormonski
muslimanski
pigmejski
pravoslaven
prekrščevalski

prezbiterijanski
protestantski
raeljanski
scientološki
semitski
sikhovski
staroverski
sunitski
šiitski

šintoističen
štiftarski
štokavski
tamilski
taoističen
templjarski
zamorski
zaratustrovski
židovski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih, vojaških skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 71 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih nazorov in gibanj, navadno povezanih z vidnimi zgodovinskimi osebnostmi oz. osebnostmi iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

(1) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice različnih filozofskih, političnih in kulturnih gibanj in nazorov: *chavističen, darvinističen; freudovski, jungovski*;

(2) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice političnih strank: *evroskeptičen, laburističen*;

(3) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice vojaških, vohunskih in drugih oboroženih skupin: *alkaidovski, hamasovski, irovski*;

Večina geslovnika sledi ubeseditvi iz predloga prenovljenih pravopisnih pravil, razširjeni geslovník je pripravljen glede na problematičnost skupin, npr. izkazano rabo velike začetnice v korpusnem gradivu, še zlasti če gre za izpeljanke iz lastnih imen. npr. *derridajevski, stalinističen, tolstojanski*.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*chavističen, keynesijanski*). Posodobljeni so podatki o izrazni podobi, denimo izgovor (namesto [frôjdouški] zdaj [frôjdouški], ponazarjalni zgledi. Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *golističen* in *degolističen* ali *heglowski* in *hegeljanski*, enako velja za pisne dvojnice tipa *sionističen* in *cionističen*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *marksističen* [...] *Strniša je Sartru pripisoval materialističen in celo marksističen pogled na svet*; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *Marksistični filozof Louis Althusser je trdil, da je marksizem teoretični antihumanizem; marksistična teorija*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

brexitski -a -o tudi brexitovski -a -o [bréksitski in bréksitovski] pridevnik

podpis brexitskega sporazuma; Po brexitskem referendumu je nastopilo obdobje negotovosti

(< **brexit**)

{O} **moški**: EDNINA: im. brexitski in brexitovski, rod. brexitskega in brexitovskega, daj. brexitskemu in brexitovskemu, tož. brexitski in brexitovski (živostno brexitskega in brexitovskega), mest. pri brexitskem in pri brexitovskem, or. z brexitskim in z brexitovskim; DVOJINA: im. brexitska in brexitovska, rod. brexitskih in brexitovskih, daj. brexitskima in brexitovskima, tož. brexitska in brexitovska, mest. pri brexitskih in pri brexitovskih, or. z brexitskima in z brexitovskima; MNOŽINA: im. brexitski in brexitovski, rod. brexitskih in brexitovskih, daj. brexitskim in brexitovskim, tož. brexitske in brexitovske, mest. pri brexitskih in pri brexitovskih, or. z brexitskimi in z brexitovskimi

ženski: EDNINA: im. brexitska in brexitovska, rod. brexitske in brexitovske, daj. brexitski in brexitovski, tož. brexitsko in brexitovsko, mest. pri brexitski in pri brexitovski, or. z brexitsko in z brexitovsko; DVOJINA: im. brexitski in brexitovski, rod. brexitskih in brexitovskih, daj. brexitskima in brexitovskima, tož. brexitski in brexitovski, mest. pri brexitskih in pri brexitovskih, or. z brexitskima in z brexitovskima; MNOŽINA: im. brexitske in brexitovske, rod. brexitskih in brexitovskih, daj. brexitskim in brexitovskim, tož. brexitske in brexitovske, mest. pri brexitskih in pri brexitovskih, or. z brexitskimi in z brexitovskimi

srednji: EDNINA: im. brexitsko in brexitovsko, rod. brexitskega in brexitovskega, daj. brexitskemu in brexitovskemu, tož. brexitsko in brexitovsko, mest. pri brexitskem in pri brexitovskem, or. z brexitskim in z brexitovskim; DVOJINA: im. brexitski in brexitovski, rod. brexitskih in brexitovskih, daj. brexitskima in brexitovskima, tož. brexitski in brexitovski, mest. pri brexitskih in pri brexitovskih, or. z brexitskima in z brexitovskima; MNOŽINA: im. brexitska in brexitovska, rod. brexitskih in brexitovskih, daj. brexitskim in brexitovskim, tož. brexitska in brexitovska, mest. pri brexitskih in pri brexitovskih, or. z brexitskimi in z brexitovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

derridajevski -a -o [deridájevski] prid. **derridajevska filozofija**

(< **Derrida**)

{O} **moški**: EDNINA: im. derridajevski, rod. derridajevskega, daj. derridajevskemu, tož. derridajevski (živostno derridajevskega), mest. pri derridajevskem, or. z derridajevskim; DVOJINA: im. derridajevska, rod. derridajevskih, daj. derridajevskima, tož. derridajevska, mest. pri derridajevskih, or. z derridajevskima; MNOŽINA: im. derridajevski, rod. derridajevskih, daj. derridajevskim, tož. derridajevske, mest. pri derridajevskih, or. z derridajevskimi

ženski: EDNINA: im. derridajevska, rod. derridajevske, daj. derridajevski, tož. derridajevsko, mest. pri derridajevski, or. z derridajevsko; DVOJINA: im. derridajevski, rod. derridajevskih, daj. derridajevskima, tož. derridajevski, mest. pri derridajevskih, or. z derridajevskima; MNOŽINA: im. derridajevske, rod. derridajevskih, daj. derridajevskim, tož. derridajevske, mest. pri derridajevskih, or. z derridajevskimi

srednji: EDNINA: im. derridajevsko, rod. derridajevskega, daj. derridajevskemu, tož. derridajevsko, mest. pri derridajevskem, or. z derridajevskim; DVOJINA: im. derridajevski, rod. derridajevskih, daj. derridajevskima, tož. derridajevski, mest. pri derridajevskih, or. z derridajevskima; MNOŽINA: im. derridajevska, rod. derridajevskih, daj. derridajevskim, tož. derridajevska, mest. pri derridajevskih, or. z derridajevskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

esêsovski -a -o tudi SS-ovski -a -o [esêsoʊski] prid. [esesovski bataljon kraških lovcev](#)

(< **SS¹**, **SS²**)

{O} **moški:** EDNINA: im. esêsovski tudi SS-ovski, rod. esêsovskega tudi SS-ovskega, daj. esêsovskemu tudi SS-ovskemu, tož. esêsovski tudi SS-ovski (živostno esêsovskega tudi SS-ovskega), mest. pri esêsovskem tudi pri SS-ovskem, or. z esêsovskim tudi s SS-ovskim; DVOJINA: im. esêsovska tudi SS-ovska, rod. esêsovskih tudi SS-ovskih, daj. esêsovskima tudi SS-ovskima, tož. esêsovska tudi SS-ovska, mest. pri esêsovskih tudi pri SS-ovskih, or. z esêsovskima tudi s SS-ovskima; MNOŽINA: im. esêsovski tudi SS-ovski, rod. esêsovskih tudi SS-ovskih, daj. esêsovskim tudi SS-ovskim, tož. esêsovske tudi SS-ovske, mest. pri esêsovskih tudi pri SS-ovskih, or. z esêsovskimi tudi s SS-ovskimi

ženski: EDNINA: im. esêsovska tudi SS-ovska, rod. esêsovske tudi SS-ovske, daj. esêsovski tudi SS-ovski, tož. esêsovsko tudi SS-ovsko, mest. pri esêsovski tudi pri SS-ovski, or. z esêsovsko tudi s SS-ovsko; DVOJINA: im. esêsovski tudi SS-ovski, rod. esêsovskih tudi SS-ovskih, daj. esêsovskima tudi SS-ovskima, tož. esêsovski tudi SS-ovski, mest. pri esêsovskih tudi pri SS-ovskih, or. z esêsovskima tudi s SS-ovskima; MNOŽINA: im. esêsovske tudi SS-ovske, rod. esêsovskih tudi SS-ovskih, daj. esêsovskim tudi SS-ovskim, tož. esêsovske tudi SS-ovske, mest. pri esêsovskih tudi pri SS-ovskih, or. z esêsovskimi tudi s SS-ovskimi

srednji: EDNINA: im. esêsovsko tudi SS-ovsko, rod. esêsovskega tudi SS-ovskega, daj. esêsovskemu tudi SS-ovskemu, tož. esêsovsko tudi SS-ovsko, mest. pri esêsovskem tudi pri SS-ovskemu, or. z esêsovskim tudi s SS-ovskim; DVOJINA: im. esêsovski tudi SS-ovski, rod. esêsovskih tudi SS-ovskih, daj. esêsovskima tudi SS-ovskima, tož. esêsovski tudi SS-ovski, mest. pri esêsovskih tudi pri SS-ovskih, or. z esêsovskima tudi s SS-ovskima; MNOŽINA: im. esêsovska tudi SS-ovska, rod. esêsovskih tudi SS-ovskih, daj. esêsovskim tudi SS-ovskim, tož. esêsovska tudi SS-ovska, mest. pri esêsovskih tudi pri SS-ovskih, or. z esêsovskimi tudi s SS-ovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

janzenističen -čna -o prid. [Razmere v gimnaziji opisuje kot precej janzenistične in špartanske](#); v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik [janzenistični krožek](#)

(< **Jánzen**)

{O} **moški:** EDNINA: im. janzenističen, rod. janzenističnega, daj. janzenističnemu, tož. janzenističen (živostno janzenističnega), mest. pri janzenističnem, or. z janzenističnim; DVOJINA: im. janzenistična, rod. janzenističnih, daj. janzenističnima, tož. janzenistična, mest. pri janzenističnih, or. z janzenističnima; MNOŽINA: im. janzenistični, rod. janzenističnih, daj. janzenističnim, tož. janzenistične, mest. pri janzenističnih, or. z janzenističnimi

ženski: EDNINA: im. janzenistična, rod. janzenistične, daj. janzenistični, tož. janzenistično, mest. pri janzenistični, or. z janzenistično; DVOJINA: im. janzenistični, rod. janzenističnih, daj. janzenističnima, tož. janzenistični, mest. pri janzenističnih, or. z janzenističnima; MNOŽINA: im. janzenistične, rod. janzenističnih, daj. janzenističnim, tož. janzenistične, mest. pri janzenističnih, or. z janzenističnimi

srednji: EDNINA: im. janzenistično, rod. janzenističnega, daj. janzenističnemu, tož. janzenistično, mest. pri janzenističnem, or. z janzenističnim; DVOJINA: im. janzenistični, rod. janzenističnih, daj. janzenističnima, tož. janzenistični, mest. pri janzenističnih, or. z janzenističnima; MNOŽINA: im.

janzenistična, rod. janzenističnih, daj. janzenističnim, tož. janzenistična, mest. pri janzenističnih, or. z janzenističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alkaidovski
anarhističen
antisemitski
avstromarksističen
belogardističen
bonapartističen
brexitski
cecilijanski
chavističen
četniški
darwinističen
demokratski
demosovski
derridajevski
desničarski
desusovski
eldeesovski
esdeesovski
esdejevski
eselesovski
esemcejevski
esesovski
evroskeptičen
fašističen
fatalističen
feurbachovski
freudovski
gestapovski
golističen
hamasovski
heglovski
heideggerjanski
hitlerjanski
ilirski

irovski
janzenističen
jungovski
kantovski
keynesijanski
komunističen
krekovski
laburističen
levičarski
liberalen
mahničevski
makiavelističen
maoističen
marksističen
mladoslovenski
natovski
neofašističen
neoliberalen
neonacističen
nietzschejanski
republikanski
rojalističen
sionističen
socialističen
stalinističen
staroslovenski
svobodnjaški
titoističen
tolstojanski
torijski
unionističen
unitarističen
velikonemški

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 34 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih umetnostnih skupin, subkultur in življenjskih slogov.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice umetnostnih smeri: *impresionističen, nadrealističen*.
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice subkultur: *čapski, darkerski*;
- (3) različne druge skupine: *prostozidarski, rotarijski*.

Pri pridevnikih iz subkultur upoštevamo različne podskupine: subkulture, povezane z glasbenimi žanri (*hipoperski*), družbena gibanja (*ekologističen*) in nazore oziroma življenjske sloge (*veganski*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*igričarski, raperski, emovski*). Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *japijski* in *japijevski*, enako velja za pisne dvojnice tipa *pankerski* in *punkerski*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *impresionističen* [...] *Ton njegovega pisanja je hkrati umirjen in intenziven, impresionističen in nadzorovan*; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *slika francoskega impresionističnega slikarja Clauda Moneta*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

čapski -a -o prid.

fant čapskega videza

(< čapec)

{O} **moški**: EDNINA: im. čápski, rod. čápskega, daj. čápskemu, tož. čápski (živostno čápskega), mest. pri čápskem, or. s čápskim; DVOJINA: im. čápska, rod. čápskih, daj. čápskima, tož. čápska, mest. pri čápskih, or. s čápskima; MNOŽINA: im. čápski, rod. čápskih, daj. čápskim, tož. čápske, mest. pri čápskih, or. s čápskimi

ženski: EDNINA: im. čápska, rod. čápske, daj. čápski, tož. čápsko, mest. pri čápski, or. s čápsko; DVOJINA: im. čápski, rod. čápskih, daj. čápskima, tož. čápski, mest. pri čápskih, or. s čápskima; MNOŽINA: im. čápske, rod. čápskih, daj. čápskim, tož. čápske, mest. pri čápskih, or. s čápskimi

srednji: EDNINA: im. čápsko, rod. čápskega, daj. čápskemu, tož. čápsko, mest. pri čápskem, or. s čápskim; DVOJINA: im. čápski, rod. čápskih, daj. čápskima, tož. čápski, mest. pri čápskih, or. s čápskima; MNOŽINA: im. čápska, rod. čápskih, daj. čápskim, tož. čápska, mest. pri čápskih, or. s čápskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

ekologístičen -čna -o prid.

Učenci nižjih razredov imajo več znanja ter bolj znanstven in ekologístičen odnos do metuljev (< **ekologija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ekologístičen, rod. ekologístičnega, daj. ekologístičnemu, tož. ekologístičen (živostno ekologístičnega), mest. pri ekologístičnem, or. z ekologístičnim; DVOJINA: im. ekologístična, rod. ekologístičnih, daj. ekologístičnima, tož. ekologístična, mest. pri ekologístičnih, or. z ekologístičnima; MNOŽINA: im. ekologístični, rod. ekologístičnih, daj. ekologístičnim, tož. ekologístične, mest. pri ekologístičnih, or. z ekologístičnimi

ženski: EDNINA: im. ekologístična, rod. ekologístične, daj. ekologístični, tož. ekologístično, mest. pri ekologístični, or. z ekologístično; DVOJINA: im. ekologístični, rod. ekologístičnih, daj. ekologístičnima, tož. ekologístični, mest. pri ekologístičnih, or. z ekologístičnima; MNOŽINA: im. ekologístične, rod. ekologístičnih, daj. ekologístičnim, tož. ekologístične, mest. pri ekologístičnih, or. z ekologístičnimi

srednji: EDNINA: im. ekologístično, rod. ekologístičnega, daj. ekologístičnemu, tož. ekologístično, mest. pri ekologístičnem, or. z ekologístičnim; DVOJINA: im. ekologístični, rod. ekologístičnih, daj. ekologístičnima, tož. ekologístični, mest. pri ekologístičnih, or. z ekologístičnima; MNOŽINA: im. ekologístična, rod. ekologístičnih, daj. ekologístičnim, tož. ekologístična, mest. pri ekologístičnih, or. z ekologístičnimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

metálski -a -o prid.

festival metalske glasbe v Tolminu; Metallica velja za eno najbolj slavnih metalskih skupin (< **metal**)

{O} **moški**: EDNINA: im. metálski, rod. metálskega, daj. metálskemu, tož. metálski (živostno metálskega), mest. pri metálskem, or. z metálskim; DVOJINA: im. metálska, rod. metálskih, daj. metálskima, tož. metálska, mest. pri metálskih, or. z metálskima; MNOŽINA: im. metálski, rod. metálskih, daj. metálskim, tož. metálske, mest. pri metálskih, or. z metálskimi

ženski: EDNINA: im. metálska, rod. metálske, daj. metálski, tož. metálsko, mest. pri metálski, or. z metálsko; DVOJINA: im. metálski, rod. metálskih, daj. metálskima, tož. metálski, mest. pri metálskih, or. z metálskima; MNOŽINA: im. metálske, rod. metálskih, daj. metálskim, tož. metálske, mest. pri metálskih, or. z metálskimi

srednji: EDNINA: im. metálsko, rod. metálskega, daj. metálskemu, tož. metálsko, mest. pri metálskem, or. z metálskim; DVOJINA: im. metálski, rod. metálskih, daj. metálskima, tož. metálski, mest. pri metálskih, or. z metálskima; MNOŽINA: im. metálska, rod. metálskih, daj. metálskim, tož. metálska, mest. pri metálskih, or. z metálskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

rotarijanski -a -o prid.; obširneje glej pri **rotarijski**

rotárijski -a -o tudi rotarijanski -a -o prid.

predsednik rotarijskega kluba; Jutri bo v hotelu Union potekal dobrodelni rotarijski ples

(< **Zveza Rotary klubov**)

{O} **moški:** EDNINA: im. rotárijski tudi rotarijanski, rod. rotárijskega tudi rotarijanskega, daj. rotárijskemu tudi rotarijanskemu, tož. rotárijski tudi rotarijanski (živostno rotárijskega tudi rotarijanskega), mest. pri rotárijskem tudi pri rotarijanskem, or. z rotárijskim tudi z rotarijanskim; DVOJINA: im. rotárijska tudi rotarijanska, rod. rotárijskih tudi rotarijanskih, daj. rotárijskima tudi rotarijanskima, tož. rotárijska tudi rotarijanska, mest. pri rotárijskih tudi rotarijanskih, or. z rotárijskima tudi z rotarijanskima; MNOŽINA: im. rotárijski tudi rotarijanski, rod. rotárijskih tudi rotarijanskih, daj. rotárijskim tudi rotarijanskim, tož. rotárijske tudi rotarijanske, mest. pri rotárijskih tudi rotarijanskih, or. z rotárijskimi tudi z rotarijanskimi

ženski: EDNINA: im. rotárijska tudi rotarijanska, rod. rotárijske tudi rotarijanske, daj. rotárijski tudi rotarijanski, tož. rotárijsko tudi rotarijansko, mest. pri rotárijski tudi pri rotarijanski, or. z rotárijsko tudi z rotarijansko; DVOJINA: im. rotárijski tudi rotarijanski, rod. rotárijskih tudi rotarijanskih, daj. rotárijskima tudi rotarijanskima, tož. rotárijski tudi rotarijanski, mest. pri rotárijskih tudi pri rotarijanskih, or. z rotárijskima tudi z rotarijanskima; MNOŽINA: im. rotárijske tudi rotarijanske, rod. rotárijskih tudi rotarijanskih, daj. rotárijskim tudi rotarijanskim, tož. rotárijske tudi rotarijanske, mest. pri rotárijskih tudi rotarijanskih, or. z rotárijskimi tudi z rotarijanskimi

srednji: EDNINA: im. rotárijsko tudi rotarijansko, rod. rotárijskega tudi rotarijanskega, daj. rotárijskemu tudi rotarijanskemu, tož. rotárijsko tudi rotarijansko, mest. pri rotárijskem tudi pri rotarijanskem, or. z rotárijskim tudi z rotarijanskim; DVOJINA: im. rotárijski tudi rotarijanski, rod. rotárijskih tudi rotarijanskih, daj. rotárijskima tudi rotarijanskima, tož. rotárijski tudi rotarijanski, mest. pri rotárijskih tudi rotarijanskih, or. z rotárijskima tudi z rotarijanskima; MNOŽINA: im. rotárijska tudi rotarijanska, rod. rotárijskih tudi rotarijanskih, daj. rotárijskim tudi rotarijanskim, tož. rotárijska tudi rotarijanska, mest. pri rotárijskih tudi pri rotarijanskih, or. z rotárijskimi tudi z rotarijanskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aleksandrijski
byronovski
čapski
čefurski
darkerski
ekologističen
ekspresionističen
emovski
gamerski
geekovski
hiphoperski
hipijevski
hipsterski
igričarski
impresionističen
japijevski
lionističen

metalski
metelkovski
milenijski
modernističen
nadrealističen
obritoglavski
pankovski
postmodernističen
prostozidarski
raperski
rejverski
rolkarski
rotarijski
skejterski
skinheadovski
skinovski
veganski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami redov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **20** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih redov.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*ivanovski, hospitalski*).

Vse iztočnice so opranjene s podatkom o izvoru oziroma izhodiščni besedi, npr. *benediktinski* (< Benedikt), *uršulinski* (< Uršula).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

avguštínski -a -o prid.

avguštínski samostan; Vstopil je v avguštínski red in prevzel redovniško ime Gregor

(< **avguštíne**)

{O} **moški**: EDNINA: im. avguštínski, rod. avguštínskega, daj. avguštínskemu, tož. avguštínski (živostno avguštínskega), mest. pri avguštínskem, or. z avguštínskim; DVOJINA: im. avguštínska, rod. avguštínskih, daj. avguštínskima, tož. avguštínska, mest. pri avguštínskih, or. z avguštínskima; MNOŽINA: im. avguštínski, rod. avguštínskih, daj. avguštínskim, tož. avguštínske, mest. pri avguštínskih, or. z avguštínskimi

ženski: EDNINA: im. avguštínska, rod. avguštínske, daj. avguštínski, tož. avguštínsko, mest. pri avguštínski, or. z avguštínsko; DVOJINA: im. avguštínski, rod. avguštínskih, daj. avguštínskima, tož. avguštínski, mest. pri avguštínskih, or. z avguštínskima; MNOŽINA: im. avguštínske, rod. avguštínskih, daj. avguštínskim, tož. avguštínske, mest. pri avguštínskih, or. z avguštínskimi

srednji: EDNINA: im. avguštínsko, rod. avguštínskega, daj. avguštínskemu, tož. avguštínsko, mest. pri avguštínskem, or. z avguštínskim; DVOJINA: im. avguštínski, rod. avguštínskih, daj. avguštínskima, tož. avguštínski, mest. pri avguštínskih, or. z avguštínskima; MNOŽINA: im. avguštínska, rod. avguštínskih, daj. avguštínskim, tož. avguštínska, mest. pri avguštínskih, or. z avguštínskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

frančiškanski -a -o prid.

frančiškanski samostan; Papežev vzornik je ustanovitelj frančiškanskega reda Frančišek Asiški; V ljubljanski frančiškanski knjižnici najdemo izdajo Luthrovega prevoda Biblije

(< **frančiškan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. frančiškanski, rod. frančiškanskega, daj. frančiškanskemu, tož. frančiškanski (živostno frančiškanskega), mest. pri frančiškanskem, or. s frančiškanskim; DVOJINA: im. frančiškanska, rod. frančiškanskih, daj. frančiškanskima, tož. frančiškanska, mest. pri frančiškanskih, or. s frančiškanskima; MNOŽINA: im. frančiškanski, rod. frančiškanskih, daj. frančiškanskim, tož. frančiškanske, mest. pri frančiškanskih, or. s frančiškanskimi

ženski: EDNINA: im. frančiškanska, rod. frančiškanske, daj. frančiškanski, tož. frančiškansko, mest. pri frančiškanski, or. s frančiškansko; DVOJINA: im. frančiškanski, rod. frančiškanskih, daj. frančiškanskima, tož. frančiškanski, mest. pri frančiškanskih, or. s frančiškanskima; MNOŽINA: im. frančiškanske, rod. frančiškanskih, daj. frančiškanskim, tož. frančiškanske, mest. pri frančiškanskih, or. s frančiškanskimi

srednji: EDNINA: im. frančiškansko, rod. frančiškanskega, daj. frančiškanskemu, tož. frančiškansko, mest. pri frančiškanskem, or. s frančiškanskim; DVOJINA: im. frančiškanski, rod. frančiškanskih, daj. frančiškanskima, tož. frančiškanski, mest. pri frančiškanskih, or. s frančiškanskima; MNOŽINA: im. frančiškanska, rod. frančiškanskih, daj. frančiškanskim, tož. frančiškanska, mest. pri frančiškanskih, or. s frančiškanskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

klariški -a -o prid.

klariški samostan v Turnišču

(< **klarisa**)

{O} **moški:** EDNINA: im. klariški, rod. klariškega, daj. klariškemu, tož. klariški (živostno klariškega), mest. pri klariškem, or. s klariškim; DVOJINA: im. klariška, rod. klariških, daj. klariškima, tož. klariška, mest. pri klariških, or. s klariškima; MNOŽINA: im. klariški, rod. klariških, daj. klariškim, tož. klariške, mest. pri klariških, or. s klariškimi

ženski: EDNINA: im. klariška, rod. klariške, daj. klariški, tož. klariško, mest. pri klariški, or. s klariško; DVOJINA: im. klariški, rod. klariških, daj. klariškima, tož. klariški, mest. pri klariških, or. s klariškima; MNOŽINA: im. klariške, rod. klariških, daj. klariškim, tož. klariške, mest. pri klariških, or. s klariškimi

srednji: EDNINA: im. klariško, rod. klariškega, daj. klariškemu, tož. klariško, mest. pri klariškem, or. s klariškim; DVOJINA: im. klariški, rod. klariških, daj. klariškima, tož. klariški, mest. pri klariških, or. s klariškima; MNOŽINA: im. klariška, rod. klariških, daj. klariškim, tož. klariška, mest. pri klariških, or. s klariškimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

salezijanski -a -o prid.

salezijanski zavod; Don Bosko je bil med drugim ustanovitelj salezijanskega reda

(< **salezijanec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. salezijanski, rod. salezijanskega, daj. salezijanskemu, tož. salezijanski (živostno salezijanskega), mest. pri salezijanskem, or. s salezijanskim; DVOJINA: im. salezijanska, rod. salezijanskih, daj. salezijanskima, tož. salezijanska, mest. pri salezijanskih, or. s salezijanskima; MNOŽINA: im. salezijanski, rod. salezijanskih, daj. salezijanskim, tož. salezijanske, mest. pri salezijanskih, or. s salezijanskimi

ženski: EDNINA: im. salezijanska, rod. salezijanske, daj. salezijanski, tož. salezijansko, mest. pri salezijanski, or. s salezijansko; DVOJINA: im. salezijanski, rod. salezijanskih, daj. salezijanskima, tož. salezijanski, mest. pri salezijanskih, or. s salezijanskima; MNOŽINA: im. salezijanske, rod. salezijanskih, daj. salezijanskim, tož. salezijanske, mest. pri salezijanskih, or. s salezijanskimi

srednji: EDNINA: im. salezijansko, rod. salezijanskega, daj. salezijanskemu, tož. salezijansko, mest. pri salezijanskem, or. s salezijanskim; DVOJINA: im. salezijanski, rod. salezijanskih, daj. salezijanskima, tož. salezijanski, mest. pri salezijanskih, or. s salezijanskima; MNOŽINA: im. salezijanska, rod. salezijanskih, daj. salezijanskim, tož. salezijanska, mest. pri salezijanskih, or. s salezijanskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

avguštinski
benediktinski
bernardinski
celestinski
cistercijanski
derviški
diskalceatski
dominikanski
frančiškanski
hospitalski

ivanovski
jezuitski
kapucinski
karmeličanski
kartuzijanski
klariški
magdalenski
minoritski
salezijanski
uršulinski

Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 32 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah vladarskih in plemiških rodbin, npr. *Auerspergi, Frankopani, Windsorji* ...

Pri pridevniki upoštevamo tudi potencialno pomensko razširitev, npr. na obdobja in sloge (*tudorski* – tudorski slog; *windsorski* – *windsorski stol*, *windsorski vozeli*), ter na prekrivnost z nekaterimi zemljepisnimi imeni (npr. *Burbon* – *Burbonsko otočje* – *burbonska vanilja/vanilija*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*khislški, oldenburški*). Pisne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hanovrski* in *hannovrski*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

ándeški -a -o prid.

[nanašajoč se na mesto Andechs]: **ándeški župan**; [nanašajoč se na rodbino Andeških]: **Iz ándeškega rodu izhaja več svetnic in svetnikov; Utrdba v Kamniku je varovala naselbino in bila sedež ándeških posestev; Freska v cerkvi prikazuje ándeško grofovsko rodbino**

(< **Andechs**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ándeški, rod. ándeškega, daj. ándeškemu, tož. ándeški (živostno ándeškega), mest. pri ándeškem, or. z ándeškim; DVOJINA: im. ándeška, rod. ándeških, daj. ándeškima, tož. ándeška, mest. pri ándeških, or. z ándeškima; MNOŽINA: im. ándeški, rod. ándeških, daj. ándeškim, tož. ándeške, mest. pri ándeških, or. z ándeškimi

ženski: EDNINA: im. ándeška, rod. ándeške, daj. ándeški, tož. ándeško, mest. pri ándeški, or. z ándeško; DVOJINA: im. ándeški, rod. ándeških, daj. ándeškima, tož. ándeški, mest. pri ándeških, or. z ándeškima; MNOŽINA: im. ándeške, rod. ándeških, daj. ándeškim, tož. ándeške, mest. pri ándeških, or. z ándeškimi

srednji: EDNINA: im. ándeško, rod. ándeškega, daj. ándeškemu, tož. ándeško, mest. pri ándeškem, or. z ándeškim; DVOJINA: im. ándeški, rod. ándeških, daj. ándeškima, tož. ándeški, mest. pri

ándeških, or. z ándeškima; MNOŽINA: im. ándeška, rod. ándeških, daj. ándeškim, tož. ándeška, mest. pri ándeških, or. z ándeškimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

fránkopanski -a -o prid.

V frankopanskem dvorcu je nastal Vinodolski zakonik, prvi slovanski pravni kodeks; frankopanska kolonizacija

(< **Frankopan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. fránkopanski, rod. fránkopanskega, daj. fránkopanskemu, tož. fránkopanski (živostno fránkopanskega), mest. pri fránkopanskem, or. s fránkopanskim; DVOJINA: im. fránkopanska, rod. fránkopanskih, daj. fránkopanskima, tož. fránkopanska, mest. pri fránkopanskih, or. s fránkopanskima; MNOŽINA: im. fránkopanski, rod. fránkopanskih, daj. fránkopanskim, tož. fránkopanske, mest. pri fránkopanskih, or. s fránkopanskimi

ženski: EDNINA: im. fránkopanska, rod. fránkopanske, daj. fránkopanski, tož. fránkopansko, mest. pri fránkopanski, or. s fránkopansko; DVOJINA: im. fránkopanski, rod. fránkopanskih, daj. fránkopanskima, tož. fránkopanski, mest. pri fránkopanskih, or. s fránkopanskima; MNOŽINA: im. fránkopanske, rod. fránkopanskih, daj. fránkopanskim, tož. fránkopanske, mest. pri fránkopanskih, or. s fránkopanskimi

srednji: EDNINA: im. fránkopansko, rod. fránkopanskega, daj. fránkopanskemu, tož. fránkopansko, mest. pri fránkopanskem, or. s fránkopanskim; DVOJINA: im. fránkopanski, rod. fránkopanskih, daj. fránkopanskima, tož. fránkopanski, mest. pri fránkopanskih, or. s fránkopanskima; MNOŽINA: im. fránkopanska, rod. fránkopanskih, daj. fránkopanskim, tož. fránkopanska, mest. pri fránkopanskih, or. s fránkopanskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

turjáški -a -o prid.

|nanašajoč se na Turjak in Turjačane|: V 14. in 15. stoletju so imeli turjaški grofje številne plavže in fužine; Jurija Dalmatin je na turjaškem gradu prevajal Biblijo; pesem o turjaški Rozamundi

(< **Turjak**)

{O} **moški:** EDNINA: im. turjáški, rod. turjáškega, daj. turjáškemu, tož. turjáški (živostno turjáškega), mest. pri turjáškem, or. s turjáškim; DVOJINA: im. turjáška, rod. turjáških, daj. turjáškima, tož. turjáška, mest. pri turjáških, or. s turjáškima; MNOŽINA: im. turjáški, rod. turjáških, daj. turjáškim, tož. turjáške, mest. pri turjáških, or. s turjáškimi

ženski: EDNINA: im. turjáška, rod. turjáške, daj. turjáški, tož. turjáško, mest. pri turjáški, or. s turjáško; DVOJINA: im. turjáški, rod. turjáških, daj. turjáškima, tož. turjáški, mest. pri turjáških, or. s turjáškima; MNOŽINA: im. turjáške, rod. turjáških, daj. turjáškim, tož. turjáške, mest. pri turjáških, or. s turjáškimi

srednji: EDNINA: im. turjáško, rod. turjáškega, daj. turjáškemu, tož. turjáško, mest. pri turjáškem, or. s turjáškim; DVOJINA: im. turjáški, rod. turjáških, daj. turjáškima, tož. turjáški, mest. pri turjáških, or. s turjáškima; MNOŽINA: im. turjáška, rod. turjáških, daj. turjáškim, tož. turjáška, mest. pri turjáških, or. s turjáškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

yorški -a -o [jórški] prid.

Leta 1471 so v Angliji v bitki pri Barnetu yorški vojaki premagali Lancastrovo vojsko; yorška vojvodinja

(< **York**!)

{O} **moški:** EDNINA: im. yorški, rod. yorškega, daj. yorškemu, tož. yorški (živostno yorškega), mest. pri yorškem, or. z yorškim; DVOJINA: im. yorška, rod. yorških, daj. yorškima, tož. yorška, mest. pri yorških, or. z yorškima; MNOŽINA: im. yorški, rod. yorških, daj. yorškim, tož. yorške, mest. pri yorških, or. z yorškimi

ženski: EDNINA: im. yorška, rod. yorške, daj. yorški, tož. yorško, mest. pri yorški, or. z yorško; DVOJINA: im. yorški, rod. yorških, daj. yorškima, tož. yorški, mest. pri yorških, or. z yorškima; MNOŽINA: im. yorške, rod. yorških, daj. yorškim, tož. yorške, mest. pri yorških, or. z yorškimi

srednji: EDNINA: im. yorško, rod. yorškega, daj. yorškemu, tož. yorško, mest. pri yorškem, or. z yorškim; DVOJINA: im. yorški, rod. yorških, daj. yorškima, tož. yorški, mest. pri yorških, or. z yorškima; MNOŽINA: im. yorška, rod. yorških, daj. yorškim, tož. yorška, mest. pri yorških, or. z yorškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

andeški
anžujski
anžuvinski
attemški
auersperški
babenerški
babeneržanski
barbo-waxensteinski
borgijski
burbonski
frankopanski
habsburški
hanovrski
herbersteinski
jagelonski
kapetinški

karolinški
khislski
makabejski
medičejski
merovinški
oldenburški
ptolemajski
seldžuški
stewartski
stuartski
švabski
tudorski
turjaški
windsorski
yorški
žovneški

Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevnih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 23 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob naselbinskih/krajevnih zemljepisnih imenih.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

(1) pridevniki, ki se nanašajo na aktualna naselbinska/krajevna imena: *amsterdamski, beneški, dunajski, helsinški, sanktpeterburški, stockholmski*;

(2) pridevniki, ki se nanašajo na zgodovinska imena: *leningrajski, stalingrajski, volgograjski*;

(3) pridevniki, ki se nanašajo na domišljajska imena: *blatnodolski, butalski, gožanski*.

Pri pridevnikih upoštevamo tudi potencialno pomensko razširitev, npr. *rimski* – (a) *nanašajoč se na stare Rimljane in rimski imperij*, (b) *nanašajoč se na Rim*, (c) *nanašajoč se na Rim kot sedež Rimokatoliške cerkve*. V stalnih besednih zvezah so opredeljene zveze, ki označujejo poimenovanja zgodovinskih dogodkov (*amsterdamski vrh, leningrajska partijska čistka, stalingrajska bitka*) ali bolezni (*stockholmski sindrom*) in nagrad (*šentjakovski prstan*).

Vsi pridevniki, ki so del lastnih imen, npr. *Amsterdamska pogodba, Beneški bienale, Beneški filmski festival, Carigrajska konvencija, Ljubljanski maraton, Dunajski gozd, Dunajsko Novo Mesto, Pariška mirovna pogodba ...*, so ob pridevnikih uvedeni z vodilko *primerjaj* (= *prim.*) na samostojno

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*blatnodolski, oldenburški*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

ámsterdamski -a -o prid.

*amsterdamsko pivo; Herbert je lastnik kluba v amsterdamski rdeči četrti De Wallen; V slovitih amsterdamskih kanalih živijo tjunji; amsterdamski vrh ||srečanje držav članic Evropske unije||: Na amsterdamskem vrhu junija 1997 je Nemčija najodločneje zagovarjala sankcioniranje finančne nediscipline; prim. **Amsterdamska pogodba***

(< **Amsterdam**)

{O} **moški**: EDNINA: im. *ámsterdamski*, rod. *ámsterdamskega*, daj. *ámsterdamskemu*, tož. *ámsterdamski* (živostno *ámsterdamskega*), mest. pri *ámsterdamskem*, or. z *ámsterdamskim*;

DVOJINA: im. *ámsterdamska*, rod. *ámsterdamskih*, daj. *ámsterdamskima*, tož. *ámsterdamska*, mest. *pri ámsterdamskih*, or. z *ámsterdamskima*; MNOŽINA: im. *ámsterdamski*, rod. *ámsterdamskih*, daj. *ámsterdamskim*, tož. *ámsterdamske*, mest. *pri ámsterdamskih*, or. z *ámsterdamskimi*

ženski: EDNINA: im. *ámsterdamska*, rod. *ámsterdamske*, daj. *ámsterdamski*, tož. *ámsterdamsko*, mest. *pri ámsterdamski*, or. z *ámsterdamsko*; DVOJINA: im. *ámsterdamski*, rod. *ámsterdamskih*, daj. *ámsterdamskima*, tož. *ámsterdamski*, mest. *pri ámsterdamskih*, or. z *ámsterdamskima*; MNOŽINA: im. *ámsterdamske*, rod. *ámsterdamskih*, daj. *ámsterdamskim*, tož. *ámsterdamske*, mest. *pri ámsterdamskih*, or. z *ámsterdamskimi*

srednji: EDNINA: im. *ámsterdamsko*, rod. *ámsterdamskega*, daj. *ámsterdamskemu*, tož. *ámsterdamsko*, mest. *pri ámsterdamskem*, or. z *ámsterdamskim*; DVOJINA: im. *ámsterdamski*, rod. *ámsterdamskih*, daj. *ámsterdamskima*, tož. *ámsterdamski*, mest. *pri ámsterdamskih*, or. z *ámsterdamskima*; MNOŽINA: im. *ámsterdamska*, rod. *ámsterdamskih*, daj. *ámsterdamskim*, tož. *ámsterdamska*, mest. *pri ámsterdamskih*, or. z *ámsterdamskimi*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

láški -a -o prid.

[nanašajoč se na mesto Laško]: *láški podžupan*; [nekaj nanašajoč se na pokrajino]: *Sestavili so mešan odbor iz naših in láških vitezov*; [slabšalno nanašajoč se na Italijo]: *Upokojeni láški birokrati davke plačujejo Italiji* ustrežneje *italijanski*;

(< **Laško**¹)

{O} **moški:** EDNINA: im. *láški*, rod. *láškega*, daj. *láškemu*, tož. *láški* (živostno *láškega*), mest. *pri láškem*, or. z *láskim*; DVOJINA: im. *láška*, rod. *láških*, daj. *láškima*, tož. *láška*, mest. *pri láških*, or. z *láškima*; MNOŽINA: im. *láški*, rod. *láških*, daj. *láskim*, tož. *láške*, mest. *pri láških*, or. z *láškimi*

ženski: EDNINA: im. *láška*, rod. *láške*, daj. *láški*, tož. *láško*, mest. *pri láški*, or. z *láško*; DVOJINA: im. *láški*, rod. *láških*, daj. *láškima*, tož. *láški*, mest. *pri láških*, or. z *láškima*; MNOŽINA: im. *láške*, rod. *láških*, daj. *láskim*, tož. *láške*, mest. *pri láških*, or. z *láškimi*

srednji: EDNINA: im. *láško*, rod. *láškega*, daj. *láškemu*, tož. *láško*, mest. *pri láškem*, or. z *láskim*; DVOJINA: im. *láški*, rod. *láških*, daj. *láškima*, tož. *láški*, mest. *pri láških*, or. z *láškima*; MNOŽINA: im. *láška*, rod. *láških*, daj. *láskim*, tož. *láška*, mest. *pri láških*, or. z *láškimi*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

sánktpéterburški -a -o prid.

sánktpéterburški Ermitaž; *Katarino Veliko so pokopali v sánktpéterburški katedrali sv. Petra in Pavla*; *sánktpéterburško pristanišče*; prim. **Sánktpéterburška filharmonija**

(< **Sankt Peterburg**)

{O} **moški:** EDNINA: im. *sánktpéterburški*, rod. *sánktpéterburškega*, daj. *sánktpéterburškemu*, tož. *sánktpéterburški* (živostno *sánktpéterburškega*), mest. *pri sánktpéterburškem*, or. s *sánktpéterburškim*; DVOJINA: im. *sánktpéterburška*, rod. *sánktpéterburških*, daj. *sánktpéterburškima*, tož. *sánktpéterburška*, mest. *pri sánktpéterburških*, or. s *sánktpéterburškima*; MNOŽINA: im. *sánktpéterburški*, rod. *sánktpéterburških*, daj. *sánktpéterburškim*, tož. *sánktpéterburške*, mest. *pri sánktpéterburških*, or. s *sánktpéterburškimi*

ženski: EDNINA: im. sánktpéterburška, rod. sánktpéterburške, daj. sánktpéterburški, tož. sánktpéterburško, mest. pri sánktpéterburški, or. s sánktpéterburško; DVOJINA: im. sánktpéterburški, rod. sánktpéterburških, daj. sánktpéterburškima, tož. sánktpéterburški, mest. pri sánktpéterburških, or. s sánktpéterburškima; MNOŽINA: im. sánktpéterburške, rod. sánktpéterburških, daj. sánktpéterburškim, tož. sánktpéterburške, mest. pri sánktpéterburških, or. s sánktpéterburškimi

srednji: EDNINA: im. sánktpéterburško, rod. sánktpéterburškega, daj. sánktpéterburškemu, tož. sánktpéterburško, mest. pri sánktpéterburškem, or. s sánktpéterburškim; DVOJINA: im. sánktpéterburški, rod. sánktpéterburških, daj. sánktpéterburškima, tož. sánktpéterburški, mest. pri sánktpéterburških, or. s sánktpéterburškima; MNOŽINA: im. sánktpéterburška, rod. sánktpéterburških, daj. sánktpéterburškim, tož. sánktpéterburška, mest. pri sánktpéterburških, or. s sánktpéterburškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

amsterdamski
beneški
blatnodolski
butalski
carigrajski
dunajski
goličavski
gosposvetski
gožanski
helsinški
kanoški
laški
leningrajski
ljublanski
moskovski
pariški
rimski
sanktpeterburški
stalingrajski
stockholmski
šentjakovski
tržaški
volgograjski

Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 5 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki izpeljanke iz poimenovanj nagrad, odlikovanj ...

NOVOSTI:

Vsi pridevniki so prvič vključeni v slovar knjižnega jezika. Upoštevana je tudi dvojnična raba, npr. naglasne dvojnice (*gôngovski* tudi *góngovski*), ki izhajajo iz dvojnic pri nagradah. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zglavlju in oblikoslovnih paradigmah.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

gôngovski -a -o tudi **góngovski** -a -o prid.

V ponudbo so vključili gongovske kopeli; Voditelj z Radia Maribor je že v prejšnji gongovski sezoni dokazal, da mu ljudje z veseljem prisluhnejo

(< **gong**)

{O} **moški**: EDNINA: im. *gôngovski* tudi *góngovski*, rod. *gôngovskega* tudi *góngovskega*, daj. *gôngovskemu* tudi *góngovskemu*, tož. *gôngovski* tudi *góngovski* (živostno *gôngovskega* tudi *góngovskega*), mest. pri *gôngovskem* tudi pri *góngovskem*, or. z *gôngovskim* tudi z *góngovskim*; DVOJINA: im. *gôngovska* tudi *góngovska*, rod. *gôngovskih* tudi *góngovskih*, daj. *gôngovskima* tudi *góngovskima*, tož. *gôngovska* tudi *góngovska*, mest. pri *gôngovskih* tudi pri *góngovskih*, or. z *gôngovskima* tudi z *góngovskima*; MNOŽINA: im. *gôngovski* tudi *góngovski*, rod. *gôngovskih* tudi *góngovskih*, daj. *gôngovskim* tudi *góngovskim*, tož. *gôngovske* tudi *góngovske*, mest. pri *gôngovskih* tudi pri *góngovskih*, or. z *gôngovskimi* tudi z *góngovskimi*

ženski: EDNINA: im. *gôngovska* tudi *góngovska*, rod. *gôngovske* tudi *góngovske*, daj. *gôngovski* tudi *góngovski*, tož. *gôngovsko* tudi *góngovsko*, mest. pri *gôngovski* tudi pri *góngovski*, or. z *gôngovsko* tudi z *góngovsko*; DVOJINA: im. *gôngovski* tudi *góngovski*, rod. *gôngovskih* tudi *góngovskih*, daj. *gôngovskima* tudi *góngovskima*, tož. *gôngovski* tudi *góngovski*, mest. pri *gôngovskih* tudi pri *góngovskih*, or. z *gôngovskima* tudi z *góngovskima*; MNOŽINA: im. *gôngovske* tudi *góngovske*, rod. *gôngovskih* tudi *góngovskih*, daj. *gôngovskim* tudi *góngovskim*, tož.

gôngovske tudi góngovske, mest. pri gôngovskih tudi pri góngovskih, or. z gôngovskimi tudi z góngovskimi

srednji: EDNINA: im. gôngovsko tudi góngovsko, rod. gôngovskega tudi góngovskega, daj. gôngovskemu tudi góngovskemu, tož. gôngovsko tudi góngovsko, mest. pri gôngovskem tudi pri góngovskem, or. z gôngovskim tudi z góngovskim; DVOJINA: im. gôngovski tudi góngovski, rod. gôngovskih tudi góngovskih, daj. gôngovskima tudi góngovskima, tož. gôngovski tudi góngovski, mest. pri gôngovskih tudi pri góngovskih, or. z gôngovskima tudi z góngovskima; MNOŽINA: im. gôngovska tudi góngovska, rod. gôngovskih tudi góngovskih, daj. gôngovskim tudi góngovskim, tož. gôngovska tudi góngovska, mest. pri gôngovskih tudi pri góngovskih, or. z gôngovskimi tudi z góngovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

kresnikovski -a -o prid.

Po kresnikovski tradiciji nagrado podelijo junija; kresnikovska žirija

(< **kresnik**)

{O} **moški:** EDNINA: im. krésnikovski tudi kresníkovski, rod. krésnikovskega tudi kresníkovskega, daj. krésnikovskemu tudi kresníkovskemu, tož. krésnikovski tudi kresníkovski (živostno krésnikovskega tudi kresníkovskega), mest. pri krésnikovskem tudi pri kresníkovskem, or. s krésnikovskim tudi s kresníkovskim; DVOJINA: im. krésnikovska tudi kresníkovska, rod. krésnikovskih tudi kresníkovskih, daj. krésnikovskima tudi kresníkovskima, tož. krésnikovska tudi kresníkovska, mest. pri krésnikovskih tudi pri kresníkovskih, or. s krésnikovskima tudi s kresníkovskima; MNOŽINA: im. krésnikovski tudi kresníkovski, rod. krésnikovskih tudi kresníkovskih, daj. krésnikovskim tudi kresníkovskim, tož. krésnikovske tudi kresníkovske, mest. pri krésnikovskih tudi pri kresníkovskih, or. s krésnikovskimi tudi s kresníkovskimi

ženski: EDNINA: im. krésnikovska tudi kresníkovska, rod. krésnikovske tudi kresníkovske, daj. krésnikovski tudi kresníkovski, tož. krésnikovsko tudi kresníkovsko, mest. pri krésnikovski tudi pri kresníkovski, or. s krésnikovsko tudi s kresníkovsko; DVOJINA: im. krésnikovski tudi kresníkovski, rod. krésnikovskih tudi kresníkovskih, daj. krésnikovskima tudi kresníkovskima, tož. krésnikovski tudi kresníkovski, mest. pri krésnikovskih tudi pri kresníkovskih, or. s krésnikovskima tudi s kresníkovskima; MNOŽINA: im. krésnikovske tudi kresníkovske, rod. krésnikovskih tudi kresníkovskih, daj. krésnikovskim tudi kresníkovskim, tož. krésnikovske tudi kresníkovske, mest. pri krésnikovskih tudi pri kresníkovskih, or. s krésnikovskimi tudi s kresníkovskimi

srednji: EDNINA: im. krésnikovsko tudi kresníkovsko, rod. krésnikovskega tudi kresníkovskega, daj. krésnikovskemu tudi kresníkovskemu, tož. krésnikovsko tudi kresníkovsko, mest. pri krésnikovskem tudi pri kresníkovskem, or. s krésnikovskim tudi s kresníkovskim; DVOJINA: im. krésnikovski tudi kresníkovski, rod. krésnikovskih tudi kresníkovskih, daj. krésnikovskima tudi kresníkovskima, tož. krésnikovski tudi kresníkovski, mest. pri krésnikovskih tudi pri kresníkovskih, or. s krésnikovskima tudi s kresníkovskima; MNOŽINA: im. krésnikovska tudi kresníkovska, rod. krésnikovskih tudi kresníkovskih, daj. krésnikovskim tudi kresníkovskim, tož. krésnikovska tudi kresníkovska, mest. pri krésnikovskih tudi pri kresníkovskih, or. s krésnikovskimi tudi s kresníkovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

nobélovski -a -o prid.

dražba knjig nobelovskega pisatelja Johna Steinbecka; nobelovska komisija; prim. **Nobelov**

(< **Nobel**)

{O} **moški**: EDNINA: im. nobélovski, rod. nobélovskega, daj. nobélovskemu, tož. nobélovski (živostno nobélovskega), mest. pri nobélovskem, or. z nobélovskim; DVOJINA: im. nobélovska, rod. nobélovskih, daj. nobélovskima, tož. nobélovska, mest. pri nobélovskih, or. z nobélovskima; MNOŽINA: im. nobélovski, rod. nobélovskih, daj. nobélovskim, tož. nobélovske, mest. pri nobélovskih, or. z nobélovskimi

ženski: EDNINA: im. nobélovska, rod. nobélovske, daj. nobélovski, tož. nobélovsko, mest. pri nobélovski, or. z nobélovsko; DVOJINA: im. nobélovski, rod. nobélovskih, daj. nobélovskima, tož. nobélovski, mest. pri nobélovskih, or. z nobélovskima; MNOŽINA: im. nobélovske, rod. nobélovskih, daj. nobélovskim, tož. nobélovske, mest. pri nobélovskih, or. z nobélovskimi

srednji: EDNINA: im. nobélovsko, rod. nobélovskega, daj. nobélovskemu, tož. nobélovsko, mest. pri nobélovskem, or. z nobélovskim; DVOJINA: im. nobélovski, rod. nobélovskih, daj. nobélovskima, tož. nobélovski, mest. pri nobélovskih, or. z nobélovskima; MNOŽINA: im. nobélovska, rod. nobélovskih, daj. nobélovskim, tož. nobélovska, mest. pri nobélovskih, or. z nobélovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

gongovski
grammyjevski
kresnikovski
nobelovski
oskarjevski

Priimki s predimki

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 42 priimkov s predimki. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) priimki, pri katerih je predimek pisan nestično (*de Palma, De Palma*);
- (2) priimki z dvema nestično pisanima predimkoma (*de la Vega*);
- (3) večdelni priimki, od katerih ima zadnji enega ali več predimkov (*Calderon de la Barca*);
- (4) priimki, pri katerih je predimek okrajšava (*St. John*);
- (5) priimki, pri katerih je prvotni predimek pisan pred opuščajem ali stično (*D'Annunzio, MacDowell*).

NOVOSTI:

Glede na *Slovenski pravopis 2001* smo ponazarjalno gradivo v tej skupini obvestilno razširili s primeri tipičnih skladenjskih rab. Vsa gesla vsebujejo zglede za skladenjski položaj sredi povedi, in sicer samostojno ter za osebnim imenom (*Govoril sem s kapetanom O'Connorjem; irska pevka Sinead O'Connor*). Gesla, pri katerih je predimek pred priimkom pisan z malo začetnico, pa vsebujejo še zglede za položaj na začetku povedi (*De la Vega se nenehno bori proti krivici in zatiranju*).

Priimki, ki se v rabi pojavljajo brez predimkov, so tudi v iztočnici zapisani brez njih. Vendar pa je v nasprotju z SP 2001 podatek o obstoju predimka v geslu vsebovan. Pred tipskim zgledom za skladenjski položaj za osebnim imenom ta tip gesel namreč vsebuje opozorilo »za imenom s predimkom« (*Metternich [...] za imenom s predimkom Postal je diplomat in varovanec ministrskega predsednika kneza Klemensa von Metternicha*).

Novost glede na SP 2001 je tudi diferenciranje gesel glede na to, ali gre za priimek s predimkom, ki je bil v pregledanem gradivu vezan na posameznika (*d'Indy, Saint-Exupéry*), ali za splošno rabljen priimek s predimkom (*Asad, de Souza*). Prvi tip gesel ima v zaglavju vedno identifikacijo (pri *Baudouin de Courtenay* npr. Jan Baudouin de Courtenay: poljski jezikoslovec). Drugačna je tudi obvestilnost v delu gesla, ki vsebuje sklonske oblike, saj je pri tem tipu gesel navedena le edninska paradigma, pri vseh drugih geslih pa vse tri.

Besedotvorno gnezdo na koncu slovarskega sestavka vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*d'Indy: B d'Indyjev*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatških možnosti.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 46, 860.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Gadafi -ja m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |libijski politik in voditelj|: **Gadafi je bil na oblasti 42 let; srečanje z Gadafijem;** za rojstnim imenom s predimkom **režim Omarja Moamerja el Gadafija;** prim. **gadafi**

{B} Gadafijev

{O} EDNINA: im. Gadáfi, rod. Gadáfija, daj. Gadáfiju, tož. Gadáfija, mest. pri Gadáfiju, or. z Gadáfijem

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki; samostalnik moškega spola

ibn Sáud ~ -a m; ime bitja, osebno ime

|saudski kralj|: [sin kralja ibn Sauda](#); [Ibn Saud je leta 1925 zavzel dve najpomembnejši islamski sveti mesti – Meko in Medino](#)

{B} ibn Saudov

{O} EDNINA: im. íbn Sáud, rod. íbn Sáuda, daj. íbn Sáudu, tož. íbn Sáudu, mest. pri íbn Sáudu, or. z íbn Sáudom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; priimki s predimki

La Fontaine ~ -na [la fontễn] samostalnik moškega spola; ime bitja; osebno ime

|priimek|; |francoski pesnik|: [V novejši zgodovini so bili znani basnopisci La Fontaine, Lessing in Krilov](#); za rojstnim imenom s predimkom [V basnih Jeana de La Fontaina nastopajo živali s čudaškimi lastnostmi](#)

{B} La Fontainov

{O} EDNINA: im. La Fontaine, rod. La Fontaina, daj. La Fontainu, tož. La Fontaina, mest. pri La Fontainu, or. z La Fontainom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki

MacDowell¹ -lla [mægdáwəl, rod. mægdáwla] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|: [Igrali so prvo izvedbo koncerta ameriškega skladatelja MacDowlla](#)

{B} MacDowllov

{O} EDNINA: im. MacDowell, rod. MacDowlla, daj. MacDowllu, tož. MacDowlla, mest. pri MacDowllu, or. z MacDowlom; DVOJINA: im. MacDowlla, rod. MacDowllov, daj. MacDowllova, tož. MacDowlla, mest. pri MacDowllih, or. z MacDowllova; MNOŽINA: im. MacDowlli, rod. MacDowllov, daj. MacDowlom, tož. MacDowlle, mest. pri MacDowllih, or. z MacDowlli

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki

MacDowell² -- [mægdáwəl] ž; ime bitja, osebno ime

|priimek|: [navadno ob ženskem imenu **S priljubljeno Andie MacDowell je zaigral v dveh filmih**](#)

{O} EDNINA: im. MacDowell, rod. MacDowell, daj. MacDowell, tož. MacDowell, mest. pri MacDowell, or. z MacDowell; DVOJINA: im. MacDowell, rod. MacDowell, daj. MacDowell, tož.

MacDowell, mest. pri MacDowell, or. z MacDowell; MNOŽINA: im. MacDowell, rod. MacDowell, daj. MacDowell, tož. MacDowell, mest. pri MacDowell, or. z MacDowell

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki; lastna imena (priimki)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

al Haitam	Goethe
Asad	Hitomaro
Baudouin de Courtenay	Humboldt
Beethoven	Ibn Saud
Calderón de la Barca	Ibn Tašfin
D'Annunzio	La Fayette
da Vinci	La Fontaine
De Amicis	MacDowell
de Courtenay	McDonald
de Gaulle	Metternich
de la Vega	O'Connor
de Palma	Ortega y Gasset
De Palma	Prévost d'Exiles
de Souza	Richelieu
De Souza	Saint- Exupéry
d'Indy	St. John
Dos Passos	Van Allen
dos Santos	van Dyck
El Greco	van Gogh
Fehling	Vigny
Gadafi	von Grünigen
Gasset	Wassermann
Giscard d'Estaing	Weizsäcker

Pripadniki in pripadnice jezikovnih in verskih, rasnih skupin

---

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **138** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice jezikovnih, verskih in rasnih skupin:

(1) pripadniki in pripadnice jezikovnih skupin: *čakavec – čakavka, kreolec – kreolka, indoevropejec – indoevropejka, semit – semitinja*;

(2) pripadniki in pripadnice verskih skupin: *binkoštnik – binkoštnica, islamist – islamistka, mormon – mormonka, šit – šitinja/šitka*;

(3) pripadniki in pripadnice rasnih skupin: *belec – belka, pigmejec – pigmejka*.

Uslovarjene so tudi tiste mejne kategorije, ki povzročajo zaradi nihanj med tem, ali gre za kategorijo verske ali narodnostne pripadnosti, pisne težave, npr. *jud – judinja* nasproti *Jud – Judinja*; *kopt – koptinja* nasproti *Kopt – Koptinja*.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priručnike (*falungongovec – falungongovka, raeljanec – raeljanka*). Posodobljeni so besedotvorni podatki, npr. namesto *grkokatolikinja* raje v rabi izpričana *grkokatoličanka*. Posodobljeni so tudi podatki o izrazni podobi, npr. naglasno mesto (namesto *híndujec* izpričano *hindújec*; ukinjene so naglasne kračine pri izrazih tipa *katoličan*), in uvedeni ponazarjalni zgledi, če je beseda prisotna v rabi.

Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *katoličan – katoličanka* in *katolik – katolikinja, hindujec – hindujka* in *hinduist – hinduistka*; enako pisne dvojnice tipa *taoist* in *daoist*. Normativno razmerje med njimi je določeno z dvojničnima oznakama *in* (enakovredno) ter *tudi* (neenakovredno).

Normativno razlikovanje med neposredno prevzetimi poimenovanji (*katolik*) in besedotvorno izraziteje podomačenimi izrazi (*katoličan*) je na osnovi analize prevladujoče rabe posodobljeno: obe obliki sta v tem primeru nevtralni za rabo v knjižnem jeziku.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 134.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

adventíst -a m |pripadnik adventizma|: Večina adventistov je vegetarijancev, čeprav to ni zapovedano; |pripadnik Cerkve adventistov sedmega dne|: srečanje adventistov sedmega dne

(< advent)

{B} adventistov

{O} EDNINA: im. adventíst, rod. adventísta, daj. adventístu, tož. adventísta, mest. pri adventístu, or. z adventístom; DVOJINA: im. adventísta, rod. adventístov, daj. adventístoma, tož. adventísta, mest. pri adventístih, or. z adventístoma; MNOŽINA: im. adventísti, rod. adventístov, daj. adventístom, tož. adventíste, mest. pri adventístih, or. z adventísti

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

ékavec -vca m |govorec ekavščine|: Nekateri ekavci, učenci Vuka Karadžića, so pisali tudi v ijekavščini

{B} ekavčev

{O} EDNINA: im. ékavec, rod. ékavca, daj. ékavcu, tož. ékavca, mest. pri ékavcu, or. z ékavcem; DVOJINA: im. ékavca, rod. ékavcev, daj. ékavcema, tož. ékavca, mest. pri ékavcih, or. z ékavcema; MNOŽINA: im. ékavci, rod. ékavcev, daj. ékavcem, tož. ékavce, mest. pri ékavcih, or. z ékavci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalni moškega spola

kóptinja -e ž |pripadnica krščanske vere v Egiptu|: Iz njenega imena ni razvidno, ali je koptinja ali muslimanka; prim. **Kóptinja**

(< **kopt**)

{B} koptinjin

{O} EDNINA: im. kóptinja, rod. kóptinje, daj. kóptinji, tož. kóptinjo, mest. pri kóptinji, or. s kóptinjo; DVOJINA: im. kóptinji, rod. kóptinj, daj. kóptinjama, tož. kóptinji, mest. pri kóptinjah, or. s kóptinjama; MNOŽINA: im. kóptinje, rod. kóptinj, daj. kóptinjam, tož. kóptinje, mest. pri kóptinjah, or. s kóptinjami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

pigmêjec -jca m; ime bitja, prebivalsko ime |slabšalni izraz za pripadnika črne rase, ki živi v centralni Afriki|: V Ituriju živijo pigmejci Bambuti; Ljudstva pigmejcev iz tropskih gozdov Afrike še danes živi v gozdu; |moški manjše rasti|: v prenesenem pomenu **Klicali so ga intelektualni pigmejec**

{B} pigmejčev

{O} EDNINA: im. pigmêjec, rod. pigmêjca, daj. pigmêjcu, tož. pigmêjca, mest. pri pigmêjcu, or. s pigmêjcem; DVOJINA: im. pigmêjca, rod. pigmêjcev, daj. pigmêjcema, tož. pigmêjca, mest. pri pigmêjcih, or. s pigmêjcema; MNOŽINA: im. pigmêjci, rod. pigmêjcev, daj. pigmêjcem, tož. pigmêjce, mest. pri pigmêjcih, or. s pigmêjci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalni moškega spola

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

adamiť	grkokatoličanka	musliman
adamiťka	grkokatolik	muslimanka
adventist	hamit	pigmejec
adventistka	hamitka	pravoslavec
ahmadist	harekrišnovec	pravoslavka
ahmadistka	harekrišnovka	prekrščevec
albižan	hindujec	prekrščevalka
albižanka	hindujka	prezbiterijanec
amiš	ijekavec	prezbiterijanka
amišinja	ijekavka	protestant
anabaptist	ikavec	protestantka
anabaptistka	ikavka	raeljanec
anglikanec	indoevropjec	raeljanka
anglikanka	indoevropjka	scientolog
animist	islamist	scientologinja
animistka	islamistka	semit
arijec	jazid	semitinja
arijka	jazidinja	sikh
bahajec	jehovec	sikhinja
bahajka	jehovka	staroverec
baptist	jud	staroverka
baptistka	judinja	sunit
belec	kabalist	sunitka
belka	kabalistka	šiit
binkoštnica	kajkavec	šiitinja
binkoštnik	kajkavka	šintoist
bogomil	katoličan	šintoistka
bogomilka	katoličanka	štiftar
budist	konfucionist	štiftarica
budistka	konfucionistka	štokavec
cvinglijanec	kopt	štokavka
cvinglijanka	koptinja	Tamilec
čakavec	kreol	Tamilka
čakavka	kreolka	taoist
črnec	kristjan	taoistka
črnka	kristjanka	templjar
džainist	kveker	valdenz
džainistka	kvekerica	valdenzinja
ekavec	luteran	zamorec
ekavka	luteranka	zamorka
esen	metodist	zaratustrovec
esenka	metodistka	zaratustrovka
evangeličan	mohamedanec	žid
evangeličanka	mohamedanka	židinja
falungongovec	mormon	
falungongovka	mormonka	

Pripadniki in pripadnice redov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 26 enobesednih iztočnic. Nastal je ob pravopisnem poglavju o rabi male in velike začetnice, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer je bil glavni vir besedilna zbirka *Gigafida 2.0*, in sezname redov, dostopni na spletu.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako poimenovanja za pripadnike (*avguštinec*, *derviš*, *jezuit*) in pripadnice redov (*klarisa*, *magdalenka*, *uršulinka*). Pri nekaterih redovih obstajajo tako moške kot ženske redovne skupnosti, zato so pri teh navedeni besedotvorni pari za žensko in moško obliko poimenovanja (*frančiškan* in *frančiškanka*, *karmeličan* in *karmeličanka*).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001.

Pri nekaterih iztočnicah je dodana vodilka *primerjaj* (= *prim.*), ki uporabnika usmerja k povezani iztočnici z enakozvočni lastnim imenom (*dominikanec* prim. *Dominikanec*, *dominikanka* prim. *Dominikanka*) ali pa k iztočnici, ki razširja obvestilnost iztočnice (*hospitalec* prim. *ivanovec*). Nekatere iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. z iztočnico, ki prinaša informacijo o izhodišču za poimenovanja pripadnika oz. pripadnice reda (*uršulinka* < *Uršula*). Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Raba velike in male začetnice«.
(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/zacetnica>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

avguštínec -nca m

[redovnik]: Vse svoje imetje je prepustil ljubljanskim avguštincem in postal menih; **bosonogi avguštíne**c ||redovnik veje avguštinskega reda||: Marko Pohlin je pripadal rodu bosonogih avguštincev

(< **Avguštín**)

{B} avguštínčev

{O} EDNINA: im. avguštíne**c**, rod. avguštín**ca**, daj. avguštín**cu**, tož. avguštín**ca**, mest. pri avguštín**cu**, or. z avguštín**cem**; DVOJINA: im. avguštín**ca**, rod. avguštín**cev**, daj. avguštín**cema**, tož. avguštín**ca**, mest. pri avguštín**cih**, or. z avguštín**cema**; MNOŽINA: im. avguštín**ci**, rod. avguštín**cev**, daj. avguštín**cem**, tož. avguštín**ce**, mest. pri avguštín**cih**, or. z avguštín**ci**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

cistercijánka -e ž

[redovnica]: redovnica cistercijanka; Leta 1125 je opat Štefan Harding ustanovil prvo opatijo sester cistercijank

(< **Citeaux**)

{B} cistercijankin

{O} EDNINA: im. cistercijánka, rod. cistercijánke, daj. cistercijánki, tož. cistercijánko, mest. pri cistercijánki, or. s cistercijánko; DVOJINA: im. cistercijánki, rod. cistercijánk, daj. cistercijánkama, tož. cistercijánki, mest. pri cistercijánkah, or. s cistercijánkama; MNOŽINA: im. cistercijánke, rod. cistercijánk, daj. cistercijánkam, tož. cistercijánke, mest. pri cistercijánkah, or. s cistercijánkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

dêrviš -a m

[muslimanski redovnik]: Obleka derviša je sestavljena iz črnega pokrivala, belega oblačila in prekrivala za glavo; ples vrtečih se dervišev

{B} dervišev

{O} EDNINA: im. dêrviš, rod. dêrviša, daj. dêrvišu, tož. dêrviša, mest. pri dêrvišu, or. z dêrvišem; DVOJINA: im. dêrviša, rod. dêrvišev, daj. dêrvišema, tož. dêrviša, mest. pri dêrviših, or. z dêrvišema; MNOŽINA: im. dêrviši, rod. dêrvišev, daj. dêrvišem, tož. dêrviše, mest. pri dêrviših, or. z dêrviši

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

hospitálec -lca m

[pripadnik katoliškega viteškega reda]: Red svetega/sv. Janeza iz Jeruzalema imenujemo tudi ivanovci oziroma hospitalci; Podelili so mu naziv veliki mojster vitezov hospitalcev; prim. **ivanovec**

{B} hospitalčev

{O} EDNINA: im. hospitálec, rod. hospitálca, daj. hospitálcu, tož. hospitálca, mest. pri hospitálcu, or. s hospitálcem; DVOJINA: im. hospitálca, rod. hospitálcev, daj. hospitálcema, tož. hospitálca, mest. pri hospitálcih, or. s hospitálcema; MNOŽINA: im. hospitálci, rod. hospitálcev, daj. hospitálcem, tož. hospitálce, mest. pri hospitálcih, or. s hospitálci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

uršulínka -e ž

[redovnica]: samostan sester uršulink; Med vojno je hodila v osnovno šolo k uršulinkam

(< **Uršula**)

{B} uršulinkin

{O} EDNINA: im. uršulínka, rod. uršulínke, daj. uršulínki, tož. uršulínko, mest. pri uršulínki, or. z uršulínko; DVOJINA: im. uršulínki, rod. uršulínk, daj. uršulínkama, tož. uršulínki, mest. pri

uršulínkah, or. z uršulínkama; MNOŽINA: im. uršulínke, rod. uršulínk, daj. uršulínkam, tož. uršulínke, mest. pri uršulínkah, or. z uršulínkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 5. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

avguštinec
benediktinec
bernardinec
celestinka
cistercijan
cistercijanka
derviš
diskalceat
dominikanec
dominikanka
frančiškan
frančiškanka
hospitalec

ivanovec
jezuit
kapucin
karmeličan
karmeličanka
kartuzijan
klarisa
magdalenka
minorit
salezijanec
salezijanka
uršulinka
usmiljenka

Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

---

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **163** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice različnih političnih, filozofskih, družbenih in vojaških skupin in političnih strank:

(1) pripadniki in pripadnice različnih filozofskih, političnih gibanj in nazorov: *chavist – chavistka, darvinist – darvinistka; feuerbachovec – feuerbahovka, keynesijanec – keynesijanka*;

(2) pripadniki in pripadnice političnih strank: *levičar – levičarka, liberalec – liberalka, rojalist – rojalistka*;

(3) pripadniki in pripadnice vojaških, vohunskih in drugih oboroženih skupin: *esesovec – esesovka, hamasovec – hamasovka, kforjevec – kforjevka*;

Kot izhodišče je pri vseh iztočnicah pripadnikov in pripadnic, izpeljanih iz lastnih imen oseb iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja, uslovarjeno tudi izhodiščno ime, npr. *Keynes, Chavez, Derrida, Kant, Jung* ipd.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*keynesijanec – keynesijanka; degolist – degolistka*). Pri že uslovarjenih v pravopisnem slovarju SP 2001 so bili posodobljeni podatki o izrazni podobi, npr. izgovor (namesto [fròjdoɤæ] zdaj [fròjdoɤæ]), in ponazarjalni zgledi, če je beseda prisotna v rabi. V izgovornih sklopih so uvedeni tudi zapisi, ki kažejo na zvenečnostne premene, npr. *SDS-ovec* [ezdeêsoɤæ, or. z ezdeêsoɤæm].

Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *golist* in *degolist* ali *heglovec* in *hegeljanec*, enako velja za pisne dvojnice tipa *сионист* in *сионистка* ali *esdeesovec* in *SDS-ovec*. Preverjeni so bili besedotvorni podatki pri pripadnicah. Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku. Tako se npr. prej enakovredni *heglovec* in *hegeljanec* izkazujeta kot prisotna oziroma neprisotna v knjižnem jeziku, čemur sledi tudi normativno vrednotenje in presoja stopnje zaznamovanosti.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

brexitovec -vca [bréksitovæç] m |zagovornik izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije|:
politična zmaga **brexitovcev**

(< **brexit**)

{B} brexitovčev

{O} EDNINA: im. brexitovec, rod. brexitovca, daj. brexitovcu, tož. brexitovca, mest. pri brexitovcu, or. z brexitovcem; DVOJINA: im. brexitovca, rod. brexitovcev, daj. brexitovcema, tož. brexitovca, mest. pri brexitovcih, or. z brexitovcema; MNOŽINA: im. brexitovci, rod. brexitovcev, daj. brexitovcem, tož. brexitovce, mest. pri brexitovcih, or. z brexitovci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

hegeljánec -nca m |privrženec Heglovega nauka|: [Med najbolj znanimi hegeljanci je Italijan Benedetto Croce](#)

(< **Hegel**)

{B} hegeljančev

{O} EDNINA: im. hegeljánec, rod. hegeljánca, daj. hegeljáncu, tož. hegeljánca, mest. pri hegeljáncu, or. s hegeljancem; DVOJINA: im. hegeljánca, rod. hegeljáncev, daj. hegeljancema, tož. hegeljánca, mest. pri hegeljancih, or. s hegeljancema; MNOŽINA: im. hegeljanci, rod. hegeljáncev, daj. hegeljancem, tož. hegeljance, mest. pri hegeljancih, or. s hegeljanci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

LDS-ovec -vca [elɔɛ̯sɔvɛc] m |član, podpornik stranke LDS|: [nekdanji LDS-ovec](#); prim. [eldeesovec](#)

(< **LDS, LDS**)

{B} LDS-ovčev

{O} EDNINA: im. LDS-ovec, rod. LDS-ovca, daj. LDS-ovcu, tož. LDS-ovca, mest. pri LDS-ovcu, or. z LDS-ovcem; DVOJINA: im. LDS-ovca, rod. LDS-ovcev, daj. LDS-ovcema, tož. LDS-ovca, mest. pri LDS-ovcih, or. z LDS-ovcema; MNOŽINA: im. LDS-ovci, rod. LDS-ovcev, daj. LDS-ovcem, tož. LDS-ovce, mest. pri LDS-ovcih, or. z LDS-ovci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

stároslovénka -e ž |privrženka konservativne smeri v slovenski politiki v 19. stoletju|

(< **staroslovenec**)

{B} staroslovenkin

{O} EDNINA: im. stároslovénka, rod. stároslovénke, daj. stároslovénki, tož. stároslovénko, mest. pri stároslovénki, or. s stároslovénko; DVOJINA: im. stároslovénki, rod. stároslovénk, daj. stároslovénkama, tož. stároslovénki, mest. pri stároslovénkah, or. s stároslovénkama; MNOŽINA: im. stároslovénke, rod. stároslovénk, daj. stároslovénkam, tož. stároslovénke, mest. pri stároslovénkah, or. s stároslovénkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; podredne zloženke

tígrovka¹ -e ž |sodelavka, članica Tigr| Znana je kot tigrovka in aktivistka; Spomenik je odkrila tigrovka Marija Malnarčič Semec

(< **Tigr**)

{B} tigrovkin

{O} EDNINA: im. tígrovka, rod. tígrovke, daj. tígrovki, tož. tígrovko, mest. pri tígrovki, or. s tígrovko;

DVOJINA: im. tígrovki, rod. tígrovk, daj. tígrovkama, tož. tígrovki, mest. pri tígrovkah, or. s tígrovkama;

MNOŽINA: im. tígrovke, rod. tígrovk, daj. tígrovkam, tož. tígrovke, mest. pri tígrovkah, or. s tígrovkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

alkaidovec

alkaidovka

anarhist

anarhistka

antisemit

antisemitinja

asasin

avstrofašist

avstromarksist

belogardist

belogardistka

bonapartist

bonapartistka

brexitovec

brexitovka

ceciljanec

cecilijanka

chavist

chavistka

četnica

četnik

darwinist

darwinistka

demokrat

demokratka

demosovec

demosovka

derridajevc

derridajevka

desničar

desničarka

desusovec

desusovka

džihadist

džihadistka

eldeesovec

eldeesovka

esdeesovec

esdeesovka

esdejevec

esdejevka

eselesovec

eselesovka

esemcejevec

esemcejevka

esesovec

esesovka

etovec

etovka

evroskeptičarka

evroskeptik

fašist

fašistka

fatahovec

fatahovka

fatalist

fatalistka

feuerbachovec

feuerbachovka

freudovec

freudovka

gestapovec

gestapovka

golist

golist

golistka

golistka

hamasovec

hamasovka

hegeljanec

hegeljanka

heideggerjanec

heideggerjanka

hitlerjanec

hitlerjanka

ilirec

ilirka

irovec

irovka
janzenist
janzenistka
jungovec
jungovka
kantovec
kantovka
keynesijanec
keynesijanka
kforjevec
kforjevka
komunist
komunist
komunistka
komunistka
krekovec
krekovka
kukluksklanovec
kukluksklanovka
laburist
laburistka
LDS-ovec
LDS-ovka
levičar
levičarka
liberalec
liberalka
mahničevac
mahničevka
maistrovec
maistrovka
makiavelist
makiavelistka
maoist
maoistka
marksist
marksistka
mladoslovenec
mladoslovenka
natovec
neofašist
neofašistka
neoliberallec
neoliberalalka
neonacist
neonacistka

nietzschejanec
nietzschejanka
republikanec
republikanka
rojalist
rojalistka
SD-jevec
SD-jevka
SDS-ovec
SDS-ovka
sionist
sionistka
SLS-ovec
SLS-ovka
SMC-jevec
SMC-jevka
socialist
socialist
socialistka
socialistka
SS-ovec
SS-ovka
stalinist
stalinistka
staroslovenec
staroslovenka
svobodnjak
svobodnjakinja
taliban
tigrovec
tigrovka
titoist
titoistka
tolstojevec
tolstojevka
torijec
torijka
udbovec
udbovka
unionist
unionistka
ustaš
ustašinja
velikonemec
velikonemka

Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih in subkulturnih skupin

---

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **81** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice različnih umetnostnih, kulturnih in subkulturnih skupin:

- (1) pripadniki in pripadnice umetnostnih smeri: *byronist – byronistka, nadrealist – nadrealistka*;
- (2) pripadniki in pripadnice različnih subkultur, gibanj, življenjskih slogov in glasbenih žanrov: *igričar – igričarka, darker – darkerica; hipster – hipsterka*;
- (3) pripadniki in pripadnice drugih skupin: *aleksandrinka, prostozidar, rotarijec – rotarijka, ekologist – ekologistka*.

V posebno skupino uvrščamo imena in poimenovanja pripadnikov in pripadnic tistih glasbenih, športnih skupin, ki niso izpeljana iz stvarnega lastnega imena, temveč so z njim prekrivna, saj jih pišemo z veliko začetnico: *Sokoli, Viole; Čuk, Avsenik*. Če poimenovanja niso prekrivna z imenom, ampak gre za iskanje podobnosti in primerjave (*zmaga risov*), jih pišemo z malo začetnico: *železar, galaktik, krimovka, ris*.

Pri vseh iztočnicah pripadnikov in pripadnic, izpeljanih iz lastnih imen oseb iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja ali iz zemljepisnih imen, je uslovarjeno tudi izhodiščno ime, npr. *Byron, Aleksandrija* ipd. Poimenovanja pripadnikov in pripadnic pišemo z malo začetnico, tudi če so izpeljana iz lastnih imen in kratic.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*igričar – igričarka; hipster – hipsterka*).

Novost glede na SP 2001 je izčrpnost obvestilnost glede enakovrednih in nadrejenih dvojnic poimenovanj za pripadnike in pripadnice gibanj, nazorov, subkultur in življenjskih slogov, npr. *pankerica, punkerica, pankerka in punkerka*.

Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *japijka in japijevka* ali *darkerica in darkerka*, enako velja za pisne dvojnice tipa *geek in gik*. Preverjena je uresničitev oblik za ženske osebe. Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

aleksandrínka -e ž

|slovenska zdomka v Egiptu, zlasti v Aleksandriji|: [goriške aleksandrinke](#); [Nekateri otroci aleksandrink so se svojim materam pridružili v Egiptu](#)

(< **Aleksandrija**)

{B} aleksandrinkin

{O} EDNINA: im. aleksandrínka, rod. aleksandrínke, daj. aleksandrínki, tož. aleksandrínko, mest. pri aleksandrínki, or. z aleksandrínko; DVOJINA: im. aleksandrínki, rod. aleksandrínk, daj. aleksandrínkama, tož. aleksandrínki, mest. pri aleksandrínkah, or. z aleksandrínkama; MNOŽINA: im. aleksandrínke, rod. aleksandrínk, daj. aleksandrínkam, tož. aleksandrínke, mest. pri aleksandrínkah, or. z aleksandrínkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

dárker -ja m

|pripadnik subkulture|: [videz novodobnih darkerjev](#); [Druži se z dakerji in metalci](#); |izvajalec ali poslušalec dakerske glasbe|: [Legendarni angleški dakerji The Cure](#)

{B} dakerjev

{O} EDNINA: im. dárker, rod. dárkerja, daj. dárkerju, tož. dárkerja, mest. pri dárkerju, or. z dárkerjem; DVOJINA: im. dárkerja, rod. dárkerjev, daj. dárkerjema, tož. dárkerja, mest. pri dárkerjih, or. z dárkerjema; MNOŽINA: im. dárkerji, rod. dárkerjev, daj. dárkerjem, tož. dárkerje, mest. pri dárkerjih, or. z dárkerji

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

milénijka -e ž

|pripadnica generacije, rojene po letu 1980|: [Opredelila se je za tipično milenijko](#); [Na Instagramu ima med sledilci največ milenijk](#)

(< **milenij**)

{B} milenijkin

{O} EDNINA: im. milénijka, rod. milénijke, daj. milénijki, tož. milénijko, mest. pri milénijki, or. z milénijko; DVOJINA: im. milénijki, rod. milénijk, daj. milénijkama, tož. milénijki, mest. pri milénijkah, or. z milénijkama; MNOŽINA: im. milénijke, rod. milénijk, daj. milénijkam, tož. milénijke, mest. pri milénijkah, or. z milénijkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

sôkol -a m

|žival|: [življenjski prostor sokola selca](#); [lov s sokolom](#); prim. **Sokol**¹

{O} EDNINA: im. sôkol, rod. sokôla, daj. sokôlu, tož. sokôla, mest. pri sokôlu, or. s sokôlom;
DVOJINA: im. sokôla, rod. sokôlov, daj. sokôloma, tož. sokôla, mest. pri sokôlih, or. s sokôloma;
MNOŽINA: im. sokôli, rod. sokôlov, daj. sokôlom, tož. sokôle, mest. pri sokôlih, or. s sokôli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

Sôkol¹ -a m; ime bitja

[pripadnik društva Sokol]: [starosta Sokolov](#); [Kot Sokol je bil spoštovana osebnost daleč naokoli](#);
prim. **sokol**

{B} Sokolov

{O} EDNINA: im. Sôkol, rod. Sokôla, daj. Sokôlu, tož. Sokôla, mest. pri Sokôlu, or. s Sokôlom;
DVOJINA: im. Sokôla, rod. Sokôlov, daj. Sokôloma, tož. Sokôla, mest. pri Sokôlih, or. s Sokôloma;
MNOŽINA: im. Sokôli, rod. Sokôlov, daj. Sokôlom, tož. Sokôle, mest. pri Sokôlih, or. s Sokôli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aleksandrinka	hipoperka	obritoglavka
apezejevec	hipi	panker
apezejevka	hipijevka	pankerica
APZ-jevec	hipster	postmodernist
APZ-jevka	hipsterka	postmodernistka
Avsenik	igričar	prostozidar
byronist	igričarka	raper
byronistka	impresionist	raperka
čapec	impresionistka	rejver
čapka	japi	rejverka
čefur	japijevka	ris
čefurka	kudovec	Ris
Čuk	kudovka	risinja
dajnčičar	merkurjevka	rolka
darker	metalec	rolkar
darkerica	metalka	rolkarka
ekologist	metelčičar	skejt
ekologistka	metelkovec	skejter
ekspresionist	metelkovka	skejterka
ekspresionistka	milenij	skin
emo	milenijec	skinhead
galaktik	milenijka	skinheadinja
gamer	modernist	Sokol
gamerka	modernistka	vegan
geek	nadrealist	veganka
geekinja	nadrealistka	Viola
hipoper	obritoglavec	železar

Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice storitev

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **54** enobesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o rabi male in velike začetnice, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer je bil glavni vir besedilna zbirka *Gigafida* 2.0.

Geslovniki sestavljata dve pomensko širši skupini pripadnikov in pripadnic:

(1) uslužbenci in uslužbenke (*dnevnikovec* in *dnevnikovka*, *elanovec* in *elanovka*, *kompasovec* in *kompasovka*, *microsoftovec* in *microsoftovka*);

(2) uporabniki in uporabnice (*aplovec* in *aplovka*, *beemvejevec* in *beemvejevka*, *gorenjevec* in *gorenjevka*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic.

Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako poimenovanja za pripadnike (*ertevejec*, *pipistrelovec*, *FF-jevec*) in pripadnice (*ertevejevka*, *pipistrelovka*, *FF-jevka*), pri vseh so kot samostojne iztočnice uslovarjeni besedotvorni pari za žensko in moško obliko poimenovanja.

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001.

Nekatere iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. z iztočnico, ki prinaša informacijo o izhodišču za poimenovanje pripadnika oz. pripadnice (*lekovec* in *lekovka* < *Lek*). Povezava med nekaterimi iztočnicami je nakazana z vodilko *primerjaj* (= *prim.*), ki uporabnika usmeri k drugi, povezani iztočnici (*BMW-jevec* prim. *beemvejevec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«

(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

BBC-jevka -e [bibisíjeuka] ž

|uslužbenka družbe BBC|: **BBC-jevci** imajo višje plače kot **BBC-jevke**

(< **BBC**²)

{B} BBC-jevkin

{O} EDNINA: im. BBC-jevka, rod. BBC-jevke, daj. BBC-jevki, tož. BBC-jevko, mest. pri BBC-jevki, or. z BBC-jevko; DVOJINA: im. BBC-jevki, rod. BBC-jevka, daj. BBC-jevki, tož. BBC-jevki, mest. pri BBC-jevkih, or. z BBC-jevki; MNOŽINA: im. BBC-jevke, rod. BBC-jevki, daj. BBC-jevke, tož. BBC-jevke, mest. pri BBC-jevkih, or. z BBC-jevki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

elánovec -vca m

|uporabnik Elanovih smuči, plovil|: [Večina elanovcev med smučarji je bila iz Slovenije;](#)
|uslužbenec pri družbi Elan|: [Novo dobrodelno fundacijo naj bi nadziralo pet vodilnih elanovcev](#)

(< **Elan**)

{B} elanovčev

{O} EDNINA: im. elánovec, rod. elánovca, daj. elánovcu, tož. elánovca, mest. pri elánovcu, or. z elánovcem; DVOJINA: im. elánovca, rod. elánovcev, daj. elánovcema, tož. elánovca, mest. pri elánovcih, or. z elánovcema; MNOŽINA: im. elánovci, rod. elánovcev, daj. elánovcem, tož. elánovce, mest. pri elánovcih, or. z elánovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

microsoftovec -vca [míkrosôftovɛc tudi májkrosôftovɛc, rod. míkrosôftovɛca tudi májkrosôftovɛca] m

|uslužbenec podjetja Microsoft|: [Operacijski sistem so microsoftovci prvič pokazali na svetovnem kongresu](#)

(< **Microsoft**)

{B} microsoftovčev

{O} EDNINA: im. microsoftovec, rod. microsoftovca, daj. microsoftovcu, tož. microsoftovca, mest. pri microsoftovcu, or. z microsoftovcem; DVOJINA: im. microsoftovca, rod. microsoftovcev, daj. microsoftovcema, tož. microsoftovca, mest. pri microsoftovcih, or. z microsoftovcema; MNOŽINA: im. microsoftovci, rod. microsoftovcev, daj. microsoftovcem, tož. microsoftovce, mest. pri microsoftovcih, or. z microsoftovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

wikipedistka -e [vikipedístka in vikipédistka] ž

|ustvarjalka Wikipedije|: [znana slovenska wikipedistka;](#) [Kot wikipedistka piše le o zgodovinskih temah](#)

(< **Wikipedija**)

{B} wikipedistkin

{O} EDNINA: im. wikipedistka, rod. wikipedistke, daj. wikipedistki, tož. wikipedistko, mest. pri wikipedistki, or. z wikipedistko; DVOJINA: im. wikipedistki, rod. wikipedistk, daj. wikipedistkama, tož. wikipedistki, mest. pri wikipedistkah, or. z wikipedistkama; MNOŽINA: im. wikipedistke, rod. wikipedistk, daj. wikipedistkam, tož. wikipedistke, mest. pri wikipedistkah, or. z wikipedistkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 5. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

applovec
applovka
BBC-jevec
BBC-jevka
beemvejevec
beemvejevka
BMW-jevec
BMW-jevka
delovec
delovka
dnevnikovec
dnevnikovka
dominsvetovec
dominsvetovka
efbiajevec
efbiajevka
elanovec
elanovka
ertevejevec
ertevejevka
FBI-evec
FBI-evka
FDV-jevec
FDV-jevka
FF-jevec
FF-jevka
gorenjevec
gorenjevka
kompasovec

kompasovka
lekovec
lekovka
merkurjevec
merkurjevka
microsoftovec
microsoftovka
NLB-jevec
NLB-jevka
novorevijaš
novorevijašinja
pilovec
pilovka
pipistrelovec
pipistrelovka
poptevejevec
poptevejevka
RTV-jevec
RTV-jevka
siolovec
siolovka
SNG-jevec
SNG-jevka
triglavovec
večerovec
večerovka
wikipedist
wikipedistka

Priredne zloženske (vezalne zloženske)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **34** vezalnih zloženk. Vključuje vse primere tega tipa iz SP 2001, ta nabor pa dopolnjuje novejšo gradivo (*evroatlantski, evrosredozemski, socioekonomski, laktoovovegetarijanski*).

V geslovnik smo vključili tudi najpogostejše napačne zapise in jih označili s slovarsko kazalko *glej* (= *gl.*).

NOVOSTI:

V delovni fazi prenove pravopisnih pravil z izrazom »vezalne zloženske« poimenujemo priredne zloženske z okrnjeno prvo sestavino (*arteriovenski*). Aktualno pravopisno pravilo (SP 2001: § 503, 523) je pomanjkljivo, saj uporabnika ne seznanja z dejstvom, da je vezaj le eden od pokazateljev prirednosti, v primerih teh zloženk pa je pisanje z vezajem upravičeno le pri tistih, kjer je prva sestavina neokrnjena (*arterijsko-venski*).

Primeri zapisov v *ePravopisu*, ki smo jih glede na SP 2001 spremenili: *ugro-finski* → *ugrofinski*, *lakto-vegetarijanski* → *laktovegetarijanski*, *kupo-prodaja* → *kupoprodaja*, *kupo-prodajen* → *kupoprodajni*; *arterio-venski* → *arteriovenski*, *balto-slovanski* → *baltoslovanski*.

Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU se bo še opredelila do izjem tipa:

(1) *Avstro-Ogrska* – *avstro-ogrski*, kjer je v rabi zapis na strani vezaja, čeprav je tako za samostalnik kot pridevnik izpričana tudi raba brez vezaja;

(2) *Anglo-Američan(i)*, ki predstavlja dvojno izjemo, saj vezaj ohranjamo tradicionalno zaradi priredne podstave, kljub okrajšani prvi sestavini); po drugi strani pa zapis brez vezaja ustreza podrednemu pomenu, npr. *Angloameričan* 'Američan angleškega rodu' in *angloameriški* – 'ki se nanaša na Američane angleškega rodu' oz. 'ameriški z angleškimi prvinami'.

(3) Posebno skupino tvorijo zloženske, kjer je zapis vezalne in podredne zloženske prekriven, saj ima zloženska s priredno podstavo prvo sestavino okrnjeno, za zloženko s podredno sestavino pa je zapis brez vezaja sistemsko pričakovan (*afroazijski, angloameriški*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 503, 523.

SLOVARSKI PRIKAZ:

artêriovénski -a -o pridevnik

[arterijski in venski]: **arteriovenske nepravilnosti**; prim. **arterijsko-venski**

{O} **moški**: EDNINA: im. artêriovénski, rod. artêriovénskega, daj. artêriovénskemu, tož. artêriovénski (živostno artêriovénskega), mest. pri artêriovénskem, or. z artêriovénskim; DVOJINA: im. artêriovénska, rod. artêriovénskih, daj. artêriovénskima, tož. artêriovénska, mest. pri artêriovénskih, or. z artêriovénskima; MNOŽINA: im. artêriovénski, rod. artêriovénskih, daj. artêriovénskim, tož. artêriovénske, mest. pri artêriovénskih, or. z artêriovénskimi

ženski: EDNINA: im. artêriovénska, rod. artêriovénske, daj. artêriovénski, tož. artêriovénsko, mest. pri artêriovénski, or. z artêriovénsko; DVOJINA: im. artêriovénski, rod. artêriovénskih, daj. artêriovénskima, tož. artêriovénski, mest. pri artêriovénskih, or. z artêriovénskima; MNOŽINA: im. artêriovénske, rod. artêriovénskih, daj. artêriovénskim, tož. artêriovénske, mest. pri artêriovénskih, or. z artêriovénskimi

srednji: EDNINA: im. artêriovénsko, rod. artêriovénskega, daj. artêriovénskemu, tož. artêriovénsko, mest. pri artêriovénskem, or. z artêriovénskimi; DVOJINA: im. artêriovénski, rod. artêriovénskih, daj. artêriovénskima, tož. artêriovénski, mest. pri artêriovénskih, or. z artêriovénskimi; MNOŽINA: im. artêriovénska, rod. artêriovénskih, daj. artêriovénskimi, tož. artêriovénska, mest. pri artêriovénskih, or. z artêriovénskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke (vezalne)

dúrmólovski -a -o pridevnik

[durovski in molovski]: [durmolovska tonalnost](#); prim. [durovsko-molovski](#)

{O} **moški:** EDNINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskega, daj. dúrmólovskemu, tož. dúrmólovski (živostno dúrmólovskega), mest. pri dúrmólovskem, or. z dúrmólovskimi; DVOJINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskih, daj. dúrmólovskima, tož. dúrmólovski, mest. pri dúrmólovskih, or. z dúrmólovskimi; MNOŽINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskih, daj. dúrmólovskimi, tož. dúrmólovski, mest. pri dúrmólovskih, or. z dúrmólovskimi

ženski: EDNINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovske, daj. dúrmólovski, tož. dúrmólovsko, mest. pri dúrmólovski, or. z dúrmólovsko; DVOJINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskih, daj. dúrmólovskima, tož. dúrmólovski, mest. pri dúrmólovskih, or. z dúrmólovskimi; MNOŽINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskih, daj. dúrmólovskimi, tož. dúrmólovski, mest. pri dúrmólovskih, or. z dúrmólovskimi

srednji: EDNINA: im. dúrmólovsko, rod. dúrmólovskega, daj. dúrmólovskemu, tož. dúrmólovsko, mest. pri dúrmólovskem, or. z dúrmólovskimi; DVOJINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskih, daj. dúrmólovskima, tož. dúrmólovski, mest. pri dúrmólovskih, or. z dúrmólovskimi; MNOŽINA: im. dúrmólovski, rod. dúrmólovskih, daj. dúrmólovskimi, tož. dúrmólovski, mest. pri dúrmólovskih, or. z dúrmólovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke (vezalne)

rádiotelevizijski -a -o pridevnik

[radijski in televizijski]: [nacionalna radiotelevizijska hiša](#); [Zveza evropskih radiotelevizijskih postaj](#)

{O} **moški:** EDNINA: im. rádiotelevizijski, rod. rádiotelevizijskega, daj. rádiotelevizijskemu, tož. rádiotelevizijski (živostno rádiotelevizijskega), mest. pri rádiotelevizijskem, or. z rádiotelevizijskimi; DVOJINA: im. rádiotelevizijski, rod. rádiotelevizijskih, daj. rádiotelevizijskima, tož. rádiotelevizijski, mest. pri rádiotelevizijskih, or. z rádiotelevizijskimi; MNOŽINA: im. rádiotelevizijski, rod. rádiotelevizijskih, daj. rádiotelevizijskimi, tož. rádiotelevizijski, mest. pri rádiotelevizijskih, or. z rádiotelevizijskimi

ženski: EDNINA: im. rádiotelevizijski, rod. rádiotelevizijske, daj. rádiotelevizijski, tož. rádiotelevizijsko, mest. pri rádiotelevizijski, or. z rádiotelevizijsko; DVOJINA: im. rádiotelevizijski, rod. rádiotelevizijskih, daj. rádiotelevizijskima, tož. rádiotelevizijski, mest. pri rádiotelevizijskih, or. z rádiotelevizijskimi; MNOŽINA: im. rádiotelevizijske, rod. rádiotelevizijskih, daj. rádiotelevizijskimi, tož. rádiotelevizijske, mest. pri rádiotelevizijskih, or. z rádiotelevizijskimi

srednji: EDNINA: im. radiotelevizijsko, rod. radiotelevizijskega, daj. radiotelevizijskemu, tož. radiotelevizijsko, mest. pri radiotelevizijskem, or. z radiotelevizijskim; DVOJINA: im. radiotelevizijski, rod. radiotelevizijskih, daj. radiotelevizijskima, tož. radiotelevizijski, mest. pri radiotelevizijskih, or. z radiotelevizijskima; MNOŽINA: im. radiotelevizijska, rod. radiotelevizijskih, daj. radiotelevizijskim, tož. radiotelevizijska, mest. pri radiotelevizijskih, or. z radiotelevizijskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke (vezalne)

úgro-finski -a -o prid.; gl. **úgrofinski**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke (vezalne)

Zadnja sprememba: 5. decembra 2017.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afro-ameriški	evro-atlantski
afroazijski	evrosredozemski
afro-azijski	evro-sredozemski
angloameriški	italoameriški
anglo-ameriški	italo-ameriški
arteriovenski	kupoprodajni
avdiovideo	kupo-prodajni
avdiovizualni	laktoovovegetarijanski
avstroazijski	laktovegetarijanski
avstromarksističen	nacifašistični
avstronezijski	ovovegetarijanski
biokemični	psihofizični
cerebrospinalni	psihosocialni
cirilmetodijski	radiotelevizijski
durmolovski	radio-televizijski
dur-molovski	socioekonomski
evroafriški	socio-ekonomski
evro-afriški	srbohrvaški
evroameriški	srbo-hrvaški
evroarктиčni	ugrofinski
evroatlantski	ugro-finski

Pseudonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **125** pseudonimov, med katerimi so vzdevki, skrivna imena, umetniška imena. Izbrana so bila imena iz slovenske preteklosti, pa tudi imena iz družbenega in umetniškega življenja ustvarjalcev sodobne popularne glasbe in filma, športnikov ter modnih ustvarjalcev. Seznam je bil oblikovan s pomočjo enciklopedij in leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*. Gre za več skupin:

- (1) umetniška imena (*Edith Piaf, Tony Curtis*);
- (2) ilegalna imena (*Mata Hari, Stalin*);
- (3) vzdevki (*Noordung, Pol Pot*);
- (4) večbesedni vzdevki in pseudonimi (*doktor Fig, mati Terezija*);
- (5) nadomestna imena vladarjev (*Sončni kralj, Krvava Marija*);
- (6) nadomestna poimenovanja ali parafraze (*železna lady, goriški slavček*).

NOVOSTI:

Pseudonimi, zlasti vzdevki in umetniška imena, so obravnavani različno glede na pravo ime osebe: medtem ko umetniška imena nosilci uporabljajo navadno samostojno, so vzdevki lahko rabljeni bodisi samostojno (*pesnik Kajuha*) bodisi ob pravem imenu, od katerega jih neobvezno loči posebno ločilo (*pesmi Karla Destovnika Kajuha* ali *pesmi Karla Destovnika – Kajuha*). V primerjavi s SP 2001, v katerem je ločilo nestični vezaj, je ob prenovi pravil predlagano ločilo pomišljaj, ki ga uvaja pojasnilo »tudi ob imenu, navadno za pomišljajem« (*Karel Destovnik – Kajuha*). Rešitev je bila predstavljena Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU, ki je dokončno odločitev o ločilih med imenom in vzdevkom prepustila obdobju, ko bo prenovljeno poglavje o ločilih.

V slovarju so kot iztočnice obravnavana enobesedna imena (*Benč, Didi, Rasputin*), večbesedna pa so uslovarjena kot posebne zveze (*Terezija [...] mati Terezija* [vzdevek Anježë Gonxhe Bojaxhiu]: *Film prikazuje življenjsko zgodbo dobrotnice in Nobelove nagrajenke za mir matere Terezije*), še posebej zato, ker je za uporabnika zanimivo tudi morebiti različno slovnično vedenje imena, ki ni del pseudonima, vzdevka, umetniškega imena ipd. (*Terezija* [žensko ime]).

Uporabniku prijaznejše glede na SP 2001 je uvajanje posebnosti s slovarskimi pojasnili, npr. »navadno ob ženskem imenu«, kadar je uveden priimek ženskega spola (*Bowie, ž [...] fotografija Sare Bowie*).

V slovarju je dosledno navedeno ponazarjalno gradivo z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša systemske možnosti pregibanja, a uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorjenju svojilnega pridevnika (*Roza: B Rozov*). Nekatere od teh oblik so zapisane v skladu s sistemskimi možnostmi in izhajajo iz *Slovenskega pravopisa 2001*; ko bodo pravopisna pravila v slovničnem poglavju prenovljena, bo preučena tudi možnost nepreglašanih tvorjenk (tj. *Racov* namesto *Račev*, ki izhaja iz primerov tipa *stric – stričev*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatskih možnosti.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 42.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Črna kraljica -e -e ž; ime bitja, osebno ime

|vzdevek Barbare Celjske, nemške in češke kraljice, celjske grofice|: **kronanje Črne kraljice**;
prim. **Barbara Celjska**

{O} EDNINA: im. Črna kraljica, rod. Črne kraljice, daj. Črni kraljici, tož. Črno kraljico, mest. pri Črni kraljici, or. s Črno kraljico

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; psevdonimi

Hayworth² -- [hêjvort] ž; ime bitja, osebno ime

|priimek|: navadno ob ženskem imenu **Zborček je vodila Samantha Hayworth; Rita Hayworth**
|umetniško ime Margarite Carmen Cansino, ameriške filmske igralkel|: **Ogledali smo si odlomek iz filma z Rito Hayworth v glavni vlogi**

{O} EDNINA: im. Hayworth, rod. Hayworth, daj. Hayworth, tož. Hayworth, mest. pri Hayworth, or. s Hayworth; DVOJINA: im. Hayworth, rod. Hayworth, daj. Hayworth, tož. Hayworth, mest. pri Hayworth, or. s Hayworth; MNOŽINA: im. Hayworth, rod. Hayworth, daj. Hayworth, tož. Hayworth, mest. pri Hayworth, or. s Hayworth

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi; lastna imena (priimki)

Rdečebrádec -dca m; ime bitja

|podomačeno za Barbarosa|; |vzdevek gusarskega poveljnika Khaireda Dina|: **Turški gusarji so pod Rdečebradcem ogrožali celotno južno Italijo**

{B} Rdečebradčev

{O} EDNINA: im. Rdečebrádec, rod. Rdečebrádca, daj. Rdečebrádcu, tož. Rdečebrádca, mest. pri Rdečebrádcu, or. z Rdečebrádcem; DVOJINA: im. Rdečebrádca, rod. Rdečebrádcev, daj. Rdečebrádcema, tož. Rdečebrádca, mest. pri Rdečebrádcih, or. z Rdečebrádcema; MNOŽINA: im. Rdečebrádci, rod. Rdečebrádcev, daj. Rdečebrádcem, tož. Rdečebrádce, mest. pri Rdečebrádcih, or. z Rdečebrádci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi

Šrauf -a [šráuf] m; ime bitja, osebno ime |vzdevek Staneta Belaka, slovenskega alpinista|:

Šrauf je kričal za menoj in jaz ga nisem hotel slišati; tudi ob imenu, navadno za pomišljajem **Leta 1979 je Stane Belak – Šrauf naskakoval Everest**

{B} Šraufov

{O} EDNINA: im. Šráuf, rod. Šráufa, daj. Šráufu, tož. Šráufa, mest. pri Šráufu, or. s Šráufom

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: psevdonimi

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ahac	Jones (Tom Jones)
Aleksandrov	Kajuh
Apollinaire (Guillaume Apollinaire)	Kaligula
Astaire (Fred Astaire)	Karakala
Austen (Jane Austen)	klavec (lyonski klavec, balkanski klavec)
Barbarossa	Koseski
Belač	Krvava Marija
Benč	Ksaver Šandor Gjalski
Bor (Matej Bor)	lady (železna lady)
Bowie (David Bowie)	Lauren (Ralph Lauren)
Cacharel (Jean Cacharel)	Lawrence Arabski
Carniolus	Lee (Bruce Lee)
Chanel (Coco Chanel)	Lenin
Cher	lokomotiva (češka lokomotiva)
Cimabue	Madame de La Fayette
Clapton (Eric Clapton)	Madonna
Collodi (Carlo Collodi)	Mahatma
Crawford (Joan Crawford)	Marija Vera
Črna kraljica	Mata Hari
Curtis (Tony Curtis)	Molière
Day (Doris Day)	Monroe (Marilyn Monroe)
Deneuve (Catherine Deneuve)	Montand (Yves Montand)
Didi	Nablocka (Marija Nablocka)
Dietrich (Marlene Dietrich)	Neper
doktor (doktor Fig)	Njegoš
Donatello	Noordung
Douglas (Kirk Douglas)	Nostradamus
Drabosnjak	Orwell (George Orwell)
Đuro	Paracelsus
Dylan (Bob Dylan)	Pelé
El Greco	Petőfi (Sandor Petőfi)
Erik Rdeči	Petruška
Garbo (Greta Garbo)	Piaf (Edith Piaf)
Gardner (Ava Gardner)	Plamen
Garland (Judy Garland)	Podgorski
Gojc	Podlimbarski
Goldberg (Whoopi Goldberg)	Pol Pot
Goldwyn (Samuel Goldwyn)	Prežih
Gorki (Maksim Gorki)	Prežihov Voranc
Granger (Stewart Granger)	Rac
Hayworth (Rita Hayworth)	Racin (Kočo Racin)
Hepburn (Audrey Hepburn)	Rasputin
Holiday (Billie Holiday)	Rdečebradec
Homeini	Rifle
Ita Rina	Ronaldo
Jaki	Roza
Ježek	Saint Laurent (Yves Saint Laurent)

Sardenko (Silvin Sardenko)
Savin (Risto Savin)
Selassie (Haile Selassie)
Sisi
slavček (goriški slavček)
Sončni kralj
Sperans
Šrauf
Stalin
Starr (Ringo Starr)
Stendhal
Tintoretto
Tito
Tof
Totó
Trocki

Turnograjska
Twain (Mark Twain)
Twiggy
Vlad III. Drakula – Drakula
Vojanov
Voltaire
Vraz (Stanko Vraz)
Warhol (Andy Warhol)
Wayne (John Wayne)
Wonder (Stevie Wonder)
Wood (Natalie Wood)
Zagoričnik (Ifigenija Zagoričnik)
Zamejski
Zico
Zidar (Pavle Zidar)

Religijska in mitološka imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **354** imen. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) enobesedna imena bogov, boginj, skupin bogov in boginj, angelov, božanskih, demonskih, bajnih in podobnih mitologiziranih bitij, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Bog, Dika, Erinije, Lucifer, Avgij, Gigant*);
- (2) večdelna religijska imena, pri katerih pišemo z veliko začetnico obe sestavini imena (*Bog Oče, Bog Sin*);
- (3) večbesedna religijska imena, pri katerih pišemo z veliko začetnico samo prvo sestavino imena (*Sveti duh, Sveta trojica*); drugo sestavino dvobesednih imen pišemo z veliko začetnico navadno le v teoloških in bogoslužnih besedilih (*Sveti Duh, Sveta Trojica*);
- (4) nadomestna (simbolna) lastna imena, ki so eno- ali večbesedna sopomenska nadomestila religijskih imen in se pišejo z veliko začetnico (*Mati Božja in Devica (za Marijo), Skušnjavec (za Luciferja), Razsvetljeni (za Budo), Gromovnik (za Zeusa, Peruna ali Jupitra)*);
- (5) stalni pridevki ob religijskih imenih, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Marija Tolažnica, Janez Krstnik*);
- (6) imena, ki soobstajajo ob enakozvočnih občnih poimenovanjih (*Sfinga ob sfinga, Himera ob himera* ipd.);
- (7) še nekodificirana imena (*Ganeša, Navzika* ipd.).

Mnoga religijsko-mitološka imena izhajajo iz antične tradicije in so tudi v imenovalniku pisno podomačena v skladu s pravopisnim izročilom (*Ahiles > Ahil*). V geslovniku so tudi tiste pogoste citatne imenovalniške oblike, ki jih izkazuje gradivo (*Bakhos/Bakhus; Partoklos/Patrokles* ipd.), uporabnik pa je usmerjen na podomačeno različico.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z naglasno-pregibnostnimi vzorci v vseh sklonih in številih (izjema so nekatera religijska imena, uporabljena samo v ednini, npr. *Bog*, ali množini, npr. *Furije*). Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Novost glede na *Slovenski pravopis 2001* je dosledna uvedba pomenske identifikacije v zaglavju.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Abel: B Abelov*).

Podatek o zapisu religijskih in mitoloških imen, ki se v rabi pojavljajo v stalnih besednih zvezah, je vsebovan v slovarskem sestavku (*Marko [...]* v zvezi *evangelist Marko* ali *kraljevič/Kraljevič Marko*; *Faronika [...]* v zvezi *riba Faronika*).

Podatek o zapisu večbesednih religijskih imen, pri katerih v teoloških in bogoslužnih besedilih pišemo drugo sestavino z veliko začetnico, ima v slovarskem sestavku posebno opozorilo, npr. »v teoloških in bogoslužnih besedilih tudi« *Sveti Duh*.

Pri pisnem normiranju religijsko-mitoloških imen sledimo SP 2001 in uveljavljamo bolj razširjen zapis *Scila* (in ne *Skila*; tudi SP 2001 *Scila*), *Kerber* (in ne *Cerber*), toda *Faetont* (SP 2001 *Faeton*), kjer je bil predhodno dosežen strokovni konsenz glede ustreznosti zapisa (gl. Bronislava Aubelj, *Antična imena po slovensko*, Modrijan 1997). S ponazoritvami v zgledih je nakazana tudi opozicija med lastnoimenskim in občnoimenskim pri nekaterih bajeslovnih bitjih, pri katerih zaradi razlik v kodifikaciji med SSKJ-jem in SP 2001 nimamo ločnice med zapisi z veliko in malo začetnico, npr.

Gorgona Meduza nasproti *gorgona* (SP 2001, SSKJ); *Kiklop* 'velik človek' nasproti *kiklop* [grško bajeslovno bitje] (SP 2001, SSKJ); *Sfinga* 'ime grškega bajeslovnega bitja pred Pozejdonovim templjem' nasproti *sfinga* 'bajeslovno bitje z levjim trupom in človeško glavo' (*grške sfinge se ločijo od egipčanskih*) ipd. Ohranja se tudi velika začetnica pri *Erinijah*, *Evmenidah*, *Furijah*, *Gracijah*, *Haritah* in *Hesperidah*, saj gre za imena skupin.

Glede sprememb v naglaševanju smo poenotili skupino *Odisêj*, *Heraklêj*, *Antêj*, upoštevali smo popravke tipa *Tetída* < *Tétida* in jezikovni razvoj pri podaljšavah osnove oblikoslovnega pregibanja, npr. *Ikar*: *Ikara* > *Ikarja*; *Dioskura* > *Dioskurja*.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 47, 48.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ána Peréna -e -e samostalniška zveza ženskega spola; ime bitja; religijsko ime

[rimska boginja zemlje, leta in pomladi, boginja mati]: praznik *Ane Perene*; šala o Marsu in *Ani Pereni*

{O} EDNINA: im. *Ána Peréna*, rod. *Áne Peréne*, daj. *Áni Peréni*, tož. *Áno Peréno*, mest. pri *Áni Peréni*, or. z *Áno Peréno*; DVOJINA: im. *Áni Peréni*, rod. *Án Perén*, daj. *Ánama Perénama*, tož. *Áni Peréni*, mest. pri *Ánah Perénah*, or. z *Ánama Perénama*; MNOŽINA: im. *Áne Peréne*, rod. *Án Perén*, daj. *Ánam Perénam*, tož. *Áne Peréne*, mest. pri *Ánah Perénah*, or. z *Ánami Perénami*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena

Stíks¹ -- ž; ime bitja, osebno ime

[žensko ime]: *Stiks je bila ena izmed tisočernih hčera boginje Tetije in boga Okeana*

{B} *Stiksin*

{O} EDNINA: im. *Stíks*, rod. *Stíks*, daj. *Stíks*, tož. *Stíks*, mest. pri *Stíks*, or. s *Stíks*; DVOJINA: im. *Stíks*, rod. *Stíks*, daj. *Stíks*, tož. *Stíks*, mest. pri *Stíks*, or. s *Stíks*; MNOŽINA: im. *Stíks*, rod. *Stíks*, daj. *Stíks*, tož. *Stíks*, mest. pri *Stíks*, or. s *Stíks*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena

Marija Vnebovzéta -e -e ž; ime bitja, religijsko ime

[Kristusova mati]: *oltar, posvečen Mariji Vnebovzeti*; v zvezi *sveta/sv. Marija Vnebovzeta cerkev svete/sv. Marije Vnebovzete*

{O} EDNINA: im. *Marija Vnebovzéta*, rod. *Maríje Vnebovzéte*, daj. *Maríji Vnebovzéti*, tož. *Maríjo Vnebovzéto*, mest. pri *Maríji Vnebovzéti*, or. z *Maríjo Vnebovzéto*

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebnem imenu; religijska imena

Triglāv¹ -áva in Tríglav -a m; ime bitja, religijsko ime

|slovanski bog|: **Kronist Ebbo poroča, da je imel bog Triglav svoj tempelj ob izlivu Odre**

{B} Triglavov

{O} EDNINA: im. Triglāv in Tríglav, rod. Trigláva in Tríglava, daj. Triglávu in Tríglavu, tož. Trigláva in Tríglava, mest. pri Triglávu in pri Tríglavu, or. s Triglávom in s Tríglavom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdija	Bakh	Egej
Abel	Bakhos	Elektra
Abraham	Bakhus	Elija
Adam	Baraba	Elizej
Afrodita	Baruh	Enej
Agamemnon	Belin	Eol
Agej	Bog	Erato
Ahil	Bog Oče	Erida
Ahiles	Bog Sin	Erinije
Ajant	Brahma	Eris
Ajas	Brezmadežna	Eros
Alah	Buda	Eva
Amon	Cerber	Evmenide
Amon-Ra	Cerera	Evridika
Amor	Ceres	Evropa
Amos	Dafna	Ezekiel
Ana	Dafne	Faetont
Ana Perena	Dafnis	Faronika
Andrej	Dalila	Favn
Andromaha	Damoklej	Favna
Andromeda	Damokles	Favnus
Antej	Danae	Fedra
Antigona	Danaida	Filip
Apolon	Danaja	Filoktet
Ares	David	Filomela
Ariadna	Dažbog	Flora
Artemida	Dedal	Fortuna
Artemis	dedek	Furije
Arthur	Demetra	Gabrijel
Artur	Dido	Gaja
Atena	Didona	Galateja
Atlant	Dika	Ganeša
Avgij	Dike	Ganimed
Avrora	Dioniz	Ganimedes
Azi	Dioskurja	Gea
Baal	Efialt	Gigant

Gorjan	Juda Iškarijot	Mohor
Gospod	Judež	Mojzes
Gracije	Juno	Moloh
Gromovnik	Junona	Morana
Habakuk	Jupiter	Morfej
Harite	Jurij	Nahum
Haron	Kajn	Narcis
Hefajst	Kalipso	Natan
Hefajstos	Karibda	Navzikaa
Hektor	Kastor	Nemeza
Hekuba	Kerber	Nemezis
Helij	Kiklop	Neptun
Helios	Kirka	Nestor
Hera	Kreon	Nika
Heraklej	Kreont	Nike
Herakles	Kresnik	Nioba
Herkul	Kristus	Noe
Herkules	Krišna	Odisej
Hermafrodit	Kupido	Odiseus
Hermes	Kurent	Odrešenik
Hero	Ladon	Ojdip
Herostrat	Laert	Ojdipus
Herostratos	Laertes	Orest
Hesperide	Laokoon	Orestes
Hidra	Laokoont	Orfej
Higieja	lar	Orfeus
Himera	Lear	Orion
Hor	Leda	Ossian
Horus	Leviatan	Ozej
Hudič	Lucifer	Oziris
Ifigenija	Luka	Palada Atena
Ikar	Malahija	Pan
Ikaros	Marija	Pandora
Izaija	Marija iz Betanije	Paris
Izida	Marija Pomagaj	Parka
Izmael	Marija Tolažnica	Parvati
Jagnje Božje	Marija Vnebovzeta	Patrokel
Jahve	Marija Zavetnica s plaščem	Patrokles
Jakob	Marko	Patroklos
Janez	Marko	Pavel
Janez Krstnik	Mars	Pegaz
Janus	Matej	Pehtra baba
Jazon	Mati Božja	Pelej
Jehova	Matjaž	Penelopa
Jeremija	Medeja	Perun
Jernej	Meduza	Perzefona
Jezus	Menelaj	Perzej
Jezus iz Nazareta	Menelaos	Peter
Jezus Kristus	Merkur	Pigmalion
Jezus Nazarečan	Metuzalem	Pilat
Joel	Mihael	Plut
Jokasta	Mihej	Pluton
Jona	Minotaver	Plutos
Jožef	Mitra	Polifem
Jožef iz Arimateje	Mnemozina	Polinejk
Juda	Mohamed	Poluks

Pozejdon
Prerok
Priam
Prokrust
Prometej
Prometeus
Psiha
Ra
Rafael
Rama
Razsvetljeni
Re
Rem
Remus
Repoštev
Robin Hood
Romul
Romulus
Salomon
Samson
Samuel
Satan
Saturn
Saturnus
Scila
Selena

Serapis
Sfinga
Siegfried
Simon
Simon Gorečnik
Simon iz Cirene
Simon iz Kirene
Sizif
Skila
Skušnjavec
Sofonija
Stvarnik
Stiks
Svarog
Sveta trojica
Sveti duh
Sveti duh Tolažnik
Sveti trije kralji
Šiva
Tanatos
Tantal
Tejrezias
Tejrezij
Telemah
Temida
Temis

Tetida
Tezej
Tezeus
Titan
Tomaž
Tot
Triglav
Uran
Uriel
Veles
Veliki duh
Venera
Vesna
Vesta
Vida
Viktorija
Višnu
Vsemogočni
Vulkan
Wotan
Zaharija
Zeus
Zeus Soter
Zlata baba
Zveličar
Živa

Smeri, nazori, gibanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **86** samostalnikov, ki se povezujejo s pripadniki in pripadnicami različnih nazorskih, umetniških in verskih ter različnih drugih skupin z naslednjih področij:

- (1) umetnost (*ekspresionizem, modernizem*);
- (2) verstva (*krščanstvo, kabalizem, sunitizem*);
- (3) politika (*bonapartizem, stalinizem*);
- (4) filozofija (*epikurejstvo, heideggerjanstvo*);
- (5) drugo (*anarhizem, ceciljanstvo, lionizem*).

Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi izrazi (*chavizem, kabalizem/kabala, keynesijanstvo, raeljanstvo*), ki se povezujejo v besednodružinskih razmerjih tudi s pripadniki in pripadnicami teh gibanj ter nanje nanašajočimi se pridevniki.

NOVOSTI:

V slovarju ob uslovarjenih samostalnikih, ki pomenijo gibanja, smeri ipd., ni izrecnih opozoril, ki bi izpostavljala skladske položaje rabe. So pa uslovarjene nekatere zveze, v katerih nastopajo iztočnice, npr. *budizem* [...] *zen ali zenovski budizem; socializem* [...] *samoupravni socializem*.

Nekatere iztočnice so dvojnične, in sicer gre za izgovorne dvojnice ([fálungông] tudi [fálungóng]); pisne dvojnice (*byronizem* tudi *bajronizem; heideggerjanstvo* tudi *hajdegerjanstvo; nietzschejanstvo* in *ničejanstvo; sionizem* in *cionizem; taoizem* in *daoizem*); besedotvorne dvojnice (*golizem* tudi *degolizem; rotarijstvo* in *rotarijanstvo*). Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku: *in* povezuje enakovredni dvojnici, *tudi* uvaja neprednostno dvojnico.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

anglikanizem -zma m

[protestantsko usmerjena vera v Angliji]: Pomembno vlogo je pri začetkih anglikanizma igral angleški kralj Henrik VIII.; sopomenka *anglikanstvo*

{O} EDNINA: im. anglikanizem, rod. anglikanizma, daj. anglikanizmu, tož. anglikanizem, mest. pri anglikanizmu, or. z anglikanizmom; DVOJINA: im. anglikanizma, rod. anglikanizmov, daj. anglikanizmoma, tož. anglikanizma, mest. pri anglikanizmih, or. z anglikanizmoma; MNOŽINA: im. anglikanizmi, rod. anglikanizmov, daj. anglikanizmom, tož. anglikanizme, mest. pri anglikanizmih, or. z anglikanizmi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

bonapartízem -zma m |

politično gibanje privrženecv Bonaparteja/Bonaparta|: [Najboljši opis bonapartizma je plebiscitarna diktatura](#)

(< **Bonapárte**)

{O} EDNINA: im. bonapartízem, rod. bonapartízma, daj. bonapartízmu, tož. bonapartízem, mest. pri bonapartízmu, or. z bonapartízmom; DVOJINA: im. bonapartízma, rod. bonapartízmov, daj. bonapartízmosfera, tož. bonapartízma, mest. pri bonapartízmi, or. z bonapartízmosfera; MNOŽINA: im. bonapartízmi, rod. bonapartízmov, daj. bonapartízmom, tož. bonapartízme, mest. pri bonapartízmi, or. z bonapartízmi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

kabála -e ž

|mistični judovski filozofski in verski nauk|: [skrivnosti kabale](#); [iskanje duhovnosti v jogi in judovski kabali](#); sopomenka *kabalizem*

{O} EDNINA: im. kabála, rod. kabále, daj. kabáli, tož. kabálo, mest. pri kabáli, or. s kabálo; DVOJINA: im. kabáli, rod. kabál, daj. kabálama, tož. kabáli, mest. pri kabálah, or. s kabálama; MNOŽINA: im. kabále, rod. kabál, daj. kabálam, tož. kabále, mest. pri kabálah, or. s kabálami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

nietzschejanstvo -a in ničejánstvo -a [ničejánstvo] m

|Nietzschejev filozofski nauk|: [nietzschejanstvo/ničejanstvo pri pisatelju Bartolu](#)

(< **Nietzsche**)

{O} EDNINA: im. nietzschejanstvo in ničejánstvo, rod. nietzschejanstva in ničejánstva, daj. nietzschejanstvu in ničejánstvu, tož. nietzschejanstvo in ničejánstvo, mest. pri nietzschejanstvu in pri ničejánstvu, or. z nietzschejanstvom in z ničejánstvom; DVOJINA: im. nietzschejanstva in ničejánstva, rod. nietzschejanstev in ničejánstev, daj. nietzschejanstvoma in ničejánstvoma, tož. nietzschejanstvi in ničejánstvi, mest. pri nietzschejanstvih in pri ničejánstvih, or. z nietzschejanstvoma in z ničejánstvoma; MNOŽINA: im. nietzschejanstva in ničejánstva, rod. nietzschejanstev in ničejánstev, daj. nietzschejanstvom in ničejánstvom, tož. nietzschejanstva in ničejánstva, mest. pri nietzschejanstvih in pri ničejánstvih, or. z nietzschejanstvi in z ničejánstvi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

adventizem
agnosticizem
anabaptizem
anarhizem
anglikanizem
anglikanstvo
animizem
antisemitizem
arijanstvo
ateizem
avstrofašizem
avstromarksizem
avstroslavizem
belogardizem
bogomilstvo
bonapartizem
budizem
byronizem
cecilijanstvo
chavizem
cvinglijanstvo
darwinizem
džainizem
ekofeminizem
ekologizem
ekspresionizem
epikurejstvo
falangizem
falungong

fašizem
fatalizem
fetišizem
golizem
heideggerjanstvo
hinduizem
ikonoklazem
ilirizem
impresionizem
islam
islamizem
janzenizem
kabala
kabalizem
katolištvo
keynesijanstvo
komunizem
konfucijanstvo
krščanstvo
liberalizem
lionizem
luteranstvo
makiavelizem
maoizem
marksizem
marksizem-leninizem
mladoslovenstvo
moderna
modernizem

nadrealizem
neofašizem
neoliberalizem
neonacizem
nietzschejanstvo
peronizem
postmodernizem
prekrščevalstvo
protestantizem
raeljanstvo
rojalizem
rotarijstvo
scientologija
sionizem
socializem
stalinizem
staroslovenstvo
staroverstvo
sunitizem
šiitizem
šintoizem
taoizem
titoizem
tolstojanstvo
unitarizem
velikonemštvo
zaratustrovstvo

Simboli

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **277** simbolov. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi simboli, ki jih pogosto zasledimo in imamo z njihovo rabo v besedilu težave. Geslovnik je dopolnjen s kemijskimi elementi, mednarodnimi merskimi enotami in oznakami, denarnimi enotami, standardiziranimi nazivi držav in ozemelj ipd. Posamezne tematske skupine simbolov so bile dopolnjene z manjkajočimi iztočnicami (glasbeni simboli, matematični simboli). V okviru problemskega sklopa simboli so obdelane tudi vse rimske številke.

NOVOSTI:

V slovarju je izrecno opozorjeno na položaje, v katerih se nekateri simboli razvezujejo tudi pridevniško, in sicer:

- (1) merske enote (*cl, cm, dag, dcl, dl, dm, g, hl, kg, km, kV, kW, l, m, mg, min, ml, mm, MW, s, t in V*);
- (2) kemijski elementi, ki pridevniško »živijo« v nekaterih kemijskih formulah (*NaCl*);
- (3) oznake za strani neba (*Z stena*).

Novost glede na obstoječo kodifikacijo je tudi sistematično zapisovanje izgovarjave dveh tipov črkovalnega branja (s polglasnikom in brez njega), pa tudi branja z naglašeni vsemi zlogi in z naglasom le na zadnjem zlogu.

Izrecno so označeni simboli mednarodnega značaja, ki jih uporabljamo tudi v nepodomačeni obliki (oznake strani neba, držav, merskih enot pri oblačilih ipd.).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1021, 1022, 1023.

SKLIC NA PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »Krajšave«
(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/krajsave>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

At -- [átə tudi atə in áté tudi até] samostalnik moškega spola; simbol
|astat|: [Simbol za kemijski element astat je At](#)

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: simboli

AT -- [átə tudi atə in áté tudi até] samostalnik moškega spola; simbol
|mednarodna oznaka Austria: Avstrija|

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: simboli

cotg -- [kótəgə tudi kotəgə] samostalnik moškega spola; simbol

[kotangens]: Enačba $\cotg x = a$ ima neskončno mnogo realnih rešitev; prim. **ctg**

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: simboli

hPa -- [həpəá tudi həpəá in hápéá tudi hapeá] samostalnik moškega spola; simbol

[hidropaskal]: Vrednost zračnega tlaka v hPa je reducirana na morski nivo

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: simboli

Zadnja sprememba: 26. oktobra 2019.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>a</i>		
A	Ci	F
Å	cl	Fe
Ac	Cl	ff
Ag	cm	Fm
Ah	Cm	Fr
Al	cm ²	g
Am	cm ³	G
Ar	Cn	Gb
As	Co	GB
At	cos	GBP
AT	cosec	Gd
Au	cotg	Ge
AUD	Cr	GO
B	Cs	Gy
Ba	ctg	h
BAM	Cu	H
Bf	CZK	ha
Bh	ČG	Ha
Bi	dag	Hb
Bk	dB	He
Bq	Db	Hf
Br	dcl	Hg
BRD	DE	hl
C	DKK	Ho
Ca	dl	hPa
CAD	dm	HR
cal	dm ²	HRK
ccm	dm ³	Hs
cd	Dy	HU
Cd	E	HUF
Ce	EE	Hz
CE	Es	I
Cf	Eu	In
cg	EUR	Io
CH	eV	Ir
CHF	f	IT

J
JPY
JV
JZ
K
kA
kat
kb
KB
kcal
kg
kHz
KK
kkal
km
KM
km²
kp
KP
Kr
KR
kV
kVA
kW
kWh
l
L
La
Li
LJ
lm
ln
log
lx
Lr
Lu
Lw
m
M
m²
m³
mA
mb
Mb
MB
Md
ME
mg
Mg
MHz
min
ml
mm
mm²

Mn
Mo
mol
ms
MS
Mt
MW
MWh
Mx
n
N
Na
Nb
Nd
Ne
Ni
NM
No
NOK
Np
O
Os
p
P
Pa
Pb
pc
Pd
PLN
Pm
Po
PO
pp
Pr
Pt
Pu
r
R
Ra
rad
Rb
Re
Rf
Rg
Rh
Rn
Ru
s
S
Sb
Sc
Se
sec
SEK

sf
Sg
SG
Si
SI
sin
SK
SKK
Sm
Sn
Sr
Sv
SV
SZ
t
T
Ta
Tb
Tc
Te
tg
Th
Ti
Tl
Tm
U
UA
USD
Uuh
Uuo
Uup
Uuq
Uus
Uut
v
V
VA
W
Wb
Ws
X
Xe
XL
XS
XXL
Y
Yb
Z
ZG
Zn
Zr
ž

Stalni pridevki ob osebnih imenih

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **221** večbesednih iztočnic, ki jih obravnavamo kot samostojne imenske entitete. Gre za imena zgodovinskih osebnosti, ki so se s svojimi dejanji, položajem ali osebnostnimi lastnostmi zapisali v zgodovino, namesto priimka pa uporabljamo:

- (1) stalne pridevke po krajih (*Herman Celjski, Hema Krška*), tudi v predložni obliki (*Andrej iz Loke*);
- (2) stalne pridevke po osebnostnih lastnostih (*Pipin Mali, Karel Veliki*), tudi v samostalniški (*Friderik Rdečebradec*) in predložni obliki (*Ivan Brez deže*);
- (3) stalne pridevke v obliki vrstilnih števnikov (*Ludvik Štirinajsti/Ludvik XIV.*);
- (4) stalne pridevke v obliki večbesednih vzdevkov (*Edvard Črni princ*).

Seznam je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Imena s stalnimi pridevki so obravnavana kot dvo- ali večbesedne samostojne iztočnice (*Aleksander Makedonski, Ivana Orleanska*).

Pri tistih imenih, kjer je v rabi pogosta tudi neposlovenjena oblika, je uporabnik slovarja opozorjen na izvornik (*Herman iz Karintije* – lat. *Hermannus de Carinthia*). Če je v rabi več imen, je uporabnik z vodilko *primerjaj* (= *prim.*) napoten na slovensko različico imena (*Herman Koroški*).

Pri imenih, kjer je stalni pridevek izkrajevni (*Nikolaj Kuzanski, Jezus Nazarečan*), je pogosto mogoče enakovredno uporabljati predložno različico (*Nikolaj iz Kuze, Jezus iz Nazareta*).

Normativne usmeritve so nakazane s kazalko *glej* (= *gl.*), npr. *Simon iz Kirene gl. Simon iz Cirene, Ignacij Loyolski gl. Ignacij Lojolski* ipd.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 43.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ána Cêljska -e -e ž; ime bitja, osebno ime

[poljska kraljica, celjska grofica]: **Ani Celjski**, prvi kraljici iz slovenskega prostora, je do prestola pomagala modra kri poljske dinastije Piastov; Leta 1402 se je poljski kralj Vladislav II. poročil z Ano Celjsko

{O} EDNINA: im. Ána Cêljska, rod. Áne Cêljske, daj. Áni Cêljski, tož. Áno Cêljsko, mest. pri Áni Cêljski, or. z Áno Cêljsko

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebnem imenu

Bonifácij VIII. -a VIII. tudi Bonifácij Ôsmi -a -ega m; ime bitja, osebno ime

[lat. Papa Bonifacius Octavus: ime papeža]: [bula Bonifacija VIII.](#); [S papežem Bonifacijem VIII. se je preselila tudi Vatikanska knjižnica](#)

{O} EDNINA: im. Bonifácij VIII. tudi Bonifácij Ôsmi, rod. Bonifácija VIII. tudi Bonifácija Ôsmega, daj. Bonifáciju VIII. tudi Bonifáciju Ôsmemu, tož. Bonifácija VIII. tudi Bonifácija Ôsmega, mest. pri Bonifáciju VIII. tudi pri Bonifáciju Ôsmem, or. z Bonifácijem VIII. tudi z Bonifácijem Ôsmim

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebnem imenu

Grêgor I. Véliki -ja I. -ega tudi Grêgor Prvi Véliki -ja -ega -ega m; ime bitja, osebno ime

[lat. Papa Gregorius Magnus: ime papeža]: [Po papežu Gregorju I. Velikem nosi ime gregorijanski koral](#); skrajšano »[Dialogi](#)« [Gregorja Velikega](#); [Po Leonu I., Gregorju I. in Nikolaju I. ni bilo več papeža z naslovom Veliki](#); v zvezi [sveti/sv. Gregor Veliki V Sloveniji so štiri cerkve posvečene svetemu/sv. Gregorju Velikemu](#); [Na gregorjevo bodo po Savi Bohinjki spustili gregorčke oz. barčice svetega Gregorja Velikega](#)

{O} EDNINA: im. Grêgor I. Véliki tudi Grêgor Prvi Véliki, rod. Grêgorja I. Vélikega tudi Grêgorja Prvega Vélikega, daj. Grêgorju I. Velikemu tudi Grêgorju Prvem Velikemu, tož. Grêgorja I. Vélikega tudi Grêgorja Prvega Vélikega, mest. pri Grêgorju I. Velikem tudi pri Grêgorju Prvem Velikem, or. z Grêgorjem I. Velikim tudi z Grêgorjem Prvim Velikim

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebnem imenu

Irenej Lyonski -a -ega [irenêj lijónski] m; ime bitja, osebno ime

[svetnik]: [Škof Irenej Lyonski se je rodil v Mali Aziji](#); v zvezi [sveti/sv. Irenej Lyonski spisi svetega/sv. Ireneja Lyonskega](#)

{O} EDNINA: im. Irenej Lyonski, rod. Ireneja Lyonskega, daj. Ireneju Lyonskemu, tož. Ireneja Lyonskega, mest. pri Ireneju Lyonskem, or. z Irenejem Lyonskim

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebnem imenu

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdulah II.	Alfonz X. Modri
Albert II.	Ana Avstrijska
Aleksander III. Makedonski	Ana Celjska
Aleksander I. Ruski	Andrej iz Loke
Aleksander Nevski	Andrej Kretski
Aleksander Veliki	Andrej s Krete
Alfonz X. Kastiljski	Anton Padovanski

Anton Puščavnik
Anzelm Canterburyjski
Apolonij z Rodosa
Avguštin Canterburyjski
Barbara Celjska
Beatrika Nizozemska
Beda Častitljivi
Benedikt XVI.
Bernard Mariborski
Boleslav I. Hrabri
Bonifacij VIII.
Brigita Irska
Brigita Švedska
Danilo Galicijski
Demetrij Hvarski
Demetrij s Hvara
Demetrij Solunski
Devica Orleanska
Dionizij Pariški
Donat Zadrski
Edvard Črni princ
Edvard III.
Edvard Spoznavalec
Eleonora Akvitanska
Elizabeta Bavarska
Elizabeta II.
Elizabeta Ogrska
Elizabeta Portugalska
Elizabeta Ruska
Elizabeta Yorška
Ema Krška
Erazem Jamski
Erazem Predjamski
Erazem Rotterdamski
Ernest Železni
Evzebij iz Cezareje
Ferdinand I. Habsburški
Ferdinand I. Romunski
Filip Belgijski
Filip Hessenski
Filip II. Avgust
Filip II. Francoski
Filip II. Španski
Filip I. Lepi
Filip Lepi
Filip Švabski
Franc I. Francoski
Franc Jožef I.
Frančišek Asiški
Frančišek Ksaverij
Frančišek Saleški
Friderik II. Celjski
Friderik III. Habsburški
Friderik II. Veliki
Friderik I. Rdečebradec
Friderik S praznim žepom

Fuad I.
Gregorij iz Nise
Gregor I. Veliki
Grgur Ninski
Gustav II. Adolf
Gvido iz Arezza
Hadrijan I.
Harald Modrozobi
Hema Krška
Henrik II.
Henrik VIII.
Herman Celjski
Herman iz Karintije
Herman Koroški
Herod I. Veliki
Hipolit Novomeški
Honorij III.
Ignacij Antiohijski
Ignacij Lojolski
Ignacij Loyolski
Inocenc VIII.
Inocent VIII.
Irena Atenska
Irenej Lyonski
Ivana Blazna
Ivana Orleanska
Ivana Papežinja
Ivan Brez dežele
Ivan Grozni
Ivan III. Vasiljevič
Ivan Veliki
Izabela Francoska
Izabela Portugalska
Jakob I.
Jakob Mlajši
Jakob Starejši
Jakob Veliki
Janez Damaščan
Janez Dobri
Janez Evangelist
Janez Krstnik
Janez Ljubljanski
Janez Nepomuk
Janez od Križa
Janez Pavel II.
Janez Svetokriški
Janez XXIII.
Jernej iz Loke
Jezus iz Nazareta
Jezus Nazarečan
Jožef II.
Jožef iz Arimateje
Julij II.
Jurij iz Brežic
Jurij VI. Britanski
Karel Boromejski

Karel I. Avstrijski
Karel I. Veliki
Karel II. Plešasti
Karel IV.
Karel XVI. Gustav
Katarina Aragonska
Katarina I.
Katarina II. Velika
Katarina Medičejska
Katarina Sienska
Katarina Velika
Klara Asiška
Klemen VII.
Kleopatra VII.
Kliment Ohridski
Krvava Marija
Ksenofont Efeški
Lawrence Arabski
Leon X.
Leon XIII.
Lev X.
Ljudevit Posavski
Ludvik I. Pobožni
Ludvik XIV.
Magnus Zakonodajalec
Maksim Emonski
Maksimilijan Celjski
Maksimilijan I. Habsburški
Maksimilijan Tračan
Margareta II.
Margareta Navarska
Marija I. Angleška
Marija I. Škotska
Marija iz Betanije
Marija Magdalena
Marija Snežna
Marija Vnebovzeta
Marjeta Antiohijska
Marjeta Ogrska
Modest Gosposvetski
Montezuma II.
Nabukodonozor II. – Nebukadnezar II.
Nikolaj I. Veliki
Nikolaj iz Kuze
Nikolaj iz Mire
Nikolaj Kuzanski
Oton I. Veliki

Oton iz Freisinga
Pavel od Križa
Pavel VI.
Pavlin Oglejski
Pepi I.
Peter I. Veliki
Pij VII.
Pij XI.
Pij XII.
Pipin III. Mali
Ramzes II.
Rihard III.
Rihard I. Levjesrčni
Rogerij Ljubljanski
Romuald Štandreški
Samuel Bolgarski
Seti I.
Sigismund Luksemburški
Sikst IV.
Silvija Švedska
Simeon I. Veliki
Simon iz Cirene
Simon iz Kirene
Simon iz Lipnice
Simon Kananejec
Simon Makabejec
Sulejman Veličastni
Ščepan Mali
Štefan Dušan Silni
Tales iz Mileta
Terezija Avilska
Tomaž Akvinski
Tutmozis III.
Ulrich Lichtensteinski
Ulrik Celjski
Urban VII.
Venčeslav Češki
Veronika Deseniška
Viktorija Britanska
Viljem II. Nemški
Viljem iz Ockhama
Viljem Ockhamski
Viljem Osvajalec
Vincencij Pavelski
Vlad III. Tepes – Vlad III. Tepeš
William iz Ockhama

Stvarna lastna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **171** iztočnic stvarnih lastnih ime, ki jih obravnavamo kot samostojne imenske entitete. Gre za imena, ki smo jih uslovarili zaradi njihove prekrivnosti z drugimi v problemskih sklopih obravnavanimi imeni, npr.

- *Škoda*, priimek – *Škoda*, znamka in podjetje;
- *Elizej*, svetopisemski prerok – *Elizej*, poslopje;
- *Cankar*, priimek – *Cankarjev dom*, ustanova;
- *Playboy*, revija – *Playboyovo dekle*, naziv.

Posebno skupino predstavljajo imena, ki so nastala iz kratic (*Eta, Ira, Udba ...*).

Gre za problemski sklop, ki bo še naraščal in se tudi notranje diferenciral, trenutno vključuje tudi stvarna imena, ki so podstava pripadnikov različnih gibanj, delovnih skupin, strank ipd.:

- imena podjetij (*Alpina, Barilla, Tesla*);
- revije, časniki (*Delo, Nova revija, Življenje in tehnika*);
- različne organizacije (*Hofer, Mercator*);
- poslopja (*Elizej, Cankarjev dom, Dioklecijanova palača*);
- tekmovanja in prireditve (*Davisov pokal, Pokal Vitranc*);
- borzni indeksi (*Dow Jones, Nikkei*);
- prireditve, festivali, kongresi, simpoziji (*Beneški bienale, Ljubljanski maraton*);
- računalniški programi, operacijski sistemi, aplikacije (*Android, MacOS, Adobe Illustrator*);
- imena zakonov, listin, sporazumov (*Carigradska konvencija, Londonski sporazum, Maastrichtska pogodba*);
- spletne strani, omrežja in storitve (*LinkedIn, Facebook*);
- ustanove (*Aleksandrijska knjižnica, Zveza Rotary klubov*);
- vozila, plovila, sateliti (*Cassini*).

Znamke in homonimni izdelki so opisani v drugem problemskem sklopu.

Seznam je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 ni bilo uvedenih drugih sprememb kot večja razvidnost razlik pri obravnavi imena kot stvarnega in osebnega, npr. *Tesla, m* (svoj. prid. *Teslov* 'izumitelj Nikola Tesla') nasproti *Tesla, ž* (svoj. prid. *Teslin* [podjetje, znamka]).

Precej imen sodobnega časa v dosedanjih pravopisih ni bilo uslovarjeno, redka do sedaj kodificirana imena niso bila skladiščno ponazorjena. Stvarna imena so pogosto rabljena kot desni imenovalniški prilastki v besednih zvezah, na kar je opozorjeno, npr. *Hofer* [...] |trgovsko podjetje|: *Kupuje pri Hoferju; krožišče pred Hoferjem*; kot prilastek, v imenovalniku *V trgovini Hofer imajo danes dan popustov*.

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah *Facebook skupina* in *Facebook profil* navedene tudi variantne možnosti: *skupina na Facebooku, profil na Facebooku*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 43.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dropbox -a [drôpbôks] m; stvarno ime

[podjetje]: delnice Dropboxa; srečanje med vodstvom Dropboxa in Appla; kot prilastek, v imenovalniku *Je pripravnik pri podjetju Dropbox*, ki ponuja shranjevanje datotek v oblaku; [spletno mesto za shranjevanje datotek]: uporabnik Dropboxa; Na/v Dropboxu imam shranjene dokumente in fotografije

{B} Dropboxov

{O} EDNINA: im. Dropbox, rod. Dropboxa, daj. Dropboxu, tož. Dropbox, mest. pri Dropboxu, or. z Dropboxom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: stvarna imena

Google Prevajalnik ~ -a [gúgəl prevajálnik] m; stvarno ime

[podomačeno za Google Translate]; [spletna storitev]: Če besede ne razumeš, jo lahko prevedeš v Google Prevajalniku; prevajanje z Google Prevajalnikom; kot prilastek, v imenovalniku *S pomočjo aplikacije Google Prevajalnik lahko prevajamo tudi spletne strani*

{O} EDNINA: im. Google Prevajalnik, rod. Google Prevajalnika, daj. Google Prevajalniku, tož. Google Prevajalnik, mest. pri Google Prevajalniku, or. z Google Prevajalnikom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: stvarna imena

Máraton Fránja -a ~ tudi Máraton Fránja -a -e m; stvarno ime

[kolesarska prireditev]: zmagovalec Maratona Franja; Na 29. Maratonu Franja se je preizkusil na 97-kilometrski trasi; prim. **maraton**

{O} EDNINA: im. Máraton Fránja, rod. Máratona Fránja tudi Máratona Fránje, daj. Máratonu Fránja tudi Máratonu Fránji, tož. Máraton Fránja tudi Máraton Fránjo, mest. pri Máratonu Fránja tudi pri Máratonu Fránji, or. z Máratonom Fránja tudi z Máratonom Fránjo

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: stvarna imena

Núk -a m; stvarno ime

[osrednja slovenska knjižnica]: Knjigo v latinščini še danes hranijo v Nuku; **Nuk 2** ||nova zgradba Narodne in univerzitetne knjižnice||: Na območju Nuka 2 so našli številne arheološke ostanke

(< **NUK¹**, **NUK²**)

{B} Nukov

{O} EDNINA: im. Núk, rod. Núka, daj. Núku, tož. Núk, mest. pri Núku, or. z Núkom; DVOJINA: im. Núka, rod. Núkov, daj. Núkoma, tož. Núka, mest. pri Núkih, or. z Núkoma; MNOŽINA: im. Núki, rod. Núkov, daj. Núkom, tož. Núke, mest. pri Núkih, or. z Núki

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Únicef -a m; stvarno ime

|mednarodni sklad za pomoč otrokom|: **Celoten znesek dobrodelne prireditve so namenili Unicefu; srečanje ambasadorjev Unicefa;** kot prilastek, v imenovalniku **Že tretje leto uspešno sodelujemo z organizacijo Unicef**

(< **UNICEF**)

{B} Unicefov

{O} EDNINA: im. Únicef, rod. Únicefa, daj. Únicefu, tož. Únicef, mest. pri Únicefu, or. z Únicefom; DVOJINA: im. Únicefa, rod. Únicefov, daj. Únicefoma, tož. Únicefa, mest. pri Únicefih, or. z Únicefoma; MNOŽINA: im. Únicefi, rod. Únicefov, daj. Únicefom, tož. Únicefe, mest. pri Únicefih, or. z Únicefi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Adobe Illustrator	Cecilijanka	Emo
Adobe InDesign	Chanel	Ermitaž
Adobe Photoshop	Cia	Eta
Ajpes	Coca-Cola	Evropa
Aleksandrijska knjižnica	Cvičkarija	eVsebine
Al Kaida	Čuki	Facebook
Alpina	Davisov pokal	Fatah
Android	Daytonski sporazum	Festival Lent
Apple	Delo	Fifa
Ars	Demokracija	Finance
Arso	Demos	Galerija Equrna
Avstrijska državna pogodba	Desus	Gea
Avto magazin	Diesel	Gestapo
Bandcamp	Dnevnik	Givenchy
Barilla	Dolenjski list	Gledališče Glej
Beneški bienale	Dom in svet	Global
Beneški mednarodni filmski festival	Dopps	Gmail
Booker	Dow Jones	Google
Cacharel	Dropbox	Google Maps
Cankarjev dom	Družina	Google Prevajalnik
Carigrajska konvencija	Elan	Google Translate
Cassini	Elizej	Google Zemljevidi
	Ema	Gorenje

Hamas	Mohorjeva družba	SlovLit
Hamurabijev zakonik	Moj malček	Snapchat
Hofer	My Talking Tom	Spol.si
Honda	Nasa	Stockholmska konvencija
Hotel Lev	Nasdaq	Suzy
Instagram	Nato	Škoda
Ira	Nikkei	Tesla
Istanbulska konvencija	Nokia	Teš
iTunes	Nova revija	Tigr
Jehovove priče	Novi tednik	Tinder
Justinijanova kodifikacija	Nuk	Touareg
Jutro	Onaplus	Tribuna
Kekčevi dnevi	Pil	Triglav
Kfor	Pipistrel	TrNoVfest
Kompas	Pivo in cvetje	Tumblr
Krim	Planinski vestnik	Twitter
Kukluksklan	Playboy	Ubuntu
Lady	Plesna šola Urška	Udba
Lek	Pokal Vitranc	Unesco
Lent	Pop TV	Unicef
LibreOffice	Prada	Ustanova Mali vitez
LinkedIn	Primorske novice	Večer
Linux	Primorski dnevnik	Vesna
Lizbonska pogodba	Problemi	Viber
Ljubljanski maraton	Računalniške novice	Videmski sporazum
Londonski sporazum	Radio Murski val	WhatsApp
Maastrichtska pogodba	Real Madrid	Wikipedija
MacOS	Sanktpeterburška	Windows
Maraton Franja	filharmonija	YouTube
Mercator	Schengenski sporazum	Zlatarna Celje
Merkur	Siol	Zveza Lions klubov
Messenger	Skype	Zveza Rotary klubov
Metina lista	Slomškova zveza	Življenje in tehnika
Microsoft	Slovenec	Žurnal24
Microsoft	Slovenka	
Mladina	Slovenske novice	

Svojilni pridevniki (iz domišljajskih, religijskih, mitoloških imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **150** iztočnic: **61** svojilni pridevnikov iz domišljajskih imen, **48** iz religijskih imen in **41** iz mitoloških imen.

Za samostojna gesla pri domišljajskih imenih so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki, ki v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr.:

- (1) preglas (*Bambijev, Špicparkeljčev*);
- (2) premeno *c > č* (*Sneguljičin*);
- (3) neobstojni samoglasnik (*Ostržkov*);
- (4) knjižno podaljšavo s *t* (*Rožletov*);
- (5) oblike, kjer je v rabi pogosta neknjižna podaljšava s *t* (*Dumbov*).

Problemski sklop svojilnih pridevnikov iz mitoloških in religijskih imen je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Religijska in mitološka imena«. Za samostojna gesla so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki, ki:

- (1) v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr. preglas (*Elijev*) ali neknjižno podaljšavo osnove s *t* (*Markov*);
- (2) nastopajo v stalnih besednih zvezah s prenesenim pomenom (*Ahilova/ahilova peta, Andrejev/andrejev križ, jožefova brada*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz domišljajskih imen so obravnavani kot samostojna gesla, če tvorjenka odstopa od sistemske rešitve ali če je dovolj potrditev o rabi v gradivu.

Svojilni pridevniki iz mitoloških in religijskih imen so obravnavani kot samostojna gesla; tisti, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah, ki jih identifikacijsko uvrščamo v skupino [duhovna last], ali nastopajo v zvezah, ki označujejo dele telesa, bolezni, rastline, živali ipd., pa so obdelani v slovarskem sestavku kot posebne zveze.

Slovarski sestavek sklene podatke o izhodiščni obliki (*Zvitorepčev < Zvitorepec*). Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Árturjev -a -o pridevnik

Arturjev prvenec, v katerem se pojavi v vlogi lažnega predsedniškega kandidata; Camelot, Arturjev grad, je bil dolgo vzor evropskim kraljevskim dvorom; Zgodba o Arturjevem meču Ekskaliburju je prisposoda človekove osvoboditve duha

(< **Artur**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Árturjev, rod. Árturjevega, daj. Árturjevemu, tož. Árturjev (živostno Árturjevega), mest. pri Árturjevem, or. z Árturjevim; DVOJINA: im. Árturjeva, rod. Árturjevih, daj. Árturjevima, tož. Árturjeva, mest. pri Árturjevih, or. z Árturjevima; MNOŽINA: im. Árturjevi, rod. Árturjevih, daj. Árturjevim, tož. Árturjeve, mest. pri Árturjevih, or. z Árturjevimi

ženski: EDNINA: im. Árturjeva, rod. Árturjeve, daj. Árturjevi, tož. Árturjevo, mest. pri Árturjevi, or. z Árturjevo; DVOJINA: im. Árturjevi, rod. Árturjevih, daj. Árturjevima, tož. Árturjevi, mest. pri Árturjevih, or. z Árturjevima; MNOŽINA: im. Árturjeve, rod. Árturjevih, daj. Árturjevim, tož. Árturjeve, mest. pri Árturjevih, or. z Árturjevimi

srednji: EDNINA: im. Árturjevo, rod. Árturjevega, daj. Árturjevemu, tož. Árturjevo, mest. pri Árturjevem, or. z Árturjevim; DVOJINA: im. Árturjevi, rod. Árturjevih, daj. Árturjevima, tož. Árturjevi, mest. pri Árturjevih, or. z Árturjevima; MNOŽINA: im. Árturjeva, rod. Árturjevih, daj. Árturjevim, tož. Árturjeva, mest. pri Árturjevih, or. z Árturjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz mitoloških imen); svojilni pridevniki (iz moških imen)

Búdiv -a -o pridevnik

velikanski Budov kip; Bistvo Budovega nauka je srednja pot: kultiviraj svoj um, izogibaj se zla in delaj dobro; Šrilančani verujejo, da je v indijskem templju ohranjen pravi Budov zob

(< **Buda**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Búdiv, rod. Búdivega, daj. Búdivemu, tož. Búdiv (živostno Búdivega), mest. pri Búdivem, or. z Búdivim; DVOJINA: im. Búdiva, rod. Búdivih, daj. Búdivima, tož. Búdiva, mest. pri Búdivih, or. z Búdivima; MNOŽINA: im. Búdivi, rod. Búdivih, daj. Búdivim, tož. Búdive, mest. pri Búdivih, or. z Búdivimi

ženski: EDNINA: im. Búdiva, rod. Búdive, daj. Búdivi, tož. Búdivo, mest. pri Búdivi, or. z Búdivo; DVOJINA: im. Búdivi, rod. Búdivih, daj. Búdivima, tož. Búdivi, mest. pri Búdivih, or. z Búdivima; MNOŽINA: im. Búdive, rod. Búdivih, daj. Búdivim, tož. Búdive, mest. pri Búdivih, or. z Búdivimi

srednji: EDNINA: im. Búdivo, rod. Búdivega, daj. Búdivemu, tož. Búdivo, mest. pri Búdivem, or. z Búdivim; DVOJINA: im. Búdivi, rod. Búdivih, daj. Búdivima, tož. Búdivi, mest. pri Búdivih, or. z Búdivima; MNOŽINA: im. Búdiva, rod. Búdivih, daj. Búdivim, tož. Búdiva, mest. pri Búdivih, or. z Búdivimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz religijskih imen)

Êridin -a -o pridevnik

Boginja Ate velja za Zevsovo in Eridino hčer; Eridino/eridino jabolko ||kar je vzrok spora, nesloge; jabolko spora, razdora||: Tako je v sredo parlamenta padlo Eridino/eridino jabolko, ob katerem so se razplamтели interesi, ki so cepili stranko v dve sovražni si frakciji

(< Erida)

{O} **moški:** EDNINA: im. Êridin, rod. Êridinega, daj. Êridinemu, tož. Êridin (živostno Êridinega), mest. pri Êridinem, or. z Êridinim; DVOJINA: im. Êridina, rod. Êridinih, daj. Êridinima, tož. Êridina, mest. pri Êridinih, or. z Êridinima; MNOŽINA: im. Êridini, rod. Êridinih, daj. Êridinim, tož. Êridine, mest. pri Êridinih, or. z Êridinimi

ženski: EDNINA: im. Êridina, rod. Êridine, daj. Êridini, tož. Êridino, mest. pri Êridini, or. z Êridino; DVOJINA: im. Êridini, rod. Êridinih, daj. Êridinima, tož. Êridini, mest. pri Êridinih, or. z Êridinima; MNOŽINA: im. Êridine, rod. Êridinih, daj. Êridinim, tož. Êridine, mest. pri Êridinih, or. z Êridinimi

srednji: EDNINA: im. Êridino, rod. Êridinega, daj. Êridinemu, tož. Êridino, mest. pri Êridinem, or. z Êridinim; DVOJINA: im. Êridini, rod. Êridinih, daj. Êridinima, tož. Êridini, mest. pri Êridinih, or. z Êridinima; MNOŽINA: im. Êridina, rod. Êridinih, daj. Êridinim, tož. Êridina, mest. pri Êridinih, or. z Êridinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz mitoloških imen); izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

Lupiničin -a -o pridevnik

Za Lupiničino vrnitev domov so poskrbele lastovke

(< Lupinica)

{O} **moški:** EDNINA: im. Lupiničin, rod. Lupiničinega, daj. Lupiničinemu, tož. Lupiničin (živostno Lupiničinega), mest. pri Lupiničinem, or. z Lupiničinim; DVOJINA: im. Lupiničina, rod. Lupiničinih, daj. Lupiničinima, tož. Lupiničina, mest. pri Lupiničinih, or. z Lupiničinima; MNOŽINA: im. Lupiničini, rod. Lupiničinih, daj. Lupiničinim, tož. Lupiničine, mest. pri Lupiničinih, or. z Lupiničinimi

ženski: EDNINA: im. Lupiničina, rod. Lupiničine, daj. Lupiničini, tož. Lupiničino, mest. pri Lupiničini, or. z Lupiničino; DVOJINA: im. Lupiničini, rod. Lupiničinih, daj. Lupiničinima, tož. Lupiničini, mest. pri Lupiničinih, or. z Lupiničinima; MNOŽINA: im. Lupiničine, rod. Lupiničinih, daj. Lupiničinim, tož. Lupiničine, mest. pri Lupiničinih, or. z Lupiničinimi

srednji: EDNINA: im. Lupiničino, rod. Lupiničinega, daj. Lupiničinemu, tož. Lupiničino, mest. pri Lupiničinem, or. z Lupiničinim; DVOJINA: im. Lupiničini, rod. Lupiničinih, daj. Lupiničinima, tož. Lupiničini, mest. pri Lupiničinih, or. z Lupiničinima; MNOŽINA: im. Lupiničina, rod. Lupiničinih, daj. Lupiničinim, tož. Lupiničina, mest. pri Lupiničinih, or. z Lupiničinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz domišljjskih imen); svojilni pridevniki (iz samostalnikov ženskega spola na -ica)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdijev	Hlačkov	Nestorjev
Abrahamov	Hlapičev	Noetov
Adamov	Hudičev	Odisejev
Agejev	Ikarjev	Ojdipov
Ahilov	Izaijev	Orfejev
Alahov	Jahvejev	Ostržkov
Amorjev	Jakobov	Palčičin
Andrejev	Jakov	Pandorin
Antejev	jedijev	Parvatijin
Ariadnin	Jehovov	Pelejev
Arturjev	Jeremijev	Perzejev
Avgijev	Jeričin	Pokahontasin
Bambijev	Jonov	Prokrustov
Barabov	Jožefov	Prometejev
Bedančev	Judežev	Pujev
Božičkov	Jurčkov	Rajev
Brahmov	Kalimerov	Ramov
Budov	Kalipsin	Rožletov
Copataričin	Kasandrin	Salomonov
Damoklejev	Kastorjev	Sizifov
Davidov	Kekčev	Skušnjavčev
Didonin	Kerberjev	Sneguljčičin
Dolgouščov	Kljukov	Svazijčev
Dumbov	Kristusov	Šivov
Egejev	Krišnov	Špicparkeljčev
Elektrin	Kuzmov	Talijin
Elijev	Luciferjev	Tantalov
Enejev	Lukov	Tejrezijev
Eratin	Lupiničin	Tespisov
Eridin	Malahijev	Tezejev
Evin	Marijin	Tolovajev
Evropin	Matejev	Trnuljčičin
Frančiškov	Mavglijev	Venerin
Ganešev	Menelajev	Vidov
Gospodov	Mihejev	Višnujev
Hektorjev	Minotavrov	Zaharijev
Helijev	Mitrov	Zveličarjev
Heraklejev	Morfejev	Zvitorepčev
Herin	Najdihojčev	
Herkulov	Navzikain	

Svojilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **32** svojilnih pridevnikov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Nazivi in naslovi ob imenu«.

V slovar so vključeni le pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj v besedotvornem postopku izkazujejo naslednje posebnosti:

- (1) podaljšavo osnove (*očetov, gospejin*);
- (2) preglas (*primarijev*);
- (3) premeno *c > č* (*baroničin*);
- (4) neobstojni samoglasnik (*magistrov*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz nazivov in naslovov so v primerjavi s SP 2001, v katerem so bili podiztočnice pri ustreznih podstavnih samostalnikih, obravnavani kot samostojna gesla. Novost sta pridevnika *eminenčin* in *ekscelenčin*, ki ju v slovarjih doslej nismo obravnavali.

Slovarski sestavek sklence podatke o izhodiščni besedi (nazivu ali naslovu), iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*ladyjin < lady*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

dekáničín -a -o pridevnik

Na sodišču so povzeli dekaničin odgovor

(< **dekanica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. dekáničín, rod. dekáničínega, daj. dekáničínemu, tož. dekáničín (živostno dekáničínega), mest. pri dekáničínem, or. z dekáničínim; DVOJINA: im. dekáničina, rod. dekáničínih, daj. dekáničínima, tož. dekáničina, mest. pri dekáničínih, or. z dekáničínima; MNOŽINA: im. dekáničíní, rod. dekáničínih, daj. dekáničínim, tož. dekáničíné, mest. pri dekáničínih, or. z dekáničínimi

ženski: EDNINA: im. dekáničina, rod. dekáničíné, daj. dekáničíní, tož. dekáničínó, mest. pri dekáničíní, or. z dekáničínó; DVOJINA: im. dekáničíní, rod. dekáničínih, daj. dekáničínima, tož.

dekáničini, mest. pri dekáničinih, or. z dekáničinima; MNOŽINA: im. dekáničine, rod. dekáničinih, daj. dekáničinim, tož. dekáničine, mest. pri dekáničinih, or. z dekáničinimi

srednji: EDNINA: im. dekáničino, rod. dekáničinega, daj. dekáničinemu, tož. dekáničino, mest. pri dekáničinem, or. z dekáničinim; DVOJINA: im. dekáničini, rod. dekáničinih, daj. dekáničinima, tož. dekáničini, mest. pri dekáničinih, or. z dekáničinima; MNOŽINA: im. dekáničina, rod. dekáničinih, daj. dekáničinim, tož. dekáničina, mest. pri dekáničinih, or. z dekáničinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz nazivov)

králjev -a -o pridevnik

Prestol je zasedel kraljev prvi sin; menjava straže pred kraljevo palačo

(< **kralj**)

{O} **moški:** EDNINA: im. králjev, rod. králjevega, daj. králjevemu, tož. králjev (živostno králjevega), mest. pri králjevem, or. s králjevim; DVOJINA: im. králjeva, rod. králjevih, daj. králjevima, tož. králjeva, mest. pri králjevih, or. s králjevima; MNOŽINA: im. králjevi, rod. králjevih, daj. králjevim, tož. králjeve, mest. pri králjevih, or. s králjevimi

ženski: EDNINA: im. králjeva, rod. králjeve, daj. králjevi, tož. králjevo, mest. pri králjevi, or. s králjevo; DVOJINA: im. králjevi, rod. králjevih, daj. králjevima, tož. králjevi, mest. pri králjevih, or. s králjevima; MNOŽINA: im. králjeve, rod. králjevih, daj. králjevim, tož. králjeve, mest. pri králjevih, or. s králjevimi

srednji: EDNINA: im. králjevo, rod. králjevega, daj. králjevemu, tož. králjevo, mest. pri králjevem, or. s králjevim; DVOJINA: im. králjevi, rod. králjevih, daj. králjevima, tož. králjevi, mest. pri králjevih, or. s králjevima; MNOŽINA: im. králjeva, rod. králjevih, daj. králjevim, tož. králjeva, mest. pri králjevih, or. s králjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz mitoloških imen); svojilni pridevniki (iz nazivov)

očétov -a -o pridevnik

Nadaljuje očétovo delo

(< **oče**)

{O} **moški:** EDNINA: im. očétov, rod. očétovega, daj. očétovemu, tož. očétov (živostno očétovega), mest. pri očétovem, or. z očétovim; DVOJINA: im. očétova, rod. očétovih, daj. očétovima, tož. očétova, mest. pri očétovih, or. z očétovima; MNOŽINA: im. očétovi, rod. očétovih, daj. očétovim, tož. očétove, mest. pri očétovih, or. z očétovimi

ženski: EDNINA: im. očétova, rod. očétove, daj. očétovi, tož. očétovo, mest. pri očétovi, or. z očétovo; DVOJINA: im. očétovi, rod. očétovih, daj. očétovima, tož. očétovi, mest. pri očétovih, or. z očétovima; MNOŽINA: im. očétove, rod. očétovih, daj. očétovim, tož. očétove, mest. pri očétovih, or. z očétovimi

srednji: EDNINA: im. očétovo, rod. očétovega, daj. očétovemu, tož. očétovo, mest. pri očétovem, or. z očétovim; DVOJINA: im. očétovi, rod. očétovih, daj. očétovima, tož. očétovi, mest. pri očétovih, or. z očétovima; MNOŽINA: im. očétova, rod. očétovih, daj. očétovim, tož. očétova, mest. pri očétovih, or. z očétovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz nazivov)

profésoričín -a -o pridevnik

profésoričín asistent

(< **profesorica**)

{O} **moški:** EDNINA: im. profésoričín, rod. profésoričínega, daj. profésoričínemu, tož. profésoričín (živostno profésoričínega), mest. pri profésoričínem, or. s profésoričínim; DVOJINA: im. profésoričina, rod. profésoričínih, daj. profésoričínima, tož. profésoričina, mest. pri profésoričínih, or. s profésoričínima; MNOŽINA: im. profésoričínih, rod. profésoričínih, daj. profésoričínim, tož. profésoričínih, mest. pri profésoričínih, or. s profésoričínimi

ženski: EDNINA: im. profésoričina, rod. profésoričine, daj. profésoričini, tož. profésoričino, mest. pri profésoričini, or. s profésoričino; DVOJINA: im. profésoričini, rod. profésoričínih, daj. profésoričínima, tož. profésoričini, mest. pri profésoričínih, or. s profésoričínima; MNOŽINA: im. profésoričine, rod. profésoričínih, daj. profésoričínim, tož. profésoričine, mest. pri profésoričínih, or. s profésoričínimi

srednji: EDNINA: im. profésoričino, rod. profésoričínega, daj. profésoričínemu, tož. profésoričino, mest. pri profésoričínem, or. s profésoričínim; DVOJINA: im. profésoričini, rod. profésoričínih, daj. profésoričínima, tož. profésoričini, mest. pri profésoričínih, or. s profésoričínima; MNOŽINA: im. profésoričina, rod. profésoričínih, daj. profésoričínim, tož. profésoričina, mest. pri profésoričínih, or. s profésoričínimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz nazivov)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

baroničín	kraljev
caričín	kraljičín
carjev	ladyjin
cesaričín	magistričín
cesarjev	magistrov
dekaničín	majorjev
doktoričín	monsinjorjev
doktorjev	očetov
ekscelenčín	patrov
eminenčín	podpolkovničín
generaličín	primarijev
generalpolkovničín	prinčev
gospejin	profésoričín
gospodičín	profesorjev
grofičín	rektoričín
inženirjev	rektorjev

Svojilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** svojilnih pridevnikov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnim imenom«.

V slovar so vključeni le pridevniki, ki se tvorijo nekoliko drugače, kot bi pričakovali ob ustaljenem vzorcu (tj. *brat – bratov, mama – mamin*):

- (1) podaljšava osnove (*ovčarjev*);
- (2) preglas (*zmajev*);
- (3) premena *c > č* (*lisičin, toda muca – mucin*);
- (4) neobstojni samoglasnik (*palčkov*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki so slovarsko obravnavani kot samostojna gesla, kar pomeni, da je v sestavek vključena značilna ponazoritev rabe. Prav zaradi samostojne obravnave posameznih svojilnih pridevnikov je bilo treba v slovarski sestavek vključiti podatek o izhodiščni korenski besedi, iz katere je tvorjen pridevnik (*lisičin < lisica*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956–974.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

čebéličin -a -o pridevnik

Oblekla si je čebeličin kostum

(< **čebelica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. čebéličin, rod. čebéličinega, daj. čebéličinemu, tož. čebéličin (živostno čebéličinega), mest. pri čebéličinem, or. s čebéličinim; DVOJINA: im. čebéličina, rod. čebéličinih, daj. čebéličinima, tož. čebéličina, mest. pri čebéličinih, or. s čebéličinima; MNOŽINA: im. čebéličini, rod. čebéličinih, daj. čebéličinim, tož. čebéličine, mest. pri čebéličinih, or. s čebéličinimi

ženski: EDNINA: im. čebéličina, rod. čebéličine, daj. čebéličini, tož. čebéličino, mest. pri čebéličini, or. s čebéličino; DVOJINA: im. čebéličini, rod. čebéličinih, daj. čebéličinima, tož. čebéličini, mest. pri čebéličinih, or. s čebéličinima; MNOŽINA: im. čebéličine, rod. čebéličinih, daj. čebéličinim, tož. čebéličine, mest. pri čebéličinih, or. s čebéličinimi

srednji: EDNINA: im. čebéličino, rod. čebéličinega, daj. čebéličinemu, tož. čebéličino, mest. pri čebéličinem, or. s čebéličinim; DVOJINA: im. čebéličini, rod. čebéličinih, daj. čebéličinima, tož. čebéličini, mest. pri čebéličinih, or. s čebéličinima; MNOŽINA: im. čebéličina, rod. čebéličinih, daj. čebéličinim, tož. čebéličina, mest. pri čebéličinih, or. s čebéličinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz samostalnikov ženskega spola na -ica); svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij); svojilni pridevniki (iz jeder SBZ)

medvédkov -a -o pridevnik

Ankina najljubša pravljica govori o medvedku in njegovih prijateljih

(< **medvedek**)

{O} **moški:** EDNINA: im. medvédkov, rod. medvédkovega, daj. medvédkovemu, tož. medvédkov (živostno medvédkovega), mest. pri medvédkovem, or. z medvédkovim; DVOJINA: im. medvédkova, rod. medvédkovih, daj. medvédkovima, tož. medvédkova, mest. pri medvédkovih, or. z medvédkovima; MNOŽINA: im. medvédkovi, rod. medvédkovih, daj. medvédkovim, tož. medvédkove, mest. pri medvédkovih, or. z medvédkovimi

ženski: EDNINA: im. medvédkova, rod. medvédkove, daj. medvédkovi, tož. medvédkovo, mest. pri medvédkovi, or. z medvédkovo; DVOJINA: im. medvédkovi, rod. medvédkovih, daj. medvédkovima, tož. medvédkovi, mest. pri medvédkovih, or. z medvédkovima; MNOŽINA: im. medvédkove, rod. medvédkovih, daj. medvédkovim, tož. medvédkove, mest. pri medvédkovih, or. z medvédkovimi

srednji: EDNINA: im. medvédkovo, rod. medvédkovega, daj. medvédkovemu, tož. medvédkovo, mest. pri medvédkovem, or. z medvédkovim; DVOJINA: im. medvédkovi, rod. medvédkovih, daj. medvédkovima, tož. medvédkovi, mest. pri medvédkovih, or. z medvédkovima; MNOŽINA: im. medvédkova, rod. medvédkovih, daj. medvédkovim, tož. medvédkova, mest. pri medvédkovih, or. z medvédkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz samostalnikov moškega spola); svojilni pridevniki (iz jeder SBZ)

póštarjev -a -o pridevnik

Poštarjeva torba je bila polna voščilnic

(< **poštar**)

{O} **moški:** EDNINA: im. póštarjev, rod. póštarjevega, daj. póštarjevemu, tož. póštarjev (živostno póštarjevega), mest. pri póštarjevem, or. s póštarjevim; DVOJINA: im. póštarjeva, rod. póštarjevih, daj. póštarjevima, tož. póštarjeva, mest. pri póštarjevih, or. s póštarjevima; MNOŽINA: im. póštarjevi, rod. póštarjevih, daj. póštarjevim, tož. póštarjeve, mest. pri póštarjevih, or. s póštarjevimi

ženski: EDNINA: im. póštarjeva, rod. póštarjeve, daj. póštarjevi, tož. póštarjevo, mest. pri póštarjevi, or. s póštarjevo; DVOJINA: im. póštarjevi, rod. póštarjevih, daj. póštarjevima, tož. póštarjevi, mest. pri póštarjevih, or. s póštarjevima; MNOŽINA: im. póštarjeve, rod. póštarjevih, daj. póštarjevim, tož. póštarjeve, mest. pri póštarjevih, or. s póštarjevimi

srednji: EDNINA: im. poštarjevo, rod. poštarjevega, daj. poštarjevemu, tož. poštarjevo, mest. pri poštarjevem, or. s poštarjevim; DVOJINA: im. poštarjevi, rod. poštarjevih, daj. poštarjevima, tož. poštarjevi, mest. pri poštarjevih, or. s poštarjevima; MNOŽINA: im. poštarjeva, rod. poštarjevih, daj. poštarjevim, tož. poštarjeva, mest. pri poštarjevih, or. s poštarjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz samostalnikov moškega spola); svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij); svojilni pridevniki (iz jeder SBZ)

zvézdičin -a -o pridevnik

Razbojnik Ceferin je hotel ukrasti zvezdičine zlate lase

(< **zvezdica**)

{O} **moški:** EDNINA: im. zvézdičin, rod. zvézdičinega, daj. zvézdičinemu, tož. zvézdičin (životno zvézdičinega), mest. pri zvézdičinem, or. z zvézdičinim; DVOJINA: im. zvézdičina, rod. zvézdičinih, daj. zvézdičinima, tož. zvézdičina, mest. pri zvézdičinih, or. z zvézdičinima; MNOŽINA: im. zvézdičini, rod. zvézdičinih, daj. zvézdičinim, tož. zvézdičine, mest. pri zvézdičinih, or. z zvézdičinimi

ženski: EDNINA: im. zvézdičina, rod. zvézdičine, daj. zvézdičini, tož. zvézdičino, mest. pri zvézdičini, or. z zvézdičino; DVOJINA: im. zvézdičini, rod. zvézdičinih, daj. zvézdičinima, tož. zvézdičini, mest. pri zvézdičinih, or. z zvézdičinima; MNOŽINA: im. zvézdičine, rod. zvézdičinih, daj. zvézdičinim, tož. zvézdičine, mest. pri zvézdičinih, or. z zvézdičinimi

srednji: EDNINA: im. zvézdičino, rod. zvézdičinega, daj. zvézdičinemu, tož. zvézdičino, mest. pri zvézdičinem, or. z zvézdičinim; DVOJINA: im. zvézdičini, rod. zvézdičinih, daj. zvézdičinima, tož. zvézdičini, mest. pri zvézdičinih, or. z zvézdičinima; MNOŽINA: im. zvézdičina, rod. zvézdičinih, daj. zvézdičinim, tož. zvézdičina, mest. pri zvézdičinih, or. z zvézdičinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz samostalnikov ženskega spola na -ica); svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljijjskih bitij); svojilni pridevniki (iz jeder SBZ)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

coprničn
čarovničn
čebeličn
dekličn
gasilčev
krojačkov
lisičn
mačkov
medvedkov

mucin
ovčarjev
palčkov
poštarjev
sovičn
vajenčev
zajčkov
zmajev
zvezdičn

Svojljni pridevniki (iz osebnih moških imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **127** svojljnih pridevnikov in je bil narejen na podlagi nabora osebnih moških imen, vključenih v problemski sklop »Lastna imena (osebna moška)«. V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojljni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Ahačev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove *s t* (*Nikov*);
- (3) obvezne podaljšave osnove *s t* (*Jure*);
- (4) neobveznega izpusta neobstojnega polglasnika (*Klemnov* ali *Klemenov*);
- (5) nepravilne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Aljošin* namesto *Aljošev*).

V kasnejših fazah so bili dodani tudi tisti svojljni pridevniki, pri katerih je bilo podstavno ime v geslovnik sprejeto zaradi prekrivnosti pri zapisu, npr. *oskar*, *aleksander* 'nagrada' in *Oskar*, *Aleksander* 'ime'.

V letu 2019 so bili v problemski sklop dodani svojljni pridevniki iz imen, ki se pojavljajo v umetniških imenih, npr. *Andy Warhol* > *Andyjev*. Podobno kot pri slovenskih imenih je uslovarjenje svojljnega pridevnika narekovalo problematičnost zaradi:

- (1) podaljšave z *j* (*Andyjev*), povezane z izreko končnega samoglasnika (*Joe – Joejev* in še *Steviejev*);
- (2) preglasa imen s končnim pisnim *o* (*Kočev/Kočov*);
- (3) preglasa imen s končnim govorjenim *c j č ž š dž* (*Georgeev/Georgeov*).

NOVOSTI:

Uslovarjenje teh imen je predstavljalo gradivsko osnovo pri pripravi novega poglavja pravopisnih pravil z naslovom »Slovnični oris za pravopis«, ki je v letu 2019 v usklajevalni fazi. Pripravljena je bila tudi anketa, ki bo pomagala pri dokončni redakciji. Dostopna je na spletnem naslovu spletišča Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU: <<http://pravopisna-komisija.sazu.si/Ankete.aspx>>.

Vsak slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik, kar je za uporabnika pomembno zlasti tedaj, ko različna imena sovpadajo v pridevniški obliki (*Nikov* < *Nik*, *Niko*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Alêšev -a -o in **Álešev** -a -o pridevnik

[Odprli so peto Aleševo fotografsko razstavo](#)

(< **Aleš**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Alêšev in Álešev, rod. Alêševêga in Áleševêga, daj. Alêševemu in Áleševemu, tož. Alêšev in Álešev (živostno Alêševêga in Áleševêga), mest. pri Alêševem in pri Áleševem, or. z Alêševim in z Áleševim; DVOJINA: im. Alêševa in Áleševa, rod. Alêševih in Áleševih, daj. Alêševima in Áleševima, tož. Alêševa in Áleševa, mest. pri Alêševih in pri Áleševih, or. z Alêševima in z Áleševima; MNOŽINA: im. Alêševi in Áleševi, rod. Alêševih in Áleševih, daj. Alêševim in Áleševim, tož. Alêševe in Áleševe, mest. pri Alêševih in pri Áleševih, or. z Alêševimi in z Áleševimi

ženski: EDNINA: im. Alêševa in Áleševa, rod. Alêševe in Áleševe, daj. Alêševi in Áleševi, tož. Alêševo in Áleševo, mest. pri Alêševi in pri Áleševi, or. z Alêševo in z Áleševo; DVOJINA: im. Alêševi in Áleševi, rod. Alêševih in Áleševih, daj. Alêševima in Áleševima, tož. Alêševi in Áleševi, mest. pri Alêševih in pri Áleševih, or. z Alêševima in z Áleševima; MNOŽINA: im. Alêševe in Áleševe, rod. Alêševih in Áleševih, daj. Alêševim in Áleševim, tož. Alêševe in Áleševe, mest. pri Alêševih in pri Áleševih, or. z Alêševimi in z Áleševimi

srednji: EDNINA: im. Alêševo in Áleševo, rod. Alêševêga in Áleševêga, daj. Alêševemu in Áleševemu, tož. Alêševo in Áleševo, mest. pri Alêševem in pri Áleševem, or. z Alêševim in z Áleševim; DVOJINA: im. Alêševi in Áleševi, rod. Alêševih in Áleševih, daj. Alêševima in Áleševima, tož. Alêševi in Áleševi, mest. pri Alêševih in pri Áleševih, or. z Alêševima in z Áleševima; MNOŽINA: im. Alêševa in Áleševa, rod. Alêševih in Áleševih, daj. Alêševim in Áleševim, tož. Alêševa in Áleševa, mest. pri Alêševih in pri Áleševih, or. z Alêševimi in z Áleševimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz moških imen); svojilni pridevniki (naglasna dvojnica)

Blážev -a -o pridevnik

Bláževêga rojstva sta se zelo razveselila; prim. **blážev**

(< **Blaž**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Blážev, rod. Bláževêga, daj. Bláževemu, tož. Blážev (živostno Bláževêga), mest. pri Bláževem, or. z Bláževim; DVOJINA: im. Bláževa, rod. Bláževih, daj. Bláževima, tož. Bláževa, mest. pri Bláževih, or. z Bláževima; MNOŽINA: im. Bláževi, rod. Bláževih, daj. Bláževim, tož. Bláževe, mest. pri Bláževih, or. z Bláževimi

ženski: EDNINA: im. Bláževa, rod. Bláževe, daj. Bláževi, tož. Bláževo, mest. pri Bláževi, or. z Bláževo; DVOJINA: im. Bláževi, rod. Bláževih, daj. Bláževima, tož. Bláževi, mest. pri Bláževih, or. z Bláževima; MNOŽINA: im. Bláževe, rod. Bláževih, daj. Bláževim, tož. Bláževe, mest. pri Bláževih, or. z Bláževimi

srednji: EDNINA: im. Bláževo, rod. Bláževêga, daj. Bláževemu, tož. Bláževo, mest. pri Bláževem, or. z Bláževim; DVOJINA: im. Bláževi, rod. Bláževih, daj. Bláževima, tož. Bláževi, mest. pri Bláževih, or. z Bláževima; MNOŽINA: im. Bláževa, rod. Bláževih, daj. Bláževim, tož. Bláževa, mest. pri Bláževih, or. z Bláževimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz moških imen)

Lúkov -a -o pridevnik

Zbranim se je pridružil Lukov oče; Lukov evangelij

(< **Luka**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Lúkov, rod. Lúkovega, daj. Lúkovemu, tož. Lúkov (živostno Lúkovega), mest. pri Lúkovem, or. z Lúkovim; DVOJINA: im. Lúkova, rod. Lúkovih, daj. Lúkovima, tož. Lúkova, mest. pri Lúkovih, or. z Lúkovima; MNOŽINA: im. Lúkovi, rod. Lúkovih, daj. Lúkovim, tož. Lúkove, mest. pri Lúkovih, or. z Lúkovimi

ženski: EDNINA: im. Lúkova, rod. Lúkove, daj. Lúkovi, tož. Lúkovo, mest. pri Lúkovi, or. z Lúkovo; DVOJINA: im. Lúkovi, rod. Lúkovih, daj. Lúkovima, tož. Lúkovi, mest. pri Lúkovih, or. z Lúkovima; MNOŽINA: im. Lúkove, rod. Lúkovih, daj. Lúkovim, tož. Lúkove, mest. pri Lúkovih, or. z Lúkovimi

srednji: EDNINA: im. Lúkovo, rod. Lúkovega, daj. Lúkovemu, tož. Lúkovo, mest. pri Lúkovem, or. z Lúkovim; DVOJINA: im. Lúkovi, rod. Lúkovih, daj. Lúkovima, tož. Lúkovi, mest. pri Lúkovih, or. z Lúkovima; MNOŽINA: im. Lúkova, rod. Lúkovih, daj. Lúkovim, tož. Lúkova, mest. pri Lúkovih, or. z Lúkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNIA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz moških imen); svojilni pridevniki (iz religijskih imen)

Pírov -a -o pridevnik

Pírove vojne; **Pírova/pírova zmaga** ||nekoristna, malo vredna zmaga glede na žrtve||: **Novomeščani so dosegli Pírovo/pírovo zmago, saj se poslavljajo od prve lige**

(< **Pir**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Pírov, rod. Pírovega, daj. Pírovemu, tož. Pírov (živostno Pírovega), mest. pri Pírovem, or. s Pírovim; DVOJINA: im. Pírova, rod. Pírovih, daj. Pírovima, tož. Pírova, mest. pri Pírovih, or. s Pírovima; MNOŽINA: im. Pírovi, rod. Pírovih, daj. Pírovim, tož. Pírove, mest. pri Pírovih, or. s Pírovimi

ženski: EDNINA: im. Pírova, rod. Pírove, daj. Pírovi, tož. Pírovo, mest. pri Pírovi, or. s Pírovo; DVOJINA: im. Pírovi, rod. Pírovih, daj. Pírovima, tož. Pírovi, mest. pri Pírovih, or. s Pírovima; MNOŽINA: im. Pírove, rod. Pírovih, daj. Pírovim, tož. Pírove, mest. pri Pírovih, or. s Pírovimi

srednji: EDNINA: im. Pírovo, rod. Pírovega, daj. Pírovemu, tož. Pírovo, mest. pri Pírovem, or. s Pírovim; DVOJINA: im. Pírovi, rod. Pírovih, daj. Pírovima, tož. Pírovi, mest. pri Pírovih, or. s Pírovima; MNOŽINA: im. Pírova, rod. Pírovih, daj. Pírovim, tož. Pírova, mest. pri Pírovih, or. s Pírovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNIA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz moških imen); izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

Zvónkov -a -o pridevnik

Sopotnik v Zvonkovem avtomobilu je ves čas kadil

(< **Zvonko**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Zvónkov, rod. Zvónkovega, daj. Zvónkovemu, tož. Zvónkov (živostno Zvónkovega), mest. pri Zvónkovem, or. z Zvónkovim; DVOJINA: im. Zvónkova, rod. Zvónkovih, daj. Zvónkovima, tož. Zvónkova, mest. pri Zvónkovih, or. z Zvónkovima; MNOŽINA: im. Zvónkovi, rod. Zvónkovih, daj. Zvónkovim, tož. Zvónkove, mest. pri Zvónkovih, or. z Zvónkovimi

ženski: EDNINA: im. Zvónkova, rod. Zvónkove, daj. Zvónkovi, tož. Zvónkovo, mest. pri Zvónkovi, or. z Zvónkovo; DVOJINA: im. Zvónkovi, rod. Zvónkovih, daj. Zvónkovima, tož. Zvónkovi, mest. pri Zvónkovih, or. z Zvónkovima; MNOŽINA: im. Zvónkove, rod. Zvónkovih, daj. Zvónkovim, tož. Zvónkove, mest. pri Zvónkovih, or. z Zvónkovimi

srednji: EDNINA: im. Zvónkovo, rod. Zvónkovega, daj. Zvónkovemu, tož. Zvónkovo, mest. pri Zvónkovem, or. z Zvónkovim; DVOJINA: im. Zvónkovi, rod. Zvónkovih, daj. Zvónkovima, tož. Zvónkovi, mest. pri Zvónkovih, or. z Zvónkovima; MNOŽINA: im. Zvónkova, rod. Zvónkovih, daj. Zvónkovim, tož. Zvónkova, mest. pri Zvónkovih, or. z Zvónkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz moških imen)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Adamov	Igorjev
Ahačev	Ivov
Akihitov	Izidorjev
Alešev	Jakobov
Aljažev	Jakov
Aljošev	Janijev
Alojzijev	Jankov
Andražev	Jeanov
Andrejev	Jernejev
Andyjev	Joejev
Anejev	Joškov
Anžetov	Jožefov
Arturjev	Jožetov
Atahualpov	Juretov
Atilov	Jurijev
Blažev	Karakalov
Bogomirjev	Keopsov
Borov	Khangšijev
Bruceov	Klemnov
Cezarjev	Kočev
Cvetkov	Leejev
Damirjev	Lovrov
Danilov	Lukov
Davorjev	Majev
Dioklecijanov	Marijev
Džoserjev	Markov
Evstahijev	Martinov
Francijev	Matejev
Franjev	Matevžev
Gašperjev	Matičev
Georgeev	Matijev
Georgesov	Matjažev
Georgov	Menesov
Gregorjev	Mihov
Gregov	Milošev
Hadrijanov	Mirkov
Hailejev	Mirov
Harryjev	Mitjev
Ignáčev	Mohorjev

Nejčev
Nikolajev
Nikov
Ninov
Oskarjev
Pavletov
Pavlov
Petrov
Pirov
Primožev
Radov
Rajkov
Renatov
Renejev
Ristov
Rudijev
Samirjev
Samov
Sandorjev
Sašev
Sergejev
Silvestrov
Silvov
Slavkov
Srečkov

Stankov
Steviejev
Tadejev
Timotejev
Tinetov
Tomažev
Tonyjev
Urošev
Valterjev
Vasjev
Velikonjev
Vidov
Viktorjev
Vincenčev
Vinkov
Vladimirjev
Vladov
Vojkov
Yvesov
Zdravkov
Zlatkov
Zvonkov
Željkov
Žigov

Svojljni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 52 svojljnih pridevnikov in je bil narejen na podlagi nabora osebnih ženskih imen, vključenih v problemski sklop »Lastna imena (osebna, ženska)«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojljni pridevnik pride do preglasa (*Aničin*). Vključena so tudi imena, pri katerih je zaradi ženskega in moškega enakopisnega imena mogoč nesporazum (*Saša: Sašev in Sašin*) ali obstaja enakozvočnost z občnoimenskim poimenovanjem (*Vesna : vesna* [nagrada]).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, ko smo uvedli svojljne pridevnike iz imen z enozložno podstavo brez podaljšave (*Pia: Piin in Pijin; Lea: Lein in Lejin*).

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik ženskih imen so bila tako sprejeta zlasti imena neslovenskega izvora in iz njih izpeljani svojljni pridevniki (*Audreyjin, Billiejn, Cocijin, Edithin, Jeanin, Marilynin, Nataliejin, Whoopijin* itd.).

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik (*Aničin < Anica*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 962, 963.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Emmyjin -a -o [émijin] pridevnik

Emmyjina mama je bila znana matematičarka

(< **Emmy**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Emmyjin, rod. Emmyjinega, daj. Emmyjinemu, tož. Emmyjin (živostno Emmyjinega), mest. pri Emmyjinem, or. z Emmyjinim; DVOJINA: im. Emmyjina, rod. Emmyjinih, daj. Emmyjinima, tož. Emmyjina, mest. pri Emmyjinih, or. z Emmyjinima; MNOŽINA: im. Emmyjini, rod. Emmyjinih, daj. Emmyjinim, tož. Emmyjine, mest. pri Emmyjinih, or. z Emmyjinimi

ženski: EDNINA: im. Emmyjina, rod. Emmyjine, daj. Emmyjini, tož. Emmyjino, mest. pri Emmyjini, or. z Emmyjino; DVOJINA: im. Emmyjini, rod. Emmyjinih, daj. Emmyjinima, tož. Emmyjini, mest. pri Emmyjinih, or. z Emmyjinima; MNOŽINA: im. Emmyjine, rod. Emmyjinih, daj. Emmyjinim, tož. Emmyjine, mest. pri Emmyjinih, or. z Emmyjinimi

srednji: EDNINA: im. Emmyjino, rod. Emmyjinega, daj. Emmyjinemu, tož. Emmyjino, mest. pri Emmyjinem, or. z Emmyjinim; DVOJINA: im. Emmyjini, rod. Emmyjinih, daj. Emmyjinima, tož. Emmyjini, mest. pri Emmyjinih, or. z Emmyjinima; MNOŽINA: im. Emmyjina, rod. Emmyjinih, daj. Emmyjinim, tož. Emmyjina, mest. pri Emmyjinih, or. z Emmyjinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz ženskih imen)

Piin -a -o [píjin] pridevnik

Šola zavzame ves Piin dan

(< **Pia**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Piin, rod. Piinega, daj. Piinemu, tož. Piin (živostno Piinega), mest. pri Piinem, or. s Piinim; DVOJINA: im. Piina, rod. Piinih, daj. Piinima, tož. Piina, mest. pri Piinih, or. s Piinima; MNOŽINA: im. Piini, rod. Piinih, daj. Piinim, tož. Piine, mest. pri Piinih, or. s Piinimi

ženski: EDNINA: im. Piina, rod. Piine, daj. Piini, tož. Piino, mest. pri Piini, or. s Piino; DVOJINA: im. Piini, rod. Piinih, daj. Piinima, tož. Piini, mest. pri Piinih, or. s Piinima; MNOŽINA: im. Piine, rod. Piinih, daj. Piinim, tož. Piine, mest. pri Piinih, or. s Piinimi

srednji: EDNINA: im. Piino, rod. Piinega, daj. Piinemu, tož. Piino, mest. pri Piinem, or. s Piinim; DVOJINA: im. Piini, rod. Piinih, daj. Piinima, tož. Piini, mest. pri Piinih, or. s Piinima; MNOŽINA: im. Piina, rod. Piinih, daj. Piinim, tož. Piina, mest. pri Piinih, or. s Piinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz ženskih imen)

Píjin -a -o pridevnik

Pijini unikatni tekstilni izdelki

(< **Pia, Pija**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Píjin, rod. Píjinega, daj. Píjinemu, tož. Píjin (živostno Píjinega), mest. pri Píjinem, or. s Píjinim; DVOJINA: im. Píjina, rod. Píjinih, daj. Píjinima, tož. Píjina, mest. pri Píjinih, or. s Píjinima; MNOŽINA: im. Píjini, rod. Píjinih, daj. Píjinim, tož. Píjine, mest. pri Píjinih, or. s Píjinimi

ženski: EDNINA: im. Píjina, rod. Píjine, daj. Píjini, tož. Píjino, mest. pri Píjini, or. s Píjino; DVOJINA: im. Píjini, rod. Píjinih, daj. Píjinima, tož. Píjini, mest. pri Píjinih, or. s Píjinima; MNOŽINA: im. Píjine, rod. Píjinih, daj. Píjinim, tož. Píjine, mest. pri Píjinih, or. s Píjinimi

srednji: EDNINA: im. Píjino, rod. Píjinega, daj. Píjinemu, tož. Píjino, mest. pri Píjinem, or. s Píjinim; DVOJINA: im. Píjini, rod. Píjinih, daj. Píjinima, tož. Píjini, mest. pri Píjinih, or. s Píjinima; MNOŽINA: im. Píjina, rod. Píjinih, daj. Píjinim, tož. Píjina, mest. pri Píjinih, or. s Píjinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz ženskih imen)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aljošin
Anamarijin
Aničin
Audreyjin
Billiejin
Cocojin
Dafnin
Danajin
Daničin
Dikin
Dorisin
Dragičin
Edithin
Emmyjin
Inesin
Irisin
Janin
Jeanin
Jožičin
Judyjin
Karinin
Karmenin
Leejin
Lein
Lejin
Ljubičin

Lucijin
Mančin
Maričin
Mariin
Marilynin
Matejin
Mičikin
Miličin
Mojčin
Nataliejin
Nefretetin
Nikin
Nivesin
Piin
Pijin
Sašin
Slavičin
Tein
Tejin
Tiin
Tijin
Verin
Veronikin
Viktorijin
Whoopijin

Svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **32** svojilnih pridevnikov iz poimenovanj mitoloških in nadnaravnih bitij in je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Poimenovanja mitoloških in nadnaravnih bitij«, vključenega v različico 3.0 *ePravopisa* (tedaj *Slovarja pravopisnih težav*, oktober 2016).

Za samostojna gesla so prirejeni tisti svojilni pridevniki, ki v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr.:

- (1) preglas (*hudičev*);
- (2) premeno *c > č* (*rojencičin*);
- (3) neobstojni samoglasnik (*palčkov*, *psoglavčev*).

V rastočem slovarju bo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajetih več imen, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz poimenovanj mitoloških in nadnaravnih bitij so obravnavani kot samostojna gesla. Slovarski sestavek sklence podatke o izhodiščni obliki (*vilinčev < vilinec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

bedánčev -a -o pridevnik

Zgodbe o bedančevih dejanjih so navdihnile Vandota, da ga je povzdignil v knjižni lik

(< **bedanec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. bedánčev, rod. bedánčevega, daj. bedánčevemu, tož. bedánčev (živostno bedánčevega), mest. pri bedánčevem, or. z bedánčevim; DVOJINA: im. bedánčeva, rod. bedánčevih, daj. bedánčevima, tož. bedánčeva, mest. pri bedánčevih, or. z bedánčevima; MNOŽINA: im. bedánčevi, rod. bedánčevih, daj. bedánčevim, tož. bedánčeve, mest. pri bedánčevih, or. z bedánčevimi

ženski: EDNINA: im. bedánčeva, rod. bedánčeve, daj. bedánčevi, tož. bedánčevo, mest. pri bedánčevi, or. z bedánčevo; DVOJINA: im. bedánčevi, rod. bedánčevih, daj. bedánčevima, tož. bedánčevi, mest. pri bedánčevih, or. z bedánčevima; MNOŽINA: im. bedánčeve, rod. bedánčevih, daj. bedánčevim, tož. bedánčeve, mest. pri bedánčevih, or. z bedánčevimi

srednji: EDNINA: im. bedánčevo, rod. bedánčevega, daj. bedánčevemu, tož. bedánčevo, mest. pri bedánčevem, or. z bedánčevim; DVOJINA: im. bedánčevi, rod. bedánčevih, daj. bedánčevim, tož. bedánčevi, mest. pri bedánčevih, or. z bedánčevima; MNOŽINA: im. bedánčeva, rod. bedánčevih, daj. bedánčevim, tož. bedánčeva, mest. pri bedánčevih, or. z bedánčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij)

hudíčov -a -o pridevnik

hudíčeva dela

(< **hudič**)

{O} **moški:** EDNINA: im. hudíčov, rod. hudíčevega, daj. hudíčovemu, tož. hudíčov (živostno hudíčevega), mest. pri hudíčovem, or. s hudíčovim; DVOJINA: im. hudíčeva, rod. hudíčevih, daj. hudíčovima, tož. hudíčeva, mest. pri hudíčevih, or. s hudíčovima; MNOŽINA: im. hudíčevi, rod. hudíčevih, daj. hudíčovim, tož. hudíčeve, mest. pri hudíčevih, or. s hudíčovimi

ženski: EDNINA: im. hudíčeva, rod. hudíčeve, daj. hudíčevi, tož. hudíčevo, mest. pri hudíčevi, or. s hudíčevo; DVOJINA: im. hudíčevi, rod. hudíčevih, daj. hudíčovima, tož. hudíčevi, mest. pri hudíčevih, or. s hudíčovima; MNOŽINA: im. hudíčeve, rod. hudíčevih, daj. hudíčovim, tož. hudíčeve, mest. pri hudíčevih, or. s hudíčovimi

srednji: EDNINA: im. hudíčevo, rod. hudíčevega, daj. hudíčovemu, tož. hudíčevo, mest. pri hudíčovem, or. s hudíčovim; DVOJINA: im. hudíčevi, rod. hudíčevih, daj. hudíčovima, tož. hudíčevi, mest. pri hudíčevih, or. s hudíčovima; MNOŽINA: im. hudíčeva, rod. hudíčevih, daj. hudíčovim, tož. hudíčeva, mest. pri hudíčevih, or. s hudíčovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij)

psoglavčev -a -o pridevnik

rod psoglavcev

(< **psoglavec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. psoglavčev, rod. psoglavčevega, daj. psoglavčevemu, tož. psoglavčev (živostno psoglavčevega), mest. pri psoglavčevem, or. s psoglavčevim; DVOJINA: im. psoglavčeva, rod. psoglavčevih, daj. psoglavčovima, tož. psoglavčeva, mest. pri psoglavčevih, or. s psoglavčovima; MNOŽINA: im. psoglavčevi, rod. psoglavčevih, daj. psoglavčovim, tož. psoglavčeve, mest. pri psoglavčevih, or. s psoglavčovimi

ženski: EDNINA: im. psoglavčeva, rod. psoglavčeve, daj. psoglavčevi, tož. psoglavčevo, mest. pri psoglavčevi, or. s psoglavčevo; DVOJINA: im. psoglavčevi, rod. psoglavčevih, daj. psoglavčovima, tož. psoglavčevi, mest. pri psoglavčevih, or. s psoglavčovima; MNOŽINA: im. psoglavčeve, rod. psoglavčevih, daj. psoglavčovim, tož. psoglavčeve, mest. pri psoglavčevih, or. s psoglavčovimi

srednji: EDNINA: im. psoglavčevo, rod. psoglavčevega, daj. psoglavčevemu, tož. psoglavčevo, mest. pri psoglavčevem, or. s psoglavčevim; DVOJINA: im. psoglavčevi, rod. psoglavčevih, daj. psoglavčovima, tož. psoglavčevi, mest. pri psoglavčevih, or. s psoglavčovima; MNOŽINA: im.

psoglavčeva, rod. psoglavčevih, daj. psoglavčevim, tož. psoglavčeva, mest. pri psoglavčevih, or. s psoglavčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij)

vampírjev -a -o pridevnik

Zaradi snovi v vampirjevi slini, ki preprečujejo strjevanje krvi, rana dolgo krvavi

(< **vampir**)

{O} **moški:** EDNINA: im. vampírjev, rod. vampírjevega, daj. vampírjevemu, tož. vampírjev (živostno vampírjevega), mest. pri vampírjevem, or. z vampírjevím; DVOJINA: im. vampírjeva, rod. vampírjevih, daj. vampírjevima, tož. vampírjeva, mest. pri vampírjevih, or. z vampírjevima; MNOŽINA: im. vampírjevi, rod. vampírjevih, daj. vampírjevim, tož. vampírjeve, mest. pri vampírjevih, or. z vampírjevimi

ženski: EDNINA: im. vampírjeva, rod. vampírjeve, daj. vampírjevi, tož. vampírjevo, mest. pri vampírjevi, or. z vampírjevo; DVOJINA: im. vampírjevi, rod. vampírjevih, daj. vampírjevima, tož. vampírjevi, mest. pri vampírjevih, or. z vampírjevima; MNOŽINA: im. vampírjeve, rod. vampírjevih, daj. vampírjevim, tož. vampírjeve, mest. pri vampírjevih, or. z vampírjevimi

srednji: EDNINA: im. vampírjevo, rod. vampírjevega, daj. vampírjevemu, tož. vampírjevo, mest. pri vampírjevem, or. z vampírjevím; DVOJINA: im. vampírjevi, rod. vampírjevih, daj. vampírjevima, tož. vampírjevi, mest. pri vampírjevih, or. z vampírjevima; MNOŽINA: im. vampírjeva, rod. vampírjevih, daj. vampírjevim, tož. vampírjeva, mest. pri vampírjevih, or. z vampírjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz samostalnikov moškega spola); svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angelov	mačkov	sojeničin
bedančev	morakvarjev	sovičin
čarovničín	možev	telebajskov
čatežev	ovčarjev	vajenčev
čebeličin	palčkov	vampirjev
dioskurjev	pasjeglavčev	vilinčev
gasilčev	poštarjev	vinksičin
hudičev	psoglavčev	zajčkov
jedijev	rojeničin	zmajev
kentavrov	satirjev	zvezdičin
lisičin	smrkčev	

Svojilni pridevniki (iz prebivalških imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **157** svojilnih pridevnikov iz enobesednih prebivalških imen, ki je nastal na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Prebivalška imena (iz imen držav, celin)« ter iz sklopov »Prebivalška imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)« in »Prebivalška imena (iz imen pokrajin, otokov)«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu *Gigafida 2.0*, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojilni pridevnik pride do preglasa (*Albančev, Apačev, Mohikančev, Švicarjev*) ali poenobesedenja (*Južnokorejčev, Slonokoščenoobalčev*).

V rastočem slovarju bodo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajeti svojilni pridevniki iz prebivalških imen po problemskih sklopih izhodiščnih gesel (prebivalci pokrajin, mest, otokov itd.).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001. Novost v slovarju so dvojnice, ki so posledica dvojničnosti izhodiščnih prebivalških imen (*Etiopijčev – Etiopčev, Laožanov – Laošanov, Maldivijčev – Maldivčev; Bosančev – Bosenčev*). Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla.

Slovarski sestavek sklone podatke o izhodiščni besedi (prebivalškem imenu), iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Albančev < Albanec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dánčev -a -o pridevnik

Novi Dančev film bo nared do festivala v Cannesu

(< **Danec**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Dánčev, rod. Dánčevega, daj. Dánčevemu, tož. Dánčev (živostno Dánčevega), mest. pri Dánčevem, or. z Dánčevim; DVOJINA: im. Dánčeva, rod. Dánčevih, daj. Dánčevima, tož. Dánčeva, mest. pri Dánčevih, or. z Dánčevima; MNOŽINA: im. Dánčevi, rod. Dánčevih, daj. Dánčevim, tož. Dánčeve, mest. pri Dánčevih, or. z Dánčevimi

ženski: EDNINA: im. Dánčeva, rod. Dánčeve, daj. Dánčevi, tož. Dánčevo, mest. pri Dánčevi, or. z Dánčevo; DVOJINA: im. Dánčevi, rod. Dánčevih, daj. Dánčevima, tož. Dánčevi, mest. pri

Dánčevih, or. z Dánčevima; MNOŽINA: im. Dánčeve, rod. Dánčevih, daj. Dánčevim, tož. Dánčeve, mest. pri Dánčevih, or. z Dánčevimi

srednji: EDNINA: im. Dánčevo, rod. Dánčevega, daj. Dánčevemu, tož. Dánčevo, mest. pri Dánčevem, or. z Dánčevim; DVOJINA: im. Dánčevi, rod. Dánčevih, daj. Dánčevima, tož. Dánčevi, mest. pri Dánčevih, or. z Dánčevima; MNOŽINA: im. Dánčeva, rod. Dánčevih, daj. Dánčevim, tož. Dánčeva, mest. pri Dánčevih, or. z Dánčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen); svojilni pridevniki (iz imen držav)

Gámbijčev -a -o pridevnik

Gambijčeva zmaga je bila pričakovana

(< **Gambijec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Gámbijčev, rod. Gámbijčevega, daj. Gámbijčevemu, tož. Gámbijčev (živostno Gámbijčevega), mest. pri Gámbijčevem, or. z Gámbijčevim; DVOJINA: im. Gámbijčeva, rod. Gámbijčevih, daj. Gámbijčevima, tož. Gámbijčeva, mest. pri Gámbijčevih, or. z Gámbijčevima; MNOŽINA: im. Gámbijčevi, rod. Gámbijčevih, daj. Gámbijčevim, tož. Gámbijčeve, mest. pri Gámbijčevih, or. z Gámbijčevimi

ženski: EDNINA: im. Gámbijčeva, rod. Gámbijčeve, daj. Gámbijčevi, tož. Gámbijčevo, mest. pri Gámbijčevi, or. z Gámbijčevo; DVOJINA: im. Gámbijčevi, rod. Gámbijčevih, daj. Gámbijčevima, tož. Gámbijčevi, mest. pri Gámbijčevih, or. z Gámbijčevima; MNOŽINA: im. Gámbijčeve, rod. Gámbijčevih, daj. Gámbijčevim, tož. Gámbijčeve, mest. pri Gámbijčevih, or. z Gámbijčevimi

srednji: EDNINA: im. Gámbijčevo, rod. Gámbijčevega, daj. Gámbijčevemu, tož. Gámbijčevo, mest. pri Gámbijčevem, or. z Gámbijčevim; DVOJINA: im. Gámbijčevi, rod. Gámbijčevih, daj. Gámbijčevima, tož. Gámbijčevi, mest. pri Gámbijčevih, or. z Gámbijčevima; MNOŽINA: im. Gámbijčeva, rod. Gámbijčevih, daj. Gámbijčevim, tož. Gámbijčeva, mest. pri Gámbijčevih, or. z Gámbijčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen); svojilni pridevniki (iz imen držav)

Marshalllovčev -a -o [máršalovčev-] pridevnik

Marshalllovčev prvi jezik je angleščina

(< **Marshalllovec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Marshalllovčev, rod. Marshalllovčevega, daj. Marshalllovčevemu, tož. Marshalllovčev (živostno Marshalllovčevega), mest. pri Marshalllovčevem, or. z Marshalllovčevim; DVOJINA: im. Marshalllovčeva, rod. Marshalllovčevih, daj. Marshalllovčevima, tož. Marshalllovčeva, mest. pri Marshalllovčevih, or. z Marshalllovčevima; MNOŽINA: im. Marshalllovčevi, rod. Marshalllovčevih, daj. Marshalllovčevim, tož. Marshalllovčeve, mest. pri Marshalllovčevih, or. z Marshalllovčevimi

ženski: EDNINA: im. Marshallovčeva, rod. Marshallovčeve, daj. Marshallovčevi, tož. Marshallovčevo, mest. pri Marshallovčevi, or. z Marshallovčevo; DVOJINA: im. Marshallovčevi, rod. Marshallovčevih, daj. Marshallovčevima, tož. Marshallovčevi, mest. pri Marshallovčevih, or. z Marshallovčevima; MNOŽINA: im. Marshallovčeve, rod. Marshallovčevih, daj. Marshallovčevim, tož. Marshallovčeve, mest. pri Marshallovčevih, or. z Marshallovčevimi

srednji: EDNINA: im. Marshallovčevo, rod. Marshallovčevega, daj. Marshallovčevemu, tož. Marshallovčevo, mest. pri Marshallovčevem, or. z Marshallovčevim; DVOJINA: im. Marshallovčevi, rod. Marshallovčevih, daj. Marshallovčevima, tož. Marshallovčevi, mest. pri Marshallovčevih, or. z Marshallovčevima; MNOŽINA: im. Marshallovčeva, rod. Marshallovčevih, daj. Marshallovčevim, tož. Marshallovčeva, mest. pri Marshallovčevih, or. z Marshallovčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen); svojilni pridevniki (iz imen držav)

Tógovčev -a -o pridevnik

Togovčeva hiša je zgrajena v tradicionalnem stilu

(< **Togovec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Tógovčev, rod. Tógovčevega, daj. Tógovčevemu, tož. Tógovčev (živostno Tógovčevega), mest. pri Tógovčevem, or. s Tógovčevim; DVOJINA: im. Tógovčeva, rod. Tógovčevih, daj. Tógovčevima, tož. Tógovčeva, mest. pri Tógovčevih, or. s Tógovčevima; MNOŽINA: im. Tógovčevi, rod. Tógovčevih, daj. Tógovčevim, tož. Tógovčeve, mest. pri Tógovčevih, or. s Tógovčevimi

ženski: EDNINA: im. Tógovčeva, rod. Tógovčeve, daj. Tógovčevi, tož. Tógovčevo, mest. pri Tógovčevi, or. s Tógovčevo; DVOJINA: im. Tógovčevi, rod. Tógovčevih, daj. Tógovčevima, tož. Tógovčevi, mest. pri Tógovčevih, or. s Tógovčevima; MNOŽINA: im. Tógovčeve, rod. Tógovčevih, daj. Tógovčevim, tož. Tógovčeve, mest. pri Tógovčevih, or. s Tógovčevimi

srednji: EDNINA: im. Tógovčevo, rod. Tógovčevega, daj. Tógovčevemu, tož. Tógovčevo, mest. pri Tógovčevem, or. s Tógovčevim; DVOJINA: im. Tógovčevi, rod. Tógovčevih, daj. Tógovčevima, tož. Tógovčevi, mest. pri Tógovčevih, or. s Tógovčevima; MNOŽINA: im. Tógovčeva, rod. Tógovčevih, daj. Tógovčevim, tož. Tógovčeva, mest. pri Tógovčevih, or. s Tógovčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen); svojilni pridevniki (iz imen držav)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Afganistančev
Albančev
Alžirčev
Andorčev
Angolčev
Antigovčev
Argentincev
Apačev
Armenčev

Avstralčev
Avstralčev
Avstriječev
Azerbajdžančev
Azijčev
Bahamčev
Bangladeševčev
Barbudčev
Belgijčev

Bissaučev
Bocvančev
Bolivijčev
Bosančev
Brazilčev
Britančev
Brunejčev
Burkinčev
Burundijčev

Butančev	Kolumbijčev	Sanmarinčev
Čadovčev	Kosovčev	Saudčev in Saudijčev
Čilenčev	Kubančev	Sejšelčev
Črnogorčev	Latvijčev	Senegalčev
Dalmatinčev	Lesotčev	Severnokorejčev
Dančev	Libanončev	Sierraleončev
Dominikančev	Liberijčev	Singapurčev
Ekvadorčev	Lihtenštajnčev	Sirčev in Sirijčev
Ekvatorialnogvinejčev	Litovčev	Slonokoščenoobalčev in
Eritrejčev	Madagaskarčev	Slonokoščencčev
Estončev	Makedončev	Slovenčev
Etiopijčev in Etiopčev	Malavijčev	Somalčev in Somalijčev
Evrazijčev	Maldivijčev in Maldivčev	Sudančev
Evropejčev	Malezijčev	Surinamčev
Fidžijčev	Malijčev	Svazijčev
Filipinčev	Marshallovčev	Svetolucijčev
Finčev	Mavretančev	Špančev
Gabončev	Mikronezijčev	Švicarjev
Gambijčev	Mjanmarčev	Tadžikistančev
Gančev	Moldavijčev in Moldavčev	Tajčev
Gruzijčev in Gruzinčev	Mongolčev	Tajvančev
Gvajančev	Mohikančev	Tanzanijčev
Gvatemalčev	Namibijčev	Tobagovčev
Gvinejčev	Nemčev	Togovčev
Haitijčev	Nepalčev	Tongovčev
Hercegovčev	Nigerijčev	Tunizijčev
Indijčev	Nigrčev	Turkmenčev
Indonezijčev	Nikaragovčev	Turkmenistančev
Irančev	Nizozemčev	Tuvalujčev
Irčev	Novogvinejčev	Ukrajinčev
Islandčev	Novozelandčev	Urugvajčev
Izraelčev	Oceanijčev	Uzbekistančev
Japončev	Omančev	Vanuatujčev
Jemenčev	Pakistančev	Vatikančev
Jordančev	Palestinčev	Venezuelčev
Južnokorejčev	Panamčev	Vietnamčev
Južnosudančev	Papuančev	Vzhodnokongovčev
Kamerunčev	Paragvajčev	Vzhodnotimorčev
Katarčev	Perujčev	Zahodnokongovčev
Kazahstančev	Portugalčev	Zahodnosaharčev
Kenijčev	Ruandčev	Zambijčev
Kirgizistančev	Salomončev	Zimbabvejčev
Kiribatijčev	Salvadorčev	
Kitajčev	Samoančev in Samojčev	

Svojilni pridevniki (iz priimkov s predimki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **40** svojilnih pridevnikov iz priimkov s predimki in je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Imena s predimki«.

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz imen s predimki so v nasprotju s SP 2001 uvrščeni v samostojna gesla. Pri redigiranju smo sledili rabi in v gradivu neizkazane oblike iz SP 2001 (*Ortegaygassetov*, *Baudouindecourtenayjev*) nadomestili z izkazanimi (*Gassetov*, *Baudouinov* / *de Courtenayjev*).

Slovarski sestavek sklone podatke o izhodiščni obliki, kar je za uporabnika pomembno zlasti pri večdelnih priimkih s predimki, pri katerih je pridevniška oblika izpeljana le iz enega dela (*d'Estaingov* < *Giscard d'Estaing*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatičnih možnosti.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

De Amicisov ~ -a ~ -o [de amičisov-] pridevnik

De Amicisov mladinski roman »Srce«

(< **De Amicis**)

{O} **moški:** EDNINA: im. De Amicisov, rod. De Amicisovega, daj. De Amicisovemu, tož. De Amicisov (živostno De Amicisovega), mest. pri De Amicisovem, or. z De Amicisovim; DVOJINA: im. De Amicisova, rod. De Amicisovih, daj. De Amicisovima, tož. De Amicisova, mest. pri De Amicisovih, or. z De Amicisovima; MNOŽINA: im. De Amicisovi, rod. De Amicisovih, daj. De Amicisovim, tož. De Amicisove, mest. pri De Amicisovih, or. z De Amicisovimi

ženski: EDNINA: im. De Amicisova, rod. De Amicisove, daj. De Amicisovi, tož. De Amicisovo, mest. pri De Amicisovi, or. z De Amicisovo; DVOJINA: im. De Amicisovi, rod. De Amicisovih, daj. De Amicisovima, tož. De Amicisovi, mest. pri De Amicisovih, or. z De Amicisovima; MNOŽINA: im. De Amicisove, rod. De Amicisovih, daj. De Amicisovim, tož. De Amicisove, mest. pri De Amicisovih, or. z De Amicisovimi

srednji: EDNINA: im. De Amicisovo, rod. De Amicisovega, daj. De Amicisovemu, tož. De Amicisovo, mest. pri De Amicisovem, or. z De Amicisovim; DVOJINA: im. De Amicisovi, rod. De Amicisovih, daj. De Amicisovima, tož. De Amicisovi, mest. pri De Amicisovih, or. z De

Amicisovima; MNOŽINA: im. De Amicisova, rod. De Amicisovih, daj. De Amicisovim, tož. De Amicisova, mest. pri De Amicisovih, or. z De Amicisovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz imen s predimki)

El Grecov ~ -a ~ -o [el grékov-] pridevnik

[El Grecov avtoportret](#)

(< **El Greco**)

{O} **moški:** EDNINA: im. El Grecov, rod. El Grecovega, daj. El Grecovemu, tož. El Grecov (živostno El Grecovega), mest. pri El Grecovem, or. z El Grecovim; DVOJINA: im. El Grecova, rod. El Grecovih, daj. El Grecovima, tož. El Grecova, mest. pri El Grecovih, or. z El Grecovima; MNOŽINA: im. El Grecovi, rod. El Grecovih, daj. El Grecovim, tož. El Grecove, mest. pri El Grecovih, or. z El Grecovimi

ženski: EDNINA: im. El Grecova, rod. El Grecove, daj. El Grecovi, tož. El Grecovo, mest. pri El Grecovi, or. z El Grecovo; DVOJINA: im. El Grecovi, rod. El Grecovih, daj. El Grecovima, tož. El Grecovi, mest. pri El Grecovih, or. z El Grecovima; MNOŽINA: im. El Grecove, rod. El Grecovih, daj. El Grecovim, tož. El Grecove, mest. pri El Grecovih, or. z El Grecovimi

srednji: EDNINA: im. El Grecovo, rod. El Grecovega, daj. El Grecovemu, tož. El Grecovo, mest. pri El Grecovem, or. z El Grecovim; DVOJINA: im. El Grecovi, rod. El Grecovih, daj. El Grecovima, tož. El Grecovi, mest. pri El Grecovih, or. z El Grecovima; MNOŽINA: im. El Grecova, rod. El Grecovih, daj. El Grecovim, tož. El Grecova, mest. pri El Grecovih, or. z El Grecovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz psevdonimov); svojilni pridevniki (iz imen s predimki)

Prévostov -a -o [prevójev-] pridevnik

[Vsebina je vzeta iz Prévostovega romana in nudi dovolj hvaležno snov za operno predelavo](#)

(< **Prevost d'Exiles**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Prévostov, rod. Prévostovega, daj. Prévostovemu, tož. Prévostov (živostno Prévostovega), mest. pri Prévostovem, or. s Prévostovim; DVOJINA: im. Prévostova, rod. Prévostovih, daj. Prévostovima, tož. Prévostova, mest. pri Prévostovih, or. s Prévostovima; MNOŽINA: im. Prévostovi, rod. Prévostovih, daj. Prévostovim, tož. Prévostove, mest. pri Prévostovih, or. s Prévostovimi

ženski: EDNINA: im. Prévostova, rod. Prévostove, daj. Prévostovi, tož. Prévostovo, mest. pri Prévostovi, or. s Prévostovo; DVOJINA: im. Prévostovi, rod. Prévostovih, daj. Prévostovima, tož. Prévostovi, mest. pri Prévostovih, or. s Prévostovima; MNOŽINA: im. Prévostove, rod. Prévostovih, daj. Prévostovim, tož. Prévostove, mest. pri Prévostovih, or. s Prévostovimi

srednji: EDNINA: im. Prévostovo, rod. Prévostovega, daj. Prévostovemu, tož. Prévostovo, mest. pri Prévostovem, or. s Prévostovim; DVOJINA: im. Prévostovi, rod. Prévostovih, daj. Prévostovima, tož. Prévostovi, mest. pri Prévostovih, or. s Prévostovima; MNOŽINA: im. Prévostova, rod. Prévostovih, daj. Prévostovim, tož. Prévostova, mest. pri Prévostovih, or. s Prévostovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz imen s predimki)

von Grünigenov ~ -a ~ -o [fon grínigenov-] pridevnik

Tretje mesto v veleslalomu je zasedel von Grünigenov rojak Paul Accola

(< **von Grünigen**)

{O} **moški:** EDNINA: im. von Grünigenov, rod. von Grünigenovega, daj. von Grünigenovemu, tož. von Grünigenov (živostno von Grünigenovega), mest. pri von Grünigenovem, or. s von Grünigenovim; DVOJINA: im. von Grünigenova, rod. von Grünigenovih, daj. von Grünigenovima, tož. von Grünigenova, mest. pri von Grünigenovih, or. s von Grünigenovima; MNOŽINA: im. von Grünigenovi, rod. von Grünigenovih, daj. von Grünigenovim, tož. von Grünigenove, mest. pri von Grünigenovih, or. s von Grünigenovimi

ženski: EDNINA: im. von Grünigenova, rod. von Grünigenove, daj. von Grünigenovi, tož. von Grünigenovo, mest. pri von Grünigenovi, or. s von Grünigenovo; DVOJINA: im. von Grünigenovi, rod. von Grünigenovih, daj. von Grünigenovima, tož. von Grünigenovi, mest. pri von Grünigenovih, or. s von Grünigenovima; MNOŽINA: im. von Grünigenove, rod. von Grünigenovih, daj. von Grünigenovim, tož. von Grünigenove, mest. pri von Grünigenovih, or. s von Grünigenovimi

srednji: EDNINA: im. von Grünigenovo, rod. von Grünigenovega, daj. von Grünigenovemu, tož. von Grünigenovo, mest. pri von Grünigenovem, or. s von Grünigenovim; DVOJINA: im. von Grünigenovi, rod. von Grünigenovih, daj. von Grünigenovima, tož. von Grünigenovi, mest. pri von Grünigenovih, or. s von Grünigenovima; MNOŽINA: im. von Grünigenova, rod. von Grünigenovih, daj. von Grünigenovim, tož. von Grünigenova, mest. pri von Grünigenovih, or. s von Grünigenovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz imen s predimki)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

al Haitamov
Asadov in al Asadov
Baudouinov
Beethovnov
Calderónov
D'Annunziov in
D'Annunziev
d'Estaingov
d'Indyjev
da Vincijev
De Amicisov
de Courtenayjev
de Gaullov
de la Vegov

de Palmov
De Palmov
de Souzov
De Souzov
Dos Passosov
dos Santosov
El Grecov
Gassetov
Goethejev
Hitomarov
Humboldtov
La Fayettev
La Fontainov
MacDowllov

McDonaldov
Metternichov
O'Connorjev
Prévostov
Richelieujev
Saint-Exupéryjev
St. Johnov
Van Allenov
van Dyckov
van Goghov
Vignyjev
von Grünigenov
Weizsäckerjev

Svojljni pridevniki (iz priimkov)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 335 svojljnih pridevnikov iz priimkov, vključenih v sklop »Lastna imena, priimki«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi priimka v svojljni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Bajčev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove s *t* (*Jenko*);
- (3) izpusta neobstojnega polglasnika (*Erjavčev*);
- (4) uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Fajdiga*).

Kasneje je bil nabor dopolnjen s priimki, ki predstavljajo podstavo pridevnikom v različnih stalnih besednih zvezah (*Diesel* > *Dieslov motor*).

V letu 2019 so bili v problemski sklop dodani svojljni pridevniki iz imen, ki se pojavljajo v umetniških imenih, npr. *Andy Warhol* > *Warholov*. Podobno kot pri slovenskih imenih je uslovarjenje svojljnega pridevnika narekovala problematičnost zaradi:

- (1) podaljšave z *j* (*Astairov* in *Astairjev*);
- (2) večbesednih imen iz azijskih jezikov (*Mao Cetungov*);
- (3) nepravilne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Guevarov*).
- (4) nekdanj normativno odsvetovanih oblik priimkov na končni -a ob ženskih imenih (*Kobilčin*, *Stupičin*).

NOVOSTI:

Uslovarjenje teh imen je predstavljalo gradivsko osnovo pri pripravi novega poglavja pravopisnih pravil z naslovom »Slovnčni oris za pravopis«, ki je v letu 2019 v usklajevalni fazi. Pripravljena je bila tudi anketa, ki bo pomagala pri dokončni redakciji. Dostopna je na spletnem naslovu spletišča Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU: <<http://pravopisna-komisija.sazu.si/Ankete.aspx>>.

Slovarski sestavek se zaključuje s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik, kar je za uporabnika pomembno zlasti pri imenih z neobstojnimi polglasniki (*Bajčev* < *Bajc*, *Bajec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bernoullijev -a -o [bernúlijev-] pridevnik

Bernoullijevo odkritje kinetične teorije plinov; Bernoullijeva enačba ||fizikalna enačba, ki pojasnjuje zvezo med tlakom in hitrostjo v nestisljivi tekočini||: V delu »Hidromehanika« je Bernoulli izpeljal znamenito Bernoullijevo enačbo (< **Bernoulli**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Bernoullijev, rod. Bernoullijevega, daj. Bernoullijevemu, tož. Bernoullijev (živostno Bernoullijevega), mest. pri Bernoullijevem, or. z Bernoullijevim; DVOJINA: im. Bernoullijeva, rod. Bernoullijevih, daj. Bernoullijevima, tož. Bernoullijeva, mest. pri Bernoullijevih, or. z Bernoullijevima; MNOŽINA: im. Bernoullijevi, rod. Bernoullijevih, daj. Bernoullijevim, tož. Bernoullijeve, mest. pri Bernoullijevih, or. z Bernoullijevimi

ženski: EDNINA: im. Bernoullijeva, rod. Bernoullijeve, daj. Bernoullijevi, tož. Bernoullijevo, mest. pri Bernoullijevi, or. z Bernoullijevo; DVOJINA: im. Bernoullijevi, rod. Bernoullijevih, daj. Bernoullijevima, tož. Bernoullijevi, mest. pri Bernoullijevih, or. z Bernoullijevima; MNOŽINA: im. Bernoullijeve, rod. Bernoullijevih, daj. Bernoullijevim, tož. Bernoullijeve, mest. pri Bernoullijevih, or. z Bernoullijevimi

srednji: EDNINA: im. Bernoullijevo, rod. Bernoullijevega, daj. Bernoullijevemu, tož. Bernoullijevo, mest. pri Bernoullijevem, or. z Bernoullijevim; DVOJINA: im. Bernoullijevi, rod. Bernoullijevih, daj. Bernoullijevima, tož. Bernoullijevi, mest. pri Bernoullijevih, or. z Bernoullijevima; MNOŽINA: im. Bernoullijeva, rod. Bernoullijevih, daj. Bernoullijevim, tož. Bernoullijeva, mest. pri Bernoullijevih, or. z Bernoullijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki (iz priimkov)

Célzijev -a -o pridevnik

Celzijeva zbirka opazovanj polarnega sija; Celzijeva stopinja ||enota za merjenje temperature||: Temperatura ozračja se je dvignila za 3 do 5 Celzijevih stopinj; Celzijeva lestvica ||lestvica za merjenje temperature||: Na Celzijevi lestvici ustreza 0 °C tališču ledu, 100 °C pa vrelišču vode (< **Celzij**¹)

{O} **moški:** EDNINA: im. Célzijev, rod. Célzijevega, daj. Célzijevemu, tož. Célzijev (živostno Célzijevega), mest. pri Célzijevem, or. s Célzijevim; DVOJINA: im. Célzijeva, rod. Célzijevih, daj. Célzijevima, tož. Célzijeva, mest. pri Célzijevih, or. s Célzijevima; MNOŽINA: im. Célzijevi, rod. Célzijevih, daj. Célzijevim, tož. Célzijeve, mest. pri Célzijevih, or. s Célzijevimi

ženski: EDNINA: im. Célzijeva, rod. Célzijeve, daj. Célzijevi, tož. Célzijevo, mest. pri Célzijevi, or. s Célzijevo; DVOJINA: im. Célzijevi, rod. Célzijevih, daj. Célzijevima, tož. Célzijevi, mest. pri Célzijevih, or. s Célzijevima; MNOŽINA: im. Célzijeve, rod. Célzijevih, daj. Célzijevim, tož. Célzijeve, mest. pri Célzijevih, or. s Célzijevimi

srednji: EDNINA: im. Célzijevo, rod. Célzijevega, daj. Célzijevemu, tož. Célzijevo, mest. pri Célzijevem, or. s Célzijevim; DVOJINA: im. Célzijevi, rod. Célzijevih, daj. Célzijevima, tož. Célzijevi, mest. pri Célzijevih, or. s Célzijevima; MNOŽINA: im. Célzijeva, rod. Célzijevih, daj. Célzijevim, tož. Célzijeva, mest. pri Célzijevih, or. s Célzijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki (iz priimkov)

Kaučičev -a -o [káučičev-] pridevnik

Kaučičevi predniki so veliko vinsko klet na svoji domačiji zgradili že pred dvesto petdesetimi leti (< **Kaučič**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Kaučičev, rod. Kaučičevega, daj. Kaučičevemu, tož. (živostno Kaučičev (živostno Kaučičevega), mest. pri Kaučičevem, or. s Kaučičevim; DVOJINA: im. Kaučičeva, rod. Kaučičevih, daj. Kaučičevima, tož. Kaučičeva, mest. pri Kaučičevih, or. s Kaučičevima; MNOŽINA: im. Kaučičevi, rod. Kaučičevih, daj. Kaučičevim, tož. Kaučičeve, mest. pri Kaučičevih, or. s Kaučičevimi

ženski: EDNINA: im. Kaučičeva, rod. Kaučičeve, daj. Kaučičevi, tož. Kaučičevo, mest. pri Kaučičevi, or. s Kaučičevo; DVOJINA: im. Kaučičevi, rod. Kaučičevih, daj. Kaučičevima, tož. Kaučičevi, mest. pri Kaučičevih, or. s Kaučičevima; MNOŽINA: im. Kaučičeve, rod. Kaučičevih, daj. Kaučičevim, tož. Kaučičeve, mest. pri Kaučičevih, or. s Kaučičevimi

srednji: EDNINA: im. Kaučičevo, rod. Kaučičevega, daj. Kaučičevemu, tož. Kaučičevo, mest. pri Kaučičevem, or. s Kaučičevim; DVOJINA: im. Kaučičevi, rod. Kaučičevih, daj. Kaučičevima, tož. Kaučičevi, mest. pri Kaučičevih, or. s Kaučičevima; MNOŽINA: im. Kaučičeva, rod. Kaučičevih, daj. Kaučičevim, tož. Kaučičeva, mest. pri Kaučičevih, or. s Kaučičevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz priimkov)

Píntarjev -a -o pridevnik

V skodlasto streho Píntarjeve lope se je spet zagnal veter (< **Píntar**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Píntarjev, rod. Píntarjevega, daj. Píntarjevemu, tož. Píntarjev (živostno Píntarjevega), mest. pri Píntarjevem, or. s Píntarjevim; DVOJINA: im. Píntarjeva, rod. Píntarjevih, daj. Píntarjevima, tož. Píntarjeva, mest. pri Píntarjevih, or. s Píntarjevima; MNOŽINA: im. Píntarjevi, rod. Píntarjevih, daj. Píntarjevim, tož. Píntarjeve, mest. pri Píntarjevih, or. s Píntarjevimi

ženski: EDNINA: im. Píntarjeva, rod. Píntarjeve, daj. Píntarjevi, tož. Píntarjevo, mest. pri Píntarjevi, or. s Píntarjevo; DVOJINA: im. Píntarjevi, rod. Píntarjevih, daj. Píntarjevima, tož. Píntarjevi, mest. pri Píntarjevih, or. s Píntarjevima; MNOŽINA: im. Píntarjeve, rod. Píntarjevih, daj. Píntarjevim, tož. Píntarjeve, mest. pri Píntarjevih, or. s Píntarjevimi

srednji: EDNINA: im. Píntarjevo, rod. Píntarjevega, daj. Píntarjevemu, tož. Píntarjevo, mest. pri Píntarjevem, or. s Píntarjevim; DVOJINA: im. Píntarjevi, rod. Píntarjevih, daj. Píntarjevima, tož. Píntarjevi, mest. pri Píntarjevih, or. s Píntarjevima; MNOŽINA: im. Píntarjeva, rod. Píntarjevih, daj. Píntarjevim, tož. Píntarjeva, mest. pri Píntarjevih, or. s Píntarjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz priimkov)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abbejev	Aljažev	Apgarjev
Abelov	Alzheimerjev	Arharjev
Addisonov	Ambrožičev	Artaudov in Artaudev
Albertijev	Amperov in Amperjev	Aspergerjev
Alberti-Žnideršičev	Andersenov	Astairov

Atkinsonov
Atkinsov
Avogadrov
Babičev
Badjurov
Bajčev
Balintov
Barillov
Bartolov
Basedowov
Baumannov
Beaufortov in Beaufortev
Bernoullijev
Bessemerejev
Betetov
Bethejev
Bethe-Weizsackerjev
Bevčev
Blagajev
Blažičev
Bloudkov
Bogatajev
Boltzmannov
Bonapartejev
Boolov
Borštnikov
Boylov
Božičev
Braillov in Braillev
Braunov
Bregarjev
Briggssov
Buchnerjev
Bukovčev
Calvinov
Cankarjev
Cassinijev
Celzijev
Cerarjev
Cervantesov
Chanelov
Chavezov
Cockerjev
Collodijev
Cooperjev
Coulombov
Crohnov
Cvetkov
Černetov
Čušev
Dajnkov
Darwinov
Davisov
Dayev
Demšarjev
Deneuvov
Derridajev
Dieslov
Dolenčev

Dolinarjev
Dopplerjev
Downov
Einsteinov
Erjavčev
Fahrenheitov
Fajdigov
Faradayev
Fassbinderjev
Feuerbachov
Fibonaccijev
Filipičev
Fleischmannov
Freudov
Gajškov
Garbov
Gardnerjev
Geigerjev
Gerbčev
Gerbičev
Godčev
Goethejev
Golgijev
Goncourtov in Goncourtev
Gorenčev
Gorjupov
Gorkijev
Grahamov
Grangerjev
Gregoričev
Grumov
Guevarov
Hafnerjev
Halleyjev
Heglov
Heideggerjev
Herschlov
Higgssov
Hitlerjev
Hočvarjev
Hodžičev
Holidayev
Hondov
Hookov
Hribarjev
Hubblev
Humarjev
Iličev
Ivančičev
Janežičev
Jansenov
Jarčev
Jazbečev
Jenkov
Jeričev
Joulov
Jovanovičev
Jungov
Jurčičev

Kalvinov
Kantov
Kaplanov
Kasteličev
Kaučičev
Kavčičev
Keglov
Kelvinov
Keplerjev
Klemenčičev
Knafelčev
Knausov
Kneippov
Kobilčin
Kočvarjev
Kocjančičev
Kodričev
Kokaljev
Kolaričev
Kolarjev
Kolenčev
Konfucijev
Kopernikov
Koračev
Koroščev
Kosijev
Koširjev
Kovačev
Kovačevičev
Kovačičev
Koželjev
Kozinov
Krajnčev
Kraljev
Kramarjev
Krambergerjev
Kranjčev
Krivčev
Krivičev
Krugerjev
Kuharjev
Kumrov
Lavričev
Lazarjev
Lebarjev
Leejev
Leskovarjev
Levstikov
Likarjev
Logarjev
Ludolfov
Machiavellijev
Magirusov
Mahničev
Mao Cetungov
Markovičev
Markovičev
Marxov
Matkov

Mavričev
Maxwellov
Megličev
Mendlov
Mercallijev
Metelkov
Michelinov
Miheličev
Miklavčičev
Mlakarjev
Mlinaričev
Mlinarjev
Mohoričev
Mohrov
Monroejev
Montessorijev
Morsejev
Mozartov
Müllerjev
Murkov
Nemčev
Neperjev
Newtonov
Nietzschejev
Nikoličev
Nobelov
Oginov
Ohmov
Ottov
Papinov
Parkinsonov
Pascalov
Pavličev
Pavlov
Peltonov
Perkov
Petofijev
Petričev
Petrijev
Petrovičev
Petrovičev
Pintaričev
Pintarjev
Pirčev
Plečnikov
Podgorškov
Pogačarjev
Popovičev

Potemkinov
Potjomkinov
Potterjev
Povšetov
Pradov
Preglov
Pretnarjev
Primožičev
Priolov
Pritzkerjev
Pulitzerjev
Ribičev
Richterjev
Rožančev
Rožičev
Rubikov
Rutarjev
Sacherjev
Saint Laurentov
Saksidov
Sardenkov
Savičev
Schwannov
Scopolijev
Selassiejev
Severjev
Siemensov
Sievertov
Simoničev
Sitarjev
Sjögrenov
Slomškov
Smrekarjev
Sovretov
Stanleyjev
Starrov
Steletov
Stoparjev
Stritarjev
Stupičev
Stupičin
Šeligov
Šinkovčev
Škerjančev
Škodov
Škofov
Štrukljev
Šuštarjev

Tavčarjev
Teslov
Thomasov
Tollensov
Tolstojev
Tomažičev
Tomšičev
Trčkov
Turnerjev
Tyndallov
Uršičev
Valvasorjev
Vegov
Vidičev
Vidmarjev
Vidovičev
Vodnikov
Vodopivčev
Volkov
Voltov
Vovkov
Wanklov
Wassermannov
Wattov
Waynov
Webrov
Weizsäckerjev
Wertheimov
Wonderjev
Zdravčev
Zajčev
Zakrajškov
Zalarjev
Zalokarjev
Zemljičev
Zidarjev
Zoisov
Zorkov
Zupančev
Zupančičev
Zverov
Žagarjev
Železnikov
Žibertov
Žižkov
Žnideršičev
Župančičev

Svojljni pridevniki (iz psevdonimov)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 37 svojljnih pridevnikov iz enobesednih psevdonimov, skrivnih imen, umetniških imen ipd. in je nastal na osnovi nabora problemskega sklopa »Psevdonimi«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu *Gigafida 2.0*, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojljni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Račev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove s *t* (*Đurov*);
- (3) obvezne podaljšave osnove s *t* (*Rifletov*);
- (4) izpusta neobstojnega polglasnika (*Plamnov*);
- (5) neustrezne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Rozov*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik (*Rifletov* < *Rifle*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Jéžkov -a -o pridevnik

Ježkov nagrajenec; Nagrado Franeta Milčinskega – Ježka podeljujejo tistim humoristom, ki ohranjajo Ježkovega duha

(< **Ježek**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Jéžkov, rod. Jéžkovega, daj. Jéžkovemu, tož. Jéžkov (živostno Jéžkovega), mest. pri Jéžkovem, or. z Jéžkovim; DVOJINA: im. Jéžkova, rod. Jéžkovih, daj. Jéžkovima, tož. Jéžkova, mest. pri Jéžkovih, or. z Jéžkovima; MNOŽINA: im. Jéžkovi, rod. Jéžkovih, daj. Jéžkovim, tož. Jéžkove, mest. pri Jéžkovih, or. z Jéžkovimi

ženski: EDNINA: im. Jéžkova, rod. Jéžkove, daj. Jéžkovi, tož. Jéžkovo, mest. pri Jéžkovi, or. z Jéžkovo; DVOJINA: im. Jéžkovi, rod. Jéžkovih, daj. Jéžkovima, tož. Jéžkovi, mest. pri Jéžkovih, or. z Jéžkovima; MNOŽINA: im. Jéžkove, rod. Jéžkovih, daj. Jéžkovim, tož. Jéžkove, mest. pri Jéžkovih, or. z Jéžkovimi

srednji: EDNINA: im. Jéžkovo, rod. Jéžkovega, daj. Jéžkovemu, tož. Jéžkovo, mest. pri Jéžkovem, or. z Jéžkovim; DVOJINA: im. Jéžkovi, rod. Jéžkovih, daj. Jéžkovima, tož. Jéžkovi, mest. pri Jéžkovih, or. z Jéžkovima; MNOŽINA: im. Jéžkova, rod. Jéžkovih, daj. Jéžkovim, tož. Jéžkova, mest. pri Jéžkovih, or. z Jéžkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz psevdonimov)

Peléjev¹ -a -o [pelêjev-] pridevnik

[citatni naglas Peléjev]: [Peléjeva poslovilna tekma](#)

(< **Pelé**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Peléjev, rod. Peléjevega, daj. Peléjevemu, tož. Peléjev (živostno Peléjevega), mest. pri Peléjevem, or. s Peléjevim; DVOJINA: im. Peléjeva, rod. Peléjevih, daj. Peléjevima, tož. Peléjeva, mest. pri Peléjevih, or. s Peléjevima; MNOŽINA: im. Peléjevi, rod. Peléjevih, daj. Peléjevim, tož. Peléjeve, mest. pri Peléjevih, or. s Peléjevimi

ženski: EDNINA: im. Peléjeva, rod. Peléjeve, daj. Peléjevi, tož. Peléjevo, mest. pri Peléjevi, or. s Peléjevo; DVOJINA: im. Peléjevi, rod. Peléjevih, daj. Peléjevima, tož. Peléjevi, mest. pri Peléjevih, or. s Peléjevima; MNOŽINA: im. Peléjeve, rod. Peléjevih, daj. Peléjevim, tož. Peléjeve, mest. pri Peléjevih, or. s Peléjevimi

srednji: EDNINA: im. Peléjevo, rod. Peléjevega, daj. Peléjevemu, tož. Peléjevo, mest. pri Peléjevem, or. s Peléjevim; DVOJINA: im. Peléjevi, rod. Peléjevih, daj. Peléjevima, tož. Peléjevi, mest. pri Peléjevih, or. s Peléjevima; MNOŽINA: im. Peléjeva, rod. Peléjevih, daj. Peléjevim, tož. Peléjeva, mest. pri Peléjevih, or. s Peléjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz psevdonimov)

Rífletov -a -o pridevnik

V spominu imam Rífletovo televizijsko vlogo

(< **Rifle**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Rífletov, rod. Rífletovega, daj. Rífletovemu, tož. Rífletov (živostno Rífletovega), mest. pri Rífletovem, or. z Rífletovim; DVOJINA: im. Rífletova, rod. Rífletovih, daj. Rífletovima, tož. Rífletova, mest. pri Rífletovih, or. z Rífletovima; MNOŽINA: im. Rífletovi, rod. Rífletovih, daj. Rífletovim, tož. Rífletove, mest. pri Rífletovih, or. z Rífletovimi

ženski: EDNINA: im. Rífletova, rod. Rífletove, daj. Rífletovi, tož. Rífletovo, mest. pri Rífletovi, or. z Rífletovo; DVOJINA: im. Rífletovi, rod. Rífletovih, daj. Rífletovima, tož. Rífletovi, mest. pri Rífletovih, or. z Rífletovima; MNOŽINA: im. Rífletove, rod. Rífletovih, daj. Rífletovim, tož. Rífletove, mest. pri Rífletovih, or. z Rífletovimi

srednji: EDNINA: im. Rífletovo, rod. Rífletovega, daj. Rífletovemu, tož. Rífletovo, mest. pri Rífletovem, or. z Rífletovim; DVOJINA: im. Rífletovi, rod. Rífletovih, daj. Rífletovima, tož. Rífletovi, mest. pri Rífletovih, or. z Rífletovima; MNOŽINA: im. Rífletova, rod. Rífletovih, daj. Rífletovim, tož. Rífletova, mest. pri Rífletovih, or. z Rífletovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz psevdonimov)

Zicojev -a -o [zikujev-] pridevnik

Brazilci so podprli Zicojevo kandidaturo za mesto predsednika Fife

(< **Zico**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Zicojev, rod. Zicojevega, daj. Zicojevemu, tož. Zicojev (živostno Zicojevega), mest. pri Zicojevem, or. z Zicojevim; DVOJINA: im. Zicojeva, rod. Zicojevih, daj. Zicojevima, tož. Zicojeva, mest. pri Zicojevih, or. z Zicojevima; MNOŽINA: im. Zicojevi, rod. Zicojevih, daj. Zicojevim, tož. Zicojeve, mest. pri Zicojevih, or. z Zicojevimi

ženski: EDNINA: im. Zicojeva, rod. Zicojeve, daj. Zicojevi, tož. Zicojevo, mest. pri Zicojevi, or. z Zicojevo; DVOJINA: im. Zicojevi, rod. Zicojevih, daj. Zicojevima, tož. Zicojevi, mest. pri Zicojevih, or. z Zicojevima; MNOŽINA: im. Zicojeve, rod. Zicojevih, daj. Zicojevim, tož. Zicojeve, mest. pri Zicojevih, or. z Zicojevimi

srednji: EDNINA: im. Zicojevo, rod. Zicojevega, daj. Zicojevemu, tož. Zicojevo, mest. pri Zicojevem, or. z Zicojevim; DVOJINA: im. Zicojevi, rod. Zicojevih, daj. Zicojevima, tož. Zicojevi, mest. pri Zicojevih, or. z Zicojevima; MNOŽINA: im. Zicojeva, rod. Zicojevih, daj. Zicojevim, tož. Zicojeva, mest. pri Zicojevih, or. z Zicojevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki (iz psevdonimov)

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ahačev	Gojčev	Račev
Apollinairov in Apollinairjev	Homeinijev	Rifletov
Barbarossov	Jakijev	Ronaldov
Belačev	Ježkov	Rozov
Benčev	Kaligulov	Selassijev
Bowiejev	Kočejev	Stalinov
Chejev	Mahatmov	Tintoretov
Cimabuejev	Molièrov in Molièrjev	Titov
Didijev	Pavletov	Totójev
Donatellov	Peléjev	Twiggyjin
Đurov	Petruškov	Voltairov in Voltairjev
El Grecov	Plamnov	Zicojev

Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 39 svojilnih pridevnikov iz stvarnih imen, nastal je na osnovi nabora problemskega sklopa »Stvarna imena«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična zaradi različnih razlogov:

- (1) enakozvočnost z imeni drugih spolov (*Škoda*, m |priimek| – *Škodov*; *Škoda*, ž |znamka| – *Škodin avtomobil*);
- (2) izkratičnega izvora, saj postane zadnji kratični samoglasnik tudi samoglasnik priponskega obrazila za izražanje svojine (*Natov*) ali se izgubi (*Irin*);
- (3) zaradi posebnih zvez, v katere vstopajo ti pridevniki (*Mercurjev*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju sicer nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Slovarski sestavek se zaključuje s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Mercatorjev* < *Mercator*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ájpesov -a -o prid.

Ajpesovi podatki o gospodarskih subjektih; Informacija je objavljena na Ajpesovi spletni strani

(< **Ajpes**)

{O} **moški**: EDNINA: im. *Ájpesov*, rod. *Ájpesovega*, daj. *Ájpesovemu*, tož. *Ájpesov* (živostno *Ájpesovega*), mest. pri *Ájpesovem*, or. z *Ájpesovim*; DVOJINA: im. *Ájpesova*, rod. *Ájpesovih*, daj. *Ájpesovima*, tož. *Ájpesova*, mest. pri *Ájpesovih*, or. z *Ájpesovima*; MNOŽINA: im. *Ájpesovi*, rod. *Ájpesovih*, daj. *Ájpesovim*, tož. *Ájpesove*, mest. pri *Ájpesovih*, or. z *Ájpesovimi*

ženski: EDNINA: im. *Ájpesova*, rod. *Ájpesove*, daj. *Ájpesovi*, tož. *Ájpesovo*, mest. pri *Ájpesovi*, or. z *Ájpesovo*; DVOJINA: im. *Ájpesovi*, rod. *Ájpesovih*, daj. *Ájpesovima*, tož. *Ájpesovi*, mest. pri *Ájpesovih*, or. z *Ájpesovima*; MNOŽINA: im. *Ájpesove*, rod. *Ájpesovih*, daj. *Ájpesovim*, tož. *Ájpesove*, mest. pri *Ájpesovih*, or. z *Ájpesovimi*

srednji: EDNINA: im. *Ájpesovo*, rod. *Ájpesovega*, daj. *Ájpesovemu*, tož. *Ájpesovo*, mest. pri *Ájpesovem*, or. z *Ájpesovim*; DVOJINA: im. *Ájpesovi*, rod. *Ájpesovih*, daj. *Ájpesovima*, tož.

Ájpesovi, mest. pri Ájpesovih, or. z Ájpesovima; MNOŽINA: im. Ájpesova, rod. Ájpesovih, daj. Ájpesovim, tož. Ájpesova, mest. pri Ájpesovih, or. z Ájpesovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Elánov -a -o prid.

[nanašajoč se na podjetje Elan]: [Izdelujejo motorne čolne Elanovega programa](#); [Zanimanje za Elanova plovila je veliko](#); [Elanove smučī](#)

(< **Elan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Elánov, rod. Elánovega, daj. Elánovemu, tož. Elánov (životno Elánovega), mest. pri Elánovem, or. z Elánovim; DVOJINA: im. Elánova, rod. Elánovih, daj. Elánovima, tož. Elánova, mest. pri Elánovih, or. z Elánovima; MNOŽINA: im. Elánovi, rod. Elánovih, daj. Elánovim, tož. Elánove, mest. pri Elánovih, or. z Elánovimi

ženski: EDNINA: im. Elánova, rod. Elánove, daj. Elánovi, tož. Elánovo, mest. pri Elánovi, or. z Elánovo; DVOJINA: im. Elánovi, rod. Elánovih, daj. Elánovima, tož. Elánovi, mest. pri Elánovih, or. z Elánovima; MNOŽINA: im. Elánove, rod. Elánovih, daj. Elánovim, tož. Elánove, mest. pri Elánovih, or. z Elánovimi

srednji: EDNINA: im. Elánovo, rod. Elánovega, daj. Elánovemu, tož. Elánovo, mest. pri Elánovem, or. z Elánovim; DVOJINA: im. Elánovi, rod. Elánovih, daj. Elánovima, tož. Elánovi, mest. pri Elánovih, or. z Elánovima; MNOŽINA: im. Elánova, rod. Elánovih, daj. Elánovim, tož. Elánova, mest. pri Elánovih, or. z Elánovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Násin -a -o prid.

[Opazovanje kometa je izvedlo Nasino vesoljsko plovilo](#)

(< **Nasa**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Násin, rod. Násinega, daj. Násinemu, tož. Násin (životno Násinega), mest. pri Násinem, or. z Násinim; DVOJINA: im. Násina, rod. Násinih, daj. Násinima, tož. Násina, mest. pri Násinih, or. z Násinima; MNOŽINA: im. Násini, rod. Násinih, daj. Násinim, tož. Násine, mest. pri Násinih, or. z Násinimi

ženski: EDNINA: im. Násina, rod. Násine, daj. Násini, tož. Násino, mest. pri Násini, or. z Násino; DVOJINA: im. Násini, rod. Násinih, daj. Násinima, tož. Násini, mest. pri Násinih, or. z Násinima; MNOŽINA: im. Násine, rod. Násinih, daj. Násinim, tož. Násine, mest. pri Násinih, or. z Násinimi

srednji: EDNINA: im. Násino, rod. Násinega, daj. Násinemu, tož. Násino, mest. pri Násinem, or. z Násinim; DVOJINA: im. Násini, rod. Násinih, daj. Násinima, tož. Násini, mest. pri Násinih, or. z Násinima; MNOŽINA: im. Násina, rod. Násinih, daj. Násinim, tož. Násina, mest. pri Násinih, or. z Násinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Wikipedijin -a -o [vikipedíjin in vikipédijin] prid.

Wikipedijin članek; Uporabniki lahko sami pišejo in popravljajo Wikipedijina gesla

(< **Wikipedija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Wikipedijin, rod. Wikipedijinega, daj. Wikipedijinemu, tož. Wikipedijin (živostno Wikipedijinega), mest. pri Wikipedijinem, or. z Wikipedijinim; DVOJINA: im. Wikipedijina, rod. Wikipedijinih, daj. Wikipedijinima, tož. Wikipedijinina, mest. pri Wikipedijinih, or. z Wikipedijinima; MNOŽINA: im. Wikipedijini, rod. Wikipedijinih, daj. Wikipedijinim, tož. Wikipedijine, mest. pri Wikipedijinih, or. z Wikipedijinimi

ženski: EDNINA: im. Wikipedijina, rod. Wikipedijine, daj. Wikipedijini, tož. Wikipedijino, mest. pri Wikipedijini, or. z Wikipedijino; DVOJINA: im. Wikipedijini, rod. Wikipedijinih, daj. Wikipedijinima, tož. Wikipedijini, mest. pri Wikipedijinih, or. z Wikipedijinima; MNOŽINA: im. Wikipedijine, rod. Wikipedijinih, daj. Wikipedijinim, tož. Wikipedijine, mest. pri Wikipedijinih, or. z Wikipedijinimi

srednji: EDNINA: im. Wikipedijino, rod. Wikipedijinega, daj. Wikipedijinemu, tož. Wikipedijino, mest. pri Wikipedijinem, or. z Wikipedijinim; DVOJINA: im. Wikipedijini, rod. Wikipedijinih, daj. Wikipedijinima, tož. Wikipedijini, mest. pri Wikipedijinih, or. z Wikipedijinima; MNOŽINA: im. Wikipedijina, rod. Wikipedijinih, daj. Wikipedijinim, tož. Wikipedijina, mest. pri Wikipedijinih, or. z Wikipedijinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ajpesov	Etin	Natov
Al Kaidin	Fifin	Nukov
Alpinin	Gestapov	Pilov
Applov	Gorenjev	Pipistrelov
Arsov	Hondin	Pradin
Barillin	Irin	Škodin
Chanelov	Kforjev	Teslin
Ciin	Kompasov	Tešev
Demosov	Lekov	Tigrov
Desusov	Mercatorjev	Udbin
Dominsvetov	Merkurjev	Unescov
Doppsov	Microsoftov	Unicefov
Elanov	Nasin	Wikipedijin

Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **10** svojilnih pridevnikov iz živalskih imen in je bil narejen na podlagi nabora živalskih imen, vključenih v različico 3.0 *ePravopisa* (tedaj *Slovarja pravopisnih težav*, oktober 2016).

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje ime, iz katerega je tvorjen svojilni pridevnik (*Kokijev* < *Koki*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Kêrberjev -a -o tudi Cêrberjev -a -o prid.

Antični pisci so opisovali Kerberjev demonski značaj; Kerberjeva naloga je bila varovanje Hada (< **Kerber**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Kêrberjev tudi Cêrberjev, rod. Kêrberjevega tudi Cêrberjevega, daj. Kêrberjevemu tudi Cêrberjevemu, tož. Kêrberjev tudi Cêrberjev (živostno Kêrberjevega tudi Cêrberjevega), mest. pri Kêrberjevem tudi pri Cêrberjevem, or. s Kêrberjevim tudi s Cêrberjevim; DVOJINA: im. Kêrberjeva tudi Cêrberjeva, rod. Kêrberjevih tudi Cêrberjevih, daj. Kêrberjevima tudi Cêrberjevima, tož. Kêrberjeva tudi Cêrberjeva, mest. pri Kêrberjevih tudi pri Cêrberjevih, or. s Kêrberjevima tudi s Cêrberjevima; MNOŽINA: im. Kêrberjevi tudi Cêrberjevi, rod. Kêrberjevih tudi Cêrberjevih, daj. Kêrberjevim tudi Cêrberjevim, tož. Kêrberjeve tudi Cêrberjeve, mest. pri Kêrberjevih tudi pri Cêrberjevih, or. s Kêrberjevimi tudi s Cêrberjevimi

ženski: EDNINA: im. Kêrberjeva tudi Cêrberjeva, rod. Kêrberjeve tudi Cêrberjeve, daj. Kêrberjevi tudi Cêrberjevi, tož. Kêrberjevo tudi Cêrberjevo, mest. pri Kêrberjevi tudi pri Cêrberjevi, or. s Kêrberjevo tudi s Cêrberjevo; DVOJINA: im. Kêrberjevi tudi Cêrberjevi, rod. Kêrberjevih tudi Cêrberjevih, daj. Kêrberjevima tudi Cêrberjevima, tož. Kêrberjevi tudi Cêrberjevi, mest. pri Kêrberjevih tudi pri Cêrberjevih, or. s Kêrberjevima tudi s Cêrberjevima; MNOŽINA: im. Kêrberjeve tudi Cêrberjeve, rod. Kêrberjevih tudi Cêrberjevih, daj. Kêrberjevim tudi Cêrberjevim, tož. Kêrberjeve tudi Cêrberjeve, mest. pri Kêrberjevih tudi pri Cêrberjevih, or. s Kêrberjevimi tudi s Cêrberjevimi

srednji: EDNINA: im. Kêrberjevo tudi Cêrberjevo, rod. Kêrberjevega tudi Cêrberjevega, daj. Kêrberjevemu tudi Cêrberjevemu, tož. Kêrberjevo tudi Cêrberjevo, mest. pri Kêrberjevem tudi pri Cêrberjevem, or. s Kêrberjevim tudi s Cêrberjevim; DVOJINA: im. Kêrberjevi tudi Cêrberjevi, rod. Kêrberjevih tudi Cêrberjevih, daj. Kêrberjevima tudi Cêrberjevima, tož. Kêrberjevi tudi Cêrberjevi,

mest. pri Kêrberjevih tudi pri Cêrberjevih, or. s Kêrberjevima tudi s Cêrberjevima; MNOŽINA: im. Kêrberjeva tudi Cêrberjeva, rod. Kêrberjevih tudi Cêrberjevih, daj. Kêrberjevim tudi Cêrberjevim, tož. Kêrberjeva tudi Cêrberjeva, mest. pri Kêrberjevih tudi pri Cêrberjevih, or. s Kêrberjevimi tudi s Cêrberjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; svojilni pridevniki

Lískin -a -o prid.

Sedel sem na pručko k Lískinim nogam in z bedroma oklenil posodo

(< **Líska**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Lískin, rod. Lískinega, daj. Lískinemu, tož. Lískin (živostno Lískinega), mest. pri Lískinem, or. z Lískinim; DVOJINA: im. Lískina, rod. Lískinih, daj. Lískinima, tož. Lískina, mest. pri Lískinih, or. z Lískinima; MNOŽINA: im. Lískini, rod. Lískinih, daj. Lískinim, tož. Lískine, mest. pri Lískinih, or. z Lískinimi

ženski: EDNINA: im. Lískina, rod. Lískine, daj. Lískini, tož. Lískino, mest. pri Lískini, or. z Lískino; DVOJINA: im. Lískini, rod. Lískinih, daj. Lískinima, tož. Lískini, mest. pri Lískinih, or. z Lískinima; MNOŽINA: im. Lískine, rod. Lískinih, daj. Lískinim, tož. Lískine, mest. pri Lískinih, or. z Lískinimi

srednji: EDNINA: im. Lískino, rod. Lískinega, daj. Lískinemu, tož. Lískino, mest. pri Lískinem, or. z Lískinim; DVOJINA: im. Lískini, rod. Lískinih, daj. Lískinima, tož. Lískini, mest. pri Lískinih, or. z Lískinima; MNOŽINA: im. Lískina, rod. Lískinih, daj. Lískinim, tož. Lískina, mest. pri Lískinih, or. z Lískinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Pégazov -a -o prid.

Pegazov lastnik

(< **Pegaz**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Pégazov, rod. Pégazovega, daj. Pégazovemu, tož. Pégazov (živostno Pégazovega), mest. pri Pégazovem, or. s Pégazovim; DVOJINA: im. Pégazova, rod. Pégazovih, daj. Pégazovima, tož. Pégazova, mest. pri Pégazovih, or. s Pégazovima; MNOŽINA: im. Pégazovi, rod. Pégazovih, daj. Pégazovim, tož. Pégazove, mest. pri Pégazovih, or. s Pégazovimi

ženski: EDNINA: im. Pégazova, rod. Pégazove, daj. Pégazovi, tož. Pégazovo, mest. pri Pégazovi, or. s Pégazovo; DVOJINA: im. Pégazovi, rod. Pégazovih, daj. Pégazovima, tož. Pégazovi, mest. pri Pégazovih, or. s Pégazovima; MNOŽINA: im. Pégazove, rod. Pégazovih, daj. Pégazovim, tož. Pégazove, mest. pri Pégazovih, or. s Pégazovimi

srednji: EDNINA: im. Pégazovo, rod. Pégazovega, daj. Pégazovemu, tož. Pégazovo, mest. pri Pégazovem, or. s Pégazovim; DVOJINA: im. Pégazovi, rod. Pégazovih, daj. Pégazovima, tož. Pégazovi, mest. pri Pégazovih, or. s Pégazovima; MNOŽINA: im. Pégazova, rod. Pégazovih, daj. Pégazovim, tož. Pégazova, mest. pri Pégazovih, or. s Pégazovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Súltanov -a -o prid.

nova Sultanova ovratnica

(< **Sultan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Súltanov, rod. Súltanovega, daj. Súltanovemu, tož. Súltanov (živostno Súltanovega), mest. pri Súltanovem, or. s Súltanovim; DVOJINA: im. Súltanova, rod. Súltanovih, daj. Súltanovima, tož. Súltanova, mest. pri Súltanovih, or. s Súltanovima; MNOŽINA: im. Súltanovi, rod. Súltanovih, daj. Súltanovim, tož. Súltanove, mest. pri Súltanovih, or. s Súltanovimi

ženski: EDNINA: im. Súltanova, rod. Súltanove, daj. Súltanovi, tož. Súltanovo, mest. pri Súltanovi, or. s Súltanovo; DVOJINA: im. Súltanovi, rod. Súltanovih, daj. Súltanovima, tož. Súltanovi, mest. pri Súltanovih, or. s Súltanovima; MNOŽINA: im. Súltanove, rod. Súltanovih, daj. Súltanovim, tož. Súltanove, mest. pri Súltanovih, or. s Súltanovimi

srednji: EDNINA: im. Súltanovo, rod. Súltanovega, daj. Súltanovemu, tož. Súltanovo, mest. pri Súltanovem, or. s Súltanovim; DVOJINA: im. Súltanovi, rod. Súltanovih, daj. Súltanovima, tož. Súltanovi, mest. pri Súltanovih, or. s Súltanovima; MNOŽINA: im. Súltanova, rod. Súltanovih, daj. Súltanovim, tož. Súltanova, mest. pri Súltanovih, or. s Súltanovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Fifijev
Kerberjev
Kokijev
Liskin
Lučin
Mukijev
Murijev
Pegazov
Pujev
Sultanov

Svojilni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **13** svojilnih pridevnikov iz imen zgodovinskih osebnosti, ki so jih v preteklosti pogosto zapisovali fonetično (= v skladu z uresničitvijo v slovenščini), danes pa se uveljavlja izvorna oblika imena (*Gandhi – Gandi; Luther – Luter*).

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje ime, iz katerega je tvorjen svojilni pridevnik (*Luthrov < Luther*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Prevzete besede in besedne zveze«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzete_besede_in_besedne_zveze)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Gandhijev -a -o [gándijev-] prid.

kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena tudi **Gandijev** **Gandhijevi zapisi**; **Temelj Gandhijeve filozofije je bilo neomajno vztrajanje pri resnici**; **Gandhijeva nagrada** ||nagrada||: **Češki predsednik Vaclav Havel je prejel Gandhijevo nagrado za mir**

(< **Gandhi**²)

{O} **moški**: EDNINA: im. Gandhijev, rod. Gandhijevega, daj. Gandhijevemu, tož. Gandhijev (živostno Gandhijevega), mest. pri Gandhijevem, or. z Gandhijevim; DVOJINA: im. Gandhijeva, rod. Gandhijevih, daj. Gandhijevima, tož. Gandhijeva, mest. pri Gandhijevih, or. z Gandhijevima; MNOŽINA: im. Gandhijevi, rod. Gandhijevih, daj. Gandhijevim, tož. Gandhijeve, mest. pri Gandhijevih, or. z Gandhijevimi

ženski: EDNINA: im. Gandhijeva, rod. Gandhijeve, daj. Gandhijevi, tož. Gandhijevo, mest. pri Gandhijevi, or. z Gandhijevo; DVOJINA: im. Gandhijevi, rod. Gandhijevih, daj. Gandhijevima, tož. Gandhijevi, mest. pri Gandhijevih, or. z Gandhijevima; MNOŽINA: im. Gandhijeve, rod. Gandhijevih, daj. Gandhijevim, tož. Gandhijeve, mest. pri Gandhijevih, or. z Gandhijevimi

srednji: EDNINA: im. Gandhijevo, rod. Gandhijevega, daj. Gandhijevemu, tož. Gandhijevo, mest. pri Gandhijevem, or. z Gandhijevim; DVOJINA: im. Gandhijevi, rod. Gandhijevih, daj. Gandhijevima, tož. Gandhijevi, mest. pri Gandhijevih, or. z Gandhijevima; MNOŽINA: im.

Gandhijeva, rod. Gandhijevih, daj. Gandhijevim, tož. Gandhijeva, mest. pri Gandhijevih, or. z Gandhijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Hačepsútin -a -o prid.

Hačepsutin tempelj

(< **Hačepsut**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Hačepsútin, rod. Hačepsútinega, daj. Hačepsútinemu, tož. Hačepsútin (živostno Hačepsútinega), mest. pri Hačepsútinem, or. s Hačepsútinim; DVOJINA: im. Hačepsútina, rod. Hačepsútinih, daj. Hačepsútinima, tož. Hačepsútina, mest. pri Hačepsútinih, or. s Hačepsútinima; MNOŽINA: im. Hačepsútini, rod. Hačepsútinih, daj. Hačepsútinim, tož. Hačepsútine, mest. pri Hačepsútinih, or. s Hačepsútinimi

ženski: EDNINA: im. Hačepsútina, rod. Hačepsútine, daj. Hačepsútini, tož. Hačepsútino, mest. pri Hačepsútini, or. s Hačepsútino; DVOJINA: im. Hačepsútini, rod. Hačepsútinih, daj. Hačepsútinima, tož. Hačepsútini, mest. pri Hačepsútinih, or. s Hačepsútinima; MNOŽINA: im. Hačepsútine, rod. Hačepsútinih, daj. Hačepsútinim, tož. Hačepsútine, mest. pri Hačepsútinih, or. s Hačepsútinimi

srednji: EDNINA: im. Hačepsútino, rod. Hačepsútinega, daj. Hačepsútinemu, tož. Hačepsútino, mest. pri Hačepsútinem, or. s Hačepsútinim; DVOJINA: im. Hačepsútini, rod. Hačepsútinih, daj. Hačepsútinima, tož. Hačepsútini, mest. pri Hačepsútinih, or. s Hačepsútinima; MNOŽINA: im. Hačepsútina, rod. Hačepsútinih, daj. Hačepsútinim, tož. Hačepsútina, mest. pri Hačepsútinih, or. s Hačepsútinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Petrarcov -a -o [petrárkov-] prid.

kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena tudi **Petrarkov** **Petrarcovi soneti**; **Petrarcova muza**; **Zgledovanje po Petrarcovem pesništvu imenujemo petrarkizem**; **Petrarcova nagrada** ||nagrada||: **Za prevod je bil nagrajen s Petrarcovo nagrado**

(< **Petrarca**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Petrarcov, rod. Petrarcovega, daj. Petrarcovemu, tož. Petrarcov (živostno Petrarcovega), mest. pri Petrarcovem, or. s Petrarcovim; DVOJINA: im. Petrarcova, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovima, tož. Petrarcova, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovima; MNOŽINA: im. Petrarcovi, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovim, tož. Petrarcove, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovimi

ženski: EDNINA: im. Petrarcova, rod. Petrarcove, daj. Petrarcovi, tož. Petrarcovo, mest. pri Petrarcovi, or. s Petrarcovo; DVOJINA: im. Petrarcovi, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovima, tož. Petrarcovi, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovima; MNOŽINA: im. Petrarcove, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovim, tož. Petrarcove, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovimi

srednji: EDNINA: im. Petrarcovo, rod. Petrarcovega, daj. Petrarcovemu, tož. Petrarcovo, mest. pri Petrarcovem, or. s Petrarcovim; DVOJINA: im. Petrarcovi, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovima, tož. Petrarcovi, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovima; MNOŽINA: im. Petrarcova, rod. Petrarcovih, daj. Petrarcovim, tož. Petrarcova, mest. pri Petrarcovih, or. s Petrarcovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

Tutankámonov -a -o prid.

Tutankamonov sarkofag; V Dolini kraljev so Tutankamonovo grobnico našli leta 1922

(< **Tutankamon**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Tutankámonov, rod. Tutankámonovega, daj. Tutankámonovemu, tož. Tutankámonov (životno Tutankámonovega), mest. pri Tutankámonovem, or. s Tutankámonovim; DVOJINA: im. Tutankámonova, rod. Tutankámonovih, daj. Tutankámonovima, tož. Tutankámonova, mest. pri Tutankámonovih, or. s Tutankámonovima; MNOŽINA: im. Tutankámonovi, rod. Tutankámonovih, daj. Tutankámonovim, tož. Tutankámonove, mest. pri Tutankámonovih, or. s Tutankámonovimi

ženski: EDNINA: im. Tutankámonova, rod. Tutankámonove, daj. Tutankámonovi, tož. Tutankámonovo, mest. pri Tutankámonovi, or. s Tutankámonovo; DVOJINA: im. Tutankámonovi, rod. Tutankámonovih, daj. Tutankámonovima, tož. Tutankámonovi, mest. pri Tutankámonovih, or. s Tutankámonovima; MNOŽINA: im. Tutankámonove, rod. Tutankámonovih, daj. Tutankámonovim, tož. Tutankámonove, mest. pri Tutankámonovih, or. s Tutankámonovimi

srednji: EDNINA: im. Tutankámonovo, rod. Tutankámonovega, daj. Tutankámonovemu, tož. Tutankámonovo, mest. pri Tutankámonovem, or. s Tutankámonovim; DVOJINA: im. Tutankámonovi, rod. Tutankámonovih, daj. Tutankámonovima, tož. Tutankámonovi, mest. pri Tutankámonovih, or. s Tutankámonovima; MNOŽINA: im. Tutankámonova, rod. Tutankámonovih, daj. Tutankámonovim, tož. Tutankámonova, mest. pri Tutankámonovih, or. s Tutankámonovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Galileiev – Galilejev

Gandhijev – Gandijev

Hačepsutin

Luthrov – Lutrov

Petrarcov – Petrarkov

Tutankamonov

Valvasorjev – Valvazorjev

Zoisov– Cojzov

Tvorjenke iz kratic

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **124** tvorjenk iz kratic in z njimi povezanih leksikaliziranih kratic. Nastal je ob redigiranju kratic in leksikaliziranih kratic ter poimenovanj pripadnikov in pripadnic različnih skupin, katerih izhodišče je kratica. Tvorjenke v tem problemskem sklopu spadajo v 3 skupine oziroma 7 podskupin:

(1) svojilni pridevniki:

- iz črkovalnih kratic (*SDS-ov, SVL-jev*),
- iz nečrkovalnih kratic brez spremembe osnove (*BiH-ov, KFOR-jev, TEŠ-ev*),
- iz nečrkovalnih kratic s spremembo osnove (*CIIN, FIFIN, NATOV*);

(2) pripadniki in pripadnice, uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice:

- iz črkovalnih kratic (*APZ-jevec in APZ-jevka, LDS-ovec in LDS-ovka*),
- iz leksikaliziranih kratic (*beemvejevec in beemvejevka, efbiajevec in efbiajevka*);

(3) vrstni pridevniki:

- iz črkovalnih kratic (*BBC-jevski, SLS-ovski*),
- iz leksikaliziranih kratic (*ertevejevski, esesovski*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obdelavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

V primerjavi z SP 2001 je slovarska obravnava tvorjenk iz kratic in leksikaliziranih kratic v *ePravopisu* skoraj popolnoma nova. Glede na pojavitve v rabi in potrditev v gradivu ima velik del v slovar vključenih kratic pripisane ustrezne tvorjenke za poimenovanje pripadnikov in pripadnic ter za svojilni in vrstni pridevnik, in sicer tako za tvorbo iz izhodiščne kratice kot tudi iz povezane leksikalizirane kratice – nujna je potrditev v korpusnem gradivu (*APZ: APZ-jevec, APZ-jevka, APZ-jevski; apezejevec, apezejevka, apezejevski*).

Pri naglaševanju tvorjenk sledimo tako tradiciji SP 2001 kot tudi priporočilu Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU za izgovor kratic in okrajšav – ker gre za tvorjenke, ki imajo tradicionalno le en naglas, ohranjamo naglaševanje na zadnjem zlogu iz SP 2001, kot enakovredno naglasno dvojnico pa navajamo možnosti naglaševanja na vsakem zlogu, ki jo za krajšave priporoča Pravopisna komisija, potrjuje pa jo tudi raba (*SMC-jevec: esemcêjevæc in êsemcêjevæc in sãmæcãjevæc in sãmæcãjevæc*).

Novost glede na SP 2001 je pregibanje brez podaljšave z *j* v primerih, kjer je *j* že vsebovan v (citatnem) izgovoru kratice ali leksikalizirane krajšave (*FBI: FBI-ev, FBI-evec, FBI-evka, FBI-evski*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeniimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Krajšave«
(<https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/2/krajšave>)

SLOVARSKI PRIKAZ:

apezêjavec -vca m

|član akademskega pevskega zbora Tone Tomšič|: koncert apezejevcev; prim. **APZ-javec**

(< **APZ**)

{B} apezejevčev

{O} EDNINA: im. apezêjavec, rod. apezêjevca, daj. apezêjevcu, tož. apezêjevca, mest. pri apezêjevcu, or. z apezêjavecem; DVOJINA: im. apezêjevca, rod. apezêjevcev, daj. apezêjevcema, tož. apezêjevca, mest. pri apezêjevcih, or. z apezêjevcema; MNOŽINA: im. apezêjevci, rod. apezêjevcev, daj. apezêjevcem, tož. apezêjevce, mest. pri apezêjevcih, or. z apezêjevci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

APZ-javec -vca [apezêjevəc in apəzəjevəc] m

|član APZ|: APZ-jevci ne pojemo samo na vajah in koncertih, temveč vsepovsod; prim. **apezejavec**

(< **APZ**)

{B} APZ-jevčev

{O} EDNINA: im. APZ-javec, rod. APZ-jevca, daj. APZ-jevcu, tož. APZ-jevca, mest. pri APZ-jevcu, or. z APZ-javecem; DVOJINA: im. APZ-jevca, rod. APZ-jevcev, daj. APZ-jevcema, tož. APZ-jevca, mest. pri APZ-jevcih, or. z APZ-jevcema; MNOŽINA: im. APZ-jevci, rod. APZ-jevcev, daj. APZ-jevcem, tož. APZ-jevce, mest. pri APZ-jevcih, or. z APZ-jevci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

SNG-jev -a -o [èsengêjev- in esengêjev- in sənəgəjev- in sənəgəjev-] prid.

SNG-jeva uprizoritev »Raztrgancev«

(< **SNG**¹)

{O} **moški:** EDNINA: im. SNG-jev, rod. SNG-jevega, daj. SNG-jevemu, tož. SNG-jev (živostno SNG-jevega), mest. pri SNG-jevem, or. s/z SNG-jevim; DVOJINA: im. SNG-jeva, rod. SNG-jevih, daj. SNG-jevima, tož. SNG-jeva, mest. pri SNG-jevih, or. s/z SNG-jevima; MNOŽINA: im. SNG-jevi, rod. SNG-jevih, daj. SNG-jevim, tož. SNG-jeve, mest. pri SNG-jevih, or. s/z SNG-jevimi

ženski: EDNINA: im. SNG-jeva, rod. SNG-jeve, daj. SNG-jevi, tož. SNG-jevo, mest. pri SNG-jevi, or. s/z SNG-jevo; DVOJINA: im. SNG-jevi, rod. SNG-jevih, daj. SNG-jevima, tož. SNG-jevi, mest. pri SNG-jevih, or. s/z SNG-jevima; MNOŽINA: im. SNG-jeve, rod. SNG-jevih, daj. SNG-jevim, tož. SNG-jeve, mest. pri SNG-jevih, or. s/z SNG-jevimi

srednji: EDNINA: im. SNG-jevo, rod. SNG-jevega, daj. SNG-jevemu, tož. SNG-jevo, mest. pri SNG-jevem, or. s/z SNG-jevim; DVOJINA: im. SNG-jevi, rod. SNG-jevih, daj. SNG-jevima, tož. SNG-jevi, mest. pri SNG-jevih, or. s/z SNG-jevima; MNOŽINA: im. SNG-jeva, rod. SNG-jevih, daj. SNG-jevim, tož. SNG-jeva, mest. pri SNG-jevih, or. s/z SNG-jevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; tvorjenke iz kratic

TÉŠ-ev -a -o prid.

TEŠ-ev sindikalist

(< **TEŠ**¹)

{O} **moški:** EDNINA: im. TĚŠ-ev, rod. TĚŠ-evega, daj. TĚŠ-evemu, tož. TĚŠ-ev (živostno TĚŠ-evega), mest. pri TĚŠ-evem, or. s TĚŠ-evim; DVOJINA: im. TĚŠ-eva, rod. TĚŠ-evih, daj. TĚŠ-evima, tož. TĚŠ-eva, mest. pri TĚŠ-evih, or. s TĚŠ-evima; MNOŽINA: im. TĚŠ-evi, rod. TĚŠ-evih, daj. TĚŠ-evim, tož. TĚŠ-eve, mest. pri TĚŠ-evih, or. s TĚŠ-evimi

ženski: EDNINA: im. TĚŠ-eva, rod. TĚŠ-eve, daj. TĚŠ-evi, tož. TĚŠ-evo, mest. pri TĚŠ-evi, or. s TĚŠ-evo; DVOJINA: im. TĚŠ-evi, rod. TĚŠ-evih, daj. TĚŠ-evima, tož. TĚŠ-evi, mest. pri TĚŠ-evih, or. s TĚŠ-evima; MNOŽINA: im. TĚŠ-eve, rod. TĚŠ-evih, daj. TĚŠ-evim, tož. TĚŠ-eve, mest. pri TĚŠ-evih, or. s TĚŠ-evimi

srednji: EDNINA: im. TĚŠ-evo, rod. TĚŠ-evega, daj. TĚŠ-evemu, tož. TĚŠ-evo, mest. pri TĚŠ-evem, or. s TĚŠ-evim; DVOJINA: im. TĚŠ-evi, rod. TĚŠ-evih, daj. TĚŠ-evima, tož. TĚŠ-evi, mest. pri TĚŠ-evih, or. s TĚŠ-evima; MNOŽINA: im. TĚŠ-eva, rod. TĚŠ-evih, daj. TĚŠ-evim, tož. TĚŠ-eva, mest. pri TĚŠ-evih, or. s TĚŠ-evimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; tvorjenke iz kratic

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

AJPES-ov	DJ-ev
apezejevec	DOPPS-ov
apezejevka	DUTB-jev
apezejevski	efbiajevec
APZ-jevec	efbiajevka
APZ-jevka	efbiajevski
APZ-jevski	eldeesovec
ARSOV	eldeesovka
ARS-ov	eldeesovski
BBC-jev	ertevejevec
BBC-jevec	ertevejevka
BBC-jevka	ertevejevski
BBC-jevski	esdeesovec
beemvejevec	esdeesovka
beemvejevka	esdeesovski
beemvejevski	esdejevec
BiH-ov	esdejevka
BMW-jev	esdejevski
BMW-jevec	eselesovec
BMW-jevka	eselesovka
BMW-jevski	eselesovski
CIIN	esemcejevec
DEMOS-ov	esemcejevka
DeSUS-ov	esemcejevski

esesovec
esesovka
esesovski
ETIN
EU-jev
FBI-ev
FBI-evec
FBI-evka
FBI-evski
FDV-jev
FDV-jevec
FDV-jevka
FDV-jevski
FF-jev
FF-jevec
FF-jevka
FF-jevski
FIFIN
IMF-ov
IRIN
KFOR-jev
LDS-ov
LDS-ovec
LDS-ovka
LDS-ovski
MNZ-jev
NASIN
NATOV
NLB-jev
NLB-jevec
NLB-jevka
NLB-jevski
NUK-ov
OZN-ov
PIL-ov
RTV-jev
RTV-jevec
RTV-jevka

RTV-jevski
SAZU-jev
SD-jev
SD-jevec
SD-jevka
SD-jevski
SDS-jev
SDS-ov
SDS-ovec
SDS-ovka
SDS-ovski
SLS-ov
SLS-ovec
SLS-ovka
SLS-ovski
SMC-jev
SMC-jevec
SMC-jevka
SMC-jevski
SNG-jev
SNG-jevec
SNG-jevka
SNG-jevski
SS-jev
SSKJ-jev
SS-ov
SS-ovec
SS-ovka
SS-ovski
STA-jev
SVL-jev
ŠOS-ov
TEŠ-ev
TIGR-ov
UDBIN
UNESCOV
UNICEF-ov
WHO-jev

Znamke in izdelki

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **20** slovarskih iztočnic, ki so pogosto večdenotativna, saj ne označujejo le znamke, temveč tudi ime podjetja (*Apple*), pogosto tudi njegovega ustanovitelja (*Ford*) in najpomembnejši izdelek (*Coca-Cola*).

Problemski sklop bo dopolnjen.

NOVOSTI:

V slovarskih sestavkih smo se odločili za razlikovanje dveh tipov znamk:

(1) znamke, pri katerih je lastniške zaščite deležna storitev ali unikatni izdelek (*Facebook*), zato jih obravnavamo pri **stvarnih imenih**; pisane so vedno z veliko začetnico;

(2) znamke, pri katerih opazimo, da so prekrivni z imeni izdelkov serijske proizvodnje in široke potrošnje (namesto *delam s prenosnim računalnikom* zasledimo rabo *delam z Applom/applom*); v nadaljnji fazi prihaja tudi do apelativizacije oz. poobčnoimenjenja (*Kalodont – zobe si umivam s Kalodontom/kalodontom* ali *zobe si umivam z naravnim kalodontom* 'zobna pasta').

Zaradi boljše obvestilnosti so pisne dvojnice tistih znamk, pri katerih prihaja do apelativizacije ob poimenovanju izdelka, ki ga pogosto pišemo tudi z malo začetnico in podomačeno (*Coca-Cola – kokakola*), prikazane v okviru iste redakcije s pojasnilom: »brezalkoholna pijača znamke Coca-Cola – navadno z malo začetnico **coca-cola** ali podomačeno **kokakola**«.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 91.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPIISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«

(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Apple -a [êpl] m; stvarno ime

[podjetje]: delnice **Appla**; Pri **Applu** so predstavili novo različico **iPhona**; [znamka]: kot prilastek, v imenovalniku računalnik **Apple**; [izdelek znamke **Apple**]: navadno z malo začetnico **apple** **Novi Apple/apple** se bo začel prodajati oktobra; živostno **Svojeja Appla/appla** nosi vedno s seboj

{B} **Applov**

{O} EDNINA: im. **Apple**, rod. **Appla**, daj. **Applu**, tož. **Apple** (živostno **Appla**), mest. pri **Applu**, or. z **Applom**; DVOJINA: im. **Appla**, rod. **Applov**, daj. **Apploma**, tož. **Appla**, mest. pri **Applih**, or. z **Apploma**; MNOŽINA: im. **Appli**, rod. **Applov**, daj. **Applom**, tož. **Apple**, mest. pri **Applih**, or. z **Appli**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Elán -a m; stvarno ime

|podjetje|: uprava Elana; rezultati poslovanja v Elanu; Smuči smo kupovali pri begunjskem Elanu; kot prilastek, v imenovalniku Zložljive turne smuči so razvili v podjetju Elan; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku Tekmuje na smučeh Elan; Plovila še izdelujejo pod blagovno znamko Elan; |izdelek znamke Elan|: navadno z malo začetnico **elan** Zmagal je jadralec z Elanom/elanom 43; |športni klub|: Na domači tekmi je zmagal Elan; padalci Elana; kot prilastek, v imenovalniku Padalci ekipe Elan so zmagovalci svetovnega pokala; prim. **elan**

{B} Elanov

{O} EDNINA: im. Elán, rod. Elána, daj. Elánu, tož. Elána, mest. pri Elánu, or. z Elánom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Émo -a m; stvarno ime

|podjetje|: ponudba Ema; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku posoda Emo

{B} Emov

{O} EDNINA: im. Émo, rod. Éma, daj. Ému, tož. Éma, mest. pri Ému, or. z Émom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Nutella -e [nutéla] ž; stvarno ime

|znamka|: kot prilastek, v imenovalniku Obstajajo razlike med namazi znamke Nutella; |kremni namaz znamke Nutella|: navadno z malo začetnico **nutella** ali podomačeno **nutela** Na policah pri nas najdemo Nutello/nutello/nutelo iz Poljske, Italije in Nemčije; kot prilastek, v imenovalniku Poznaš koga, ki ne mara čokoladno-lešnikovega namaza Nutella/nutella/nutela?

{B} Nutellin

{O} EDNINA: im. Nutella, rod. Nutelle, daj. Nutelli, tož. Nutello, mest. pri Nutelli, or. z Nutello; DVOJINA: im. Nutelli, rod. Nutell, daj. Nutellama, tož. Nutelli, mest. pri Nutellah, or. z Nutellama; MNOŽINA: im. Nutelle, rod. Nutell, daj. Nutellam, tož. Nutelle, mest. pri Nutellah, or. z Nutellami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: znamke

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Alpina	Elan	Nokia
Apple	Emo	Nutella
Barilla	Givenchy	Prada
Cacharel	Gorenje	Škoda
Chanel	Honda	Tesla
Coca-Cola	Mercator	
Diesel	Messenger	

Živalska imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **9** slovarskih iztočnic. Tipološko se uvrščajo med enobesedna imena, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Cerber/Kerber, Koki, Pegaz*).

V rastočem slovarju bodo v nadaljnjih fazah dodana nova živalska imena, če se bo izkazala potreba po podrobnejši redakcijski obravnavi.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Novost glede na *Slovenski pravopis 2001* je dosledna uvedba pomenske identifikacije v zaglavju.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Koki: B Kokijev*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 91.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL:

Pravopisna pravila: poglavje »Velika in mala začetnica«
(https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica)

SLOVARSKI PRIKAZ:

Kêrber -ja samostalnik moškega spola; ime bitja; živalsko ime

|grška bajeslovna žival|: **Heraklej ni vedel, kaj naj stori s Kerberjem, zato ga je odpeljal nazaj v Tartar in ga vrnil Hadu**

{B} Kerberjev

{O} EDNINA: im. Kêrber, rod. Kêrberja, daj. Kêrberju, tož. Kêrberja, mest. pri Kêrberju, or. s Kêrberjem; DVOJINA: im. Kêrberja, rod. Kêrberjev, daj. Kêrberjema, tož. Kêrberja, mest. pri Kêrberjih, or. s Kêrberjema; MNOŽINA: im. Kêrberji, rod. Kêrberjev, daj. Kêrberjem, tož. Kêrberje, mest. pri Kêrberjih, or. s Kêrberji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: mitološka imena; živalska imena

Kôki -ja samostalnik moškega spola; ime bitja; živalsko ime

|ime živali|: **Titov kakadu Koki je preživel svojega lastnika; V pravljici se miška pogovarja s petelinom Kokijem**

{B} Kokijev

{O} EDNINA: im. Kôki, rod. Kôkija, daj. Kôkiju, tož. Kôkija, mest. pri Kôkiju, or. s Kôkijem;
DVOJINA: im. Kôkija, rod. Kôkijev, daj. Kôkijema, tož. Kôkija, mest. pri Kôkijih, or. s Kôkijema;
MNOŽINA: im. Kôkiji, rod. Kôkijev, daj. Kôkijem, tož. Kôkije, mest. pri Kôkijih, or. s Kôkiji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: živalska imena

Múri -ja samostalnik moškega spola; ime bitja; živalsko ime

|ime živali|: *V okolici Medvod se je izgubil psiček Muri*; |domišljjski lik|: v zvezi **maček Muri Pesmica opisuje sprehod mačka Murija po mestu**

{B} Murijev

{O} EDNINA: im. Múri, rod. Múrija, daj. Múriju, tož. Múrija, mest. pri Múriju, or. z Múrijem;
DVOJINA: im. Múrija, rod. Múrijev, daj. Múrijema, tož. Múrija, mest. pri Múrijih, or. z Múrijema;
MNOŽINA: im. Múriji, rod. Múrijev, daj. Múrijem, tož. Múrije, mest. pri Múrijih, or. z Múriji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: živalska imena; domišljjska imena

Súltan -a samostalnik moškega spola; ime bitja; živalsko ime

|ime živali|: *Odšla sta k hiši, kjer je gospodarja čakal pes Sultan; srečanje s sosedovim Sultanom*

{B} Sultanov

{O} EDNINA: im. Súltan, rod. Súltana, daj. Súltanu, tož. Súltana, mest. pri Súltanu, or. s Súltanom;
DVOJINA: im. Súltana, rod. Súltanov, daj. Súltanoma, tož. Súltana, mest. pri Súltanih, or. s Súltanoma;
MNOŽINA: im. Súltani, rod. Súltanov, daj. Súltanom, tož. Súltane, mest. pri Súltanih, or. s Súltani

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: živalska imena

Zadnja sprememba: 4. novembra 2020.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Bela	Luca	Pu
Črni blisk	Mika	Reks
Fifi	Muki	Sivka
Kerber	Muri	Sultan
Koki	Oka	Šeka
Liska	Pegaz	Švrk